KAYNAK ESERLER: 36

ÇORUMLU 2000

2005-2006 7

MAHMUT SELİM GÜRSEL

2024

KAYNAK ESERLER DİZİSİ:36

ÇORUMLU 2000

2005-2006 7

Mahmut Selim GÜRSEL

2024

ISBN978-625-94968-2-5 (Tk)
ISBN978-625-97888-5-2 (7.c)

TAKDİM

Bir kitabın doğması, o kitabı yazmaya kalkan kişinin amacına ve bilgi birikimine göre değerlendirilmesi uygun olarak görülmelidir.

Elinizde bulunan bu çalışmanın sizlere ulaşması için günlerini veren bu çabası için şükranlarımı sunarken, bu çalışmada da benim ufacık bir katkımın da bulunması beni bahtiyar etmiştir.

Bu çalışma ile sizlerde bazı bilgileri edinmiş ve faydalanmış olarak uzun yılların birikimlerinden aydınlanacağınızı göreceksiniz.

Bilgi; yazılmadıkça kaybolmaya açık birikimlerdir. Her insan bir kitaptır; onu okumamız gereklidir.

Tanımadığımız ve anlamadığımız kişiler hakkında nasıl kararlar veremezsek; bir çalışmayı da incelemeden, okumadan karar veremeyiz.

Mahmut Selim GÜRSEL

Mahmut Selim GÜRSEL

1947 tarihinde babamın subay olarak bulunduğu Erzurum'da bir at arabasında doğum evine giderken doğmuşum. Babam Eminsu Ali Rıza Gürsel, annem ise Fahriye hanımefendi idi.

İlkokula İskenderun'da başladım. Ankara' da bitirdim. Ankara Yenimahalle Ortaokulunun birinci sömestrsinde babamın emekli olmasından dolayı 1960-1961 öğretim yılında Çorum'a gelince Atatürk Ortaokuluna devam ettim. Babamın "oku da oğlum ceketimi satar seni okuturum" diyerek bana yaptığı nasihatleri ters tepki yaptı, okumuyorum! Diyerek okulu birinci sınıfta bıraktım. Marangoz çırağı olarak Azmi Başar ustanın yanına girdim. Askere gidene kadar ustanın yanında çalıştım.

1967 tarihin de askerlik dönüşü, Ankara Emniyet Müdürlüğüne teknisyen olarak göreve başladım. Ortaokulu dışarıdan 2 yılda bitirdim 1972 tarihinde polis memuru olarak Ankara'da çeşitli şubeler ve karakollarda çalıştım. 16

Eylül 1973 tarihinde Selma (Kurşuncu) Hanımefendi ile evlendim.

1978 yılında ayında naklen Çorum İl Halk Kütüphanesine Memur olarak geçtim. Dışarıdan Çorum Ticaret Lisesini iki yılda bitirdim. Kendi kendime Osmanlıcayı öğrenmeye uğraştım, Hat sanatı ile biraz ilgilendim 150 ye yakın Serlevham var, Çorum Güzel Sanatlar Galerisinde ve Kütüphane salonlarında bu levhaları sergiledim. 3. 8. 1988 tarihinde İl Halk Kütüphanesi Müdür yardımcılığına atandım.

1990 tarihinde kütüphanelerdeki kitapların tasnifi ile ilgili 10 yıllık bir araştırmamı "Alfabetik Onlu Tasnif Fihristi (Dewey)"kitap haline getirip Kültür Bakanlığına sundum. Kitabımdan Türkiye'deki bütün kütüphanelere dağıtılmak üzere 1000 adet satın aldılar.

1993 yılında Türkiye'deki bütün kütüphanelerde bulunan "El Yazması" kitapların Ankara Milli Kütüphanesine toplanma kararı veren Kültür Bakanlığına karşı Çorumlu hemşerilerimi haberdar ettim, mahalli radyodan ve gazeteler ile parti il Başkanlarını ile Millet Vekilimiz Rahmetli Adnan Türkoğlu ve Belediye Başkanımız Rahmetli Turan Kılıççıolu'nun destekleri ile el yazma kitaplarımızın Çorum' da kalmasını sağladım!

Açık öğretim için üniversite sınavlarına girip kazandım. İkinci sınıfta iken 25 Nisan 1994 tarihinde Tatvan Bitlis'e Müdür olarak tayinim çıktı, tayin edildiğim yere gitmeyerek emekliliğimi istedim.

İlkokul sıralarında okuyarak pilot olmanın düşlerini kurardım. Bu hayalim gerçekleşmedi. Şu anda Emekli Memurum.

Marangozluk, oymacılık, Polis Memurluğu, Memurluk ve idarecilik yaptım. Her çalıştığım meslekte çeşitli önemli olaylar oldu ise de son çalıştığım kurumda bence en önemli bir hatıramı anlatmak istiyorum: Kütüphanedeki çalışmalarım ve " El Yazması Kitaplar"ın Çorum'da kalması için verdiğim çabalar neticesinde Bitlis Tatvan'a tayin edilme olayım beni çok yıktı. Fakat bu üzüntümün boş olduğunu zamanla gördüm. Rabbimin izni ile Hacca gitmek nasip oldu, kitaplar yayımladım ve İki adet derginin çıkmasına vesile oldum. Mesleklerin insanlara sağladığı maddi avantaj olarak, evinizi geçindirecek, namerde muhtaç etmeyecek avantajından başka, manevi olarak; sizin yaptığınız işlerle ilgili karşılaştığınız problemleri değerlendirirseniz avantajların neler olabileceğini hayat okulundan öğrenmiş oldum.

Yazı yazmaya beni kimse teşvik etmedi Kütüphane için hazırladığım kitap beni yazmaya teşvik etti. Yazılarım mahalli basında yayımlandı. Yazılarımdan dolayı bir ödül almadım; fakat kitapları ve bu dergi benim için en büyük ödüldür.

İdealim: Çorum'a tam teşekküllü bilgisayar ortamında bir kütüphane kazandırmaktır. Bu idealim yüzünden tayinim çıktı. Yayımlanmış dört çalışmam bulunmaktadır. Bunlar:

" Alfabetik Onlu Tasnif Fihristi (Dewey) ",

"Çorum'da Yatan Meşhur Yatırlar",

"Çorum 97" ve

"Çorumlu 2000 Aylık Kültür Sanat Tarih ve Edebiyat Dergisi 63 sayı basıldı ve Bu sayfalardan 250bayıya kadar

Internet'te yayınlandım. Halen dergilerin tamamı sitemde bulunmaktadır"

“Sarı Çiğdem Şiir Defteri 200 sayı”

“Çorum 2002”

"Menakıb-ı Koyun Baba 2004

Teskere-i Makamat Çorum’da Yatan Meşhur Yatırlar

"Hacım 2007" Şiir Kitabı

Onlarca çalışmam bulunmaktadır.

Bakanlığa sunulmuş; "Alfabetik Türk ve Yabancı Yazarlar Fihristi" ve "Ne Nerede Başlıklı Arama Fihristi" basım için hazır beklemektedir. Yazılarım daha çok araştırma dalı ile makale türüdür. Tiyatro çalışmalarım, şiir ve hikâye denemelerim bulunmaktadır.

Benim okuyucularıma diyeceklerim şudur ki. Doğru bildiğiniz konuları savunun. Bu savunmanız size belki tepkiler getirecektir. Bu tepkileri inceleyerek doğru olup olmadığını araştırın.

https://gurselyayin.com corumlu2000@gmail.com

DİKKAT! BU BİLGİ TELİF ESERİDİR!

Hukuka, Yasalara, Telif ve Kişilik Haklarına saygılı olmayı amaç edilmiştir!

Gizlilik şartları, Telif Hakkı Mahmut Selim GÜRSEL adına tüm hakları saklıdır. Hazırlayan Mahmut Selim GÜRSEL yazışma adresi corumlu2000@gmail.com

BİLGİ PAYLAŞILDIKÇA KIYMETİ ARTAR!

MAHMUT SELİM GÜRSEL

GÜRSEL YAYINEVİ ÇORUM

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR SANAT TARİH VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

ISSN 1301-9945

SAYI 73

MAHMUT SELİM GÜRSEL

GÜRSEL YAYINEVİ ÇORUM

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR SANAT TARİH VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

ISSN 1301-9945

YIL 6 SAYI 73 25 Mart 2005

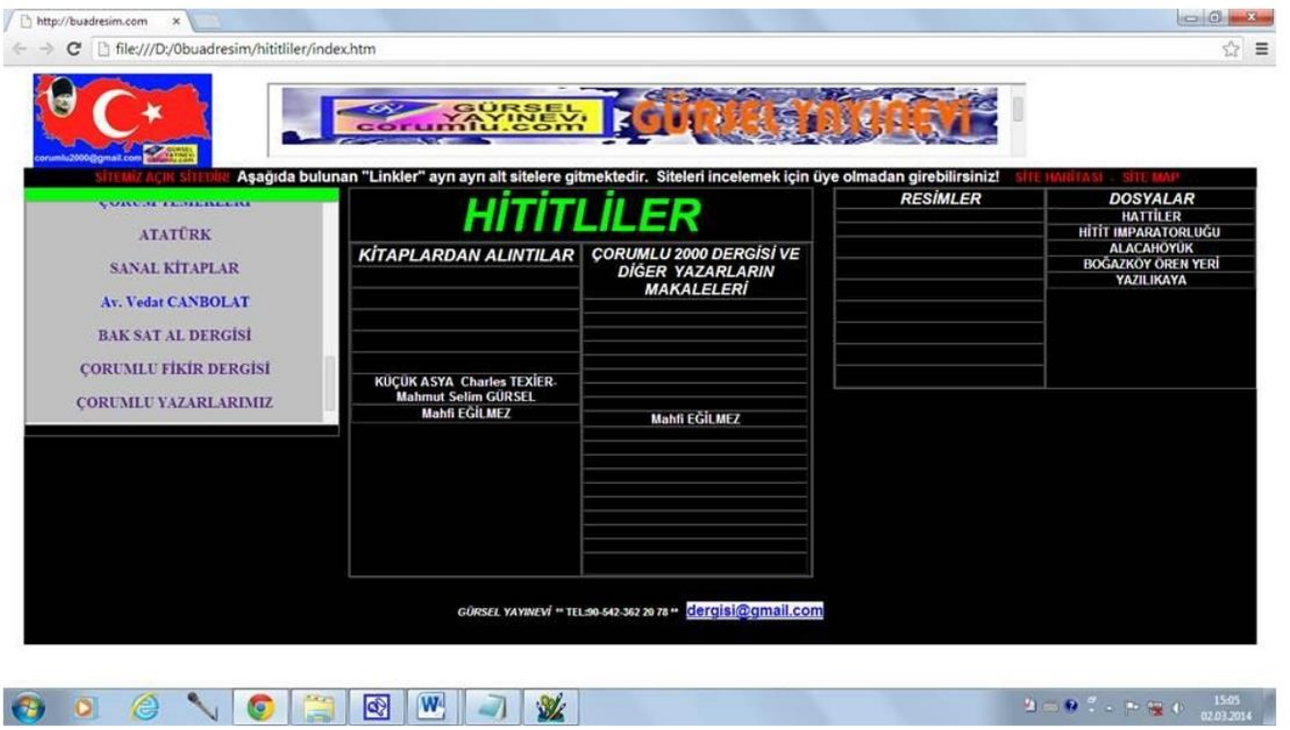

Hazırlayan Mahmut Selim GÜRSEL yazışma adresi corumlu2000@gmail.com

DİKKAT ; BU BİLGİLER TELİF ESERİ OLUP YAZARI VE YAYINEVİMDEN İZİN ALINMADAN KULLANMAYINIZ!

Aşağıdaki dizinler ile tıklayarak üye olmadan sayfalara girebilir ve inceleyebilirsiniz!1

BİLGİ PAYLAŞILDIKÇA KIYMETİ ARTAR!

Mahmut Selim GÜRSEL YENİ BİR DERGİMİZ DOĞUYOR !
İsmet ÇENESİZ SAYIN BAŞKAN İŞ EHLİNE VERİLMELİ;
Ali EMİROĞLU SÜMERLER'DE İLK SÖYLENECEK SÖZLER
Muzaffer GÜNDOĞAR 33,34-35,36-37 VE 38. SAYILAR
Atilla ALPAY ÇEÇENLER VE BİZ!
Salim SAVCI SEVGİ SÖZCÜĞÜ ÜZERİNE
Mahmut Selim GÜRSEL ERMENİLER
Yaşar KILIÇ HARABELER KÖYÜ
Ahmet KURTBAŞ SENDEMİ ÖYLE SENDEMİ
Üzeyir Lokman ÇAYCI AĞZINA KADAR DOLU BİR DÜNYA

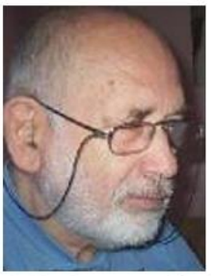

Mahmut Selim GÜRSEL

YENİ BİR DERGİMİZ DOĞUYOR!

Yeni bir sanal derginin ön hazırlıklarını bitirdim. Sanal olarak yayınlanacak dergi için site kalıplarını ve yazıştığımız kimselerden aldığımız katkıları sitemize yansıtmış olduk.

Yeni sitemizin doğma sebeplerinden bir tanesi, http://www.corumlu.com sitemizde bulunan Tarih bölümünün içeriğinde ÇORUM 1997 adlı çalışmamda yayınladığım ve sonrada ÇORUM 2002 içimle çalışmamda da tekrarladığımı HİTİT bölümünü burada geliştirmek istememdi.

Zaten 1989 senelerinde de HİTİTLİLER le ilgili bazı önerilerimi Rahmetli Turan KILIÇÇIOĞLU tarafından da benimsenerek, yeri gelmişken Hasan Paşa Kütüphanesinde bulunan Çorumlu Hattat ve Müellifler ile beraber aynı depoda bulunan EL YAZMA KİTAPLARIN da Çorum'da kalması için Turan beyin verdiğim bilgi dosyasını Kültür Bakanına bizzat götürerek El Yazması Kitapların Çorum'da kalmasına da büyük katkısı olan rahmetliyi burada Çorum Kültürü için verdiği katkıyı unutmamamız gerekmektedir. Gelelim bu paragrafta bahsettiğim HİTİTLİLER le ilgili bölüme: Turan ağabeye bir kütüphane haftasında Hasan Paşa Kütüphanesinde Hititli salonu kurulmasını da önermiştim. O da gerekeni yaparız demişti. O vefat etti, ben emekli oldum. Çorumlu 2000 Dergisini 6 yılı aşkın süre basılı olarak yayınladım, halende bu yazıları bu siteden yayınlayarak okuma ihtiyacı olan okuyucularımıza ulaşıyoruz.

Amacım olan Hititli Kütüphanesini kuramadım. Fakat bu uhdemi Allah C.C. SANAL da olsa gerçekleştirme girişiminde bulunmamı nasip etti. Bu sitenin adresi de http://hititliler.buadresim.com olarak tüm dünyanın hizmetinde. Sitemiz iki bölümlü olup Türkçe ve İngilizce bölümlü yayınlamaya başladım bölüm sayfaları söyle:

NEDEN BU SİTE
ÇORUM
TURİSTİK HİZMETLER
HATTİLER
HİTİTLER
HİTİT İMPARATORLUĞU
ALACAHÖYÜK
BOĞAZKALE
YAZILIKAYA

ORTAKÖY ŞAPİNUVA
GAVURKALESİ
MÜZELERİMİZ
HİTİTLERLE İLGİLİ KİTAPLAR
ÇORUM 1997 Mahmut Selim GÜRSEL
ÇORUM TARİHİ Sevim ULUÇ
ORTAKÖY ŞAPİNUVA ARKEOLOJİ ARAŞTIRMALARI
HİTİTLERLE İLGİLİ MAKALE
Abdullah DURMUŞ
Ahmet ERTEKİN
Ali EMİROĞLU
Erdal ERALP
İbrahim YILDIZ
İsmail PAMUK
İsmet ÇENESİZ
Kamil AYCAN
Mahfi EĞİLMEZ
Mahmut Selim GÜRSEL
Mesut ARTAR

Nazmi TUĞRUL
Oğuz LEBLEBİCİOĞLU
Osman ÜNSAL
Raşit YÜCEL
Teoman ŞAHİN
Ümit UZEL
Zekai İŞLER

HİTİTLERLE İLGİLİ LİNKLER
DERGİ ARŞİVİ
DERGİ TANITIMLARINIZ
RESİM ARŞİVİ
YAZARLARIMIZ
KATKI VERENLER
SİZDEN GELENLER
BİZE ULAŞIN
BİLGİ

Elimizde bulunan İngilizce dökümleri de buradan elimden geldiği kadar yazarak İngilizce bölümünde yayınlamaktayım.

Ömrümüz olursa, sanal olarak ta Nisan Ayında dergimizi yayınlayacağız İlgilenenlerin bilgisine sunulur.

İsmet ÇENESİZ

SAYIN BAŞKAN İŞ EHLİNE VERİLMELİ;

Yaşanan bunca kötü olayların arkasındaki asıl sebep görevin hakkı verilerek yapılmaması ve o işin ehil ellere verilmemesidir. Vaktiyle o işe adam alırken taraf tutulması, yandaşların kayrılmasıdır. Birde testiyi kıranla suyu getirenlerin terazinin aynı kefesinde yer alması ve terfi sisteminin başarıdan ziyade otomatiğe bağlanmasındandır. Ayrıca prensipsiz, emeksiz ve plansız bir çalışma düzenimiz var. (Bu umumi bir açıklama) Şimdi bunlara örnekler verecek olursak:

1-) 10-15 gün kadar önce İnayetullah camine doğal gaz alınmaya karar verildi. Bunun için kazı çalışmaları yapılırken su borusu patladı. Patlayan su minarenin boyunca yükseldi. Hatta bir arkadaş tazyikli suyun kendisine çarpmasından son anda kurtuldu ve bayağı bir tehlike atlattı. Tabii, bu arada birkaç saatlik işte birkaç gün sürdü. Kazılan yeri bir görseniz; neler vardı neler. Telefon kabloları, elektrik kabloları, kanalizasyon boruları v.s…

Halbuki bunlar vaktinde, bir plan dahilinde ve beton bir tünel içinde yapılsa yaşanan bunca aksaklığın olmayacağı gibi bunca masrafta olmazdı. İkide bir her önüne gelende sokakları köstebek çukurlarına döndürmezdi.

Bana göre yinede vakit daha da fazla geçirilmeden bu işe yiğit ve becerikli yetkililer bir el atsalar da, zararın neresinden dönülürse kardır hesabı bu keşmekeş bir düzelse.

2-) Yollarda Su Birikintileri: Azıcık bir yağmur yağınca asfaltlardaki su birikintilerinden sürücülerde yayalarda çok müşkül durumda kalıyorlar. Yayalar nerde ve nasıl yürüyeceğini şaşırıyor, sürücülerde ne yapacağını bilemez duruma geliyorlar. Çünkü su gölcükleri bir değil beş değil ki insanlar kendi kendilerine tedbir alsınlar.

Bu su birikintileri yüzünden trafik tıkanıyor. Talebelerin, yayaların kısaca insanların üzerlerine kirli sular sıçrıyor. Tabii bu durumda hem yayaları hem de sürücüleri çok zor durumlara düşürüyor. Oysa o asfaltlar dökülürken öyle bir tantana yapılır ki göreceksiniz. Asfalt döken işçiler, onun başında elinde telefonla bir çavuş, onunda üstünde birisi veya birileri ellerinde telefonlarla… bir tantana bir tantana. Ama neticede hiç kimse işin hakkını vererek, mesuliyet duygusunu bilerek o işi yapmadığından hemen bir yıl sonra yeniden bozulan yollar ve o bozulan yollarda oluşan su birikintileri. Vatandaşa yapılan bunca

eziyet, boşa giden ve boşa harcanan bunca paralarda cabası. Belediyede bu bölüme bakan sayın müdürümüzü baharla birlikte halk adına göreve davet ediyorum. Sayın Başkan ile Yardımcısı Beyi de yağmurlu bir günde Albayrak sokaktan İmamhatip'e doğru yürümeye davet ediyorum.

3-) Yunus Emre İş Merkezinin (Pazaristanın) yanındaki paralı otoparka bir gidin de görün; çukurlardan neredeyse arabalar çıkamayacak. Çamur çaylak, parayla rezil olma buna denir. Belediye mi yapacak yoksa kiraya verdikleri kuruluş mu yapacak kim yapacaksa bir an önce bu çamur deryasından, su göletlerinden vatandaşı kurtarsınlar lütfen.

4-) Elektrik kesintileri: Asansörde kalan bir ihtiyar kurtulunca can havliyle beni arıyor ve "Ben kalp hastasıyım. Neredeyse canım çıkacaktı, etme yaz!" Diyor. Yaz da, bu kaçıncı yazma!? Aklına esen elektrik kesiyor. Sonra sorunca da bir sürü safsata. Bir sürü mazeret…

Vatandaşa hikâye anlatıncaya kadar artık laçka olmuş bu müessese kendine bir çekin düzen verse! Bu müessese milletten aldığı parayı helal ettirsin. Çoluk çocuğuna helal ekmek yedirsin.

Helal haram bilen adam da kaldı da sanki! ONLAR ANTİKA OLDU ANTİKA!

Hangisini saysam, hangisini söylesem? Neleri söylesem neleri yazsam? Bunlara denizler mürekkep, ormanlar da kalem olsa yine yetmez.

Önce insan olursak ve hemen de eğitim dersek. HELALI HARAMI BİLİRSEK bir yelere geliriz. "Vakit geç, köy ırak" der bir dostum.

İşimiz zor ama bir yerlerden başlamalıyız. Gelecek kuşaklara daha rahat, daha müreffeh bir Türkiye bırakmalıyız.

Sevgi ve saygılarımla

Ali EMİROĞLU

SÜMERLER'DE İLK SÖYLENECEK SÖZLER

Tabletlerin ve parçalarının bozuk ve eksik yerleri yeniden düzenlenip tamir edilmektedirler. Bu iş bazen hem çok uzuyor, bazen de imkansız oluyor. Bozulmadan bulunmuş Sümer tablet ve parçalarının ise, tercüme edilmeleri bir sorun oluyor. Bu kadar yıl unutulmuş bir dilin grameri oldukça iyi tanınmıştır. Fakat vokalüstler sorun yaratıyor. Şöyle ki: Sümerolog kantex'in anlamını göz önünde bulundurarak, bir sözcüğün delaletini tayin etmeye çalışır. Halbuki burada söz konusu olan sözcüğe bağımlı veya bağlı olabilir. Bu çalışma yıpratıcıdır. Fakat son yıllarda, pek çok çeviriciler yetişti. Bunlara kıymet vermek gerekiyor.

Arna Bobel 1923'de Sümer Grameri üzerine bir eser yayımladı. Bu eser Sümerce için bir dayanak oldu. Bu eserde görünen elli kadar seçilmiş tablet'in geliş yeri Nippur şehrinin kazılarıdır.

Pennsylvania Üniversite profesörlerinden Edward Chiera; Sümer literatürü çözücülerindendir. Sümer Edebiyatı üzerinde derin ve açık görüşleri vardır. Nippur orijinli esas dokümanların Pennsylvania ve İstanbul tabletlerini kitabına almıştır. 1924'de İstanbul'a gelmiş elli kadar eser kopya etmiştir. Bu tabletlerin büyük çoğunluğu büyük oranlardadır. Bunlar iyi muhafaza edilmelerdi. Bu tabletler, alime yeni ufuklar açtı. Bu tabletlerden sonra, aynı insan Pennsylvania Üniversitesinde 200'den fazla tabletin kopyasını yapmıştır. Bu çalışmalar ilim adamlarının hizmetine sunulmuştur. Bu suretle Sümer Edebiyatının bir çok örnek koleksiyonları işlenmiş oldu.

Kramer'de bu ortaya konan dokümanlar sayesinde, sorunla ilgilendi. 1930 senelerinde Arna Poebel ile beraber çalışan Kramer formasyonunu derinleştirdi. Cheire,Kramer'i Chicago'ya çağırıp Asur diksiyonerinin başına geçmesini istedi. Kramer yaptığı kopyaları da beraberinde götürdü. Bu kopyalar üniversitede iki bölüm halinde yayımlandı. 1932 de Cheire ölünce Kramer onun yerine geçirildi. Ama neşredilen iki cilt Cheire'nin adını taşımaktadır. Tam aydınlığa erişmek için bu Nippur orijinli pek çok tablet ve parçasının kopyalanıp sonra da pek çok mütehassıs tarafından üzerinde çalışması gerekiyor.

Kramer;son iki yılının ilmi çalışmalarını ftografiye, eksiklerini tamamlamaya,çevirmeye ve yorumlamaya hasretmiştir. 1937'de İstanbul'a geliyor. Guggenmeim fonundan bir bur buluyor. İstanbul Eski Eserler tam yardım görüyor. Bütün memurlar,i ş birliği içine giriyorlar. Nippur asıllı 170 tablet ve parçasını kopya ediyor. Bunları hem Türkçe ve hem de İngilizce

neşredilerek alimlerin istifadesine sunuluyor. Daha sonra Krammer,eski görev yerine dönüp çalışmalarına devam ediyor. Eserleri kataloglara geçiriliyor, bu tabletler şimdilik tam aydınlanmış değiller. Bu tabletlerin hangi sorunlara karşilik oldukları edüt halindedir. Krammer 1946'tı da tekrar İstanbul'a geliyor, içerikleri Mythe ve hikaye olan 100 tablet kopyalarını çıkartıyor. İstanbul'da kopya edilmeyi bekleyen yüzlerce tablet varmış. Bunlar yapılmadan da üzerlerinde ilmi çalışmalar yapmak mümkün gözükmüyor. Bu çalışmaların devamı için Bulbriglt bursu temin edilmiş. 1951-1952 yıllarında çalışmamaya üç kişi ile birlikte tekrar başlanıyor. Hatice Kızılay, Muazzez Çığ (İstanbul Eski Eserler Müzesinde Arşiv Uzmanı) ve Kramer kendisi bu üçlüyü teşkil ediyorlar. 300 yeni tablet ve parça kopya ediliyor.

Bu son seneler devamınca, birçok yeni Sümer takım eserleri ortaya çıkartılmıştır. 1948 de Chicoga Üniversitesinin doğu Enstitüsü ve Philadelphiea Üniversitesinin para kaynakları birleştiriliyor. Nippur'da ara verilmiş kazılara yeniden başlanması için bir kazı heyeti gönderilme karar alınıyor. Tam 50 yıl durmuş olan kazılar yeniden başlatılıyor. Yeniden günışığına çıkartılan tablet parçaları, Doğu Enstitüsünde T Hokild Jacobsen tarafından tetkike tabi tutuluyor. Bu zat tanınmış bir Astrologdur. Böylece Sümer edebiyatındaki pek çok boşluk doldurulacaktır. Pek çok tablet ve parça deşifre edilecektir.

Muzaffer GÜNDOĞAR
ÇORUMLU DERGİSİ SAYI 33

1 Ocak 1942 tarihli 33. sayının ilk yazısı Cevdet BEZİRCİ'NİN. "Çorum'un Mahalli Oyunları". Anakara radyosunda yapılan "Çorum Folklor Gecesi" ile Halkevleri'nin kuruluşunun 10.Yıl kutlamalarına katılan Çorum Halk Oyunları ekibi, Halay, Bediriş, Türkmen Kızı, İğdeli Gelin oyunlarıyla ilgi toplar.

Yazıda Cevdet BEZİRCİ şöyle der: "....Halkevleri uyanık bulununuz .Mahalli oyunlar ve folklor işlerine yakın ilgi gösteriniz.Ne büyük kaynaklara rastlayacak, neler bulacaksınız...", "...Türk'ün rönesans'ı yeni başlıyor desek hiç de abartmış olmayız..."

"Çorum'un Mülki Taksimatına Tarihi bir Bakış" yazısı bu sayıda sonlanır. M,Turhan DAĞLIOĞLU NUN bu yazısından bir bölüm alıyoruz. Aldığımız bölüm Mecitözü İlçesiyle ilgilidir: "...Burası hakkında Amasya tarihinde şu bilgi vardır. Kasaba, Avkat köyü civarında iki tepenin düzce olan sırtındadır. Bu kasaba; Avkatlı oğlu Hacı Ali Ağa'ya nispetle 'Hacı Köyü' denilmekle de meşhurdur . Gümüşhacıköy'ünden ayırt edilmek için buraya 'Avkat Hacı Köyü' de derler. Bu kasabanın yeri Danişmentliler devrinde Biladı Rum Kadısı Abdulmecid-i Hürrevi Malikanesi olduğundan 1135 tarihinden beri buraya 'Mecitözü' denilmektedir. Bu kasabadaki Türkler' in ekserisi 'Bayındır -Kayı' Trükleri'ndendir Avkatlı zade Hacı Ali Ağa 1727 tarihinden itibaren bu köyde ikamet ve kesbi nüfus ve iktidar eylemiştir. Mecitözü' ne bağlı bugün Avkat köyü vardır. Burada 1874 tarihinde kaza teşkilatı yapılmıştır...."
Ankara'ya Çorum Halkevi Folklor Gecesi için giden ekibin içerisindeki Tarhanlı Kul Mustafa için, Behçet Kemal ÇAĞLAR'IN yazdığı "Kul Mustafa'ya" şiiri beş dörtlükten oluşur. Buraya son dörtlüğünü alıyoruz.

Söyle Aşık Ömer bıraksın sazı,
Bülbülsüz geçirdik biz nice yazı,
Duyulsun redyoda söz ile sazı
Kul Mustafa çıkagelsin Çorum' dan

Dr. Tevfik BERKOl'un yazı dizisi "Zührevi Hastalıklar"ın ardından ;Eşref ERTEKİN'İN derlediği "Çorumlu Maniler" yer alır. Sayısı 1100'e ulaşan manilerden üç örnek alıyoruz:

Elde fincan gezdirir
Lali mercan dizdirir
Sana aşık olanlar
Bir kuru can gezdirir.

Gelepçekte sırnayım
Simini sıyırmayım
Senden başka seversem
Gençliğime doymayım.

Dağda karı neyleyim
Ahile zar neyleyim
Olursa vefalı olsun
Vefasız yar neyleyim.

Sabri Dil de "Çorumlu' dan" şiiriyle yer alır bu sayıda. Son dörtlüğünü alıyoruz:

.
Bu yerde yetişir babayiğit er
Yalnız vatan için can feda eder
Sevine sevine cepheye gider
Düşmanı dağıtır bozar Çorumlu.

DR.TEVFIK BERKOL'UN uzun yazı dizisi "Çorum'da Yıl Çıbanı" bu sayıda sonlanır.

"Cönklerden Derlemeler"de Eşref ERTEKIN önceki iki sayıda yayınladığı "Destan" ın son bölümünü verir.

"Osmancıklı Aşık Kadir USLU"YU Sıtkı AKTAN kaleme alır. Kadir USLU'NUN, lz'ani ile karşılaşıp atışmasından bir bölüm alıyoruz:

İz'ani:
-Erzurum'dan beri çok aşık gördüm
Pamuktan, kazıldan çok çorap ördüm
Mısır tarlasında iz etmiş gördüm
Ayının kulağı Aşık Kadriya

Kadriya:
-Tekellüm bahçesi dikendir diken
Ayağına batar sakın girersen
Kalbur elek sele sepet örerken
Kırarsın kasnağı Aşık lz'ani.

Halkevi çalışmalarına, Dr. Adil ÖZKAN' ın "Uyuz Hastalığı ve Tedavisi"yle ilgili bir konuşma metni izler.

Son bölümde: Melike Hatun ve Arif Çelebi Vakfına ait bir ilâm ve bu ilâmın görüldüğü derkenarlar ve çıkarılan Defteri Amire sureti yayımlanır.

ÇORUMLU DERGİS SAYI:34-35

1 Şubat-Mart 1942 tarihli 34-35.sayı Hamit KOŞAY'IN "Alacahöyük Müzesi" yazısıyla başlar. Hamit KOŞAY, Maarif Vekilliği (Milli Eğitim Bakanlığı) Müzeler Md. Alacahöyük kazısı Müdürüdür.

Yapılan kazı çalışmalarını değerlendiren Hamit KOŞAY, yazısının son bölümünde şöyle der: "...Ören yerlerinin tanzim olunarak açık müze haline konması, henüz ayakta duran anıtların korunması, klavuz kitapların neşri, sanat duygusunun yükseltecek model ve resimlerin ucuz olarak satışa çıkartılması, yurdun arkeoloji haritasının tanzimi, eski eserlerin tasnif ve tescili ve saire Maarif Vekilliği'nin önem vererek üzerinde durduğu meseleleri teşkil etmektedir..."

"Çorum'da Benimsenen Bazı Kelimeler ve Rakamlardan" yazısı İhsan SABUNCUOĞLU NUN, yazısına konu ettiği ilk kişi 'Nurettin Bey'dir: ".....Birinci Dünya savaşı yıllarında Çorum'a Mutassarrıf olarak gelen 'Nurettin Bey' Çorum'un teşkilatlı bir hastahaneye, şimdiki parka,telefona ve Alaca'yı bucaklıktan ilçeliğe kavuşturan kişi olduğu için Çorumlularca saygı ve sevgiyle anıldığını yazar..."

Sıtkı AKTAN' ın önceki sayıdan süren, Osmancıklı "Aşık ve Şair Kadir USLU"YU anlatan yazısının ikinci bölümü yayınlanır. Yazının bu bölümünde de Aşık Kadriya' nın: Aşık Ceyhuni' yle karşılaşması verilir. Yazının sonunda Ceyhuni' yle atışması yer alır.

Bir bölümünü alıyoruz.

Ceyhuni:
Ayıklar içinde sen de er isen
Çiçekler içinde nilüfer isen
Senin için hazırladım yer isen
Laklaki helvası Aşık Kadriya

Kadriya:
Fikirden yaptırdım sana bir çörek
Kuruntudan pilav yanında keşkek
Yalandan yağ ile asılsız börek
Hayal pastırması Aşık Ceyhuni.

Kemal TERLEMEZOĞLU “Çorum Halayına Dair “ başlığı altında Çorum Halayını anlatır.*

"Halk Şiirine Dönüş" yazısı Abdullah ERCAN‘IN. “....Bugün milli topluluğumuzda şiir bir yeniden kuruluş halindedir...” ,“....Karacaoğlanlar, Dadaloğulları, Köroğulları, bu yeni kuruluşun temel taşını koyan ve ilk harcını atan ustalardır. Bu temel üstüne kurulacak şiir, iyi olacaktır, doğru olacaktır. Zira bu temel milli temeldir...” Bu yazının ardından bir de şiiri yayınlanır Abdullah "leyla" adlı şiirin son dörtlüğünu alıyoruz.

Sevenlerin emeği var sevilende
Bülbül kanı durur gülde,dikende
Ercan’ın feryadı diyor ki bende
Aşıklık Mecnun’ dan aşkındır Leyla...”

Dr. Tevfik BERKOL’ un “Zührevi Hastalıklar “ yazısı bu sayıda da sürer.
"Perişan" şiiri Kemal SAYIN’IN Karacaoğlan’a nazire yapar. Yedi dörtlükten oluşan şiirin son dörtlüğü şöyle:

Kemali eder ki sözüm yok artık,
Zevki sefasında gözüm yok artık
Ben bir kuru dalım özüm yok artık;
Yare ninni diyen diller perişan .

Halkevi Başkanlığı aracılığıyla Ziraat Enstitüsü Yüksek Müdürlüğü'ne sunulan hayvanlara ilişkin söylenmiş atasözleri. Derleyen yine Eşref ERTEKİN. Birkaç örnek alıyoruz.

Tay yetişmezse, ata paha yetmez.
At ölür gönü, yiğit ölür ünü kalır.
İki tımar bir yem yerine geçer.
İnesin gönül inesin, attan eşeğe binesin.
Kılavuzu karga olanın burnu boktan kurtulmaz.
Kurt kocayınca köpeklere gülünç olur
Sudan çıkan balık ateşten korkmaz.
Karıncanın armağanı, çekirge budu olur.

Sıtkı AKTAN' ın "lstırap" şiirini,Eşref ERTEKİN'İN derlediği "Çorumlu Maniler" izler işte üç örnek:

Iraflarda bal kabak
Gerdanı altın tabak
Horoz çenen çekilsin
Ne çabuk ettin sabah.

Karşıda karaçalı
Kararıp durma çalı
Ben sana varır mıyım
Sümüklü sıracalı.

Mani bilmem basından
Ölüyorum yasından
Ak memeler gel eyler
Düğmeler arasından.

Eşref ERTEKİN, tükenmez bir enerjiyle “Cönklerden Derlemeler”i sürdürür.

Çocuğu olmayan bir bayan ağzından söylenen “Anonim Bir Ağıt” yine onun derlemesi. Kırk dizeden oluşan ağıttan bir beşlik alıyoruz:
Küçücük kazanda yemek pişiyor

Oynayan çocuklara gönlüm düşüyor
Doğurmasam kocam beni boşuyor
N'olur Mevlam n'olur ihsanın yok mu
EI kadar et versen 0 bana çok mu ?.

Dr,Tevfik BERKOL,"Saçların Kepeklenmesi ve Tedavi Şekli" konusunda yazar Son bölümde belgelerin yayınlanması sürer.
*Kemal TERMLEMEZOĞLU uzun yıllar Çorum Devlet Hasta anesinde Cerrahlık ve Başhekimlik yapmıştır.7 Şubat 1993 tarihinde vefat etmiştir.

ÇORUMLU DERGİSİ SAYI 36-37

Çorumlunun 1942 yılı Nisan Mayıs 36-37 sayıları bir arada çıkar. Bu sayının ilk yazısı Cevdet BEZİRCİ'NİN ."Köy Okullarında 23 Nisan Bayramı"nı görerek yaşayarak yazmış.

Çorum'a yakın köylerden gelen 15 köy çocuğun, Çorumlu çocuklar tarafından konuk edilmesi; onlarla birlikte bayram sevincini ve coşkusunu yaşaması anlatılır.

Cevdet BEZIRCİ: Çorum Valisi Muzaffer AKALIN'IN çevre köy öğretmenlerinin ve halkın isteklerine uyarak, Çorum'daki bayram kutlamaları sonrasında (öyle sonu) çevre köy okullarını gezdiğini, çocukların ve halkın bayram sevincini onlarla birlikte paylaştığını yazar. Yazısını şöyle sonlandırır: "....Arlık karanlık basmaya, ortalık kararmaya başlamıştı. İçimiz sevinç ve gurur dolu olarak köyden ayrıldık...", "....Bugünü yaratanlara bu mutlu günlere onları yetiştirenlere halkın bağlanışını görüp de minnet ve şükranla dolmamak mümkün mü ? Bunlar milli bağlılığın, vatan sevgisinin ne güzel örnekleri idi..."

H,Turhan DAĞLIOĞLU ,"Hicri Onuncu Asırda Çorum" adlı yazısında iki belge daha yayımlar.

Birinci belge, Aşiretler arasındaki kavgalara ait olup Çankırı, Karasaray kadılıklarına yazılmış 1613 tarihli hükümdür.

İkinci belge Zeamet sahiplerinden Süleyman'ın 21499 akçalık zeametine ait olup, 1615 tarihli hükümdür.

"Objektif Hukuk ve Sanat" yazısı Kemal SAYIN'IN. Sanatla hukuk arasında benzerlikler kuran Kemal SAYIN şöyle der yazısının bir yerinde;

"....Bir sanat eserinden yalnız zamanı değil,geleceği de tesirinde bırakacak bir güzellik ararız. Kanunlar da bu nitelikte birer sanat eseridirler. Zira onlardan da uzun zamanlara uygulanacak ve değişen görüşlere mümkün olduğu oranda göğüs gerecek bir esneklik ve dayanıklılık ararız..." , "....Kısaca,denilebilir ki,objektif hukuk en geniş anlamıyla muazzez bir sanat eseridir..."

Nuri UĞUR,"Çorumlu Hacı Hasan Paşa"yı anlatır bu yazısında Yedi Sekiz Hasan Paşa olarak da anılır,Çorum saat kulesi Çorumlulara onun armağanıdır. (İlerideki sayılarımızda Hacı Hasan Paşa konusunda ayrıntılı bilgi verilecektir.)

Eşref ERTEKİN'in derlediği "Çorumlu Maniler"den üç örnek alıyoruz yine:

Üzümün asmasıdır
Karanfil basmasıdır
Hem salınır hem bakar
Şu kimin yosmasıdır.

Penceresi parmaktan
Su getirir ırmaktan
Kuzum bir şeftali ver
Al kırmızı yanaktan.

Çorumun kavakları
Dökülür yaprakları
Çığ düşmüş güle benzer
Yarimin dudakları.

"Halkevi Bir Çorum Gecesi Yaptı" yazısı Cudi EGE'NİN. Yazı şöyle başlar : "...Halkevimiz 14 Haziran 1942'de Çorum'a teşrif buyuran Sayın Orgeneral Kazım ORBAY şerefine bir 'Çorum Gecesi' tertip etti, Bunu iki gece tekrarladı..." ,"...Yapılan Çorum Gecesi'nde milli ve mahalli olmak üzere üç oyun oynadı...", "...Bu oyunlar, 'İğdeli Gelin, Çorum Halayı, Dillala' ...", "...Çorum'a özgü 25'e yakın oyun saptadık...", "...Gönül arzu eder ki, onları salonlarda, sahnelerde, meydanlarda genç çocuklarımız tarafından oynarken seyredelim..."

"Çorum'da Söylenen Bilmeceler"i derleyen Eşref ERTEKIN'dir. Manzum bir bilmece:

Ol nedir ki dört ayaklı canı yok
Sanırsın ki bir deridir kanı yok
Günde yedi türlü diller bitirir
Güllerin bülbülü nalanı yok
Yüz bin hançer vurur isen göğsüne
Hançere göğsün gerer noksanı yok.(Gergef,çevre ve işlenen nakış)

Muammer L.ORAL, Şükrü Enis REGÜ'NÜN 1942 yılında Remzi Kitapevince çıkarılan,ederi 40 kuruş olan "Buğu" adlı şiir kitabını tanıtır. Şöyle der yazısında: "...Genç şair hepimizin yaşadığı mukaddes ve en güzel çocukluk anılarını nasıl anlatıyor..."

Ömrümüzden kopan her yıl
Yeni bir alın çizgisi
Çocukken topaç çevirdiğim
günleri hatırlatır.
Ay ışığında cami avlusu..

“.....Herşeyden önce şairde pürüzsüz bir şiir dili, göz yaşlarında bile başı önüne eğmeyen bir vakar ve titiz bir mukavemet görülür. Duygularını kolay ve samimi bir şekilde ifade edebilmiştir...”

Celal DİNÇ ,"Çorum ve Çorumlu" başlıklı bir yazı yazar, Bir de şiir ekler yazısının altına.

Eşref ERTEKIN'SE "Cönklerden Derledikleri"nden ,'Molla Hünkar Kızı Benli Sultan için bir deyiş”, Kul Ağa'nın bir destanı, Kul Tacettin'e ait bir destan ve Türküler alır bu bölüme.

3,Cilt burada sonlanır.

ÇORULU DERGİSİ SAYI 38

Çorumlu Nisan-Mayıs 1942 yılı 36/37. sayılarından sonra yayımına bir yıl ara verdikten sonra,1 Temmuz 1943 tarihinde verdikten sonra 38. sayısıyla yayın yaşamına yeniden başlar.

Bu sayının ilk yazısı, İsmail CEYHAN’I “Yolumuza Devam Ediyoruz” yazısıdır. Şöyle der İsmail CEYHAN: “...Cenk meydanlarında kan gövdeyi götürdüğü şu yıllarda harp dışı kalan her millet,bu selin altında kalmamak için durmadan sınırlarda süngü, gönüllerde milliyet barajları kuruluyor.

Balkan Harbi'nde kıvılcımlanan , İstiklâl Savaşı’nda alevlenen Türk Milliyetçiliği 1939'dan beri dumanlı ülkelerin ışık kaynağı oldu. Bu kaynak Türk Topraklarında milliyet yolunu tutanları selamete getiren bir nur, yoldan sapanları yakan bir ateş karakteri taşır...”, “....Çorumlu,yolunu bu ışık gören bir dergi olmakta devam ediyor...”

Nazmi TOMBUŞ, ”Ahiler-İcazetname ve Fütüvvet Şeceresi” yazısında ele geçirdiği bazı icazetnameleri incelemiş. Şöyle der yazısında: “.....Elimize geçen fütüvvet şecerelerini de havi olan bir ahi şeyhi icazetnamesini dergimizin belgeler kısmında aynen neşre başladık. Bu belgeler görebildiğimiz emsalinin en eski tarihlisi olduğundan mevcut bazı varsayım ve görüş ayrılıklarının izah ve birleşmesine yarayacağını umarız. İcazetnamelerin asılları 1321 hicret yılında 84 yaşında ölen eski Çorum Müftülerinden ' Tekkeli Hoca' oğlu Hacı İbrahim Nuri Efendi'nin evrakı arasından çıkmıştır...'"

Dedikten sonra icazetnamelerin tanımını yapar .Nazmi TOMBUŞ şöyle sonlar yazısını: “...830 tarihli icazetnamedeki tarikat silsilesine fazla olarak ' Ahi Enam' ve 'Ahi Mahmuz' , isimleri eklenmiştir... " ,“...Üç icazetnamenin de bir aileye yani baba,oğul ve toruna ait olduğu icazet alanların künyelerinden anlaşılmaktadır...”

Bu yazıyı “Ahi Kasım “ icazetnamesi tercümesi ile Farsça bir şiir tercümesi izler. Bir örnek olması açısından buraya alıyoruz:

Senin o güzel gözlerin inci delmektir.
Güzel huyun söz kabul etmektir
Senin ilim ve amel ve zühdün nedir.
Az yemek, az söylemek az uyumaktır.

14 dörtlük (52 dize) ten oluşan “Çorum Halayı” Sabri DİL’İNn. Şiirden rasgele iki dörtlük alıyoruz:

Sağ baştan uca kadar on bir yiğit dizildi,
On biri de koç yiğit, on biri de güzeldi,
Heey...heeey sesleri gece ta göklere yükseldi
Halayların içinde başta Çorum Halayı.

Eş ve dost bağdaş kurmuş yer yer iki geçeli,
Kim düşünür bu anda son nefesi eceli,
Sabri DİL bir hayli var halayları seçeli,
Halayların içinde başta Çorum halayı.

İsmail CEYHAN "Odalar" başlığı altında Çorum'da "Tekkeli Hoca Oğlu'nun Odası"nı anlatır, Oda sözü Çorum'da selamlık yerine kullanılırdı. Bu odalar Çoktan tarihe karıştı artık. Ama, yazı bizi yarım yüzyıl öncesinin odalarında,o odaların gizlemli dünyasında gezdirir. Yazıdan kısa bir alıntı yapıyoruz:“....Yerden bir karış kadar yükseklikte asırlık sedire oturduk. Sedir yastıklarının oda ile yaşıt olduğunu öğrendim. Zaman ne boyalarını soldurabilmiş, ne dokusunu eskitebilmiş.120 yıl önce (1822) yastık yüzlerinin ipliğini becerikli elleriyle eğiren ve kumaşlarını zevkin bütün inceliklerini gözden kaçırmadan dokuyan Topal Emine Hoca’yı o an tezgahının başında görür gibi oldum...”, “...Karşı duvarın sağ köşesinde, ocak yanında rafın altında asılmış iki asa duruyor. Bunlardan birisi, Bay Eşref ERTEKİN'İN dedesinin babasının şeyhi olan Kerem Issı’ ya aitmiş. Asanın üstü burma burma. Bu asanın uzak diyarlarda yetişen burmalı bir ağacın dallarından yapıldığı söyleniyormuş. İkinci asa Bay Eşref ERTEKİN'İN dedesinin annesinin babası şair ve alim Yusuf Bahri' ye aitmiş, Üst ucunda siyah bir topuz, alt ucunda sivri bir demir var..."

Afet KOBAK,"Tesis" yazısıyla kurumları üç gurupta anlatır. Bunlar: Sosyal kurumlar hastahane okul, dispanser gibi. Dini Kurumlar: İslâm ve cemaat vakıfları gibi ve Aile kurumları.

Bahri MİYAK’ ın, " Bedri Rahmi EYÜBOĞLU" ile yaptığı 'Bir Sanat Konuşması' ilginç bir yazıdır.

Bedri Rahmi EYÜBOĞLU,Halk Partisi'nin açtığı resim yarışmasına eser hazırlamak için 1942 yılında bir süre Çorum'da çalışmıştır. Türkçe öğretmeni Bahri MIYAK, Bedri Rahmi EYÜBOĞLU' yla Çorum'un Ilıca bağlarında güzel bir gün geçirirler. Söyleşileri sanat, resim, şiir üzerinedir, B.R. EYÜBOĞLU' nun "Yaradana Mektuplar"ı yeni yayımlanmıştır ve gündemdedir.

Bahri MIYAK, Bedri Rahmi EYÜBOĞLU'YLA ilgili ilk izlenimlerini şöyle anlatır: “...Daha ilk görüşmemizde bana kocaman ve bütün vüs'ati ile açılmış bir dost eli uzandı ve dost dudaklardan ismimim harfleri büyük bir sempati ile döküldü. Kavak ağaçlarının havuz başına serdiği serin gölge ehramında bütün samimiyetiyle konuştu. Gerçekten onda, başındaki sanat hummasının tamamen aksine, ılık bir samimiyet ve mahviyet havası vardı. Dostluğunda oğlumuz Mehmed’ in sayfiyetini buldum.

Neler söyledi? Bunlar bir mecmua sayfalarına geçmeyecek kadar kırık dökük şeyler: Kırık dökük. Elmas kırıntıları gibi, Onları kendime saklıyorum..." Yazısının süreğinde de şöyle der Bahri MIYAK: “...Şimdi büyük bir hayranlıkla hatırladığım şeylerden,birçok şeylerden bahsetti:biz hemen yalnız ve zevkle dinledik...", "...Dakikalarca,toprağın kokusunu,usareyle dolan tohumun mesut gerinişini,iten tohumun doğum ızdırabını,sıkan toprağın baba olma sevincini velhasıl tekmil bir hayatı aynı zamanda içine alan bir zevk ve güzellik dünyasında yaşadık..."

Resim,şiir konusundaki düşüncelerini de aktarır Bedri Rahmi EYÜBOĞLU'NUN . İlginç,ilginç olduğu kadar da belge niteliğinde bir yazı.
"Cönklerden Derlemeler"de halk türkülerinden üç örnek sunar Eşref ERTEKIN, Biz iki dörtlük alıyoruz:

A sevdiğim geçmez oldun buradan
Selamı sabahı kestin aradan
Sana bir güzellik vermiş yaratan
Alemleri kırar mısın sevdiğim

A sevdiğim kimler verdi öğüdü
Ben sevdikçe senin gönlün büyüdü
Ezel benden başka dostun yoğudu
Şimdi benim olmaz mısın sevdiğim...”

"Çocuk Oyunları"'ndan “Hodak Oyunu” A. TALU’NUN .Bugün bu oyunları bilen belki de parmakla gösterilecek kadar azdır.

"Çorum'da Söylenilen Bilmeceler" bu sayıda da sürer.
Dağdan gelir takır takır,ayakları sanki bakır,(kaplumbağa)
Dağdan gelir,taştan gelir ;eyerlenmiş arslan gelir,(sel)
Yer altında kürklü koca,(soğan)
Yedi delikli tokmak,bunu bilmeyen ahmak (baş)
Bir küçücük kumbara ,zahre (zahire) çeker ambara.(kaşık)

Son bölümde yine;1204'te yazılmış Koyunbaba Türbesi’nde oturan şeyhe ait mukarremame ile Ahi Kasım' ın Ahi şeyhliği icazetnamesi yayınlanır .
DEVAM EDECEK

Atilla ALPAY

ÇEÇENLER VE BİZ !

Geçtiğimiz günlerde bir kanalda Çeçenler'e ait seyrettiğim bir haber programı üzerine bu satırları kaleme almaya ve duyduğum ızdırabı bir kere daha dile getirerek; üzüntümü sizlerle paylaşmaya karar verdim.

Programda Çeçenlerden dünyaya terörizm ihraç eden insanlar olarak bahsediliyor ve sanki bir Avrupa ülkesinin herhangi bir tv kanalında bu konu dile getiriliyordu.

Tabii millî politikalarımız gereği İslâm dünyası ile "küs" olduğumuz için programcılardan da iyi niyet beklemek pek hakkımız olmasa gerektir.

Bir kere ülkemizdeki beş milyon Çerkez ve ilaveten de fakir bendeniz gayet tabii olarak Çeçenlerle aynı kabileden, aynı boydan aynı soydanız. Menşeimiz de yüce Türk Milletidir.

Tabiiyetimiz de her ne kadar T.C. olsa da yüreğimiz Çeçen kardeşlerle birlikte atmaktadır.

Tüm Müslüman Ademoğulları gibi bizde, onlar da Yüce Allah'ın Kulları CC ve Kâinatın Efendisinin SAV in de ümmetiyiz.

Çeçenlerin veya Kafkas halklarının İslâm'a dahil olmaları Halife Mervan zamanına yani Hz. Ali' R.A' ın hilafetinden sonraki döneme rastlar. Bu itibarla Çeçenler su katılmamış bir İslam inancına geleneğine, adabına ve terbiyesine sahiptirler. Bizim günlük hayatta alışageldiğimiz gayrı İslamî hal ve hareketler onlar tarafından asla hoş görülmemektedir. Hâlâ Çeçenya köyleri Sultan 2. Abdülhamid'e hutbe okurlar.

Kafkasya'da ilk istilacılar Moğollar olmuş; sonra İran Şahları buralara göz koymuş son olarak da Rus çarları bölgede çok uzun zaman Müslümanlara zulmetmişlerdir. Yüzyılın başında Sovyet Rusya'nın Musul, Kerkük ve Türkmenistan üzerindeki yayılım hattının bir diğer ayağı kendi gri-soğuk ve karanlık steplerinden sıcak denizlere ve mavi-gökyüzüne sahip ülkelere inmek olmuş; bunun için de uzun yıllar esaret altında yaşayan bu Hacı Murad'ların ve İmam Şamil'lerin torunlarıyla karşı karşıya gelmişlerdir.

Deli Petro gelmiş geçmiş en büyük Rus Çar' ı olduğu halde peşinden gelenler Gorbaçov,Yeltsin ve Putin de hep aynı Çarlık ruhu ile hareket etmişler ve Çeçenistanı kendi iç meseleleri zannederek Müslüman kanı dökmüşlerdir. Hatta "geçen 2000 yılı yılbaşı gecesi Putin' in Çeçenistan Cephesini ziyaret etmesi ve askerlerine birer kasatura hediye etmesi ve moral desteği vermesi" konuya verdikleri önemi göstermektedir.

Kanunî Sultan Süleyman zamanında 15.yy da Endülüs Emevilerinin son temsilcileri olan Benî Ahmer Devletine yardım edilememesi Avrupa'dan Müslümanların atılmasına sebep olmuş; Abdülhamid Han zamanında da Şeyh Şamil'e destek verilememesi Rusların bölgeye iyice çöreklenmesine ve Müslümanları Sibirya'ya göçe zorlayarak , topraklarını işgal etmelerine sebep olmuştur.

Ülkemizdeki hükümetlerin ekserisinin yıllar boyunca küçük hesaplar peşinde olmaları ve büyük dış politikalar üretememeleri bu akrabalarımızın ve soydaşlarımızı müstevlilerine şiddetle ezdirmiştir.Misak-ı Millî sınırları diyerek çizdiğimiz hattın arkasında kalan akrabalarımızın ve milyonlarca şehit kanı dökerek aldığımız ve yüzlerce yıl bizim olan bu toprakların ve üzerinde bıraktığımız insanların hukukunu sormaya ;hakkını aramaya da kimse cesaret edememiştir.

Kafkas halkları için Türkiye'ye gelmek küçük Hacc'dır. Ve bütün Kafkasyalı kardeşlerimizin hemen hepsinin Türkiye' ye karşı beslediği plâtonik aşkı ve gönülden bir bağlılığı mutlaka vardır.

Bugünkü Rusya'nın ahalisinin büyük bir kısmı Yahudilerdir. Orada beyaz Ruslar, Almanlar ve bölgesel halklar alt birimlerdir ve gizli olarak yönetimde büyük etkileri olanlar da yine bu Yahudi asıllı Ruslardır. Think-thank denilen ve beş yüz yıl sonrasını planlayan kuruluşlarda hep Yahudi bilim adamları çalışır.

On yılda beş yüz bin şehit veren Kuzey Kafkasya Milletinin ızdırabı mutlaka ki bizim de millî ızdırabımız olmalıdır. Rusların ikide birde yüzümüze vurduğu " Kürt Kartı" ile bu konunun hiçbir alâkası yoktur. Onların zulmettiğimizi öne sürdüğü Kürtler bir Türk boyudur, ama Çeçenler hiçbir zaman Ortodoks, Bolşevik, Beyaz Rus hatta –haşa- ateist olmamışlardır.

Çeçenya'daki savaş Çeçenlerin bağımsızlıklarını ilan etmeleri üzerine çıkmış görünse de bir yüz yıl süren baskı, istibdat ve dikta rejiminin aslında son perdesidir. Rusların nüfusu bir milyonu aşan bu küçük devlet üzerindeki emelleri biraz da eski balistik ve nükleer füzelerinin hâlâ burada bulunmasıdır. İkincisi Müslüman olmaları; üçüncüsü de sıcak denizlere inme projeleri ve yayılmacı politikalarının yolu üzerinde bulunmalarıdır. Beş yılda 150 bin şehit veren bu kahraman soydaşlarımızdan geriye kalanlar İnguşetyadaki mülteci kamplarında-bez çadırlarda yaşama savaşı veren- perişan bir haldeki çocuk,yaşlı ve kadınlardır.Yanmış yıkılmış, hemen her tarafı enkaz yığınlarıyla , karla ve buzla kaplı bu soğuk ülkede sadece savaşan Çeçen mücahidleri olup onlar da şehadet şerbeti sırasına girmekte ve Livâ-ül Hamd sancağına gönüllü yazılmış olarak ellerine buzdan yapışmış silahlarıyla uykusuz-duraksız,aç- susuz ebedî bir nöbette ülkelerini savunmaktalar.

Gerçekte Türkiye'de Ruslarla bu veya başka bir vesile ile en ufak bir anlaşmazlık derhal doğalgaz musluklarının kısılmasına sebep olacak ve bir kış

gecesinde iki milyon Ankaralı zatürree den yataklara düşecektir. Bu terörist ülkeye karşı böylesine bir göbek bağı ile bağlanmak son derece yanlıştır. Büyük millî politikalar geliştirmedikce böyle hain düşmanlarımıza muhtaç olmak, soydaşlarımızın ezilmesine göz yummak, bizim gibi insanların son derece canını sıkmaktadır.

Bugünkü nesil Moskof ve Ermeni mezâliminden, Maraş müdafaasından ve Bulgar zulmünden bîhaberdir. Tek verilen savaş'ı Sakarya' da zannetmekte ve yıllardır sürdürülen eski Yunan ve Roma efsaneleriyle süslü- aslında milli olmayan- bir eğitim sistemi ile koca bir şanlı tarihi ve millet düşmanlarını da unutmuş görünmektedir.

Ülkemizde bulunan TV kanalları yılbaşı derdine düşmüş, magazin ve paparazzi dalavereleriyle milleti meşgul etmektedirler. İçlerinde Çeçenistan'a, Afganistan'a,Irak'a, Filistin'e muhabir gönderecek kadar vatanperver olanları nerede ise hiç yoktur. Cesur muhabir kıtlığı had safhadadır. En muhafazakar bildiğimiz kanallar bile eldeki görüntülerini CNN in Rusya cephesinden girerek elde etmekte haberleri de Sovyet haber ajanslarından almaktadırlar. Orada Besmele ile namluya sürülen bir havan mermisi bin dolardır.Ülkemize giriş yapmak isteyen 150 Çeçen aile pasaportları ve vizeleri olmadığı için geçen yıl sınırdan geri çevrilmiştir.192 sivilin öldüğü tiyatro baskınında kimyasal gaz kullandı diye kimse bu ülkeye ses çıkaramamakta ve Birleşmiş Milletlerdekilerin bile nutku tutulmaktadır. 20 milyonluk Irak'ı yok etmek üzere oraya-buraya konuşlanan sığır çobanlarının kanlı biftek, hamburger yiyen,kola,viski ve insan kanı ile beslenen 150 kiloluk insanlarının keyifleri ve rahatları için-bu günlerde- 20 milyon Müslüman'ın kanı dökülecek ve ülkelerinin altı üstüne getirilecektir.

Karşımdaki camlı dolapta Kafkas Gazisi Dedemin resmi ve madalyası hâlâ durmakta…Kerkük, Musul, Yemen, Süveyş, Trablusgarp Medine ve Sîna cephesi şehitleri çöl kumlarıyla örtülü kabirlerinde torunlarından Fatiha beklemektedirler.

Ve Çerkez asıllı bu satırların yazarı fakir bendeniz de mübarek Şevval'in son günlerinde Çeçenler, Filistinliler, Iraklılar, Türkmenler ve cümle Müminler için dua' ya durmaktayım…

Müslümanları muvaffak ve muzaffer eyle Ya Rabbi…

Salim SAVCI

SEVGİ SÖZCÜĞÜ ÜZERİNE

Sevgi; sözcüğünü bilmeyen yoktur. Buna karşın TDK sözlüğünü açalım. Sayfa:1042'den okuyalım:

SEVGİ: A) İnsanı bir şeye; ya da bir kimseye karşı yakın ilgi ve bağlılık göstermeye yönelten duygu. Olduğuna bir nokta koyalım.

Bir deyişe göre de sevgi: Sevgi beslemekle, sevgi duymakla başlar. İnsanoğlu; canlı ve cansızlar arasında yaşar. Onlardan birisine duyarlı olmasına çalışır. Dolayısıyla onu sevmeye başlar.

Sevilen canlı; insan veya hayvan olabilir. O da bunun karşılığını davranışıyla, konuşmasıyla, çeşitli sesler çıkartarak sergiler. İşte bu ortam; bir sevgi ortamıdır. İnsanları mutlu eder. Buna karşın insanoğlu, sevgisinin var olduğunu bilir ama çeşitli nedenlerden etkilenir, sevgisizliğin örneğini de verebilir. Ama insan; en gelişmiş canlı olduğu için ne yapıp yapmalı, ırk, cins, din, renk, mezhep farkı gözetmeden bireylere yaklaşabilmelidir. İşte bunun gerçek adı İNSANLIKTIR.

Gördükleri, dinledikleri, okuduklarıyla bir doğru çizen insanı herkes sever, hatta sayar bile.

Ana, baba, öğretmen, hatta her birey, bir öğreticidir. Bir yerde de eğitimcidir.

Öğreticilerin, eğitimcilerin sevgi ortamını yaratmalarını beklemek yerine, herkes bu güzel duyguya sahip çıkmalıdır. Çünkü sevgisiz hayat; yağmur almayan tarlaya benzer. Tark tark yarılabilir, ürün vermez olabilir.

Ürün almak istiyorsak, yağmur gibi her alana sevgi yağdırmamız gerekir diyoruz.

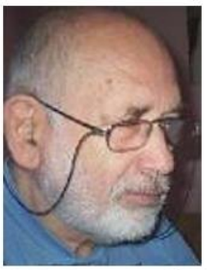

Mahmut Selim GÜRSEL

ERMENİLER

Ermeniler. Osmanlı tabasının şımarık çocukları. Geçmişte Osmanlı İmparatorluğunda en etkili ve en yetkili yerleri kapmışlar,Osmanlı'nın iyi niyetini kendi emelleri için rahatça kullanmışlar ve Anadolu'da zaman içerisinde her türlü muafiyetler içerisinde zenginleşmişler ve Anadolu topraklarının bütün sathını kendi aralarında adeta pay ederek atalarını olduğu şehirlerin dışındaki şehirlere de yerleşerek adeta imparatorluk içinde görülmeyen bir imparatorluk kurmuşlardı.

Zaman içerisinde bilindiği gibi Ermenilerin de bir zayıf bulunan karnını bulan dış mihraklar Osmanlı topraklarında adeta dokunulmaz bir hayat yaşayanların içinden geçirdikleri atalarından kaldığını iddia ettikleri ve aslında Anadolu Tarihinde hiçbir zaman devlet kuramamış olmalarını bildikleri halda Dünya devletlerinin can çekişen Osmanlı'sından toprak beyanlarının tam zamanı olduğunu düşünerek önce Osmanlı Padişahına suikast girişiminde bulundular. Daha sonra ise ülke dışında bir Osmanlı paşasını katlederek iddialarını adeta kanla tasdik ettirmeye çalıştılar.

Eh; Osmanlı kendi tebaasının hıyanetine her halde iyi yaptınız,aferin diyecek hali yoktu ya. Karar alınarak Anadolu'da bulunan Ermenileri toplu olarak bir yerlere yerleştirerek daha dikkatli olarak kontrolünü sağlama düşünceleri ile Anadolu'nun güneyine götürülmesi kararı mucibince Anadolu'dan toplanarak mecburi tehcir (göç ettirme) işlemine girişmiştir. Anadolu'nun o günkü imkanları sonuna kadar kullanılarak Osmanlı Ermenileri götürülmüştür.

Kinin sonu olmaz denildiği gibi;Ermeni kini bitmemiş ;Daha sonraları ise Osmanlı İmparatorluğunun yedi düvelden ülkesini savunduğunda da Ermeni tebaası tarafından arkasından hançerlenmesi ve bu da yetmemiş gibi Ruslarla işbirliğine girişmesi yetmiyormuş gibi sonraları da Fransız ordularında asker olarak Türkiye'de bulunmalarına ne diyorsunuz ?

Sonrada 38 hariciye vatandaşımızı katletmişlerdir. Halen kendilerini haklı olarak görmeleri ise bir şarlatanlıktan başka bir şey değildir. Bu şarlatanlıkları halen devam etmesinin sebebi ise Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde bilinen Ermeni komitacılarının katlettikleri, yaktıkları ve topluca çoluk çocuk gömdükleri Müslüman Türk evlatlarının tespit edilen mezarlarının kendilerinin olmadığını nasıl ispat edersiniz diyebilen ve Ülkemizde eğitimini öğretmen

olarak yapmış ve şu anda Cevizkabuğu Programında da Ermeni din adamı olduğunu söyleyen ve Malatyalı olduğunu beyan eden kişinin kendi ağzından duymamız her halde şarlatanlığın da daniskası olarak durmakta. Aynı kişinin bir programa gelirken olmayan belgeleri bilseydim getirirdim diyebilme yüzsüzlüğü de Türkiye'mize mahsus bir kara mizahı olarak görebiliyor musunuz ?

Ermeni vatandaşlarımızın hepsinin aynı görüşte olduğunu söylememiz yanlış olur. Yukarıda bahsi geçen programa katılan ve sunucu tarafından sizin kimliğini mealinde sorulan soruya :

-Ben: ERMENİ TÜRK VATANDAŞIYIM ! Diyenler de bulunmaktadır.

Bizim Ermenilerle bir alış verişimiz yoktur. Onlar eğer kendilerini Türk olarak görüyorlarsa başımızın üzerinde yerleri bulunmaktadır. Şayet kendilerini sadece Ermeni olarak görüyorlarsa Türkiye'de ne işleri var. Zaten onlar zorlanarak, istekleri dahilinde göç etmeyi severler. Buyursunlar gitsinler. Onlara nereye gidiyorsunuz diyecek bir Türk vatandaşının da olacağını zannetmemekteyim. Türküm diyenler ancak bu vatanda yaşarlar. Yaşanan bu vatanın ismi de zaten herkesin bildiği gibi TÜRKİYE dir. Türkiyeli falanım, Türkiyeli fişmanım diyenlerin Türkiye'de ne işleri var? Bunlar ancak Türkiye'yi tarihin içinde olduğu gibi parçalamaya, yok etmeye çalışanlar olarak görmemizde bir sakınca var mı. Var diyen bana yazsın.

Yaşar KILIÇ

HARABELER KÖYÜ

Harabeler köyü; şu civarda,yukarıda.
Nede olsa insan bir iç çeker de,
Gece yıldız, mehtap, bazen bakar da
Nice insan susmuş, sesiz bu köyde,
Gaflet ile hüzün, sessi, bu köyde,
Herkes bir alem; sessiz bu köyde.

Bağırıp gezdiler devri zamanda,
Paşa yetim, efe hep bu viranda.
Han aslım burdaymış, Aşık Kerem'de,
Teller susmuş, Kamber sassız bu köyde,
Ferhat ile Şirin sazsız, bu köyde,
Leyla ile Mecnun, sazsız bu köyde.

Kimi zalim, kimi doğru yoldaymış,
Mal delisi, kimi bülbül güldeymiş,
Kimi bezginliği kız, oğuldaymış,
Evlatları susmuş, kızsız bu köyde,
Çocukları yoktur, kızsız bu köyde.

Aşık YAŞARİ'yem söyle bildiğin.
Salalarda duyulurken öldüğün.
Yalan olur, söylediğin,güldüğün.
Avaz sesli, diller sözsüz bu köyde,
Şakan diller artık sözsüz bu köyde,
Bülbül diller susmuş, sözsüz bu köyde.
17.11.1976

Ahmet KURTBAŞ

SENDEMİ ÖYLE SENDEMİ

Sevdalandım pek yoruldum
Öldűm öldűmde dirildim
Bulanık aktım duruldum
Sendemi öyle sendemi

İnsan hali dedim geçtim
Rűzgarlara derdim açtım
Göz yaşlarıyla tanıştım
Sendemi öyle sendemi

Hoş görű yolunda gittim
Taş atana ekmek tuttum
Gönűl yaylasında gittim
Sendemi öyle sendemi

Arayan soran olmasın
Sırımı kimse bilmesin
Yaradanım dert vermesin
Sendemi öyle sendemi

Geçen gűnlerim hep ezik
Üzűlűrűm yazık yazık
Kurtbaşım sabırdır azık
Sendemi öyle sendemi 06-01-2005

Üzeyir Lokman ÇAYCI

AĞZINA KADAR DOLU BİR DÜNYA

Yükü sırtında geçmişin
Büklüm büklüm
Yollarını aşarak
Ben nereden nereye gelmişim?...
Karla örtülü bekleyişler
Dantel gibi işlenirken
Şiir bağında
Nedense ben
Acılara gülmüşüm!...
Merak ettiğim şeyler
Döndükçe etrafımda
Zamanında ben
Aşk tarlalarına
Şiir ekmişim...
Akreplere,
Yılanlara rağmen
Susamışım çok kere
İnsanca yaşamaya...
Bizim için örülen
Duvarları aşmaya...
Çok etkiledi beni
Düzenbazlıklar...
Her defasında
Düşünce körlüğünü
Renk körlüğünden
Daha çekilmez görmüşüm...
Yükü sırtında geçmişin
Büklüm büklüm
Yollarını aşarak
Ben nereden nereye gelmişim?...
İstanbul 05.04.2000

DİKKAT ; BU BİLGİLER TELİF ESERİ OLUP YAZARI VE YAYINEVİMDEN İZİN ALINMADAN KULLANMAYINIZ!
YAPTIKLARIM YAPACAKLARIMIN GARANTİSİ ALTINDADIR!
Hazırlayan Mahmut Selim GÜRSEL yazışma adresi corumlu2000@gmail.com
Hukuka, Yasalara, Telif ve Kişilik Haklarına saygılı olmayı amaç edinmiştir.
Gizlilik şartları ve Telif Hakkı © 1998 Mahmut Selim GÜRSEL adına tüm hakları saklıdır. M.S.G. ÇORUM

MAHMUT SELİM GÜRSEL

GÜRSEL YAYINEVİ ÇORUM

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR SANAT TARİH VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

ISSN 1301-9945

SAYI 74

MAHMUT SELİM GÜRSEL

GÜRSEL YAYINEVİ ÇORUM

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR SANAT TARİH VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

ISSN 1301-9945

YIL 7 SAYI 74 25 Nisan 2005

Hazırlayan Mahmut Selim GÜRSEL yazışma adresi
corumlu2000@gmail.com

DİKKAT; BU BİLGİLER TELİF ESERİ OLUP YAZARI VE YAYINEVİMDEN İZİN ALINMADAN KULLANMAYINIZ!

BİLGİ PAYLAŞILDIKÇA KIYMETİ ARTAR!

İÇİNDEKİLER

Ali EMİROĞLU SÜMERLER'DE İLK SÖYLENECEK SÖZLER
Sakin KARAKAŞ ADATEPE
Selma GÜRSEL BİZİ TANITANLARA TEŞEKKÜRLER
Muzaffer GÜNDOĞAR 39, 40, 41 ve 42. SAYILAR
Paşa ÇETE N GÖZYAŞI
Ayşe ÇOBAN KÜTÜPHANE

Mahmut Selim GÜRSEL

ERMENİLER KARARINA TEPKİ

Evet; tepkiler hemen gözüküyor. Bizler tepkilerimizi niçin geç gösteriyoruz? Bizlere zulmedenler; kendi hatalarını örtbas etmek için bizleri zalim göstermeye çalışmıyorlar mı ? Şu anda tantanaları ile birçok devleti kandırarak "Türkiye'yi Kınama" kararı çıkarttıran Ermenilerin yaptıkları bu kararları çıkartan ülkelerce yok sayılmadı mı? Yok sayılmaya devam edilmiyor mu ?

Bu gün Türkiye Büyük Millet Meclisi Tarihi bir karar aldı. Bence bu kararın arkasında sıkı olarak durulması gerekmektedir. Ayrıca Ermenilerin oyununa gelen ülkelerin Türkiye'den sadece özür dilemesinin haricinde bu güne kadar vakur ve sabırla cevap vermeyen ülkemize maddi tazminatlar vermesi de talep edilmelidir. Ülkemize halen dost gözüken ve aşağıdaki dergimde çıkan tepkinin ses getirdiğini de sizlerle paylaşmak istiyorum.

Mahmut Selim GÜRSEL FRANSA'YA CEVAP ARŞİVİMİZ

"03 Mart 2001 sayı 24 Çorumlu 2000 Dergisi
FRANSA'YA CEVAP
Mahmut Selim GÜRSEL

24. Sayıda yayınlanacaktır; diyerek aşağıdaki yazımı e-mail yoluyla Reisi Cumhur Başbakan, Başbakan Yardımcıları, Bakanlar ve Millet Vekillerinin e-mail adresi olanlara yolladım. Mesajım pek çok milletvekillerini e-mail alanlarının dolu olduğu gerekçesi ile geri geldi. Her ne hikmetse MHP Genel Merkezinden yazımın virüslü olduğunu belirten cevap aldım. Sonuçta iki cevap aldım onları sizlerle paylaşmak istiyorum. Cevap verenlere Çorumlular adına teşekkür ederim.

Biz, bize dost görünen düşmanlarımızdan korkalım. Neden korkalım derseniz, geçen günlerde Fransa'nın aldığı SÖZDE "Ermeni Soy Kırım Tasarısı" bizi oldukça üzdü.

Her devletin kırılacağı, üzüleceği bir duyarlı noktası, yumuşak karnı vardır. Fransa'nın yumuşak karnı ekonomisi, turizmi, tarihi değildir. Fransa'nın yumuşak karnı "FRANSIZ KÜLTÜRÜ"DÜR. Duyarlı, duyarsız her Fransız "KÜLTÜR" ile ilgilenir, korur, gözetir ve kollar.

Türkiye'nin, Fransa'ya karşı yapabileceğimiz dayanışma ancak "FRANSIZ KÜLTÜRÜNÜ" ret etmemizle, aldıkları karar çerçevesinden ricat ettirebiliriz.

Ne yapmamız gerekir? Sorusuna ise, şu önlemleri bütün Türkiye genelinde, gerekirse Kanun, gerekirse Bakanlar Kurulu Kararı ile en acil şekilde uygulamaya koymamız gerekir.

1- Fransızca Dil Eğitimini bütün okullarımızdan kaldırarak, inadına Fransızca yerine Ermenice Dilini koymak.

2- Ülkemizde bulunan Fransız Kültür kurumlarını acılan kapatmak.

3- Ülkemizde eğitim veren Fransız Eğitim Kurumlarını kapatmak.

4- Fransa ile ilgili bütün haberlere bütün Türkiye dâhilinde yasaklama getirmek.

5- Fransa ile ilgili bağlantıları olan okullar arası bilgi alış verişini kesmek

vb. Eğer biz bu kararları birkaç hafta içerisinde uygulamaya koyma girişiminde bulunursak, Fransa geri adımını atar. Aldığı kararla örnek ülke vasfını Avrupa'da kaybeder. Bu kaybetme ile beraber, diğer Avrupa ülkeleri buna benzer tasarılarını rafa kaldırır.

Biz bu uygulamaların benzerlerini, diğer devletlerin yapacakları eylemleri susturma bakımından gerekli olan çalışmalara hemen başlayıp, ileride hemen uygulamaya koyabileceğimiz pozisyonda elimizin altında bulundurmamız gerekir.

Saygılarımla.

Gelen Cevaplar:

Sayın Selim,

Fransa'nın yaptığı son terbiyesizlik hakkındaki yazımı ilişikte size gönderiyorum.

Aslında kültürel bağları koparmak yerine maddi zarar verici davranışlarda bulunmak günümüz dünyasında daha can yakıcı ve etkili olmaktadır. Milletçe bunlar üzerinde yoğunlaşmak sesimizi duyurmak için iyi bir vesile olacaktır.

Saygılarımla.

Dr. Ahmet Tan İstanbul Milletvekili AGİTPA Türk Grubu Başkanı

AHMET TAN 24. 1. 2001

Yeni diplomasi..

Diplomasi artık yalnızca diplomatlara bırakılmayacak kadar önemlidir.

Fransız Meclisi'nin yaptığı edepsizliğin benzerini, başka ülke meclislerinin de yapabileceği artık gün gibi ortada.

Bu edepsizlikleri, geleneksel diplomasi ile, Dışişleri Bakanlığımızın meslek memurlarıyla önlenmek kolay değildir, mümkün de değildir. Çünkü o arsızlık ve edepsizler söz konusu ülkelerin Dışişleri Bakanlıkları ve diplomatlarından edepsizliğin benzerini, başka ülke meclislerinin de yapabileceği artık gün gibi ortada.

Bu edepsizlikleri, geleneksel diplomasi ile Dışişleri Bakanlığımızın meslek memurlarıyla önlenmek kolay değildir, mümkün de değildir. Çünkü o arsızlık ve edepsizler söz konusu ülkelerin dışişleri bakanlıkları ve diplomatlarından değil parlamentolarından, politikacılarından kaynaklanıyor.

Parlamenterler yani seçilmişler, dünyanın hiçbir yerinde atanmışları, yani diplomatları muhatap almak istemezler. Bunu doğru görmezler. Çünkü seçilmiş yasamanın, atanmış yürütmenin temsilcisidir.

Birbirlerinin eşiti değildirler. Bu yüzden müzakereye de oturamazlar, fazla gerekmedikçe aynı masaya dahi oturmazlar.

İyi ki de oturmazlar.

Türkiye'ye yönelik edepsizlik diplomasiden değil politikadan kaynaklanıyor. Hem de en ilkelinden iç politika ve en ucuzundan oy hesaplarından kaynaklanıyor.

Bir ülke politikacısının ve parlamentosunun yaptığı arsızlığa, "dur!" deme olanağına, ancak karşı ülkenin politikacısı ve parlamentosu sahiptir. Bu nedenledir ki, önümüzdeki dönem artık, Parlamento Diplomasisi dönemidir.

Geçtiğimiz aylarda bu köşede parlamento diplomasisi üzerinde çeşitli nedenlerle yazılar yazıldı. Yeri geldiğinde konuşmalar yapıldı, demeçler verildi.

Türkiye'nin ve TBMM'nin parlamento diplomasisine önem vermesi gerektiği anlatıldı.

Parlamento diplomasisi aslında ne Türkiye için yeni, ne de dünya için. Ama nedense Türkiye iç politikanın cazibesi ve cerbezesiyle diplomasinin bu türüne pek kulak asmadı.

Oysa NATO'ya ve Avrupa Konseyi'ne girişle birlikte 1950'den başlayarak Türkiye en yetişmiş en güçlü kadrolarını Parlamento diplomasisinin hizmetine vermişti.

Rahmetli profesörler. Muammer Aksoy, Turan Güneş, Turan Feyzioğlu gibi çok değerli milletvekilleri, Türkiye'yi parlamento platformlarında temsil ettiler. Belki de o dönem incelense parlamento diplomasisi alanında ülkenin uluslararası çıkarlarına üstün hizmetler sundular. O dönemlerde diplomatlarımızın uluslararası başarısında onların desteklerinin büyük payı var.

Ne yazık ki Rahmetli Özal'la 1980 sonrası dönemde parlamento diplomasisine sırt çevrildi.

Ülkelerin parlamenterleri yalnızca ikili ilişkiler sırasında, bir araya gelmiyorlar. Onları uluslararası parlamentolar var. Hem de elli küsur, yüz küsur yıldan beri var.

Dünya Parlamentosu niteliğindeki Parlamentolar arası Birlik 1889'dan beri onlarca ülkeden yüzlerce milletvekilinin ortak platformu. TBMM ise bu parlamentonun 1945'ten beri üyesi!

Milletvekillerimiz, Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi'nin ise 51 yıldan beri kurucu üyeleri.

TBMM üyelerinin asli olarak görev yaptığı başka uluslararası platformlar da var:

Avrupa Parlamentosu Karma Parlamento Komisyonu'nda, NATO ve AGİT Parlamenter Asamblesi'nde ve Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenterler Asamblelerinde, her partiden çok sayıda TBMM üyesi görev yapıyor.
Evet, Fransa Meclisi'nin edepsizliğiyle başlayan yeni dönem artık Parlamento diplomasisi dönemidir.

TBMM artık parlamento diplomasisine önem ve ağırlık vermelidir.

Edepsizlik yumurtası kapıya geldiğinde, 48 saatlik ziyaretlerle parlamento diplomasisinin sonuç vermesi mümkün değildir.

TBMM Başkanlığı konuya eğilmeli, siyasi parti yöneticileriyle, Dışişleri Bakanlığı yetkilileriyle ve konunun uzmanlarıyla bir araya gelmelidir.

Bağımsızlık savaşı yapma onuru taşıyan TBMM artık,

Sayın Mahmut Selim Gürsel
ÇORUMLU 2000 Aylık Kültür, Tarih, Sanat ve Edebiyat Dergisi Sahibi
E-Mail: corumlu2000@yahoo.com

1 Şubat 2001 tarihli mesajınız için teşekkür ederim. Desteğiniz ve görüşleriniz çalışmalarımıza güç katmaktadır. Sözde Ermeni Soykırımı Yasasını Kabul eden Fransa için yapılacak tepki dayanışmasına ilişkin görüşlerinizin yer alacağı Derginizin 24. Sayısını, Başkanı olduğum Türk Demokrasi Vakfının aşağıdaki adresine ulaştırmanızı bekler iyi günler dilerim.

Bülent Akarcalı Başkan,

Türk Demokrasi Vakfı Ahmet Rasim Sok: NO:27 06550,
Çankaya/ANKARA “
Dergimizin tepkisinden sonra İnternette de araştırırken tesadüfen aşağıda bulunan büklümü arama motorundan buldum:

TEPKİ OLUNCA NELER OLUYOR?

“(10/10) Esas Nolu Meclis Araştırması Komisyonu
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati : 13.40

BAŞKAN: Ertuğrul YALÇINBAYIR (Bursa)
BAŞKANVEKİLİ: Mustafa VERKAYA (İstanbul)
SÖZCÜ: Ali Rahmi BEYRELİ (Bursa)
KÂTİP: Bayram Fırat DAYANIKLI (Tekirdağ)

……Bu arada web sitemiz faaliyete geçti, web sitemizin faaliyeti

cümlesinden olmak üzere, gelen rapor web sitemize yüklenmiş, bu arada Fransa'ya cevap bizim web sitemize geldi, bir vatandaş Fransa'nın kınanmasıyla ilgili kendisinin özel eylem planını arz etmiş, Çorumlu 2000 Aylık Kültür, Sanat, Edebiyat Dergisi sahibinin yazısı... Komisyonumuzla ilgisi yok."

İşte böyle. Bizler tepkilerimizi göstermeye devam edelim. Hepimiz bu tepkilerin arkasında duralım. Bu yazıyı yazarken bir kulağımda haberlerde idi ve Genel Kurmay Başkanlığı Arşivlerinden bir kitap yayınlandığını duydum. İstekte bulunacağım verirlerse fotoğraf ve yazılarının baskı CD nin tamamını sitemde aynen yorumsuz yayınlayacağımı bildireceğim.

ERMENİ BELGELERİ
http://www.devletarsivleri.gov.tr

Bitlis Vilâyeti'nden alınan 11 Mayıs sene [1]332 tarihli
Telgrafhanenin suretidir.

C. [cevab] 9 Mayıs sene [1]331

1- Hudûd köylerinde ta‘arruz-ı nâgehânî ile bidâyet-i harbde kalan kırk bini mütecâviz ahâlî-i İslâmiyye cins ve sinn tefrîk edilmeyerek nâmûslarına ta‘arruz

ile imhâ edildikleri, kaçabilen pek az efrâdın ifâdeleriyle sâbitdir.

2- Narman hudûdunda Rusya'nın Hot karyesi ahâlîsini mitralyözlerle kâmilen imhâ edip bazı hânelerden tek tük kadın ve erkek olarak kurtulanlar Erzincan'ın Mitini karyesinde iskân edilmişler. Hot'a civâr köylerin de aynı ta‘arruza hedef olduklarını ifâde ediyorlar. Ruslar İslâm tebe‘alarına ta‘arruzla harbe başlıyorlar.

3- Üç yüz otuz bir Şubatı'nın üçünde Bitlis'e mülhak Çukur nâhiyesinin Morh-i Süflâ muhâcirîni Bitlis'e gelirken Kazak askeri tarafından muhâsara ile oraya civâr mahalde bulunan askerlerimizin muvâcehesinde kılınçdan geçirilmişlerdir ki, ancak üç yüz kadın kurtulabilmişlerdir.

[4]- Van'ın Şatak köylerinde kalan İslâm ahâlînin bu son günlerde katli‘âm edildiği haber alınarak Ergani, Cinis karyelerinin nüfûslarıyla birlikde Ermeni ve Ruslar tarafından ihrâk edildiği Mekteb Müdîri Mutîullah Bey'in tahkîkâtıyla sâbit olmuşdur. Hoşablı Bahri Bey nezdine o havâlî muhâcirîninden gönderilen câsûslar da bu katli‘âmı te’yîd etmişlerdir. Arâzînin hâlî kalmasından ve erzâksızlıkdan müte’essir olan Rus kumandanı, Van'da on iki Ermeniyi i‘dâm ve iştirâk eden Rus efrâdını tecziye ile Hoşâb'da kalan Kürdleri teskîne tevessül etmişlerdir.

5- Bitlis'de Kürdleri Ruslara ısındırmak denâ’etinde kullanılan Bedirhânî Kâmil'in Çukur'da, Gölbaşı, Ağaçur Kotni, Pan [Pav], Çapkis, Meşkan, Kakito, Müştak, Siz, Zurnaçur [Zirnaçur], Kisham, Morh-i Ulyâ, Müsürüp [Müsürü], Bizatum [Bizatun], Tahtalı-yı Boy[r]an, Muş'un Martektuk [Mongok] ve civâr köylerinin ihrâk ve ahâlîsinin Ermenilerle birlikde Ruslar tarafından imhâsını te’sîr-i nüfûzuna ve teşebbüsüne mâni‘ olduğu şarla[ta]nlığıyla Prens Şahofski ile Rus kumandanına bildirmesi üzerine ele geçen efrâdı Bitlis'e karîb bir köyde ikâmet etdirmişler ise de açlıkdan kısm-ı küllîsi telef olup bir kaçı Mutiki [Mutki]'ye firârla ahvâli söylemişlerdir.

6- Van'da pederi Yüzbaşı Selim Efendi ile vâlide ve akrabâlarına vukû‘ bulan ta‘arruz-ı şenî‘i, muhâcirîn arasında aylarla [aylarca] dolaşmış, nihâyet Şırnak dağlarında yalnız gezmekde iken getirilen jandarma kumandanının beslediği sekiz yaşındaki Mehmed, vekâyî‘-i fecî‘anın şâhid-i ma‘sûmudur.

7- Uzak yakın hiç bir akâribi olmadığından dolayı Bitlis Dârü'l-eytâmı'na toplatılan beş yüze karîb etfâlin biraz müdrik olanları ne kadar vekâyi‘in şâhididir. Bunların yetmişi Diyârbekir Dârü'l-eytâmı'na gönderilmişdi. Ağır hasta olan ma‘sûmların Bitlis Hastahânesi'nde vahşiyâne itlâf edildiği mervîdir.

[8]- Muhâcirînin istîlâ edilen mahaller nüfûsunun üçde biri râddesinde[n] az olması, târîhinde bir misli daha görülmemiş katli‘âma ma‘rûz olmalarındandır ki, arâzî-i müstevliyenin . atılacak derecede hâlî bulunmasıyla müsbitdir. Şimdilik esîrlerin iştirâklerini ketm ile Ermenilerin cins ve sinn tefrîk etmeyerek Kürdleri imhâ etdikleri Siird'de ifâde olunmuşdur. Bu bâbda kumandanlık nezdinde ifâdât-ı mazbûtaları olacakdır.

[9]- Kosor(?)'un Pezentan karyesi bir ferd kurtulmamak üzere şenâ‘atden sonra ihrâk edilmişlerdir. Bulanık'ın Semerşeyh karyesi ahâlîsi şenî‘ ef‘âlden sonra katli‘âm olunmuşlardır. Çukur'un Müsürü karyesi ahâlîsinden on beş nefer kesildikden sonra, parça parça olunmuşlardır. Baltan [Balekan] karyeli iki kişinin, Meşkan karyesi önünde şehîd edilerek na‘şları kelblere yedirilmişdir. Çukur'da esîr edilip sevkedilen yüz sekiz kişiden on üçü Bulanık yolu üzerinde itlâf edilirken, diğerleri muhâfızlara ta‘arruzla firâr etmişlerse de Bitlis'de ve Surih karyesinde genç kadın ve kızlara şenâ‘at icrâsıyla dâhile sevk, ihtiyarlar ihrâk, sıbyân süngü ile itlâf olunmuşlardır.

10- Van polis müdîr vekîli olup, Bitlis Serkomiseri Vefik Efendi'nin sûret-i şehâdetini, Komiser Mehmed Efendi'nin mecrûhiyetini, ma‘sûmînin katlini Bitlis'den firârında Deliktaş'daki ilticâgâhından gördüğünü yazan Siird Jandarma Tabur Kumandanı Muvaffak Beyin hâtırât-ı mufassalası pek fecî‘ vekâyî‘i hâkîdir ki, posta ile gönderilecekdir.

11- Diyarbekir'deki Bitlis komiser ve polislerinin o sırada çıkan ahâlîyi bildiklerinden fecâ‘ate dâ’ir meşhûdât-ı vâkı‘alarının tanzîm etdirilmesi menût-ı re’y-i sâmîleridir.

Dâhiliye Nezâreti

Emniyyet-i Umûmiyye Müdîriyeti

ERMENİ PROBLEMİ
Ermeni; Ülkemizin bu güne kadar başına gelmiş en korkunç olayların yaşadığı bir zamanların beraberliğinden

Ali EMİROĞLU

SÜMERLER'DE İLK SÖYLENECEK SÖZLER

Tabletlerin ve parçalarının bozuk ve eksik yerleri yeniden düzenlenip tamir edilmektedirler. Bu iş bazen hem çok uzuyor, bazen de imkansız oluyor.

Bozulmadan bulunmuş Sümer tablet ve parçalarının ise, tercüme edilmeleri bir sorun oluyor. Bu kadar yıl unutulmuş bir dilin grameri oldukça iyi tanınmıştır. Fakat vokalüstler sorun yaratıyor. Şöyle ki: Sümerolog kantex'in anlamını göz önünde bulundurarak, bir sözcüğün delaletini tayin etmeye çalışır. Hâlbuki burada söz konusu olan sözcüğe bağımlı veya bağlı olabilir. Bu çalışma yıpratıcıdır. Fakat son yıllarda, pek çok çeviriciler yetişti. Bunlara kıymet vermek gerekiyor.

Arna Bobel 1923'de Sümer Grameri üzerine bir eser yayımladı. Bu eser Sümerce için bir dayanak oldu. Bu eserde görünen elli kadar seçilmiş tablet'in geliş yeri Nippur şehrinin kazılarıdır.

Pennsylvania Üniversite profesörlerinden Edward Chiera; Sümer literatürü çözücülerindendir. Sümer Edebiyatı üzerinde derin ve açık görüşleri vardır. Nippur orijinli esas dokümanların Pennsylvania ve İstanbul tabletlerini kitabına almıştır. 1924'de İstanbul'a gelmiş elli kadar eser kopya etmiştir. Bu tabletlerin büyük çoğunluğu büyük oranlardadır. Bunlar iyi muhafaza edilmelerdi. Bu tabletler, alime yeni ufuklar açtı. Bu tabletlerden sonra, aynı insan Pennsylvania Üniversitesinde 200'den fazla tabletin kopyasını yapmıştır. Bu çalışmalar ilim adamlarının hizmetine sunulmuştur. Bu suretle Sümer Edebiyatının bir çok örnek koleksiyonları işlenmiş oldu.

Kramer'de bu ortaya konan dokümanlar sayesinde, sorunla ilgilendi. 1930 senelerinde Arna Poebel ile beraber çalışan Kramer formasyonunu derinleştirdi. Cheire, Kramer'i Chicago'ya çağırıp Asur diksiyonerinin başına geçmesini istedi. Kramer yaptığı kopyaları da beraberinde götürdü. Bu kopyalar üniversitede iki bölüm halinde yayımlandı. 1932 de Cheire ölünce Kramer onun yerine geçirildi. Ama neşredilen iki cilt Cheire'nin adını taşımaktadır. Tam aydınlığa erişmek için bu Nippur orijinli pek çok tablet ve parçasının kopyalanıp sonra da pek çok mütehassıs tarafından üzerinde çalışması gerekiyor.

Kramer; son iki yılının ilmi çalışmalarını ftografiye, eksiklerini tamamlamaya, çevirmeye ve yorumlamaya hasretmiştir. 1937'de İstanbul'a geliyor. Guggenmeim fonundan bir bur buluyor. İstanbul Eski Eserler tam yardım görüyor. Bütün memurlar, iş birliği içine giriyorlar. Nippur asıllı 170

tablet ve parçasını kopya ediyor. Bunları hem Türkçe ve hem de İngilizce neşredilerek âlimlerin istifadesine sunuluyor. Daha sonra Krammer,eski görev yerine dönüp çalışmalarına devam ediyor. Eserleri kataloglara geçiriliyor, bu tabletler şimdilik tam aydınlanmış değiller. Bu tabletlerin hangi sorunlara karşılık oldukları etüt halindedir.

Krammer 1946'tı da tekrar İstanbul'a geliyor, içerikleri Mythe ve hikâye olan 100 tablet kopyalarını çıkartıyor. İstanbul'da kopya edilmeyi bekleyen yüzlerce tablet varmış. Bunlar yapılmadan da üzerlerinde ilmi çalışmalar yapmak mümkün gözükmüyor. Bu çalışmaların devamı için Bulbriglt bursu temin edilmiş. 1951-1952 yıllarında çalışmamaya üç kişi ile birlikte tekrar başlanıyor. Hatice Kızılay, Muazzez Çığ (İstanbul Eski Eserler Müzesinde Arşiv Uzmanı) ve Kramer kendisi bu üçlüyü teşkil ediyorlar. 300 yeni tablet ve parça kopya ediliyor.

Bu son seneler devamınca, birçok yeni Sümer takım eserleri ortaya çıkartılmıştır. 1948 de Chicoga Üniversitesinin doğu Enstitüsü ve Philadelphiea Üniversitesinin para kaynakları birleştiriliyor. Nippur'da ara verilmiş kazılara yeniden başlanması için bir kazı heyeti gönderilme karar alınıyor. Tam 50 yıl durmuş olan kazılar yeniden başlatılıyor. Yeniden günışığına çıkartılan tablet parçaları, Doğu Enstitüsünde T Hokild Jacobsen tarafından tetkike tabi tutuluyor. Bu zat tanınmış bir Astrologdur. Böylece Sümer edebiyatındaki pek çok boşluk doldurulacaktır. Pek çok tablet ve parça deşifre edilecektir.

Sakin KARAKAŞ

ADATEPE

Her yörenin kendine özel doğal güzellikleri vardır ve bu doğal güzelliklerin kıymeti de yöre insanı tarafından bilinir. En iyi şekilde değerlendirmek için de çaba sarf edilir. Hatta bu güzellikler yöre ile özdeşleşir ve beldenin adı ile anılır olur. Örnek vermek gerekirse Ordu'nun Boztepe'si, Çaykara'nın Uzun öz'ü nün namı beldelerinin önüne geçmiş ve isimleri birlikte anılır olmuştur. Bu örneklerde olduğu üzere at binenin kılıç kuşananın misali Karadeniz insanının becerisi, çalışkanlığı ve üretkenliği dikkatleri bu isimler etrafında toplamıştır.

Peki, bütün bu bilgilerden sonra bizim Ada tepe'mizin nesi vardır. Ulaşım sorunu yoktur. Günün her saatinde hatta geceleri bile Adatepe'nin eşsiz manzarası, doğası ve serin havasından yararlanma imkânı vardır; Bu güzelliği görememek neden? Yazın sıcağında kavrulan Osmancık'ta memleket insanı serin bir yerler ararken kilometrelerce uzaktaki yaylara güç bela gitme telaşesine kapılırken hatta bazı yaylalarımızın yüksekliğinin ancak Adatepe yüksekliğinde olduğu bilinirken; toz toprak içerisinde yollarda perişan olurken, Neden Adatepe ile ilgili hiçbir tasarruf ve proje üretilmez.

Güzel havası ve eşsiz doğası ile Adatepe mutlaka değerlendirilmelidir. Olmadığı söylenen suyu bulunmalıdır. Orman işletmesinden alınmalı ve korunmalıdır. Avcılar kulübünün Adatepe'ye saldığı sülünlerin çoğaltılması için önlem alınmalıdır. Orada yeterli altyapı ve tesisler oluşturulmalıdır. Sezonunda Cumartesi ve Pazar günleri servis konulmalıdır. Ağustos ayında Adatepe yayla günleri düzenlenmeli, bu durum bütün Türkiye'ye ilan edilmeli, Ülkenin dört bir yanındaki Osmancıklıları bir araya getiren, hasret giderilen organizasyonlar yapılmalı, orada kurulacak sosyal tesisler sezonluk kiraya verilmeli, yolları ıslah edilmeli ve Adatepe bu millete armağan edilmelidir. Aslında bu duruma armağan demek dahi doğru olmaz. Çünkü Adatepe'yi doya doya yaşamak her Osmancıklının en doğal hakkıdır.

Bu durum bir ayrıcalık değil bu memleketin insanına bir borçtur. Bu borcun en kısa zamanda ödenmesi gerekmektedir. Belki Adatepe ile ilgili birilerinin ön yargısı olabilir. Ancak önyargı denilen çağdışı yaklaşımlarla Adatepe'yi göz ardı etmek acizlik ve beceriksizliğin ifadesidir. Adatepe en kısa zamanda ele alınmalı ve yukarıda verilen anahtar çerçevesinde değerlendirilmelidir. Çünkü bu milletin Adatepe gibi bir güzelliği yaşamaya ihtiyacı vardır. Aslında gecikmiş olan Bu önemli ihtiyaca cevap verenleri Osmancık insanı asla unutmayacaktır. Çünkü tarihte Koyun baba'nın menkıbeleri başta olmak üzere pek çok önemli olaya tanıklık etmiş olan Adatepe boynu bükük bize bakıyor. Bu açıdan da Adatepe'nin kıymetini bilmek ve en güzel şekilde değerlendirmek gerekir.

Saygılarımla

Selma GÜRSEL

BİZİ TANITANLARA TEŞEKKÜRLER

Bu satırları okuduğunuz sitede yayınladığım ÇORUM YEMEKLERİ bölümde bulunan, tarafımdan hazırlanan, eşim tarafından resimlenen yemekleri, site okuyucularımızın isteği üzerine kitap haline getirdim.

Kitabımı; Çorum basınından tanıtanların olduğunu duydum. Çorum'da eşimin söylediği gibi, seni tanıtırlar da tanıttıklarını sana bildirmezler. Çorum Basını Çok Mütevazıdır. Dediğine bende şahit oldum. Biri iki gazetede kitabımın çıktığından bahsetmişler. Bizde hangilerinin olduğunu kesin bilmediğimizden onlara gıyaben teşekkür etmeyi bir borç bildim.

Kitabımı e-maille isteyen bir bayana kitabımı yollamıştım. Sağ olsun kitabımı ulusal SOFRA Merkez Dergisi'nin 16. sayısının 12 sayfada tanıtım bölümünde kitabımı tanıtmışlar.. Dergi sahibi ile bütün çalışanlarına buradan tekrar teşekkür ederim. Dergileri çok güzel ve kaliteli olarak hazırlanmış. Yeni yemek tarifleri ile her eve lazım olacak yemeklerin tariflerini vermişler.

Sofra YAYIN DÜNYASI

Edirne'den Diyarbakır'a...

Özellikle son yıllarda, yeme-içme ağırlıklı yayınların sayısı hızla artış göstermiyor. Bunlardan bazıları da, büyük kitapçıların raflarında göremeyeceğiniz, ancak ülkemizin zengin mutfak kültürünü yansıtan, yerel çabalarla oluşturulan yayınlar. Türk Mutfağı'nın yöresel zenginliklerini yansıtan bu kitaplardan birkaçını sizin için denedik...

Yemek ve Kültür

Erzurum Yöre Yemekleri

Çorum Yemekleri

Diyarbakır Mutfağı

Türk Mutfağı ve Edirne'den Yemek Kültürümüz

Farklı bir dergi: Yemek ve Kültür

TÜRKİYE'NİN GÜVENDİĞİ TARİFLER
Sofra
Merkez
ISSN 1304-3547
FİYATI: 5 YTL (5.000.000 TL) NİSAN 2005/4 SAYI: 16
YOĞURT
Mucizevi
Beyazın
Lezzet
Yolculuğu
Form Zamanı
Rengarenk
Baharlık Salatalar
Sağlıklı Beslenme
Önerileri
Çin Mutfağı
Meyve
Yoksa
Suyu Var!
Çocuklara Şenlik
23 Nisan'a
Özel Mönü
Ruhun Gıdası
Özgün Yazıları ve Tarifleriyle Harun Koçak
çocuk SOFRALARI
Bu Sofra
Çocuklar İçin

Muzaffer GÜNDOĞAR

ÇORUMLU DERGİSİ 39

Çorumlunun 1 Ağustos 1943 tarihli 39.sayısı, Nazmi TOMBUŞ'UN "Altıncı Büyük Kurultay intibalarından" yazısıyla başlar. Yazı şöyle sonlanır: "...Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tek partili bir meclis ve liderlerin şahsi arzularıyla değil,hür ve serbest reylere sahip 18 milyonluk bütün Türk varlığı fertlerinin iştirakiyle eşsiz bir demokrasi ve serbest bir halkçılık cihazıyla işliyor..."

"Erkek ve Kız ve Sanat Okullarındaki Sergiler" yazısında Ortaokul Müdürü Ziya ATAMAN, şöyle der : "...Altı oda dolusu emek mahsulleri. Bunları kim yapmış, kim yaptırmıştı? Ne vakit hangi binada ve hangi malzeme ile? Cevapları eşyanın üzerinde hazır. Yapan ve yaptıran yaratıcı güç Türk kızı, Türk kadını. Yerli bezlerden en ağır çay takımları, ince, zarif hesap işleri, yatak takımları, iç çamaşırları, pijamalar eski bozuntulardan yepyeni ve zarif roplar..." , "...Daha dün bir cıvatayı bile Avrupa'dan, bekleyen bizler, birkaç ay içinde cıvata yapacak aleti de kendi elleriyle yapan bir neslin karşısında yalnız hayranlık değil, aşırı bir sevinç ve iftihar duyduk..."

"Ahiler Ahilik Nasıl Bir Teşekküldür" incelemesi Nazmi TOMBUŞ' un,Şöyle başlar yazısına: "...Ahilik umumi teveccühü kazanmak,mensuplarını çoğaltmak için dini esaslara dayanmış,bütün müstahsiller ile zanaat erbabını,sermayedar esnafı da içine alarak,İslâm cemiyetlerindeki iktisadi faaliyeti teşkilatlandırmış ve 'Fütüvvet Tarikatı' adını almış cömertliği,yiğitliği,civanmertliği esas prensip olarak kabul etmiş,içtimai,ahlaki bir kurumdur..."der.

"Cönklerden Derlemeler" bölümünde iki Köroğlu türküsüyle birlikte iki türkü alır, Eşref ERTEKİN.

Köroğlu'dan bir dörtlük alıyoruz.
Sabah namazları kalkar göçümüz
Uğrun uğrun döğüş ister içimiz
Köse Sefer, Demircioğlu üçümüz
Üçümüzde nam sahibi Köroğlu.

Afet KABAK'IN "Te'sis" yazısı geçen sayının süreğidir. Bu sayıda sonlanır.

Derlemeci Eşref ERTEKİN'İN derlediği "Çorum'da Söylenen Bilmecelerden birkaç örnek alıyoruz:

Dört terkli beş değil, sudan başı hoş değil.(sabun)
Ana bir kız doğurur, ne ayağı var ne başı (yumurta)
Kız bir ana doğurur, hem başı var hem ayağı.(tavuk)
Bir küçücük el yastık, içine tatlı bastık. (iğde)
Tekne nedir tekiş nedir, gül bekarı gümüştendir. Ne yerdedir ne göktedir, cümle alem içindedir.(ayna)

Çorum Halkevi'nin altı aylık çalışma raporunun ardından, Mazlum Kenan KÖSTEKÇİ'NİN ölümünden altı yıl sonra basılan, tek şiir kitabı "Zakkum Çiçekleri"ni,Bahri MİYAK tanıtır: Mazlum Kenan KÖSTEKÇİ 1910 yılında Çorum'da doğar. Mıntıka Ziraat Ameliyat Mektebini bitirir. Öğretmen olmak için Ankara Köy Öğretmenliği Kursu'ndan ehliyetname alır. Bir süre öğretmenlik yapar.1930 yılında Sivas de akciğer tüberkülozuna yakalandığı için orada okuyamaz. Ankara Gazi Öğretmen Okulu'na geçip orayı bitirir. İstanbul'da görev yaparken yeniden hastalanır. Burgaz, Heybeliada sanatoryumlarında; Haydarpaşa, Cerrahpaşa hastanelerinin verem servislerinde tedavi görür. Akciğer ameliyatı geçirip Çorum'a gelir. Hastalığı yeniden nükseder.1936 yılında henüz 26 yaşındayken ölür. Devrekli Rüştü ONUR' la yazgıları ortak gibidir.

Mazlum Kenan KÖSTEKÇİ şiir yazmaya, hastalandığı yıllarda başlar. Yaşamının dört beş yılına sığdırdığı şiirlerinin hemen tümünü, tedavi amacıyla yattığı sanatoryum ve hastahanelerin koğuşlarında yazar. Zaman zaman yaşamının güzelliğine dört elle sarılır, umutlanır. Zaman zamanda umutsuzluğunun koyu karanlığında, ölümün ürpertici soğukluğunu duyumsar ruhunda. Yaşamla ölüm arasındaki o kıldan köprünün üzerindedir. İşte o kahredici bekleyişi, bekleyişin acılarını; zaman zaman umudu, en çok ta umutsuzluğu şiirleştirir. Ona 'Zakkum Çiçekleri' adını verir.

Bahri MİYAK. Kitabın adıyla ilgili şöyle der: "...Kitabın adı bize sunulan iksirin lezzeti hakkında apacık bir fikir veriyor. Zakkum Çiçekleri. Hele kapağın üstündeki iki mısra, onları ilham eden ruh sızılarını adeli sancılar kadar hissedilir, adeta elde tutulur hale koyuyor:

Istıraptan doğdular, şiirlerim acıdır,
Mısralarımda elem ilhamın kırbacıdır.

“....Okuyucu ruhunun pencereleri, İbrahim Alaattin GÖVSA’NIN bir başlangıcı ile, zakkum tarhlarının hüzünlü güzelliğine açılıyor...”

Şiirlerinden de alıntı yapar Bahri MIYAK. Genç şairin muhayyelesi de hisleri kadar zengin ve engindir.

Tatlı tatlı sallanan dalgalar bir beşiktir,
İçinde uyumakta ayın baygın ışığı.

“.....Bu hasta ruhun loşluğunu titrek ışıklarını müstabelin karanlıklarına salan pırıltılarda seziyoruz. "Şamdan" bu şiirden aldığım hazzı okuyucularıma da tattırmaktan kendimi alamayacağım.

Bileklerimden sarkan sapsarı ellerimi,
Gördükçe gözlerime inanmaz oluyorum,
Bu hasta yatağımda yıkık emellerimi,
Hüzünle düşündükçe boşalıp duruyorum,

Bu on sarı parmağı son günüme saklayıp,
Camlaşan gözlerimle onlara bakacağım.
Son bir hızla ruhumu tepemde yakalayıp,
On kollu şamdan gibi başımda yakacağım.

Son satırlarında da şöyle der Bahri MİYAK: “...Çorum'un velüt bağrından kopan Mazlum Kenan KÖSTEKÇİ his dünyasında ölümün nefesiyle söndürülmüş muhteşem bir şamdandır...”

“Çorum Haberleri”nde: Lozan Zaferi’nin kutlandığı, Ticaret Vekili’nin Çorum’a geldiği bildirilir.

Son bölümde: Çorum’da bulunan Ahi Menteşe Zaviyesi’ne ait elde edilen belgeler-den Beyazıt Veli bin Mehmet tuğrasıyla bir ferman; Ahi menteşe’ ye ait İbrahim bin Ah-met tuğrasıyla, cülus münasebetiyle tecdit edilmiş diğer bir berat ve Ahi Menteşe' ye ait Abdülmecit bin Mahmut tuğrasıyla bir berat: ayrıca, Arapça Elvançelebi vakfiyesi yayımlanır.

ÇORUMLU DERGİSİ SAYI 40

Çorumlunun 1 Eylül 1943 tarihli 40. Sayısı, Ferit DEDEBAŞ'IN "30 Ağustos" yazısı ile başlar. Yazının ilk paragrafı şöyledir: "...Yükselişi yıkılışından ayrılan kutlu ayın, batışı doğuşu kıskandıran mutlu günü..."

30 Ağustos' u destansı bir dille anlatan Ferit DEDEBAŞ'IN yazısından bir bölüm alıyoruz: "...Bugün 'Türküm' dedikçe göğsünü gerebilen her şahıs damarlarında o günü taşıyor, hayalinde o günü yaşıyor. 30 Ağustos, 'Hattı müdafaa yoktur,sathı müdafaa vardır ve o satıh bütün vatandır!.' diye haykıran bir sedanın aksi, layüs 'el bir emrin infazıdır. 30 Ağustos, vatanın göklerinde çınlayan bir ses üzerine atını arabasını, çiftini çubuğunu, yiyeceğini içeceğini, varını yoğunu cepheye koşturan necip bir milletin muradına erdiği şeref günüdür..."

Nazmi TOMBUŞ. "Büyük Kurultay İntibaları" yazısıyla "Ahiler " yazısını bu sayıda da sürdürür.

"Cönklerden Derlemelerde Eşref ERTEKİN, 37 dörtlük (148 dize)ten oluşan Mükemmel Destanı Zafer'le ,Bir Varsağı, Kerim Dede ve Türküler' i yayımlar. Kerim Dede'den son dörtlüğü alıyoruz:

Kerim Dede nesne gelmez elinden
Ayrılığı yaman gördüm ölümden
Yavru bazı uçurmuşum kolumdan
Uğradığım yurda bakıp giderim.

Türkülerden birer dörtlük alıyoruz:

Şu çayırdan gelir çifte kumrular
Nedir o koynunda yamru yumrular
Sakla görmesinler gönlü vurgunlar
Ben görmeden güzel divane oldum.

İkinci türkü:

Yanağın benzettim kırmızı güle
Ben seni sevmişem vermezem ele
Dahi pek küçüksün var büyü hele
Büyüyüp geldikte sevdalandırır

Yar bana kaşların anam siyahtır
Saçların aman aman incidir dişlerin aman.

“Taaddüdü Zevecata Dair “ yazısı Ferit DEDEBAŞ’IN. Yazı şöyle başlar: “...Önceleri birden fazla alınan kadının ve erkeğinde kendisini bunların topunun birden kocası farz ve kabul etmesidir...", “...Yazımızın emeli ne tamamen tariz ve tenkit ve ne de büsbütün medhü sena olmayıp,okuyuculara -iyi veya kötü- bir fikir ve bu sırada tarihe gömülmüş bir müessesenin mahiyetini tetkik imkanı vermek olacaktır...”der.

Macide ATAMAN: Şair Nezihe BÜKÜLMEZ' İLE İstanbul'da bir görüşme yapar .Bir de şiirini yayımlar: "Güller Diken 0Idu" Şiirin son dörtlüğünü alıyoruz:

Kırk bahar geldi, geçti gamlı bir hazan gibi
Bülbüllerin sesini dinledim figan gibi
Meğer bir acı yokmuş cihanda hicran gibi
Bu yıl da sensiz güller gözüme diken gibi.

Nazmi TOMBUŞ da, Çorum’un Eski Mutbah ve Yemekleri“nde :Aşevi,Ocak köşesi,Medine, Tencere, Iraf ve Haymalık başlıkları altında bilgiler verir.

Derlediği “Çorumlu Maniler”e iki sayı ara ara veren Eşref ERTEKİN, bu sayıda yeni manilerle yine okur karşısındadır. İşte üç örnek.

Ak üzüm taneleri
Damlıyor şireleri
Oğul balına benzer
O yarin memeleri

Dam başında yakacak
Yarim posta kalkacak
Ben askere gidiyom
Memeni kim sıkacak.

Armudun dalı suda
Birin kes birin buda
Öptüm öptüm uyardım
Ela gözler uykuda.

"Çorum Haberleri"nin ardından, Osmancık'ta Koyunbaba zaviyesine ait belgelerle, Abdalata'ya ait Arapça vakfiye suretleri yayımlanır.

ÇORUMLU DERGİS SAYI 41

Çorumlunun 1 Teşrin (Ekim) 1943 tarihli 41,sayısı Ortaokul Müdürü Ziya ATAMAN'IN,"Bizim Teslisimiz" yazısıyla başlar. Yazının son paragrafını alıyoruz: “.....Partimiz bütün enerji kaynağını yurt ve halktan aldığı gibi,yurt ve halk partiyi bugün birbirinden ayırtetmek imkansız oldu. İşte bizim teslisimiz !. Biri üç,ve üçü bir olan hakikat güneşi: ‘Yurt,halk ve parti !...”

Ferit DEDEBAŞ, 9 Eylül 1943 tarihinde CHP’nin kuruluşunun 20.yıldönümü olması nedeniyle "Partimiz" başlıklı bir yazı yazar. Bu yazıda Atatürk İlkeleri’ni açar ve irdeler. Ve yazısını şöyle noktalar: “...Bugün kelimenin tam manasıyla Türk'üz, Türkçüyüz ve daima da Türkçü kalacağız..."

“Ahiler” yazısı dizisinin bu sayıda 4. bölümünü veren Nazmi TOMBUŞ, “Terim ve Törenler Mahfil, Şet-Bel, Bağlamak, İşaretler ,Rumuzlar, Dereceler-Mertebeler, Tarikate Alınması Memnu olanlar, Tardı Mucip Suçlar, Cefne, Bir Nadüşt Nasıl Yola Girer” başlık-ları altında sürdürür yazısını. Süreği gelecek sayıdadır.

Yaşar Nezihe BÜKÜLMEZ, "Ölsem Diyorum” şiiriyle ruhunun hüzünlü karamsarlığını yansıtır. Bir dörtlüğü şöyledir şiirinin.

Baharı çiçeksiz, yazı güneşsiz
Geçen bu hayatı istemiyorum;
Hazanı da geçti neş'esiz eşsiz;
Bari kış gelmeden ölsem diyorum.

Kemal ONSUN' un Afet KABAK' a adadığı yazısı,"Muassır Ahlak' ın Men' şei Üzerine Bir Tetkik" yazısı gelecek sayıya sürer.

“Çorum’un Eski Çocuk Oyunlarından ,Naç Oyunu”nu Lütfi ÜNSAL yazar. Bu oyunun sayışmasını almakla yetiniyoruz: “...Naç kıç (ayak) kırk üç, kırk dört, kırk beş, kırk altı, kırk yedi,kırk sekiz, kırk dokuz, elli,bahası belli, ala dana kara dana,şükür bizi yaratana, innela incik hala değirmenci konyala, aynız buynuz kız, bimurt, iki murt,Üç murt,dört murt,beş murt,altı murt,yedi murt,sekiz murt,dokuz murt,on murt, commurt,çık git kör murt, ensesine, mensesine, tütün koydum Ali dayının kesesine. Herru merru, çık git körro...”

Eşref ERTEKİN, bu sayı için cönklerden Sivastopol Destanı’nı almış. Mehmet Radi Efendi’ye ait olan bu destan 38 dörtlükten oluşur. Şöyle başlar:

Sene bin iki yüz atmış dokuzda
Uyandırdı gaflet AI-i Osmanı
Gel Serdar-ı Ekrem ey Ömer Paşa
Cem eyle askeri tiğ'i temrani.

Destan şöyle sonlanır:

Ömer Paşa der ki hiç durmaz dilin
Sivastopol gitti kırıldı belin
Ne ayağın tutar şimdi ne elin
Felek orta yerden kırdı urganı

İnşallah daha çok ederiz bayram
Şükür bu suretle bulduk ihtimam
Bin iki yüz yetmiş ikide temam
Radi söylemiştir iş bu destanı.

Nazmi TOMBUŞ, "Çorum'un Eski Yemek ve Mutbahları" yazısıyla bu sayıda mutfak eşyalarını tanıtmayı sürdürür.

Eşref ERTEKİN'İN derlemelerinden olan "Çorumlu Maniler" den üç örnek veriyoruz.

Gel sobamız yakalım
Keyfi keyfe çatalım
Kuş tüyünden yatağa
Sarılalım yatalım

Hey güldüren güldüren
Güller verip güldüren
Yar midir gölge midir
Şu bahçede gül deren.

Deryadaki kayıklar
Suda oynar balıklar
Ezemdeki kemikler
Yar yar diye sayıklar.

"Çorum Haberleri" nde: Çorum'un yakında şimendifere kavuşacağı duyurulurken, yeni Vali Sarp ÖGE'NİN de 26.9.1943 günü Çorum'a gelip göreve başladığı bildirilir.

Belgeler bölümünde: Osmancıkta Koyunbaba Zaviyesi vesikaları, Abdalata köyünden gelen Arapça vesikalar yayımlanır.

ÇORUMLU DERGİSİ SAYI 42

1 Teşrin (Kasım) 1943 tarihli 42. sayı “Cumhuriyetin 20. Yılında Duyuşlar” yazısıyla başlar. Yazıdan kısa bir alıntı yapıyoruz: “...İnsanlığını unutmuş ve kana susamış bir cihan ortasında, başımıza defne ve meşe dallarından bir çelenk, yaralı muzdarip dünyanın yaralarını saracak dertlerini sağaltacağız. Dünya bir daha öğrenecektir ki, düşmanına bir kartal olan Türk,dostuna her zaman anne güvercin şefkati gösterir...", “...Yurdun kurtarıcısı ve Cumhuriyetin kurucusu ölmez Atamızı minnet ve şükranla anarken, istiklâlimizin ve şerefimizin ve barışımızın koruyucusu, Büyük Şefimiz, yıllarca gözümüze ışık gönlümüzde inanç olarak yaşasın...”

“Ahiler” yazı dizisinin 4.cüsünü yayımlar Nazmi TOMBUŞ.

Yaşar Nezihe BÜKÜLMEZ’ den bir şiir daha alınır.

Kemal ONSUN’ un “Muassır Ahlakın Menşei Üzerine Bir Tetkik” yazısını bu sayıda da sürer.

Bu sayıda, Eşref ERTEKİN’ in derlediği "Çorumlu Maniler"in sayısı 1244 de ulaşır. İşte üç örnek daha.

Kaya dibi kar imiş
Yel vurmuşta erimiş
Yedi türlü meyveden
En tatlısı yar imiş.

Sarı yazmalı yarim
Gönül ezmeli yarim
Sen orada ben burda
Nasıl gezmeli yarim.

Karşıdan giden atlı
Altında kilim katlı
Anam babam sağ olsun
Hepisinden yar tatlı.

Çorum ilinde yetişen alim ve şairlerden Kara Müftü'yü İhsan SABUNCUOĞLU anlatır. Kara Müftü 40 yıl Müftülük yapmış bir bilge kişidir.

"Cönklerden Derlemeler" de Eşref ERTEKIN bu sayıya, Koç Köroğlu,Varsağı, Niyazi adlı bir şairin kuşlar destanı,Mecnun adlı bir şairin koşmasını alır. Varsağının son bölümünü alıyoruz:

Beni götürdün ilimden
Sunalar uçtu gönlümden
Beni koyma yar dilinden
Ağlama gönlüm inleme gönlüm
Eğlen bir zaman.

Kuşlar destanından da bir dörtlük alıyoruz.

Tavusda cennetten çıktı da ağlar
Papağan coşup da su gibi çağlar
Kumru, öttüğünde inliyor bağlar
Üğü derviş gibi hu çeker her an.

Bir dörtlük de Hayvanlar destanından alıyoruz.

Tavusda cennetten çıktı da ağlar
Papağan coşup da su gibi çağlar
Kumru, öttüğünde inliyor bağlar
Üğü derviş gibi hu çeker her an.

Bir dörtlük de Hayvanlar destanından alıyoruz.

Atların üstüne gaziler biner
Ona binip cümle maksuda erer
Katır çok dayanır her işe gider
Karışınca yolda yürür kervane.

"Çorum'un Eski Yemek ve Mutbahları" nda Nazmi TOMBUŞ, bu konuyu; Yemekler, Çorbalar, Aş çeşitleri, Hamur işleri başlıkları altında anlatır.

"Tarihte Bir Güneş" başlığı altında, Göktürkler' den bir destanı anlatır. Macide ATAMAN. Destanın son bölümünü alıyoruz: ".....Kutlu Han 27 kişi ile dağa çıktı. Çin'e meydan okudu. ' Tutsaklararına bile ortak gözüyle bakan bu büyük ulus tutsak edilir mi? Atamın kurt başlı bayrağını açıyorum . Bu bayrağın altında atamın insanlık töresi yaşayacaktır. Haydi, tutsak Türkler, amacımız

Göktürk ülkesi, ileri! ‘ diye haykırdı. 27 yiğit birdenbire 70 oldular. Savaşa tutuştular, yanık bağırlı yiğitler savaşta arslan kesildiler, düşmanlar kırıldı, bunlar arttı. Sayıları beş bin olunca Kutlu, Han ilan edildi.

Türkler sel oldu, dört bucağa coştu, Ana yurt kurtuldu,Türkleri tutsak eden Çinliler Türklerden aman dilediler. Taçları başlarında kalsın diye baç verdiler .Göktürk Hakanlığı güneş oldu. Dünyanın taçlı başları gelip baş eğdiler,dize gelip diz öptüler..."

"Çorum Haberleri" nde : Atatürk’ün ölümünün 5. yılı nedeniyle anma töreni yapıldığı; Doktor Vasfi TOKER’İN öldüğü bildirilir.

Belgeler bölümünde:Osmancık’ta Koyunbaba Zaviyesine ait vesikalar ,Abdalata Zaviyesine ait bir vakfiye sureti yayımlanır.

DEVAM EDECEK

Paşa ÇETEN

GÖZYAŞI
Gözyaşı,
Bir kuş olur da uçarmış
Uzaktan uzağa
Müminlerin dualarında

Toprak,
Bağrını açar da ağlarmış
Bülbüller ağaç dallarında
Gözyaşı dökermiş

İklimlerin en güzeline
Ortasında beyaz bir atlısın
Hoş tatlı bir rüzgarla
Yakından uzaklara
Yayılırmış gözyaşı,

Gözyaşı,
Akşamın kızıllığı
Mavinin kirpiklerinde
Denizleri boyamış
Halka halka dalgalar
Yanana gidermiş
Gözyaşlarında

Gözyaşı,
Bir kuş olur da uçarmış
Beşikten mezara
Ayrılık yok, ölüm yok
Sevgilinin diyarında
Medeniyet kurarmış
“Allah bir, Peygamber hak” diye.

Ayşe ÇOBAN

KÜTÜPHANE
Kütüphane deyince aklıma tarih gelir.
Tarihin kıymetini ancak yaşan bilir.
Vatan ve Millet için düşünüp de yarını,
Şehitler kanı kokan bu cennet diyarını.
Oku da öğren yavrum! Al kitabı yanına,
Şimdi nöbet sendedir, çiğnetme düşmanına
Eğer ölürsen Şehit, kalırsan Gazi bize,
Sütümüz helal olur, emek görünmez göze !
Çalışın ey yavrular! Çalışın bu hanede.
Umudumuz sizsiniz olmayın meyhanede,
Ufuktan doğan güneş gibi parlak ve sıcak,
Yürüyün ileriye dünyaya açın kucak.
Nice aydın yazarlar gece, gündüz demeden
Çalışmış bizler için, sıcak lokma yemeden.
AYŞE ÇOBAN diyor ki: Atalardan hitaplar,
Dolaplarda kalmasın bilgi dolu kitaplar.

DİKKAT; BU BİLGİLER TELİF ESERİ OLUP YAZARI VE YAYINEVİMDEN İZİN ALINMADAN KULLANMAYINIZ!

YAPTIKLARIM YAPACAKLARIMIN GARANTİSİ ALTINDADIR!

Hazırlayan Mahmut Selim GÜRSEL yazışma adresi corumlu2000@gmail.com

Hukuka, Yasalara, Telif ve Kişilik Haklarına saygılı olmayı amaç edinmiştir.

Gizlilik şartları ve Telif Hakkı © 1998 Mahmut Selim GÜRSEL adına tüm hakları saklıdır. M.S.G. ÇORUM

BİLGİ PAYLAŞILDIKÇA KIYMETİ ARTAR!

MAHMUT SELİM GÜRSEL

GÜRSEL YAYINEVİ ÇORUM

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR SANAT TARİH VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

ISSN 1301-9945

SAYI 75

MAHMUT SELİM GÜRSEL

GÜRSEL YAYINEVİ ÇORUM

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR SANAT TARİH VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

ISSN 1301-9945

YIL 7 SAYI 75 25 Mayıs 2005

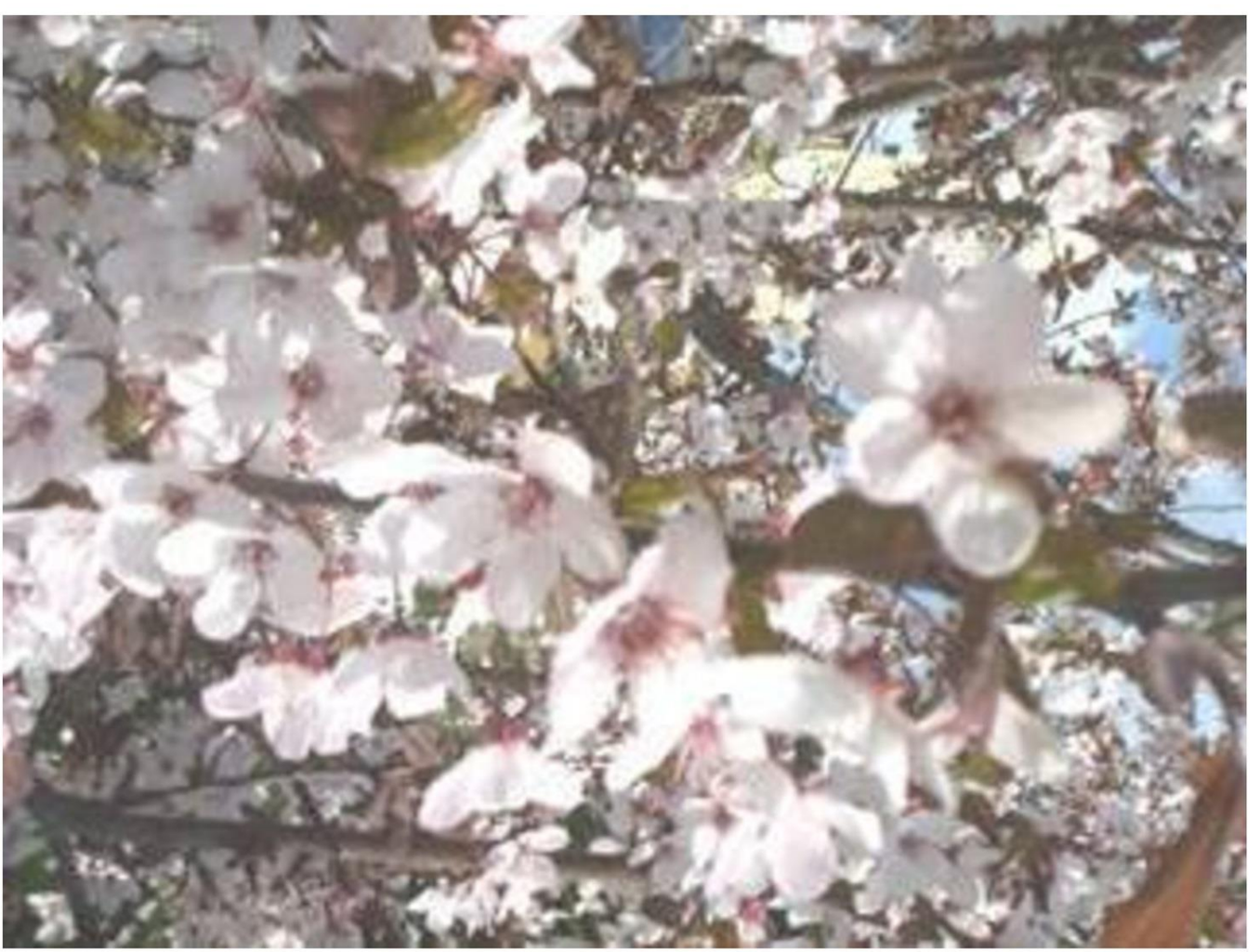

Hazırlayan Mahmut Selim GÜRSEL yazışma adresi corumlu2000@gmail.com

DİKKAT ; BU BİLGİLER TELİF ESERİ OLUP YAZARI VE YAYINEVİMDEN İZİN ALINMADAN KULLANMAYINIZ!

BİLGİ PAYLAŞILDIKÇA KIYMETİ ARTAR!

Mahmut Selim GÜRSEL NEDEN BÖYLE OLDUK
Salim SAVCI BALTACI MEHMET PAŞA VE TARİH
Mahmut Selim GÜRSEL FUAR MI?
Ali EMİROĞLU SÜMERLER'DE BİR OKULLUNUN HAYATI "LE'CHE ÖRNEĞİ"
İsmet ÇENESİZ KAN VE ORGAN BAĞIŞI
Atilla ALPAY TEKEL NEDEN SATILMAMALI
Tuncay TAKMAZ " P A D İ Ş A H I M Ç O K Y A Ş A "
Muzaffer GÜNDOĞAR ÇORUMLU DERGİSİ 43,44,45 VE 46. SAYILAR
Mahmut Selim GÜRSEL MİSYONERLİK VE ASİMİLASYON
Adile TÜRKMEN DÖNMESEN BİLE
Üzeyir Lokman ÇAYCI HANGA HUNGA

Mahmut Selim GÜRSEL

NEDEN BÖYLE OLDUK!

Bizden gelen kötülükler hiçbir yerden gelmedi.

Dağlarımızı bekleyen Mehmetçiklerimizi yok eden şer güçleri tam manası ile yok edemedik.

Ovalarımızda, şehirlerimizde bizleri korumak için, kol gezen kolluk kuvvetlerimizi destekleyemedik. Onlardan taraf olmadık

Şehir ve metropollerde bulunan polis gücümüzü destekleyemedik.

Sonra?

Sonra bugün, bu gördüklerimiz oluyor.

Bir zamanlar bazı çizgilerimiz vardı.

Bu çizgiler savaş şartlarımızdır dedik.

Bazı olmazsa olmazlarımız vardı.

Bunlara ne oldu?

Bir zamanlar eşkıyalarla uğraşan Türkiye, sonra o eşkıyaların oğullarını besledi, büyüttü ve şu anda Irak'ın başına yönetici olarak atadı.

Bir zamanlar Küvette öldürülen Kadın ve Çocukların bulunduğu yerleri korumak şöyle dursun, koruyanları da boşlayarak, YAVRU VATAN ismini verdiğimiz yerleri AT gireceğiz bahanesi ile terk etmeye kadar varan tavizlerimiz oldu.

AT'A gireceğiz diyerek hiç mi hiç, düzensizlikler beldesi olan Yavru vatanın karşı tarafını AT aldılar da bizi tongaya getirerek onları bir bütün olarak tanımamızı önümüze bürdüler. Biz tanımıyoruz dediysek te onlar tanıyacaksın diye zorlamaya halen devam ettiler.

Bir zamanlar Avrupa'da Elçilik görevlilerimizi Şehit edenleri;yok sayarak

Ermenistan'ın nerede ise hamiliğine soyunduk.

Bu yalanışlıklar önce de vardı şimdi de var.

Biz kendimizi yok etmeye çalışırken, dış mihraklarda buna çanak tutmaları nahoş değil ki. Biz bunu istiyorsak, onlarda bunları yaparlar. Irak'ı yok eden, şu anda iktidar olmaya çalışanlar değil mi ? Onlar işgal güçlerini çağırmadı mı? Onlar işgalcilere yardım etmedi mi?

Şu anda güzel ülkem de bu sürece girdi. Kimse bunu görmüyor, konuşmuyor. Dağ eşkiyası şimdi şehirde gösteriler yapıyor. PKK başının ismini bas bas bağırıyor. Güvenlik Kuvvetime silah çekip öleni de büyük merasimlerle gömüyorlar da, kimsenin gıkı bile çıkmıyor. Bu Vatan hainleri kendilerince kahraman olarak lanse ediliyor, leş bile sayılmayacak bedenleri Müslümanlığın en büyük payesi sayılan Şehitlikle taltif ediliyor da hiçbir din adamımız sesini çıkartmıyor. Şehit Vatanını bölmeye çalışanlara verilecek bir paye olmadığını hiçbir kimse söylemiyor.

Bazen acaba cidden burası benim Vatanım değil mi? Diye kendi kendime

Salım SAVCI

BALTACI MEHMET PAŞA VE TARİH

Baltacı Mehmet Paşa adı nerede geçer, O'nun nereli olduğunu bilen çok azdır. Ama Baltacı Mehmet Paşa'nın Purut'ta Rus Çariçesi Katarina (esas adı çamaşırcı Marta) ile bir çadırda bir araya gelmeleri, Katerina'nın sayesinde Rus Ordusunun Prut bataklığından kurtardığı bugüne dek söylenip gelmiştir. oysa gerçek bu değildir. Uydurulan efsane öyküler hep hayal ürünüdür. Tarih konuşturmaya başlanmıştır. Bunu da Tarihçi Sayın Murat Baradakçı ile Gazeteci Sayın Erkan Afyoncu, Hürriyet Tarih Dergisinde açıkça ortaya koymuşlardır.

Çorum Haber Gazetesi 26-27 Aralık 2002 sayılarında gerçekleri aynen aktarmıştır.

Baltacı Mehmet Paşa'nın hemşerileri Osmancıklılar, bu gerçeği öğrendiler. Baltacı Mehmet Paşa'ya sahip çıktılar. Heykelini diktiler. Bu yeterli değildir. Baltacı Mehmet Paşa için lehte-aleyhte yazılan tüm yazıları toplamalıdır. Cidilere geçirilmelidir. Osmancık Kalesinin üzerinde bir müze veya kütüphane kurulmalı, Çorumlu, Osmancıklı Baltacı Osman Paşa tüm yönleri ile kamuoyuna, turistlere tanıtılmalıdır. Dahası da var. Baltacı'nın kemikleri Limni Adasından Osmancık'a getirtilmelidir.

Bu girişime Osmancık Belediyesi Başkanının öncü olacağına inanıyorum. Hele yine sevgili hemşerimiz, Sayın Sakin Karakaş'ın bu çalışmada öne geçeceğini görür gibiyim.

Baltacı Mehmet Paşa'ya tüm Çorumlu ve Osmancıklıların sahip çıkacağına inanıyorum.

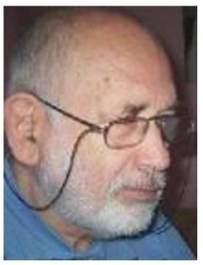

Mahmut Selim GÜRSEL

FUAR MI?

Bu hafta ilimizde bir etkinlik olarak "KİTAP FUARI" ne demekse (?) açıldı. Açılmışa katılmadım fakat bir sürü katılan olmuştur. Serde yayıneviyiz ya; ne var ne yok diye açılıştan bira önce uğrayıverdim. Evet; zannedersem bu çadırın hemen yanında bulunan küçük çadırda; geçen ay içerisinde bir kumpanya gelerek kitap satışı yapmıştı. Zannederse burada biraz alışveriş yapıldığını görenler biz daha büyüğünü yapalım diyerek bu çadırda kitap satmak için sergiler açmışlar.

Resimlerde de göreceğiniz gibi; çadırın içerisinde zannedersem ilimizden üç kırtasiyenin açtığı kitap sergisinden başka bir şey göremedim. Evet, kitap sergisi! Cins cins, çeşit, çeşit kitaplar.

İçimden hem sevindim, hem güldüm hem de üzüldüm. Sevindim. Etkinlik yapılması için çalışılmış, bir kırtasiyeci arkadaşımız sponsor olmuş diğer arkadaşlarımız da katılımda katkıda bulunmuşlar buna sevindim. Güldüm; baba zoru ile okul talebelerini zorla buraya getirebilirseniz ancak onlar mecburen gezer, zaten okullarında tatil zamanı yanaştı onlara da böylece gezilecek bir mekân bulunmuştur; hiç olmazsa genç dimağlarda kitap fuarına gitmiştim diye bir anı kalır diyerek de güldüm. Üzüldüm; Koca Çorum'da sadece üç kırtasiyemi var diye düşündüm ve üzüldüm.

Bence acele etmeden; Türkiye çapında bulunan bütün yayınevleri ile irtibata geçerek festival bünyesinde bir haftalık fuar alanında yayınevlerinin katılımı sağlanabilirdi. En azında yayınevlerinin satışları toptan fiyatına yakın bir satış olacağı için de belki Çorumlular ilgi duyar, ihtiyacı olan kitaplardan edinebilirlerdi.

Evet beyler; yaptım da oldu zihniyetinden artık uzaklaşmamızın gerektiğini anlamadık mı ? Bu kafayla beyler AT değil Eş… Bile bizi zor alırlar.

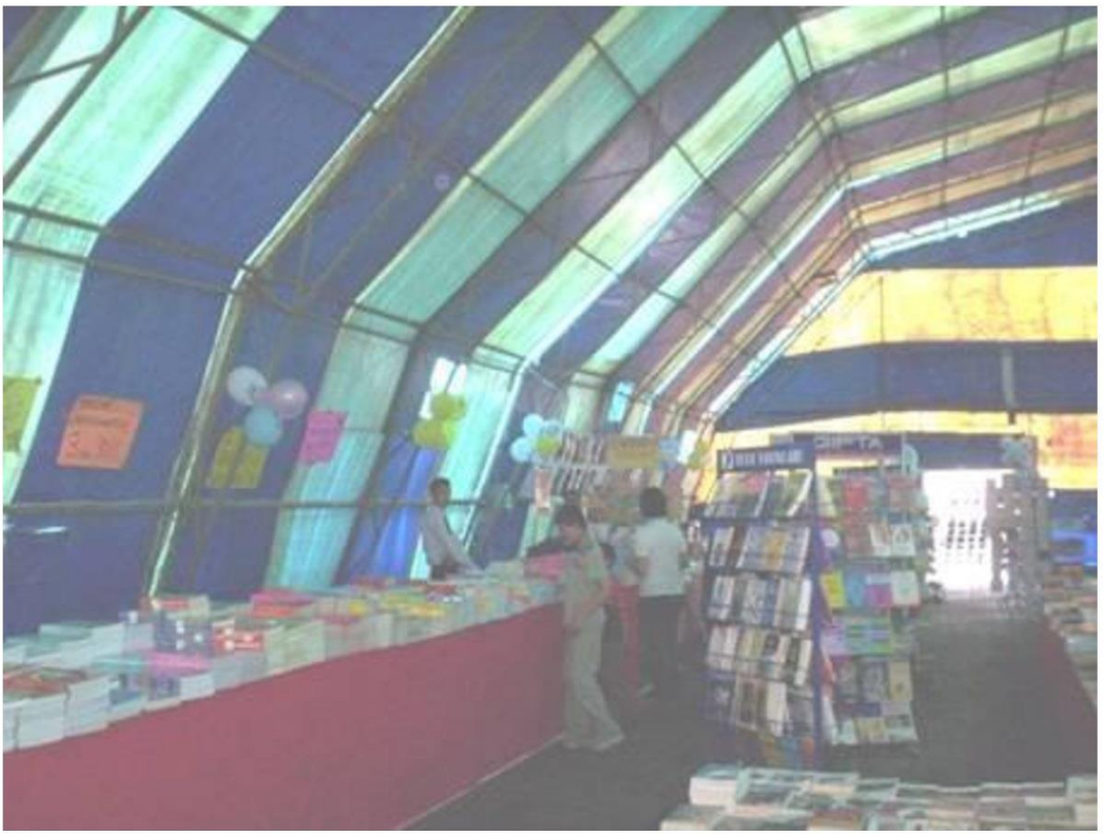

Ali EMİROĞLU

SÜMERLER'DE BİR OKULLUNUN HAYATI "LE'CHE ÖRNEĞİ"

Üniversite öğrencileri bizzat kendilerinin tabi olduğu öğretim sistemleri için ne düşünüyorlardı? İste 4000 yıl yaşı olan bir texte sunu bize öğretiyor. Bu texte'in parçaları toplanmış, gereken tamir ve etütler yapılmıştır. Eser tercüme edilmiştir.

Bu dokümanda bir okullunun günlük hayatına temas ediliyor. Adı belli olmayan ve İsa'dan 2000 yıl önce yaşamış bir okul yetkilisi tarafından kompoze ediliyor. Basit olarak anlatılmak istenirse, insan tabiatı, bin yıllar boyunca pek az değişiklik göstermiştir.

Texs'te söz konusu olan ve bu günkünden pekte farklı olmayan okullu, okula geç kaldığı korkusuna kendisini kaptırıyor. Okul yetkilisinin, kendisinin görevini tahsis etmeyebileceğinden şüpheli. Uyanır uyanmaz kahvaltısının acele hazırlanması için annesini sıkıştırıyor. Okulda her kötü hal gösterdiğinde okul yetkilisi ve yardımcısı tarafından dövülüyor. Bundan öğreniyoruz ki; cezayı gerektiren Sümer karakteri, baget ile kürsüden teşekkül eder. Kürsüde teşhir ediliyor denilebilir.

Geliri az olan hocaların, okulunun ailesinden bazı küçük ek gelirler temin etmesi de söz konusudur. Sümer'de bu cins ek gelirler pekte yadırganmıyor.

Sümerler; okula tablet evi diyorlar. Bunun bir kısmı kütüphane olarak ta kullanılıyor. Bu denemelerde hiç şüphe yok ki bin profesör yazılmış olmalıdır. Bu profesör; mesela çocuğa şöyle bir soru yöneltiyor. "Çocuğum çok küçüklüğünden beri nerelere gittin ?" Çocuk cevap veriyor:"Okula gittim", okulda ne yaptın? Çocuk cevap vermeye devam ediyor "Okula gittim", okulda ne yaptın? "Çocuk cevap vermeye devam ediyor. Konuşmanın yarısı böyle devam ediyor. Çocuk "Tabletleri ezberlediğini, kahvaltı yaptığını, yeni tabletler hazırladığını, onların üzerine yazılar yazdığını, işi böylece bitirdiğini ve sonra bunları tekrar ettiğini,öğleden sonra kendisine yeniden yazma görevi verildiğini hikaye ediyor. Sınıf sonunda eve gittiğini, babasının evde oturmuş olarak bulduğunu, okuldaki güzel çalışmalarını babasına anlattığını zevkle anlatıyor. Sabahın erken saatinde uyandığında da hemen kahvaltısını istiyor. Okula geç kalmak istemiyor. Kahvaltıdan sonra yola koyuluyor. Okulda sürveyyantla karşılaşıyor. Eğer geç kalmışsa sürveyyant tarafından azarlanıyor. Heyecan içinde öğretmenin karşısına getiriliyor. Öğretmenini saygı ile selamlamasını gerekiyor. Bu da bir görev çocuk için.

Bunlara karşı mahcup durumda olacak çocuk, bu günü kendisi için nasıl uğurlu bir gün sayacak? Ellerine cetvel veya çubukla vuruluyor. Nasihat verilmesi de mümkün olabildiği gibi, okulun büyük kapısından evine gönderilebiliyor. Bazen de yazıları beğenilmeyip yeni ödevle yükümlü kılınıyor.

Bu cezaların çok olduğu ve dayanma sınırlarını taştığı da olabilir. O zaman işin iyilikle sonuçlanması yoluna gidilir. Geçinilmeyen hoca, çocuğun babası tarafından eve davet edilir. Yakın tanıdıkları da davete icabet ederler. Bu yolla hocanın gönlü alınacaktır. Tarih taşıyan cezalardan ilki budur. Eve davet edilen hoca, evde başköşeye oturtulur. Öğrencisi hocanın hizmetinde bulunacaktır. Çocuğun okulda çalışıp beğeni kazanan tabletleri de babanın karşısına raflara dizili dururmuş. Bu da Sümerlerde bir adetmiş.

Çocuğun babası, yeni elbiseler içinde hocanın yanında durur ve hocaya şarap ikram edermiş, kendisine azami saygıyı gösterir ve parmağında bir halka (belki de yüzük) takarmış. İkrama boğulan hoca, şairane sözlerle çocuğu (katip scrtbe) övermiş.

Deneme böyle bitiyor. Ne hoca ve nede çocuk yaşadıkları zamanda 4000 yıl sonra XX. Ve XXI. Asırda başka nesilere bilgi verip örnek olacaklarını nasıl bilebilirler? Bu çalışma kopyalarından 20 kadarı oldukça iyi korunmuşlardır. 13 adet kopya, Philadelplie Üniversite Müzesinde, 7 tanesi İstanbul Eski Eserler Müzesinde bulunuyor. Kalanları de Louvre Müzesinde imiş.

Bu yazıları yazmak için istifade ettiğim kitabın yazarına bu tabletin bir parçası geliyor. Bu tablet parçası kitabın yazarı Tarih Sümerlerde başlar isimli kitabı neşrediyor. Bu tabletin tamamını anlamak için bu kitap ve Stephae Langen, Edward Chiera ve Henrie Genoillac aynı tablete ait başka parçalarını birleştiriyorlar. Bu yeni durumla tabletten bir şey anlamak mümkün duruma geliyor. 1938 de, kitabın yazarı Gramer'in bir İstanbul ikametinde tabletin 5 parçası daha bizim müzemizde meydana çıkartılıyor. Bu parçalardan bir tanesi 4 kolon ihtiva ediyor. Eski neşredilmiş tablet parçalarıyla bir araya getirilince, bazı kırılmış küçük parçaları hariç tutulursa,tabletin bütünlüğünün anlamı ortaya çıkıyor. Bir ilmi çalışmanın nasıl zor olduğunu ve ilim adamlarına nelere mal olduğu hakikatinde siz okuyuculara anlatmak imkânı ortaya konuyor.

Tabletin aydınlatılmasında ilk engel böylece anlaşılmış oluyor. Geriye ilmi bir çevri sorunu kalıyor. Doküman o zaman kıyamet yüklenecektir. İlmi tercüme sorunu da kolay değer. Bu iş lisan bilen birinin bildiğini o lisandan bir eseri kendi diline çevirme işi oluyor. Sümerologlardan Thorkild Jacopsen Adam Falkenstein birçok tablet çevirisi yapılmıştır. Bu çalışmalara Bene Lensberg'in Sügjestiyonlarını da eklenmiştir. Bu sonucu âlim öncüleri Leipzig ve Ankara Üniversiteleri azası idi. Şimdi Chicago'da doğu bilimlerinde çok meşhur bir Assyrologdur. Bu texte ise tam olarak çevrilmiştir. 1949 da da neşredilmiştir.

Şu demektir ki; birçok Sümer ekspresyonları ve sözcükleri antik denemelerde daha belirlilik kazanmışlardır. Hatta birçokları da tam karanlık içindedirler. Zaman âlimlerinin himmetleriyle bu mânialarda ortadan kalkacaktır.

İsmet ÇENESİZ

KAN VE ORGAN BAĞIŞI;

Biz millet olarak çok ciddi olan işleri hala neden umursamayız bilemiyorum. Bu yazımda umursamadığımız konulardan 3 tanesini sizlere aktaracağım.

Ankara'nın Kızılay meydanındayım, yaya kaldırımına çekilmiş kocaman bir araba, üzeri beyaza boyanmış ve arabanın üzerinde de Kızılay bayrağı ve Kızılay amblemi var. Bu araç orada kan bağışı için duruyor ama verende yok alan da yok. Böyle hayati konuların haftaları iş olsun diye değil de çok ciddi olarak ele alınmalı. TV lerde ve gazetelerde bilhassa da İlkokullarda çocukların beynine bunun bir insanlık görevi olduğu kazınmalı.

Hemen herkese yaş günü yapılıyor. Orada, "iyi ki doğdun Ahmet-Tuğba" ve buna benzer bir şeyler hep bir ağızdan söyleniyor. Oysa bu doğum günlerinde verilecek bir kanın bir insanın hayatını kurtaracağı ve bunun vereninde sıhhat bulmasına yardımcı olacağı söylenmeli ve bunu teşvik edici şeyler yapılmalı. Mesela gelen hediyelerin üzerine kan ve organ bağışı yapmaya teşvik eden güzel sözler yazılmalı. Ve insanların hiç olmazsa senede bir defa da olsa doğum günlerinde kan vermeleri sağlanmalı. Büyükler, devlet adamları, mankenler, artistler buna öncülük etmeli.

Ayni şeyler organ bağışı içinde geçerli. Allah'ın rahmetine bir gün er geç hepimiz kavuşacağız. Organlarımız toprak olacak. Çorumda kaç kişi organ bağışı yaptı ki acaba? Ve kaç kişinin cebinde organını bağışladığına dair bir kart veya buna benzer bir belge var? Avrupa'da insanların üzerinde öldükten sonra organlarını hiçbir prosedüre ve yakınlarının onayına gerek kalmadan kullanılabileceğini gösteren belgeler bulunmaktadır.

Nice duyarlı ve kültürlü insanımız bile bu konularda yeterince duyarlı ve insancıl davranmıyor. Herkeste yüzeysel bir duyarlılık var. Vurdumduymazlık ve ihmalkârlık almış yürümüş. Tabi ki insanları bu konuda yönlendirecek ve bilinçlendirecek olanda devlettir. Devletin bu konuda yetkili ve etkili görevlileri olmalıdır. İnsanları bu işe ısındıracak girişimler ve organizasyonlar yapılmalıdır. Bunlar yapılmayınca insanlarımızda bu işe soğuk bakıyorlar. Hâlbuki bunlar, "çeken bilir" denen hallerdir. İnsanlarımız ancak başına geldiği zaman bu işin önemini kavrayabilmekte. Kendimize ya da en azından bir yakanımıza hayatının bir döneminde mutlaka kan gerekmiştir. İşte o acil durumlarda bulunan kanlar uzaydan değil yine insanlardan temin edilmektedir. Bunu bilmeliyiz!

Bütün bunları neden gözümüzün önüne getirmiyoruz? Bize ya da yakınlarımızdan birine kan yada organ gerekebileceğini, yani bunların bizimde başımıza gelebileceğini neden düşünmeyiz? Bize bunlar olmaz, bunlar bizim başımıza gelmez diye bir yerlerden sözleşmemiz ya da bir yerlerden kontratımız mı var?

Bunları düşünmeyişimiz, düşünemeyişimiz de çocuklarımıza zamanında bunları öğretmediğimizden ve bizimde çocukluğumuzda öğrendiğimizden olsa gerek diye düşünüyorum.

SİGARA YASAĞI: Daha önce de yazdım. Sigara içmek kanunun şu maddesine göre yasaktır diye yazan bir levha vardır ve o levhanın altında sigaralar içilir. Dumanlar tüttürülür. Sigara içmeyenler ve çocuklarda bu durumdan nasibini alırlar. Benim asıl sormak istediğim,

a-) Bu cezayı yazmaya kimim yetkili olduğu. b-) Bu güne kadar Çorum 'da kaç kişiye bu cezanın yazıldığı? Bilen ve cevap verecek bir yetkili varsa çok memnun olacağız.

Mesela bir dostum anlatıyor; "Ankara'da, AŞTİ Otogarında resmi üniformalı bir görevli tamda bu levhanın altında sigarasını yaktı ve içmeye başladı. Yanına gidip, bu levhanın, devletin bazı vatandaşlarını kapsamadığına dair bir kanun mu var? Neden burada sigara içiyorsunuz diye sorduğumda, cevap vermeyip yüzünü buruşturdu ama bir süre sonra da benim oradaki varlığım onu rahatsız etti ve dışarı çıkmak zorunda kaldı" diyor. Devletin resmi görevlisi de vatandaşı da aynı kafada!

Yoksa kanunu çıkar, levhaları as sonrada devletle dalga geçercesine o levhaların altında sigara iç. Olmaz böyle şey! Bu işler ciddiyet ister kardeşim!

Araba kullanırken trafikte telefonla konuşmak yasaktır. Ama yine bu yasakta en çok çiğnenen ve hiç ciddiye alınmayan yasaklardan biridir. Hâlbuki bu yüzden kazaların çoğaldığını istatistikler gösteriyor ve bunu gazeteler sürekli yazıyor ama hiç ciddiye alan yok. Çünkü işin o kadar cılkı çıkmış ki cezayı yazacak olanda aynı kafada! Hatta bu kanunu yapanda trafikte telefonla konuşuyor.

Kanunu yapmak, hele de iş olsun diye kanunu yapmak birileriyle alay etmek oluyor da artık kiminle alay etmek oluyor bunu bilemiyorum!

Kanunlar neden çıkar, ne için çıkartılır milletçe bir türlü öğrenemedik gitti. Ondan sonrada hep şikâyet, hep şikayet.

Bir gün bütün bu eksiklerimizi düzeltmek ümidiyle herkese huzurlu ve mutlu günler diliyorum.

Sevgi ve saygılarımla!

Atilla ALPAY

TEKEL NEDEN SATILMAMALI

Bugünler de bir Yeşilay mensubu olarak en çok karşı olduğum konulardan birisi Tekel'in satılması hadisesidir.

"Tekel satılırsa ne olur " diyenleri hemen aydınlatmak istiyorum.

Ülkemizin dört bir tarafındaki tütün kuşağını ekip biçerek para kazanan üç milyona yakın insanımızın ekmeği ile ve yetmiş milyonumuzun da sağlığı ile oynayacak olan bu hadisenin ince ayrıntıları aynen şöyledir.

On seneden beri ülkemizde İzmir –Torbalı ' da Amerikan sigarası üretimi yapılmaktadır. İçine bizim tütün kalitemizin binde birine bile erişemeyecek olan Virginia-Burley tütünü katılmaktadır. Geldiği ülkede sulak yerde büyüyen ve tohumları bile genetik çaprazlama ve nükleer mutasyonlarla dev hale getirilerek üretimi hızla artırılan ve nasıl yetiştirildiği bizce hiç bilinmeyen metotlarla işlenip derlenerek ülkemize getirilip insanlarımızın sigarasına yerleştirilen bu "ot"; çevresinde bin bir türlü oyunu da beraberinde getirmektedir.

Zira her gün yirmi milyon TC vatandaşı her sabah bakkaldan bir paket yabancı sigara alarak akşama kadar tüketmekte ve yirmi milyon doları da yakarak dumanını havaya savurmaktalar. Ertesi gün bir yirmi milyon dolar daha yakılmaktadır. Tabii bu arada dört bin çeşit zehir de insanlarımızın akciğerlerini ve peş peşe yapılan zamlar da bütçelerini kasıp kavurmakta.

On yıldır yurdumuzda üretilen sigaralara kakao, toz şeker ve etil alkol karıştırılmakta olup bunun kanserojen etkisi de bu kadar iyi bilindiği halde kimsenin umurunda olmamaktadır. Hatta yakın akrabalarından en az iki-üç kişinin kanserden öldüğü ülkemizde bu gerçek hala önemsenmiş değildir. "Bana bir şey olmaz ya" diyenleri kendilerine getirecek film ve laboratuar tahlilleriyle arşa yükselen "eyvah" nidaları geç kalınmışlığın son haykırışları olmaktadır.

Eğer tekel satılacak olursa, alacak olanlar mutlaka abdliler olacak onlarda "kimse uyanmasın diye" içimizdeki iş birlikcileri ile ve amerikan muhipleri cemiyeti üyeleriyle ortak hareket edeceklerdir.

Bütün bildiğimiz yabancı markaların üretimi artacak ve içlerindeki Türk tütünü derhal iptal edilecek ve tütün üreticisinin ocağına virjinya –burley tütünü ağacı dikilecektir. Zaten iki bin gurubu sigaralarda eskiden %17 olan ABD tütünü oranı % 67ye çıkarılmış ve içine ithal kimyasal soslar katılmıştır. Bu sefer de tütün yerine tamamı ile bağımlılık yapıcı bu maddelerle artık iyice zehirlen ilecektir.

Türkiye de yaşı 25 ve altında olan kesim 35 milyondur. Bu da bu zehir tacirleri için büyük bir sürek avı demektir. Paketlerin üzerine deve ve camii resimleri koyarak bu av daha da cazip hale getirilecek araba yarışı, tropiler, sinema kulübü reklâmları,

kovboy imajlarıyla bu tüketim iyice pompalanacaktır. Okullarımızda kız arkadaşına hava atmak için, olgun ve zengin görünmek çabasıyla, kişilik kaymalarına uğrayan, bir kere bu uyuşturuculara paçayı kaptıran ve dar gelirli babasından çarptığı harçlıklarla kendini zehirleyen, kansere namzet 12 milyon yeni yetmemiz vardır. Bu insanların bağımlı olmaları tekelin yeni sahibinin ellerini daha çok ovuşturarak kârlarını katlaması demektir. Türk gençliğinin kanser olması, genç yaşında hüccetten kalp ve damar hastalıklarından insanlarımızın vefat etmesi kimsenin umurunda değildir.

Şu anda içine kimyasal madde katılmayan Türk sigaraları sadece Samsun ve Maltepe dir. Alkollü içkilerden de tekel üretimleri tabiidir. Bunlar yaban ellere geçerse bu böyle olmayacaktır. Laboratuarlarda üretilmiş meçhul kimyasallarla insanlar toplu halde katledileceklerdir.

Hükümet haram üretimin vebalini üstünden atmak maksadını gütmektedir. Yoksa yüzde bin kâr eden ve her gün bir sigara fabrikası inşa edecek kadar net ve temiz para kazanan başka bir kit veya tesis yoktur.

Bizce tekel satılmamalı, insanlarımıza sigara ve alkolün zararları anlatılarak, (hatta okullardaki müfredatlara bile ders olarak konularak gençler ve çocuklar bilgilendirilmeli), bu alışkanlıktan yavaş yavaş vazgeçmeleri sağlanmalıdır.

Yoksa eloğlu veya tekelin yeni sahipleri olan coniler ve onların enişteleri mişonlar bizlere veya kimseye asla acımayacaklardır.

Tıpkı Filistin e,Afganistan a,Irak a,Bosna'ya acımadıkları gibi.

Vekillerimizi bilgilendirmek üzere bir Yeşilaycı olarak onları brifinge davet ediyorum.

Tuncay TAKMAZ

P A D İ Ş A H I M Ç O K Y A Ş A
2 - 28 Şubat 2005
İlayda Sanat Galerisi

Tuncay Takmaz'ın 15. kişisel sergisi 2 - 28 Şubat 2005 tarihleri arasında Teşvikiye İlayda Sanat Galerisi'nde açılıyor.

"Padişahım Çok Yaşa" başlıklı sergide sanatçı, Osmanlı Sultanı 3. Murad'ın oğlu Şehzade Mehmed'in ünlü sünnet düğününü resimleyen (fotoğraflayan) ve anlatan minyatür ustası Nakkaş Osman'ın Surname-i Hümayun (Düğün Kitabı) dan günümüze benzer bağlantılar kurarak yapmış olduğu resimlerini sergiliyor.

Sultan 3. Murad, oğlu Şehzade Mehmed'in sünnet düğünü için 1 yıl önceden emir verir. Osmanlı bir süredir savaşmamakta ve önemli bir etkinlik yapmamaktadır. Avrupa'da İmparatorluğun ismi yeniden duyulsun ve saygınlık kazanılsın düşüncesiyle bu düğüne görkemli bir önem verilmesi bir devlet politikası olarak uygulanmaya başlanır. Düğün imparatorluklardan yetkililer ve İstanbul halkının yoğun katılımıyla birlikte 1582 yılında gerçekleşir.

52 gün 52 Gece süren törenlerde Avrupa'ya dosta-düşmana Osmanlı İmparatorluğunun büyüklüğünü göstermek amacıyla her türden eğlence, süsleme, kültürel, siyasal şatafatın yanı sıra esnafın marifet-hüneri sergilenir. Ulufeler, ödüller dağıtılır, af çıkarılır. İlk kez rüşvet alınır ve rüşvet her tabakaya yayılır.

Sultan 3. Murad'ın hiçbir savaş ve sefere ordusunun başında gitmediği, kadınlara düşkün ve 130 çocuğunun olduğu söylenir.

Nakkaş Osman'ın yönetiminde kalabalık bir sanatçı ekibiyle birlikte gerçekleştirdiği Sürname-i Hümayun minyatür sanatı açısından olduğu kadar, Osmanlı'nın ekonomik-sosyolojik-siyasal-kültürel yaşamını da yansıtan önemli bir örnektir.

Sanatçı Tuncay Takmaz bu yeni sergisinde kendi resimsel diliyle minyatür sanatı geleneği arasında yakınlıklar kurmaktadır. Surname'de yer alan Osmanlı esnafı günümüz İstanbul'unda yaşamaya devam etmektedir.

Günümüz Türkiye'sinde siyasal iktidarların içerisinde bulundukları hortumculuk, rüşvet, gösteriş, rüküşlük ve tıpkı Sultan 3. Murad'da olduğu gibi Avrupa'ya "önemli gözükme" törenleri sanatçının yeni resimlerinin ana konusu durumunda.

[İstanbul dışındaki sanatseverler sergide yer alan çalışmaları ve sanatçı hakkındaki tüm bilgileri www.tuncaytakmaz.com adresinden izleyip, yapıtlarla ilgili görüşleri online sergi defterine yazılabilmektedir.]

1996 - "Değerler Yükselirken Kıtcsh Denemeleri" Taranta Babu Kültür Merkezi, İstanbul

1998 - "Renksiz Amerika" İstiklal Cad. Deva Çıkmazı, Beyoğlu, İstanbul

2001 - Devlet Güzel Sanatlar Galerisi, Taksim,

2001 - Başak Sigorta Sanat Galerisi, İzmir

2001 - Görüntü Sanat Galerisi, Adana

2001 - Ares Sanat, İstanbul

2001 - Uran Kültür ve Sanat Merkezi, İstanbul

2002 - Akbank Sanat Galerisi, Ankara

2002 - 31+1 Tuncay Takmaz'ın Halleri, Taksim Sanat Galerisi, İstanbul,

2003 - 13. Sanat Fuarı, Beylikdüzü, İstanbul

2004 - "Kataloglarınız Çok İşe Yaradı" Asmalımescit Balıkçısı, İstanbul

2004 - İlayda Sanat Galerisi, Ankara

2004 - Galeri Rengigül, Bozcaada

2004 - Atölye Sergisi, Beyoğlu, İstanbul

Muzaffer GÜNDOĞAR

ÇORUMLU DERGİSİ SAYI 43

Çorumlunun 1 Birinci (Kasım) 1943 tarihli 3,sayısı Bahri MİYAK' ı n "Acı Kaybın Yıldönümü" yazısıyla başlar. Yazıdan bazı bölümler alıyoruz: "..Bugün O, Aramızda kalmış şerefli bir mazı, ilham ettiği ülküyle önümüzden koşan ışıklı bir hal, bir istikbaldir...", "...O'ndan geliyoruz ve O'na koşuyoruz. O bir güneştir, bizler yıldızlar...", "...Eşsiz inkılâplar mihrakı Atatürk, gönüllerimizde hürriyet ve istiklâl ateşini yakan büyük promote! Milletin sana ölmez bir minnetle bağlıdır..."

"Çorum'da Oğuz Boyları" yazısı, Neşet KÖSEOĞLU'NUN. Yazısından bir bölüm alıyoruz: "...Oğuz Han'ın altı oğlundan (Denizhan, Dağhan, Gökhan, Yıldızhan, Ayhan, Gün-han) her birinin dört çocuğu oldu. Hepsi 24 olan bu çocukların adı ile 24 kabile kurulmuş oldu. Bunlara 'Oğuz Boyları ' denilmektedir...", "....Çorum'da Oğuz'un 24 boyundan 22 sinin adı,ya köy ya da mevki olarak bugün de yaşamaktadır. Bu isimlerin bir kısmı yalnız yerlerine gidilmek suretiyle, bir kısmı da 800 veya 900 yıl önceki vesikalarda bulunarak , bu gün bulundukları yerlere gitmek ve incelemek suretiyle teyit edilerek tespit edilmişlerdir. Oğuz Boylarından en çok bu bölgede köy ve yer adı bırakanlar Bayat, Eymir, Kargın, Çavundur boylarıdır..." dedikten sonra, açıklamalı olarak bir cetvel ekler adları gösteren.

Yaşar Nezihe BÜKÜLMEZ'İN bir şiiri daha yer alır bu sayıda. "Hülyamın Sahillerinde".

Kemal ONUR'UN geçen sayıda başlayan, "Muassır Ahlakın Menşei Üzerine Bir Tetkik" yazısı bu sayıda sonlanır. Yazının özünü şu satırlarda toplamak mümkündür: "...Tevarüs kaidesini kabul ederek cemiyetten aileye ve aileden ferde indiğimiz takdirde bütün ahlakın esasını ferdin zatında mündemiç olarak ve nihayet o günkü fertte cemiyetin kurucusu kabul ettiğimize göre ahlakın menşeini yine cemiyette bulmak lazımdır. Hülasa: Ahlakın menşei viladidir. Çocuk ailenin kanını taşır ve onun tesirindedir. Aile ise cemiyetin nüvesidir. Binaenaleyh, ahlak cemiyetten gelir..."

"Cönklerden Derlemeler" bölümünde Eşref ERTEKİN, bir Mühlüz Destanı ile Dört Türkü alır. On üç dörtlükten oluşan Mühlüz Destanı'ndan iki dörtlük alıyoruz.

Borçlular birikip geldi kapıya
Sen, ben diye hep düştüler çabaya
Sarıldılar sırtımdaki abaya
Örtünecek çul ve çuval kalmadı

Başımızda kaldı eski bir sarık
Ayağımızda kaldı sırımlı çarık
Bağları da sattık hep karık karık
Ilıca, Ayarık, Mürsel kalmadı.” (Bu üçü de Çorum'un meşhur bağlarıdır)

Türkülerden birinden de bir beşlik alıyoruz.

Suya gider bir incecik yolu var
Kemere sıktırmış ince beli var
Nice ayrılayım tatlı dili var
İşte gidiyorum şurda nem kaldı
Karşıkı dağlarda bir danem kaldı..."

Geçen sayılardan süregelen Nazmi TOMBUŞ'UN yazısı "Çorum'un Eski Yemek ve Mutbahları", Bu bölümde de, tatlıları ve çeşitli yemekleri anlatır.

Dil köşesinde DILMEN'IN "Görüşler" yazısı yer alır. Çorum ağzını çeşitli örneklerle inceleyen DİLMEN, şöyle der bu yazı için: “...İleride yapılacak herhangi bir ilmi araştırma için faydalı materyaller hazırlamak isteğiyle yazıyorum...”

Macide ATAMAN, "Töreye Bağlılık" konusunda yazar. Türk ve başka ülkelerin tarihlerinden örnekler vererek şöyle der: “..Sultan Orhan' la Alaattin Paşa'nın anneleri ayrı idi,ve Orhan'ın annesi, zamanında daha asil tanınmıştır. Töre buna göre saltanat hakkını Orhan' a veriyordu. Yoksa Alaattin kendi rızasıyla tahtan geçmiş değildir, töreler böyle istiyordu, Daha sonraları Osmanlı Hanedanı'nda töre de kurultay da unutuldu. Hanedan tarihi bir kan deryası halini aldı. Orada katil babalar, babalarını öldürmüş oğullar, kardeşlerini öldürmeyi bir kanun borcu bilen padişahlar görünüyor...”

"Çorum Haberi"nde, yer depremi haberi yer alır. “...26-27/11/1943 tarihine rastlayan Cumartesi gecesi saat biri 20 dakika geçe 25 saniye devam eden yer depremi olmuştur...” denilir. “...Çorum ilçe ve köylerinde zayiat şöyledir: 618 yurttaş ölmüş, 217 yurttaş da yaralanmıştır. 3692 ev hasar görmüş, 2354 ev de tamamen yıkılmıştır. Hayvan zayiatı 5375 ‘tir...”

Bir aylık Halkevi çalışmalarının dökümünü, son bölümde yayımlanan belgeler izler. Bunlar: Osmancık' ta Koyunbaba Zaviyesine ait vesikalar ile Abdalata Zaviyesine ait diğer bir vakfiye suretidir.

ÇORUMLU DERGİSİ SAYI 44

Çorumlunun 12 Kanun 1944 tarihli 44. sayısının ilk yazısı, Ortaokul Müdürü Ziya ATAMAN'IN. "Parti Kaza Heyeti Kongresi Toplantısından Duruşlar " yazısından bir alıntı yapıyoruz: "...Yurt işlerinde eksiklikler ortaya atıldıkça, yurttaşların büyük bir ilgiyle işi kavrayarak canla, başla çare araştırdıklarını gördük, Büyüklerimizin fikirlerini küçüklerin gönüllerine sindire sindire ortaya dökerken, küçüklerimiz büyükler gibi fikirlerini açıkça söylediler .Münakaşalar fikirleri birleştirdi ;doğru meydana çıktı,karara bağlandı...", "...Öyle bir münakaşa ki ; ortada büyük küçük :söylenmemiş ve dinlenmemiş bir fikir yok. Şahsiyet değil, fikir hakim..."

Çorum'da "Dedesli Aşireti"ni Neşet KÖSEOĞLU yazar. Yazısından bazı alıntılar yapıyoruz: ".....Çorum'da 1689 tarihinden itibaren yerleştirilmiş aşiretler arasında, Cerit, Mamalı, Dedesli, Salmanlı, Karakeçili, Alamuslu, Cihanbeyli, Kangal, Alembeyli, Bozdoğan Aşiretleri önde gelir...", ".....1785 tarihinden sonra Çorum bölgesinde gezicilikten kurtulan aşiretler arasında,en çok köy kuran, en geniş sahaya yerleşen Dedesli aşiretleridir...", "...Bir taraftan devlet,bir taraftan etrafta bulunan diğer aşiretler tarafından yapılan tazyik üzerine Dedesli Aşireti,Anadolu içlerine dağılmış ve büyük bir parçası Çorum'un kuzeybatısında Kızılırmak nehrinin iki yakasında yerleşmişlerdir...","...Bu bölgede yerleşen Dedesli'ler Çorum'un 21 yerinde kışlık ve yaylak temin etmişlerdir..."

Bu yazının peşinden, Dedesli Aşiretiyle ilgili belgelerden birini yayınlar Neşet KÖSEOĞLU.

Yaşar Nezihe BÜKÜLMEZ' in "Şarkı" ve "Gönül" şiirlerini; Lütfi ÜNSAL'IN yazdığı "Çorum'un Eski Oyunlarından, Hodak Oyunu" izler. Bu oyun bizleri alır,elli yıl öncesine götürür.

Çorum Halk Şairi Recep Rahmi TANKAYA'YI sanatsal yönüyle anlatan Bahri MIYAK yazısına şöyle başlar: "...Recep Rahmi TANKAYA, Çorum'da Türkler Eğitmen Bölgesinin gezici Baş Öğretmenidir",'der. Yaşam öyküsü ile birlikte, şiirlerinden örnekler verir,1895 yılında Bayburt'ta doğup, sonradan gelip Çorum'a yerleşen Recep Rahmi TANKAYA, destanlar, mersiyeler, manzum yazılar, okul manzumeleri, maniler yazar...","Hasanoğlan'a giderken" şiirinden ilk dörtlüğü, şiirine örnek olarak alıyoruz.

Çantalara baktım: bağlanmış simit
Gözlerine baktım parlıyor ümit
Talebe, eğitmen bir takım yiğit
Sevinçle gidiyor Hasanoğlan'a.

Manisinden de bir örnek veriyoruz.

Ay doğdu akşamüstü
Nazlı yar bana küstü
Çok geçmeden barıştık
Yine bağrına bastı.

Eşref ERTEKİN derlediği, şen, şakrak ve çapkın "Çorumlu Manilerle yine karşımız-da. Üç önek veriyoruz.

Ekmekçinin keloğlan
Akşam bize gel oğlan
Akşam bize gelmezsen
Sabahaca öl oğlan.

Kayalar kırcı tuttu
Dibinde purcu tuttu
Ben yar ile yatanda
Mahleyi sancı tuttu.

Hey hemende hemende
At oynatır çimende
Karayağız genç oğlan
Pek hevesim var sende.

Eşref ERTEKİN'İN "Cönklerden Derledikleri"nde ise : "Gelin ile Kız Destanı" peşinden üç türkü, iki de Bodin destanı yer alır. Gelin ile kız destanından üç dörtlük alıyoruz.

Kız eder ki ben âlemde huriyim
Aşıkımın servetiyim malıyım
Tazece sağılmış oğul balıyım
Yanaklarım dolu dolu bal benim.

Gelin der ki alvalalı başım var
Kudretten çekilmiş hilal kaşım var
Sen kız isen bir gecelik işin var
O bir gece kervan geçer yol olur.

Yaz olunca Lale boyun eğmez mi
Ak gerdanda çifte benler olmaz mı
Bir gecem de bin geceye değmez mi
Var git gelin var git oğlan benimdir.

Bu sayı,"Çorum Haberleri"ni izleyen Osmancık Koyunbaba Zaviyesine ait yayımlanan belgelerle sonlanır.

ÇORUMLU DERGİSİ SAYI 45

1 Şubat 1944 tarihli Çorumlunun 45. sayısı, Ortaokul Müdürü Ziya ATAMAN'IN "Çorum'u Yükseltme ve Güzelleştirme Cemiyetini Selamlıyoruz" yazısıyla başlar. Yazının özünü yansıtan bir bölüm alıyoruz buraya: "....Biz Çorumlular bu gün sevinç içindeyiz. Sevinmekte haklıyız ; Çünkü memleketimizde bir çerağ daha yandı ; 'Çorum'u Yükseltme ve Güzelleştirme Cemiyeti ' kuruldu...", "...Yakın bir kara mazide üç kişinin baş başa verip konuşması şüpheli görülüp ve başlarına müsibet yağdırılırken , bugün yurdumuzda her gün yeni bir hayır cemiyetinin kurulduğuna şahit olmakla ne kadar bahtiyarız...", "....Yurdumuz aydındır. Çünkü en uzak köşesinde kurulan bir hayır kurumu bile, nurunu bütün ülkeye salıyor..."

"Yurt Büyük Kullarından Birini Gaip Etti" yazısıyla Bahri MiYAK, Mehmet Emin YURDAKUL'UN ölümü üzerine yazar. Şiirlerinden de örnekler alıntılayarak onun sanatsal kişiliğini anlatır. Şöyle sürdürür yazısını..."

Ben bir Türküm, dinim, cinsim uludur,
Sinem özüm ateş ile doludur..

Diyen kahramanın başına defneler ve hatırasına ebediyetler gerekir.

Türklüğün ölümsüzlüğüne o kadar inanmıştı ki, bu iman kuvveti, Milli ihtilallerden yıllarca evvel, ona kurtuluşun büyük kahramanı keşfetmişti: Şair; Mustafa Kemal' in Samsun'a çıkışından dört yıl önce, 'Ey Türk Uyan!' , adlı kitabında:

Bu gün senin talihine gam çektiğin bu devleti
Bir imanlı kahramanın yine cana gelir
'Türk beşiği dehalarının yatağıdır ' dediler.

Yer adlarının Arkeoloji bakımından da önemi vardır. Bir höyük adı,bir ölmüş köy adı,bir ören yeri Arkeologlara ne kadar önemli malzeme verir..."

Neşet KÖSEOĞLU, altı sayfa tutan yazısını şu satırlarla sonlandırır: "...Hazırlamakta olduğumuz 'Yer Adları' kitabı bunların vesikası olacaktır..."

Lütfi ÜNSAL,"Çorum'un Eski Çocuk Oyunlarından 'Coş' Oyunu"nu anlatır..."

"Yabancıdan Türk'e Eş Olur mu ?" yazısında Macide ATAMAN ,"Prenses İçing"i anlatır. Yazısı şöyle başlar: "....Kendisini bir Çinli prensesin (İçing) kara gözlerinin füsununa kaptırmış olan Kemin Han (603- 606) Çin İmparatoru'nun kölesi olacak kadar küçülmüş olduğunun farkında olmadan can verdi. Memleketi felaketten felakete, nihayet esarete sürükledi. Hun'a ihanetleri seve seve yaptıran Çinli prenses İçing'in kara, füsunlu ve iri gözleri...", "...Prenses İçing'in erkek kardeşi Türk sarayında büyük nüfus kazanıyor, Çinliler'i saraya dolduruyor. Türk adetleri terk ediliyor...", "...Devlet, ulus İçing'in kara gözleri kadar karanlık bir uçuruma yuvarlanıyor..." Yazı şöyle sonlanır: "...Büyük Çin ordularının yapamadığını, bir ecnebi kadının bir çift, füsunlu iri gözleri yaptı. Bu gözler sonraki taçdarlara neden bir ibret levhası olmadı bilemem...", "Cönklerden Derledikler"i bölümüne Eşref ERTEKİN, Türküyü Mustafa Paşa, Köroğlu (koşma) 3 adet Kul Mustafa,1 tane de türkü alır. Kul Mustafa'dan bir dörtlük alıyoruz:

Kul Mustafa eder seni beklerim
Gelen geçen düşmanları haklarım
İki yıldır bir bergüzar saklarım
Tenhasını bulup sunamadığım.

Son sayfalarda, Çorum atasözleri ve Çorum haberleri verilir.

Belgeler bölümünde, Osmancık'a ait belgeler yayınlanır.

ÇORUMLU DERGİSİ SAYI 46

Çorumlu 1 Mart 1944 tarihli 46. sayısı Ziya ATAMAN'IN "Lise İstiyoruz" yazısıyla başlar. Çorumlunun devletten, hükümetten lise isteğini, bu yazısında yineleyen Ziya ATAMAN şöyle der: "...Çorumlular lise istiyorlar...", "...Çorum'un birçok ihtiyaçları arasınada en başta geleni lise ihtiyacı...", "...Çorum liseye hakikaten muhtaçtır. Her yıl ortaokuldan mezun olan yavrulardan yüzde sekseni, ileri tahsili görme imkanını bulamamaktan doğma yeisle muzdarip, yollarda perişan dolaşıp görüyoruz;içimiz sızlıyor. Bunlar içinde paha biçilmez zekalar da bir kalemde küçük bir masa sahibi olabilmenin didinmeleri arasında siliniyor, sönüyor, ne yazık..."

Bu isteklerinin mutlaka gerçekleşeceği umudunu sürekli canlı tutarak ,şöyle sonlar yazısını: “...Çorumlu...Bağrında tutuşan ilerleme isteğinin şafağıyla ilk bilgi çerağını tutuşturacağın günler uzak değildir...", “...Lisenin Çorum havasına ilim ve fazilet neşredeceği günler uzak değildir.Bekle ve güven !..."

"Elvan Çelebi" yazısıyla Neşet KÖSEOĞLU, tarihi Elvançelebi köyünü hem bugünkü, hem de tarihi geçmişiyle anlatır. Cami, türbe, medrese, aşhanesi ve taş kitabelerini inceler. Yer adlarının da bir listesini çıkarır.

Cami ve türbe hakkında bazı malumat başlığı altında da şöyle der: “...Türbedeki yeşil direk Aşıkpaşa Kırşehir'de iken oğlunun yaptırdığı türbeye ve camiye konulmak için hediye olarak gönderdiği, halk arasında söylenmektedir. Çorumlu bir şair de buna dair bir şiir söylemiştir. Bazı parçalarını alıyoruz.

Deve ile bu zat için gelen mermer bu mermerdir
Ne esmerdir, ne ahmerdir, ve lakin rengi ahdardır.

Yazının sonu gelecek sayıdadır.

Vahit ÇORBACOĞLU'NUN” Pınar” ve “Deniz” şiirleri alır sırayı. Pınar'dan bir dörtlük alıyoruz.

Sığınmış selvinin mat gölgesine
Derinden derine ağlıyor pınar.
Yanık yüreğimi nazlı sesine,
Kıvrak endamına bağlıyor pınar.

"Ağaç Sevgisi ve İhmallerimiz" yazısı İsmail CEYHAN'IN. Yazı şöyle başlar: “...Ziraat Vekâleti’nin Yurdu ağaçlandırmak için bir plan hazırlığını gazetelerde memnunlukla okuduk. Ziraat Vekili Sayın Şevket Raşit HATİPİĞLU'NUN sözlerine göre, yirmi üç vilayet, yüz iki kaza ve köyde ağaçlıklar kurulacaktır, Çorum da,bu yirmi üç vilayet arasındadır...” Yazı şöyle sonlanır: “...Çorum'un dört bir yönünde uzayan hozanların, yükselen çalıların birkaç sene içinde yeşile ve ormana büründüğünü görmek,yaz ve güz mevsimleri boyunca Sıklık Boğazı'ndan kopup gelen toz bulutları yerine,çam,ardıç ve orman havasını teneffüs etmek ümitlerimizin gerçekleşmesi öz dileğimizdir...

“Çorum’un Eski Çocuk Oyunlarından ‘Uzun Urgan’ Oyunu" Lütfi ÜNSAL yazar yine. Bu oyunun tekerlemesini almakla yetiniyoruz:.

Anan seni nerede doğurdu, doğurdu?
Samanlıkta doğurdu doğurdu,
Altın beşik altında,

Üsküfe yorgan üstünde,
Anan cennet, baban cennet
Sen de cennetlik.

Anan seni nerde doğurdu, doğurdu?
Samanlıkta doğurdu doğurdu
Kızgın beşik altında altında

Ateş yorgan üstünde
Anan da cehennemlik, babanda cehennemlik
Sen de cehennemlik.

"Yabancı Eşin Seciyeye Tesiri" yazısı Macide ATAMAN'IN.

Geçen sayıda yayımlanan "Yabancıdan Eş Olur mu" yazısını tamamlar niteliktedir. Biz buraya yazının özünü, vermesi gereken mesajı yansıtması açısından son paragrafını alıyoruz: "...Cumhuriyetimizin tarihe yaptığı hizmetlerden biri de muhakkak ki Türk Memurlarının yabancı ile evlenmesini yasak etmesi olmuştur Cumhuriyetimizin şanlı tarihi nurla başladı,ışığı ebedidir..."

Gezici Başöğretmen Recep Rahmi TANKAYA, "Sarı Çiğdem" şiiriyle yer alır bu sayıda. Biz buraya ilk ve son bölümünü alıyoruz

Saklanırsın kışın yerde,
Evin barkın bilmem nerde?
Baharda dermansın derde;
Ne güzelsin sarıçiğdem
Sarıçiğdem sarıçiğdem.

Rahmi yine gördü seni,
Seve seve derdi seni,
Sevdiğine verdi seni
Sarıçiğdem sarıçiğdem.
Ne güzelsin sarı sarıçiğdem.

“Cönklerden Derledikleri’nde ise Eşref ERTEKİN, Askeri’nin bir altılısını (90 dize) Aşık Ömer, Aşık Ömer’in şiirine Ankaralı Hamdi’nin naziresi, bir zemmiye ile türküler yer alır. Öksüz Ahmet türküsünün ilk ve son dörtlüğünü alıyoruz.

Ben bugün bir güzel gördüm
Boyu selvi dala benzer
Yanında bir kız oturmuş
Ol tomurcuk güle benzer.

Gelin aya benzer yüzün
Misli yok cihanda kızın
Öksüz Ahmet şimdi sizin
Karşınızda kula benzer.

Son bölümde yine belgeler yayımlanır

DEVAM EDECEK

Mahmut Selim GÜRSEL

MİSYONERLİK VE ASİMİLASYON (*)

Bu günlerde ülkemizin en önemli gündeminde yer eden konuların başında gelmektedir. Acaba gündemimizde Türkiye'nin başka problemleri yok mu? Elbette var fakat (?) Her ne hikmetse gündeme getirememekte.

Türkiye'de Hıristiyan Misyonerliğin başlaması bu günlere mahsus bir uygulama değildir. Hıristiyan inanışına gere bütün Hıristiyanlar dinlerinin gereği zeten bir misyonerdir. Hıristiyanlığı yaymak ve Hıristiyan olmayanları muhakkak Hıristiyan yapmakla görevlidirler.

Ülkemizin kendisini Türk Ülkesinin içinde bulunan gerçek Hıristiyanların bile bu girişimlerden rahatsız olduklarını düşünüyorum.

Avrupa Birliğine girmemizi için verilen süre ile Milli Eğitim Bakanlığının Gençleri yetiştirme programları ve yapılan uygulamalarda bir kuşağımızı meydana gelecek olan gençlerimiz bu uygulamaların dikkat edilmemesi, bu uygulamaların belli bir kesimin eline geçmesinden dolayı olabilecek felaketi düşünmek bile istemiyorum.

Avrupa'nın bizler için sadece düşündükleri dinimizi yok etmek olarak görmek çok safça bir düşünce olarak görmemiz düşünülemez. Pek çoğumuzun bildiği; dini ayrılıkların körüklenmesi, ırksal ayrılıkların AT tarafından bile azınlıklar statüsüne sokulması,pek çok kendisini çağdaş olarak bildiğimiz konuşmacı ve yazarlar konuşma ve yazılı ürünlerinde Türkiye'nin bir etnik mozaik olarak tanıması, mezhep farklılıkları,aileler arasında fitne sokmak,Kültürel varlıklarımızı yok etme çalışmaları,kanuna uymama,nizam tanınamama,bazı faydalı konuların halkın bilgilerinden saklanması yani sansür gibi bilgi edinmelerine karşı çıkılması,

Bu verileri hep birlikte toplayarak incelersek ülkemizin üzerindeki oyunları araştırmak her Türk vatandaşının görevi ve bilmeyenlere bu gidişatın yanlışlığını bildirme,tebliğ etme ile görevli olması gereklidir. Bu görevin başında da en küçük birim olan ve geleceğin nüvesini teşkil eden Türk ailesinin en büyük denetleyicisi olması gerekmektedir. Evlatların milli değerlerimizi, dini değerlerimizi bilerek öğretelim. Bu öğretilerin de devamını sağlayacak kalıcı bilgilerle donatalım.

Bu ülkede evlatlarının hür, bağımsız ve dinini bilere yaşamak isteyenlere duyurulur.

(*)Kendine benzetme

Üzeyir Lokman ÇAYCI

HANGA HUNGA
Sana ihtiyacım yok
Hanga Hunga
Sana ihtiyacım yok
Seninle ilgili
Duyduklarım korkutuyor beni

Üç parçalı bir hayat içerisindesin
Dünyaya
Olumsuzluklar taşıdığın yeter…
Çık şarkılarımızdan Hanga Hunga…
Sayende
Çocuklarımız satırlarla gidiyorlar okullara
Henüz oldukça erken
Düşünme fırsatı ver
Serbest bırak...
Kendileri karar versinler ne yapacaklarına
Bilir bilmez
Kasaplık yapmasınlar
Azıcık bir acıma hissin varsa
Olumsuz etkilerini
Gözden geçir Hanga Hunga...

Şimdi
Şaşkınlıktan dans ediyorlar insanlar
Sakın
Keyiflerinden sanma...

Girmediğin yer kalmadı
Çıkarların uğruna
Acılar ektin her yana
Bazı değerleri çar çur ettiğin yeter
Her yerde küfrediyorlar sana
Hanga Hunga…

“Ağlayanların malı gülenlere fayda vermez ...“ derler
Dürüst ol,
İnsan sevgisi taşı
Kendini dostluğa ayarla
Düşmanlıktan hayır gelmez Hanga Hunga.
Otur bir yere
Şöyle derinlemesine her şeyi gözden geçir
Kendini kötülük yaptığın insanların yerine koy...
“Ben niye suçsuz - günahsız insanlara kötülük yaptım“ diye
Hüngür hüngür ağla.
Senin gibi medeni bir insana barbarlık yakışmıyor
Hanga Hunga.
Dünyaya kazık çakacak değilsin ya….
Yarın bir gün sen de öleceksin...
Uzun uzun bunları düşün...
Hanga Hunga…
Hanga Hunga…

Paris - 19.12. 2004

DİKKAT ; BU BİLGİLER TELİF ESERİ OLUP YAZARI VE YAYINEVİMDEN İZİN ALINMADAN KULLANMAYINIZ!

YAPTIKLARIM YAPACAKLARIMIN GARANTİSİ ALTINDADIR!

Hazırlayan Mahmut Selim GÜRSEL yazışma adresi corumlu2000@gmail.com

Hukuka, Yasalara, Telif ve Kişilik Haklarına saygılı olmayı amaç edinmiştir.

Gizlilik şartları ve Telif Hakkı © 1998 Mahmut Selim GÜRSEL adına tüm hakları saklıdır. M.S.G. ÇORUM

BİLGİ PAYLAŞILDIKÇA KIYMETİ ARTAR!

MAHMUT SELİM GÜRSEL

GÜRSEL YAYINEVİ ÇORUM

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR SANAT TARİH VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

ISSN 1301-9945

SAYI 76

MAHMUT SELİM GÜRSEL

GÜRSEL YAYINEVİ ÇORUM

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR SANAT TARİH VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

ISSN 1301-9945

YIL 7 SAYI 76 25 Haziran 2005

Hazırlayan Mahmut Selim GÜRSEL yazışma adresi corumlu2000@gmail.com

DİKKAT; BU BİLGİLER TELİF ESERİ OLUP YAZARI VE YAYINEVİMDEN İZİN ALINMADAN KULLANMAYINIZ!

BİLGİ PAYLAŞILDIKÇA KIYMETİ ARTAR!

ÇORUM DA DEPREM 05/04/2005 ile 25/11/2005
Mahmut Selim GÜRSEL 6. YIL BİTTİ 7. YIL HOŞ GELDİN
Mahmut Selim GÜRSEL TEKNOLOJİK ÖZÜRLÜYÜZ
Mahmut Selim GÜRSEL YENİ BİR OYUNLA MI KARŞI KARŞIYAYIZ ?
Ali EMİROĞLU BORÇ KREDİLERİ
Salim SAVCI İLLERİMİZİN ADLARI İLE İL MERKEZLERİ
İsmet ÇENESİZ MARKA GÜÇTÜR
Muzaffer GÜNDOĞAR ÇORUMLU DERGİSİ 47,48,49-50 ve 51. SAYILAR
Atilla ALPAY AT PAZARLIĞI
Mustafa AKÖZ AZİZİM
Mehmet KURTBAŞ SENDEMİ ÖYLE SENDEMİ

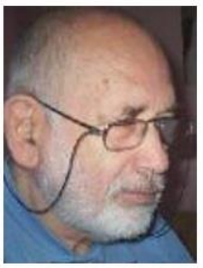

Mahmut Selim GÜRSEL

ÇORUM'DA DEPREM 05.04.2005 ile 25.11.2005

http://www.koeri.boun.edu.tr/scripts/sondepremler.asp
Adresinden

Süreye Bağlı Büyüklük (Md)
Daha büyük bir depremin, sismometre üzerinde daha uzun bir süre için salinimlara yol açacağı ilkesinden hareket edilir. Depremin, sismometre üzerinde ne kadar uzun süreli bir titreşim oluşturduğu ölçülür ve deprem merkezinin uzaklığı ile ölçeklenir. Bu yöntem küçük (M<5.0) ve yakin (Uzaklık<300 km) depremiler için kullanılır.
Yerel (Lokal) Büyüklük (Ml)
Bu yöntem 1935'da Richter tarafından depremleri ölçmek için önerilen ilk yöntemdir. Bu yöntem, havuza atılan tas örneğine dönecek olursak, taşın suya çarparken oluşturduğu ses dalgalarının suyun içerisine yerleştirilmiş bir mikrofon ile dinlenmesine benzetilebilir. Ses kâğıdında oluşan en yüksek genlik değeri, uzaklık ile ölçeklenerek tasın büyüklüğü hakkında bilgi verecektir. Depremin büyüklüğünü kestirirken de ayni ilke uygulanır. Bu yöntem de görece küçük (büyüklüğü 6,0'dan az) ve yakin (uzaklığı 700 km. az) depremiler için kullanılır. Doğru değerlerin bulunması için sismometrelerin çok iyi kalibre edilmiş olması esastır.
Yüzey Dalgası Büyüklüğü (MS)
Bu yöntem ilk iki yöntemin yetersiz kaldığı büyük depremleri (M>6.0) ölçmek için geliştirilmiştir. Havuz örneğine geri dönecek olursak, suyun yüzeyinde oluşan ve halkalar seklinde merkezden çevreye yayılan dalgaların en yüksek genliğinin ölçülmesi esasına dayanır. Bu tür dalgalar yeryüzünde kaynaktan çok uzak mesafelere yayılabilirler. Diğer yöntemlerin aksine bu yöntemin güvenilirliği uzak mesafeden yapılan ölçümlerde daha da artar.

Tarih	Saat	Enlem(N)	Boylam(E)	Derinlik(km)	MD	ML	MS	Yer
2005.04.05	01:36:29	41.1393	34.9710	5.0	3.0	-.-	-.-	OSMANCIK (ÇORUM)
2005.04.09	02:40:04	40.6185	34.8420	18.9	3.0	-.-	-.-	ÇORUM
2005.04.30	01:28:05	40.7005	34.8602	13.3	-.-	4.7	-.-	ÇORUM
2005.04.30	01:31:01	40.6730	34.8298	21.1	3.1	-.-	-.-	ÇORUM
2005.04.30	03:05:32	40.6148	34.8468	55.9	2.8	-.-	-.-	ÇORUM
2005.04.30	03:09:32	40.6842	34.8818	15.8	3.6	-.-	-.-	ÇORUM
2005.04.30	03:54:37	40.6785	34.8600	14.8	2.9	-.-	-.-	ÇORUM
2005.04.30	08:18:00	40.6230	34.7777	36.0	2.8	-.-	-.-	ÇORUM
2005.04.30	20:00:52	40.6630	34.9348	28.3	3.0	-.-	-.-	ÇORUM
2005.04.30	21:36:00	40.6433	34.3912	6.0	2.7	-.-	-.-	İSKİLİP (ÇORUM)
2005.05.01	05:53:14	40.5903	34.8338	38.3	3.0	-.-	-.-	ÇORUM
2005.05.01	05:49:16	40.6635	34.8510	16.1	3.2	-.-	-.-	ÇORUM
2005.05.01	15:25:53	40.6533	35.0112	44.4	2.8	-.-	-.-	ÇORUM
2005.05.01	18:09:12	40.6777	34.8585	16.9	3.1	-.-	-.-	ÇORUM
2005.05.01	22:02:22	40.6593	34.9203	32.1	3.0	-.-	-.-	ÇORUM
2005.05.02	18:47:36	40.6963	34.4287	12.1	2.9	-.-	-.-	İSKİLİP (ÇORUM)
2005.05.06	02:00:46	40.6795	34.8865	20.8	3.4	-.-	-.-	ÇORUM
2005.05.11	08:10:28	40.6697	34.9068	9.8	3.2	-.-	-.-	ÇORUM

Değerli ziyaretçiler; sitemizden alacağınız her türlü bilgiyi, veriyi ve haritayı, Telif Hakları Yasası gereğince B.Ü. Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü Ulusal Deprem İzleme Merkezi'ni kaynak göstererek kullanmanızı rica ederiz.

Tarih	Saat	Enlem	Boylam	Şiddet	Yer
03 09	968	41.15	34.75	IX	Kastamonu, Corum, Amasya
15.98		40.40	35.40	IX	Amasya, Corum

NO	TARİH	OLUŞ ZAMANI (T.S.)	YER	ŞİDDET	MAG	MS	CAN KAYBI	HASARLI BİNA
21	21.11.1942	16:01	Osmancık (ÇORUM)	VIII	5.5	2	150	
77	14.08.1996	01:55	Mecitözü (AMASYA)	VI+	5.6	1	2606	

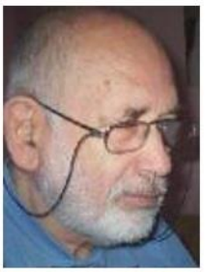

Mahmut Selim GÜRSEL

6. YIL BİTTİ 7. YIL HOŞ GELDİN

Gürsel Yayınevi'ni 27 Mayıs 1998 tarihinde açarken idealimin pek çoğunu gerçekleştirip gerçekleştirmeyeceğimi bilemiyordum. Bu gün 2005'in Mayıs ayında ise bu ideallerimin pek çoğunu gerçekleştirdim. Çorum olarak bir ilkin sahibi olarak ta Çorum adına gururlanmaktayım. Bu gururumu belki gereksiz görebilir, belki de kınayabilirsiniz. Fakat durum benim yaptıklarımla değil; bana güvenerek ve beni yalnız bırakmayarak kocaman bir altı yılda yaptıklarıma katkıları ile ortak olanlardır.

Yedinci yılda da, kendimce; arkadaşlarımla sizlere sanal da olsa bilgiler aktarmaya çalışacağım. Ben ÇORUMLUYUM! Benim gibi kendisini ÇORUMLU hissedenleri unutmayacağım. Umarım sizlerde unutmazsınız.

Yedinci yıl için yapmaya çalışacaklarımı sıralamak istiyorum. Bu ayın sonunda "Çorum Yemekleri Selma GÜRSEL" in kitabının ikinci baskısını yapacağım. Gelecek ay bildiğiniz gibi Çorum Hitit Fuar ve Festivali kutlanacak; bu festival çerçevesinde yine hemşerilerimin katılımı olursa her yıl yaptığımız gibi bir tanıtım katalogu hazırlamayı düşünüyorum. Haziran Ayı içerisinde ise 14 sayı yayınladığımız ve sitemizde arşiv olarak yayınlanmakta olan "Sarı Çiğdem Şiir Defteri" sayfalarını sanal olarak yayınlayacağım.

Ayrıca http://www.gurselyayin.com sitemi geliştirmeyi sürdüreceğim.

Gürsel Yayınevi olarak yapamadıklarımı sorarsanız? Diyeceğim şu: Yayınevimin birinci amaca; para kazanmak olarak düşünmüş ve bu kazanılan paralarla da kitap bastıramayan Çorumluların kitaplarını bastırarak gün yüzüne çıkartmak idi. Ne yazık ki bu benim yalnız yapamayacağım bir iş olarak göründüğü için siz hemşerilerimin gerekli katkılarını göremedim. Ne yazık ki Yayınevi sermayesini kediye yükledi ve bu idealimi gerçekleştiremedim. Bu isteğim hala geçerliliğini korusa da bu ekonomik krizler ve yokluklarla biraz daha ileri bir tarihe kalmış bulunuyor.

Gürsel Yayınevi sanalda olsa ömrüm yettikçe ayakta kalacaktır. "Sarı Çiğdem Şiir Defteri"nin devamını isteyen arkadaşlarımın istekleri ile bu ay içerisinde de idealimin başka bir semeresini görüyorum.

Saygılarımla.

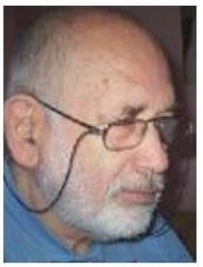

Mahmut Selim GÜRSEL

YENİ BİR OYUNLA MI KARŞI KARŞIYAYIZ?

Ermeni problemi gündemini korurken; bizlerin bun karşı çeşitli tezleri ortaya sürmemizde şartlanmış Hıristiyan topluluklarını acaba yeterince ikna edip bilgilendirebiliyor muyuz?

Zannetmiyorum!

Zannedersem siz okuyucularımızda aynı kanaatte olduğunuzu tahmin ediyorum. Şöyle dediğinizi duyar gibi oluyorum. Neden bizlerin bu tezlerini acaba bir anti tezle çürütmüyorlar da bildikleri teraneleri bizlere okuyarak yandaşları ile "Bremen Mızıkacıları" gibi hep bir ağızdan Ermeni Soykırımı da, soy kırımı teranesini söylüyorlar?

Bizlerin artık biraz daha uyanık olarak; onların kendi tutturdukları ve ülkelerinde uygulamaya başladıkları kanunlarla eş değer kanun tekliflerini vermemiz ve Büyük Millet Meclisimizde aynı ters tepkili Kanunları çıkartarak yürürlüğe koymamızın ne gibi bir sakıncalarının olduğunu havsalam almamakta. Ayrıca bana göre yine bize karşı Ermenileri savunduklarını zanneden ülkelerin tarihlerinde bulunan açıkları bularak onları herhangi bir toplum, herhangi bir dünya olayı, herhangi bir hayvan katliamcısı olara bizlerde abideler ve kınama ve lanetleme günleri tahsis etmemiz gerekmez mi? En basit Fransızların Lejyon erlerinin yaptığı Afrika savaşlar incelenmeli, Kanada'nın fok yavrularına yaptıkları katliamları kınamalı, İsviçre'nin bankalarında barındırılan Türk veya Türk ismi taşıyan mudilerinin Dünya Bakalar birliğine müracaat edilerek bu mevduatların Türkiye'ye getirilmese bile Türk Vatandaşı olarak kendisini tanıyan ve buralara hesap açanlarca mevduatlarını Türkiye'ye getirmeleri, getirilmese bile başka ülke bankalarına paralarını transfer etmeleri bile büyük bir tepki sayılamaz mı?

Evet! Ey Milletim artık uyku mahmurluğunu üzerinizden atın. Dikkat edin, bu günden yarınlarınızı elinizden almaya kalkanlar var. Bunlara taviz vermeyin. Birkaç kuruş tek ülkemin insanı az kazansın, Allah'u Telala başka bir yerden nasipler açar. Madenlerimiz bize yeter. Yeter ki siz isteyin.

Çorum'da bir konserde arka fonda bulunan istavrozların ne işi var acaba? Hangi yönetici bu fonu kullandı? Bir bilen varsa cevaplayabilir mi?

Ali EMİROĞLU

BORÇ KREDİLERİ

Bu yazıları okuyanlarımızın yanlış bir düşünce içinde sürüklenmelerini istemem. Ben tıp tahsili yaparken, bize özel olarak ekonomi dersi de vermediler. Özel ekonomi dersleri ABD'de varmış. Her meslekten insanlar buraya yazılıp kendilerine yetecek kadar ekonomi bilgisi edinirmiş. Bizden ABD'de ekonomi tahsili yapanların ekserisi de böyle imiş. Yoksa ABD'de yarım yamalak bir İngilizce ile en zor tahsil olan ekonomi fakültesini bitirip de memlekete dönenler düşünülmemelidir. Bunlar olsa bile çok az sayıda olacaktır ve beklide Amerika'dan geri gelmek istemeyeceklerdir. Bu insanlara orada ihtiyaç olduğu bilinmelidir. Ben bu yazdıklarımı kitaplardan okudum. Sonrada üzerinde düşünce bana ilgi çekici olarak gözüküyorlar. Bu bilgileri sizlerle paylaşmak istiyorum. Maksadım bundan ibarettir.

Bu yazdıklarımı da Amerika'nın eski Başkanı Bill Clinton'nun kitabında okudum. Clinton kendiside benim gibi ekonomi tahsili yapanlardan değil. Oda bunları başka mütehassıslardan öğrenmiş. Bu öğrendiklerinin tatbik emrini de vermiş. Bunların faydalarını da bizzat tespit etmiş. Clinton için doğru olanların, bizim için yanlış olacağı niçin düşünülsün?

Clinton'dan önce Başkanları Reagan ve Baba Bush zamanında Amerikan Devletinin bütçe açıkları rakamlara sığar cinsten değiller. Reagan zamanında bütçe açığı tam 990 milyar dolar. Bush Başkan olunca bu açık ok gibi fırlayıp üç katına çıkıyor. Bu ne demektir? Tam üç buçuk kat borçla kapatılıyor.

Bu bütçe açıkları borçla kapatılmadığına göre her yıl bütçe açığı borçları için ödenen faiz tutarı, milli savunma ve sosyal yardım kuruluşlarına ayrılan paradan sonra olmak üzere üçüncü bütçe rakamlarını teşkil ediyor. Amerika böyle bir yol tutturmuş gidiyor. Görünüşte o kadar kötü değil. Büyüme hızı Reagan zamanında 2,5, Baba Bush zamanında 3.5 olarak belirleniyor. Ayrıca insanlarda yaşantısında pek şikâyet edenlere rastlanmıyor. Herkes biraz mutlu gibide gözüküyor.

Bu ekonomik hareketliliği temin eden bol kredilerin bulunuşu, otomobil, ev satın alma, çeşitli tüketim kredileri insanların iştahını açınca para dolaşımı artıyor. Bilhassa özel teşebbüse açılan bu krediler iş hayatının açıldığı intibaını bile veriyor. Bir cins zenginlik görüntüsü de alınıyor. Bunların olabilmesi için milli gelirde artmış olması gerekiyor. Vergi artırımına gidilmediğine göre bu mali zenginlik dolayalı yollardan edinilen vergi birikiminden oluyor. Başka, bizim alıştığımız tabirlere göre dolayalı vergilere başvuruyor. Bu dolayalı vergiyi verenlerde zenginler değil,orta ve fakir sınıf ödüyor. Ekmek ve su parasını hangi sınıf çok kullanıyorsa, o sınıf daha fazla vergi ödeyecektir. Vergiyi daha çok ödeyen sınıfta daha çok fakirleşecektir. Daha fazla fakirleşen sınıf insanlarının isi hem kendilerinin ve hem de çocuklarının

geleceği kararmış, karartılmış olacaktır. İşte bunların etkilerinin görünür duruma gelmesi Clinton'nun Başkanlık seçimleri sırasında ortaya çıkmıştır. Clinton'un aldığı tedbirler ise eski başkanların aldıkları tedbirlerin tam aksidirler. Bütçe açığı azaltılacak ve bunun için gereken tedbirler alınacaktır. Masraflar kısılacaktır. Masraflar kısılırken eğitim ve sağlık gibi ana hizmetlere kredi eksikliği hissettirilmeyecektir. Tüketim kredileri azaltılacaktır. Bunun ortaya getireceği özel kesim hareketi yavaşlatılması, faiz tasarrufun kalkınmaya aktarılmasıyla telafisi temin edilecektir. Bu cins kalkınma kımıldanması geçici değil kalıcı olacaktır. Bill Clinton bu yolla işin içinden çıkmayı başarmıştır da. Kendisinden öncekilerin yaptıklarına Keynes isimli ekonomi ustasının fikirleri öncülük etmiş bulunuyor.

Bu Keynes ismi bizde ilk önce Ecevit tarafından kullanıldı. Ecevit ismi kullandığında izahat vermekten çekindi. Clinton bu işi hukuk tahsili yapmış olmasına rağmen biliyor. Keynes fikirlerinin getirdiği tehlikeleri ölçülebilecek kadar olgunluğa sahip bulunuyor.

Aslında bu Keynes fikirleri isimden bahsedilmeyen Rahmetli Turgut Özal tarafından kullanılmadı. O zaman Çorum'da az nispette olanları iyi hatırlıyorum. Herkes para içinde yüzüyordu. Mesleği olsun, olmasın teşebbüslere giriştiler. Bunların çoğu battı ama asıl mesleği olanların da gelişmesine engel oldular. Herkes istediği tüketim teşvik kredisini bulabiliyorlardı. Bunlara paralel olarak da bütçe açıkları artmaya devam etti. Bütçe açıklarının kapatılması da tıpkı Amerika'da olduğu gibi hep borçla kapatılıyordu. Bu Keynes fikirlerinden Türkiye geçmiş değildir. Hem bütçe açıkları ve hem de dış ticaret açıkları düşüncesiz şekilde devam ediyor. Bizim tıpkı Amerika'da olduğu gibi ödemek zorunda olduğumuz faiz miktarı nerede ise devletin gelirlerini yutacak seviyeye gelmiştir. Borç ve bütçe açıklarının giderek artmasına dikkat edenlerde yok. Devlet yönetenlerin başka imkânlarının veya alternatiflerinin de olmadığı anlaşılıyor.

Bu iş nerede bitecek? Bizim ABD gibi büyük varlığımız da yok. Kimsede borcundan vazgeçecek değil. Siyasi baskılarda tıpkı borç baskıları gibi artmaya devam ettiği gibi görünüyor. Bizde bunlardan, bu açıklardan ve faizlerden ülkeyi kurtarmak için ortaya soyunmak isteyen de yok.

ABD'de dolar düşüyor. Amerikan borcunu ödemek için bunun bir hareket tarzı olduğunu düşünülebilir mi? Bizde bunları da her yıl geriye gittiğidir. Bu ülkede bende yalnız değilim. Bekliyoruz!

Salım SAVCI

BU SATIRLARI GELEN MEKTUPTAN AKTARIYORUM:

"İlerimizin adları, aynı zamanda çoğunlukla il merkezi oluyor. Dört ilimizin adı ile il merkezi aynı değil. İnanın ben bu farkı biliyorum ama arkadaşlarımın çoğu bilmiyor.

Hatay=Antakya
İçel=Mersin
Kocaeli=İzmit
Sakarya=Adapazarı
Seyhan=Adana

Hatay; bir bağımsız devlet iken ülkemize katıldığı için onun adının Hatay olarak kalması, il merkezinin de Antakya olması aynen yaşatılmalıdır. Bu tarihi görevdir.

İçel adı; Kocaeli adı, Sakarla adı o yörelerde ilgi toplayabilirler ama Mersin, İzmit, Adapazarı adına hayır diyen olmayacağını sanıyorum.

Bu dileğimin coğrafyacılara ulaşmasını diliyorum.

Dahası da var. En son iller haritasında İçel, Seyhan adı yoktur. Hatay, Kocaeli, Sakarya adları vardır.

Bu da bunun tuzu, biberi oluyor. Herkes bir telden çalıyor. Oysa bu adlar, yasada böyle ise böyle yaşatılmalıdır.

Birlik, beraberlik deriz, mangalda kül bırakmayız.

Yalan mı?

Birliktelik bu mudur?

İsmet ÇENESİZ
MARKA GÜÇTÜR
(Anadolu Avrupa Toplantıları 2005 Çorum Buluşması)

Bu Toplantı Türkiye'de onuncu, 2005 yılının ise ikinci toplantısı. Türkiye'de markalaşmanın çok büyük ihtiyaç olduğu ve markalaşmayan her şeyin çok ucuz satılacağı gerçeği anlatıldı.

Doğan Yayın Holding'in bu büyük hizmetinden dolayı müteşekkiriz. Bunca işinin arasında AYDIN DOĞAN Beyefendi'nin Toplantı'ya iştiraki; samimi, içten ve güzel konuşması Çorum halkını mutlu etmiştir! Teşekkürler.

Bu toplantının yapılmasın da büyük uğraşı ve emeği geçen herkese başta da Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eski Bakanı Sn. Ateş Amiklioğlu'na teşekkür ediyorum.

500 kişilik salon Çorum halkı tarafından tamamen doldurulmuştu. Toplantının Türkiye'ye daha da ziyade ÇORUM'A çok yararlı olduğu ve olacağı kanısındayım Keşke bu toplantılar 20-25 sene öncelerinden yapılsa ve Türk İşadamları da bu bilgilere yıllarda sahip olsalardı. Belki bugün Türkiye'de hatta Çorum'da birçok marka oluşabilirdi. Hatta ve hatta Çorum'un kendisi marka olurdu.

Sayın Aydın Doğan Bey konuşmasında "Gelin Çorum'u şehir markası olarak tanıtalım" dedi ve yanımızda olacağını belirtti.

Memleketi Gümüşhane'ye âşık biri olarak düşündüğüm Sayın Aydın Bey' de mutlaka bilir ya insan iki şeyi unutmazmış: Biri doğduğu şehir birisi de Anasının yüzü. Ben de her zaman Çorum ve Anam derim.

Sayın Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanı M. Hilmi GÜLER pek çok müjde verdi. Bir an önce gerçekleşir inşallah. Yılan hikâyesine dönen Obruk Barajında elektrik üretilemediğinden 5 milyar m^3 suyu boşa denize akıttığımızı kendileri söyledi. NEDEN anlamıyoruz ve bunu kabullenemiyoruz Çorum halkı olarak?

Reklâmcılar Derneği Başkanı Ayşegül Molu " Aslanlar gece avlanır, tarla farelerine bakmaz, büyük avların peşindedir. Siz de artık büyük düşününüz ve karanlıktan şikâyet edeceğinize bir mum yakın" diyordu.

Markayı, bir dairenin yarısı gibi düşünürsek a) Marka b) Kaliteli üretim. Marka olmak için 4 koşul, 1-) Kalite 2-) Hizmet 3-) İlk olmak 4-) Farklı olmak. Türkiye'de Mavi Jeans ve Arçelik'in iyi bir örnek olduğu belirtildi.
Etmem Sancak; Çorum'da markalaşma yolunda, 1-) Hititler 2-) Leblebi 3-) Bil's gömlekleri 4-) Ece Banyo'da bunu başarmak üzere dedi. Sayın Etmem Sancak

başarılarını ve nasıl marka oldukları anlattı. Kendisi, "Hedef Alliance" ismiyle ilaç dağıtımı işiyle ilgileniyor. "Boğulursan büyük denizde boğul- Marka Ölümsüzlüğü Aramak – Küreselleşmek – Bir şeyi büyük yapmak" gibi sloganlarla sözlerini bitirdi.

Ertuğrul Özkök, "Ucuz emek pazarı olmaktan kurtulmak lazım – Marka yaratmalı – Müteşebbislik ayrı bir yetenek – Müteşebbis insanlar marka yaratmaya namzet olurlar" diyordu.

Merzifon Havaalanının sivil hava trafiği için çok önemli olduğunu ve bölgeye açılıra büyük yarar sağlayacağını bir daha gördük. Hava kuvvetlerinin onayı alındığını artık işin siyasilerde olduğunu duyuyoruz. Umarız ki bu yıl içerisinde havaalanımız açılır. Mehmet Ali Birand hazırlayıp sunduğu, "Anadolu'daki Avrupa Toplantıları Özel" CNN Türk'ten 13.05.2005 tarihinde sat 17:00 de yayınlanmıştır. Usta ve Üstat Televizyon Yapımcısı Sayın Birand ufkumuzu açtı.

Katipler Konağı'nda, keyifle Çorum'a ait özel yemekler yendi. Çorum Organize Sanayi Bölgesi'ne oradan da Ece Banyo'ya gidildi. Konuklara Ece Banyo gezdirildi. Sonra Sayın Aydın DOĞAN ve ekibi Merzifon Havaalanından saat 17.30'da uğurlandılar.

Toplantıyı organize edenlere ve toplantıya iştirak edenlere en içten teşekkürlerimi sunuyorum. Çorum'un tanıtımına ve Marka olma hızına hız katacak olan bu toplantı herkese hayırlı uğurlu olsun efendim.

Sevgi ve saygılarımla.

Muzaffer GÜNDOĞAR
ÇORUMLU DERGİSİ SAYI 47

Çorumlunun 1 Nisan 1944 tarihli 47 sayısı "Geçmişte Mart" yazısıyla başlar.
16 Mart'la,18 Mart'ı değerlendirir Bahri MİYAK bu yazısıyla. Özetle şöyle der:
".....Birisi semaya yükselen bir süngü ucu gibi dik ve mağrur,diğeri aşağı çevrilmiş tüfek namluları gibi acı ve perişan. Biri Dünyaya kafa tutuşun tarihi, diğeri bir hainliğin 18 Mart ve 16 Mart..."Yazı şöyle sonlanır.

".....Gerekirse 18 Martlar yaratmaya her zaman kadiriz. Bunun için ikinci bir 16 Mart'ın aldatıcı havası yurdumuzun ufuklarında esmeyecektir..."

Neşet KÖSEOĞLU, geçen sayıda başladığı "Elvançelebi" yazısını bu sayıda da sürdürür.

Elvançelebi çevresine ait belgeleri şöyle sınıflandırır:

1-İslâm devrinden önceki taş belgeler,
2-İslâm devrine ait taş belgeler,
3-Vakfiyeler
4-Keramik koleksiyonlar
5-Türk devrine ait sanat eserleri.

Selçuklu devrine ait taş belgelerin incelenmesinden sonra köye adını veren Elvan Çelebi'yi tanıtır.*

"Çorum Tarihinde Kadın Elbiseleri" tanıtım yazısı Eşref ERTEKİN'İN Önce kumaşları tanıtır.

".....1-Atlas,2-Canfes,3-Üsküfe, 4-Sevai, 5-Çitari, 6-Meydani, 7-Kutnu, 8-Hurşadiye, 9-Bindallı,10-Sobalı, 11-Kadife, 12-Yanardöner, 13-Hoplim, 14-Mantin,15-Gürso, 16-Hare, 17-Yün Basma,18-İbrahimiye,19-Kenefi, 20-Mavibez ve bunların çeşitleri..."

"Çorum'un Baş Hastalığı" başlığı altında Nurettin KUTLUK "Sıtma Hastalığı ve Korunma Yolları"nı yazar.

Enver ERTUZÜN'ÜN "Sandal" adlı yazısını,"Yollar" adlı şiiri izler. Son dörtlüğü şöyle:

Her hatıradan bir iz, her göğüsten bir nefes
Bütün dünya sussa da bu yollardan eksilmez ses,
Her yolun başlangıcı yeni bir şevk ve heves,
Gönüller ateş alır yollarda gide gele.

Son sayılarda sürekli görülen Recep Rahmi TANKAYA, bu sayıda da iki şiiriyle yer alır,Bunlar: "Türkler Eğitim Bölgesine Selam" ve "Abdalata Eğitmen Bölgesine Veda" dır. Veda şiirini alıyoruz:

Baharında güller açar
Dallarda kuşlar uçar
Gönüllerde neşe saça
Bahçede bağlardan ayrıldım

Bahçe yaptık dizi dizi
Unutamam hiç birinizi,
Zaman kavuşturur bizi.
Yardan, ağyardan ayrıldım.

Yıldız gibi şirin köyler
Yavrucaklar şarkı söyler
Rahmi der ki gönül eğler
Sıra dağlardan ayrıldım.

SIVACIOĞLU, iki şiiriyle yer alır bu sayıda;"Yolculuk" ve "Akşam".Akşam'ı alıyoruz buraya.

Uzaklardan akseden
Gurbete doğru giden

Araba gürültüsü
Ve bir hicran türküsü

Bahçelerde yükselen
Neredesin Eminem sen.

Sükût sardı her yeri
Akşamın etekleri

Tozlu yolda süründü
Gölgelere büründü

Koyu yeşil ağaçlar
Ve karşıki yamaçlar

"Köy Etütleri" köşesinin konusu "Sarim bey" dir. Y.Z. Mühendisi Enver ERTÜZÜN'ün Sarim bey köyünü anlatan yazısının süreği gelecek sayıya kayar.

İhsan SABUNCUOĞLU,"Çorum'da Maarif Hayatı'"nı konu olarak almış yazısına, Geçmiş dönemlerde, Çorum'daki eğitim olayını inceleyen SABUNCUOĞLU, tarihsel belgelerle bizleri aydınlatır, Ayrıca H,1317 tarihi itibarıyla Çorum, Sungurlu, İskilip ve Osmancık'taki medreselerin adı, yeri, öğretmenleri, öğrenci sayısı ve kurucularıyla birlikte verir.

"Cönklerden Derlemeler" de Eşref ERTEKİN, Şemsi'nin bir mersiyesini alır Şemsi'nin, Bektaşi şairlerinden olduğunu sandığını da ekler.
*(Türk şair ve mutasarrıflarından olan Elvan Çelebi Baba İlyas'ın soyundan gelen Âşık Paşa'nın oğludur, Bulunan tek yapıtının adı 'Menakıp-u Kudsiyye fi Menasıb ül-Ünsiyye' adlı 2081 beyitten oluşan kitabıdır, Elvançelebi köyünde Elvan Celebi'nin yaptırdığı, Elvan Çelebi zaviyesi (1352) Osmanlı döneminin ilk zaviyelerdendir. Yapı çopluluğu, zaviye, türbe ve camiden oluşur. Türbenin süslemeli ahşap kapısı bugün Çorum Müzesindedir.) M.G

ÇORUMLU DERGİSİ SAYI 48

Çorumlunun 1 Mayıs 1944 tarihli 48, sayısı Ortaokul MÜDÜRÜ Ziya ATAMAN'IN "23 Nisan" yazısıyla şöyle başlar: "....Bir bahar günüdür,Temiz göklerin derin maviliklerinden daha derin,önde hiçbir engel tanımadan ilerisini gören bir çift mavi göz,bu temiz bahar sabahının altın ışıklarından daha sarı nurlu saçlarla süslü vakur bir baş,bu bahar sabahında asırlardan beri Türk Milleti'nin üzerine çökmüş kara bulutları iradeli elleriyle yırtarak, Cumhuriyet kabesi Ankara'da,Milletin kalbinin attığı Büyük Millet Meclisi'nin yüksek kürsüsünden gür sesiyle haykırdı.

'Hâkimiyet Kayıtsız Şartsız Milletindir,
O gün lekesiz, berrak bir bahar günü idi, O gün 23 Nisan'dı... "

"".....Tabiatın en canlı,en şetaretli,en güzel demleridir...”

“.....Biliriz ki gülün çocukluğu gonca, günün çocukluğu sabah,yılın sabahlığı bahardır. 23 Nisan da cumhuriyettir çocukluğu, sabahı goncalığı, bahardır...”

Neşet KÖSEOĞLU’NUN “Elvançelebi” yazısının 3,bölümü yer alır bu sayıda. KÖSEOĞLU, Elvançelebi sülalesini açıklamalı olarak gösteren bir şema ekler.

Eşref ERTEKİN'İN “Çorum Tarihinde Kadın Elbiseleri” yazısının süreği bu sayıda da sürer,eski gelin giyimlerini,biçim ve modalarını şu başlıklar altında verir.

“.....1-Üçetek Entari, 2-Bağlama Şalvar, 3-Paça, 4-Delme, 5-Ceket, 6-Salta, 7-İçlik, 8-Sıktırma, 9- Gömlek, l0-Fistan.11-Mes, l2-Pabuç,13-Fes, l4-Püskül, l5-Peştemal, l6-Peçe, 17-Peçe Bağı,18-Çeki, 19- Kıvrak,20-Cenber 21-Hamam Bohçası, 22-Hamam Takımı, 23-Dülbent, 24-Çar, 25-Katır ,26-Çizme. 27- Çorap, 28-Çarşaf 29-Hamam Kesesi, 30-Kıskı, 31-Elekçek, 32-Keçik, 33-ipek Harç..."

Enver ERTÜZÜN’ ÜN “Köy Etütleri”nden Sarimbey incelemesi bu sayıda da sürer. Sarimbey' i sosyal ve ekonomik yönüyle inceler. Bunu yine Enver ERTÜZÜN’ ÜN “Beraber” şiiri izler.

Şiirin son bölümünü alıyoruz.

Bir ulusun rahatının, bugün başlangıcıdır;
Çiftçi, her memleketin başındaki tacıdır.
Bilgi. kültür, şuurdan geliyor sana haber,
Korkma ey çiftçi dayı: İnönü'yle beraber
Rüzgâr yanında hiçtir, deniz, dağ, taş deme aş;
Zaferle sona erer Türk'ün açtığı savaş.

SIVACIOĞLU' da “Bahar” ve “Teselli” şiiriyle yer alır bu sayıda. Teselli' nin son bölümünü alıyoruz:

Ne olur bu rüyayı bana gösteren peri
Dertlerim uyanmadan beşiğimde gecenin.
Göster artık yıllarca gözlediğim o yeri
Çözeyim düğümünü esrarlı bilmecenin...”

İhsan SABUNCUOĞLU, ”Çorum'da Maarif Hayatı” yazısının ikinci bölümünü yayınlar. Cumhuriyetin kuruluş yılı olan 1923'ten,1943 yılına değin geçen 20 yıllık süre içinde eğitim- öğretimdeki gelişimi karşılaştırmalı olarak gözler önüne serer ve

şöyle sonlar yazısını: “.....Şimdiye kadar verilen rakamlara dikkat edilecek olursa,Cumhuriyet rejminin bize ne nimetler sunduğu kolayca anlaşılır...”

İkinci kısmı teşkil eden notlardan: Dönemin Milli Eğitim Bakanı Hasan Ali YÜCEL’E yazılan bir mektup yayınlanır. Mektuptan alıntılar yapıyoruz:

Çorum:25.9.1943
Hasan Ali YÜCEL
Çok Saygı Değer
Maarif Vekilimiz.

Okulların yeni ders yılına girişleri dolayısıyla çocuklarımızın, ana ,babalarına ve velilerine hayırlı öğütlerinizi radyolardan dinlemiş ve gazetelerden okumuş bulunuyoruz...”, “.....Öğütlerinizin arasında,okul sayısını artırmak hususunda ki Milli Şef'imizin isteklerini müjdeleyen kısımlar biz Çorumluları daha çok umutlandırmıştır ki :artık Çorum' umumuz liseye kavuşacak,çocuklarımız lise tahsili için gurbet yollarında sürünmeyecektir...”, “.....Milli Şefimiz 'İmkan husulünde lise hakkındaki arzularımızın tatminine çalışılacaktır tebşirlerinin iki seneden beri başımızda tutuyor, gönlümüzde saklıyor ve imkan husulünü özlüyorduk.

İşte bu müjdenizle, bu imkân husulü günlerinin yaklaştığını seziyor ve yüceliği, siz Yücel’imizden bekleyerek, sağ olmanızı diliyoruz...”

Çorum Halkından

İ.S. V.S.

Eşref ERTEKİN’İN“Cönklerden Derlemeler” de,bir başka Kul Mustafa’nın şiirlerini, Divanını, Hüsnü,Kız Kulu Oğlu'nun Tarihi,deryaya attıkları Yunus Dede’ ye tarihtir, Kul Halil Mecnun türküsü yer alır.:

Mecnun türküsünden ilk dörtlüğü alıyoruz.
Mecnun’ a sordular Leyla nicoldu
Leyla gitti adı dillerde kaldı
Mecnun' un muradın Halık verdi
Var git Leyla’m var git Mevla'yı buldum
Leyla deyu deyu murada erdim...”

“Çorum Haberleri”yle bu sayı sonlanır.

DÖRDÜNCÜ CİLDİN SONU

ÇORUMLU DERGİSİ SAYI 49/50

Çorumlunun 1 Temmuz 1944 tarihli 49/50,sayısının ilk yazısı Prof Dr Hıfz Veladet VELİDEDEOĞLU'NUN "Sevr'den Lozan'a" yazısıyla başlar.

Yazıdan bazı alıntılar yapıyoruz.

".....Sevr antlaşması Osmanlı Hükümeti bakımından aczin ve ihanetin ve o zamanki düşmanlarımız bakımından da zulmün ve gafletin bir belgesi olarak tarihte yaşayacaktır. Onu teklif edenler tarihin en şerefli yapraklarını doldurmuş olan Türk gibi asil bir milletin bütün haklarından mahrum etmek istedikleri ve bu milletin bir antlaşma ile öldürülüvereceği zannına düştükleri için haksız ve gafil; onu kabul edenler ise, asırlardan beri bütün varlığını kendilerinden esirgemeyen bu milleti düşmanlara teslim etmekten başka çare göremedikleri için aciz ve hain idiler.

Mudanya bu gaflet ve ihaneti silahla cezalandırdı: Lozan'daki yılmaz irade haksızlığı hakla düzeltti..."

"....Sevr bilinmeden Mudanya'nın, Mudanya bilinmeden Lozan'ın ve bunların hepsi bilinmeden de Türkiye'nin cihanda kazandığı bugünkü şerefli durumun ve haiz olduğu hakların değer ve manası asla anlaşılamaz. Kendi şerefini bilmeyen adamın şerefsizliğe düşmesi, kendi hakkından haberi olmayanın haksızlığa kurban gitmesi nasıl kolay olursa, fertlerin ruhuna milli şeref ve milli haklar aşılanmamış veya bunları unutmuş olan milletlerin de içinden çekerek başka milletlerin kölesi haline gelmesi aynı derecede kolay olur..."

".....Lozan Antlaşması Türkiye'yi bir Afrika müstemlekesinden farksız gören bu yurt-ta öz yurttaşlardan üstün hak ve imtiyazlara dayanarak milletin ekonomik bünyesini sömüren Frenk tipini ebediyen ortadan kaldırmıştır..."

".....Asırlarca çiğnenen haklar Lozan'da kazanıldı,Türk'ün kayıtsız şartsız istiklali Lozan'da dünyaya tanıtırdı. Türkiye Avrupa devletler topluluğuna, eşit haklar esasına dayanarak ilk defa Lozan'a girdi ve Türk'ün lekelenmek istenen şerefi orada kurtarıldı..."

Neşet KÖSEOĞLU'NUN "Çorum'da Oğuz Boylar'" yazısı 43 sayıdaki yazısının süreğidir. KÖSEOĞLU, bir yığın oymak adı sıralar. Bunların bir çoğu bugün köy ve yer adıdır . Oğuz aşiretine doğrudan bağlı olduğunu söylediği bu oymaklardan ayrılan soyları sıralar. Kayı boylarından ayrılan soyları on adet olarak belirler. Bunlardan Çorum'da bulunanlar:

1-Keçili	köy	İskilip'te
2-Karakeçili	köy	İskilip'te

3-Çoban köy Mecitözü'nde
4-Halilli köy Alaca'da
5-Hırka köy Alaca'da

Salur Oymağından ayrılanlar:

1-Yalvaç
2-Karaman
3-Keçiağa

Bayat Oymağından ayrılanlar:

1-Doğanlar
2-Doğanlı
Yazı şöyle sonlanır.: "...Alparslan'la birlikte gelip Anadolu içlerine yayılan bu büyük boyların önemli bir kısmının Çorum bölgesinin Türkler eline geçmesindeki geniş çalışmalarını bu açıklamalar ortaya koymaktadır..."

"En Güzel Şiir" ve "Semai" SlVAClOĞLU'NUN. En güzel şiirden bir dörtlük alıyoruz:

Gözlerinde sevda perisi güler,
Baygın bakışların bir ümit verir;
Sevgilim bu halin kalbi büyüler,
Sevgilim bu halin en güzel şiir.

"Çorum Tarihinde Kadın Elbiseleri" yazısı bu sayıda sonlanır. Yazının sonunda, kadınların süs için kullandıkları ziynet eşyasının bir listesini verir.Bu da 22 çeşittir. (Bir örnek vermek gerekirse, o zaman bir altın500 kuruştu.)

İsmail CEYHAN, Türk Dil Kurumun. Lügat Kolu çalışmalarıyla hazırlanan ve "Karpuz" maddesine kadar iki parça halinde yayımlanan geri kalan bölümünde yayınlanacağı duyulan Türkçe sözlüğü tanıtır ..."

"23 Nisan" şiiriyle Recep Rahmi TANKAYA, 54 yıl öncesinin bayram coşkusunu ve sevincini günümüze yansıtır. Şiiri şöyle sonlanır;

Ey vatandaş, nur saçan bu mutlu günü tanı,
Bu mutlu gün kurtardı esaretten vatanı.

Peşinden "Hamamözü" üzerine bir şiiri yer alır. İki dörtlük de bu şiirinden alıyoruz:

Bağlarında türlü meyve doludur,
Çorum ile Osmancık'ın yoludur
Gümüş hacı köyünün de koludur.
Güzel gördüm, güzel Hamamözü' nü.

Rahmi der yurdumun her yanı güzel
Lakin Hamamözü özel mi özel,
Güz gelince bağlar dökse de gazel
Güzel gördüm, güzel Hamamözü' nü.

Eşref ERTEKIN'İN "Cönklerden Derledikleri"nde Altılı Bir Fahriye, Bektaşi şairlerinden Veli'ye ait üç şiir, iki adet Köroğlu şiiri yer alır.

Eyi günde sadık dostlar çok olur
Başa bir hal gelse küllü yok olur
Varlıkta uğruna dönen çok olur
Gönül belledin mi sadık dostunu.

Velim eder Hacıbektaş Velim var
İntikam tanrısı Sultan Balım var
Hasiretiz, ayrılık var ölüm var
Gönül belledin ki sadık dostunu..."

Son bölüm; Karahisari Timurlu' ya ait ve Aşiretler arası şekavete dair vesikalardan oluşur.

ÇORUMLU DERGİSİ SAYI 51

Çorumlu 1 Ağustos 1944 tarihli 51.sayısı "Lozan Barışı" başlıklı yazıyla başlar. Yazıdan bir bölüm alıyoruz: "...Kılıç ve kalem aynı kudret ve maharetle kullanan savaş medeniyetlerinin kahramanları, Lozan salonlarında da eşsiz bir barış eri olmuş milletine bu mutlu günü hediye etmiş olan...", "..Milli Şefimiz İsmet İNÖNÜ' ne şükran ve minnetler sunarız..."

İsmail CEYHAN'IN,"Köylerden İzlenimler" yazısı bu sayıda da sürer.

"Kavacık Köyü" yazısını 55 yıl öncesine göre oldukça arı bir Türkçeyle yazan İsmail CEYHAN'IN dil bilinci de oldukça iyi. Yedi sayfa tutan bu yazısında Kavacık köyünün eğitim sorunuyla ilgili bölümünü noktasına bile dokunmadan olduğu gibi alıyoruz: "...Kırk evli Kavacık köyü okulsuzdur. Köylüler çocuklarını Çorum'da

okutabilecek maddi durumda değildirler. Bütün köyde, bozuk ve ezbere bir klişe halinde imzasını çizebilen altı kişiyi geçmez. Okumaya karşı duyduğu hevesle,rast geldiğimize sorarak harfleri öğrenen,az çok birbirlerine çatan on beş yaşında bir çocuktan başka adının harflerini tanıyan yok....”

Neşet KÖSEOĞLU, bu kez de Çorum’da soyadlarını araştırır. Yazısı şöyle başlar: “...Vakit buldukça hazırlamakta olduğum ‘Çorum Yer Adları’ kitabında Çorum kasabasının mahalle, insan ve yer adlarıyla, sülale adlarına çok önem vermiş ve hiç bir adın ihmal edilmemesine çalışılmıştır...”, “...Çorum’un eski vakfiye, berat ve mahkeme, tapu, evrak sicillerinde tesadüf ettiğimiz soyadları şunlardır..." der ve peşinden 41 parça adı açıklamalı olarak sıralanır.

"Çorum Tarihinde Kadın Elbiseleri” yazısının 4. bölümünü sunar Eşref ERTEKİN. Takı olarak kullanılan altın çeşitlerini yazar.

"Cönklerden Derlemelerde, ele geçen bazı Bektaşi nefeslerini yayımlar Eşref ERTEKİN. Miraç Name-i Şah Hatai, Derviş Hatayi, Nuksani, lrfani örnek olarak verilir bu sayıda. İrfani' den iki dörtlük alıyoruz:

Eğer ister isen aşıkı sadık
Her kişinin yâri kendine layık
Ara yerden eksik olmaz münafık
Eksik değil güle bir diken derler

İrfani gülmezse sen de gülmezsin
Sevda ne olduğun sen hiç bilmezsin
Bin mana söylesem sen inanmazsın
Sana Türkmen değil Terkiman derler.

Recep Rahmi TANKAYA, "Uğurludağ" şiiriyle bu sayıda da yerini alır.

Yaylanın sağı, solu
Altın başakla dolu,
Selam verip geçiyor
Çorum-Çerikli yolu

Yemyeşil dik yamaçlar
Türlü türlü ağaçlar,
Fildişiyle taranmış
Sanırım sırma saçlar,

Kartal en yüksek yerin
Kış ayazdır, yaz serin,
Seni; gezince Rahmi
Ah çekti derin derin

Dr. N. KUTLUK “Kızılırmak” Remzi KÜÇÜNEN’DE “Sonbahar”,"Gönül" ve “Zafer" şiirleriyle yer alırlar. Zafer şiirinin son iki dizesi şöyle:
Yurt uğruna şehitlik erin son rübbesidir,

Bu ses benim değildir, bir şehidin sesidir.

Eşref ERTEKİN, derlediği "Çorum Atasözleri"ni yayımlamayı sürdürür. Ancak, atasözlerinin arasına deyimleri de karıştırmış. Deyimlerden birkaç örnek veriyoruz:
Çalıyı tepesinden sürümek.
Deli tavuk gibi dolaşmak.
Öküz altında buzağı aramak.
Tekeden süt sağmak.

Şimdi de atasözlerinden örnekler veriyoruz.

Çirkefe taş atma, üzerine sıçrar.
Çirkin bürünür, güzel görünür.
Dirgene dayanmayan porsuk harmana gelmez.
Dadanmış kudurmuştan beterdir.

Temmuz ayında Halkevi Çalışmaları bölümünde, spor ve müzik konusundaki etkinlikler anlatılır.
Son bölümde: Çorum'a tabi Firuz ve Akviran karyeleri halkının sipahileri Mehmed'den şikâyetine dair belgeler yayımlanır.

DEVAM EDECEK

Atilla ALPAY

AT PAZARLIĞI

ABD nin Irak' ı işgali öncesinde Amerika'ya çağrılan Dışişleri eski Bakanına Sn. Yaşar Yakış' Başkan Buş' un söylediği şu sözler aylar geçtiği halde içimden bir türlü çıkmıyor.

Aslında içimden çıkmayan eloğlunun söylediği değil de bizim bir türlü veremediğimiz cevaptır.

Basından yakaladığımıza göre; Sn. Yakış, Buş'a "Biz buraya at pazarlığı yapmaya geldik" demişti. Başkan da ona ben Teksaslıyım, at pazarlığını sizden iyi bilirim " diye cevap vermişti de .. Bizim dışişleri de diğerleri gibi bunun da altında kalmışlardı. Bu lafın ne âlemi vardı o zaman bilmiyorum ama ben olsaydım orada şöyle cevap verirdim.

Siz iki yüz yıllık bir devletsiniz. Bizim ise yazılı tarihimiz en az iki bin yıllıktır. Biz At'a taa Orta Asya'dan beri biniyoruz. İnanmazsan uydundan Çin seddinin fotoğraflarına bir bak. Bu Türk akınlarına karşı yapılmış yeryüzünün dört bin km. gelen en uzun duvarıdır. Bu biiir.

Esas ata binenler senin dedelerinin katlettiği, kökünü kazıdığı, bu kıtanın eski sahipleri olan Kızılderililerdir. İnkarlardır, Mayalardır, Ayteklerdir; bu ikiii.

Sonra biz şimdi senin işgale yeltendiğin bu toprakları dört yüzyıl elimizde tutmuş bir milletin torunlarıyız, buraları nasıl fethettik biliyormusun, At sırtında…Hatta yaya yürüyerek…Bu üüç..

Bak Topkapı Sarayındaki tablolara, bütün ecdadımız at üstünde.. İnanmazsan Yunan'a sor, denize nasıl dökülmüşler Türk süvarilerinin önünde…Bu döööort.!

Ya da aç tarih kitaplarına bak, Almanya önlerine nasıl gelinmiş, Budin, Uvyar, Estergon nasıl fethedilmiş, kim atını denize sürmüşte Konstantiniyeyi fethetmiş…Sınırları atların nal izleri çizmemişte kim çizmiş acaba bir fikrin var mı . Bu beeş!

Hatta Dedem -Allah rahmet eylesin- süvari zabiti Hasan Nafi Efendi at sırtında İşkodradan /Balkanlardan- Kafkas Cephesine nasıl gitmiş C-47 lerlemi!

Bak bu da onun hâlâ sakladığım gümüş kırbacı ve atı "Kekliğin " fakfon kaşağısı…Bu da altı..

Demek sen teksaslısın ha…At pazarlığını iyi bilirsin öyle mi .?

Atatürk'ün, onu anlamaya çalıştıklarını sananların hep unuttukları bir dış politika düsturu-kanunu- vardır. Bunu ne o kocaman unvanlı dış politika profesörleri anlatır, ne de kırk yıllık hariciyeciler hakkıyla bilir.

Mustafa Kemal Paşa kimsenin ayağına gitmemiştir. Milli Mücadeleden önce Libya'da Bingazi' de, Derne' de, Balkanlar'da, Sofya da hep zabit olarak bulunmuş,

Veliahd İzzettin Efendi ile Almanya'ya gitmiş, Karlsbad'da kaplıcalarda tedavi olmuş ama Reisicumhur seçilince de kimsenin ayağına gitmemiştir. (Tarihe bakınız, hep onun ayağına gelenlerin Dolmabahçe rıhtımında çekilmiş resimleri vardır.)

Tarık bin Ziyad, Cebelitarık' ı geçip İspanya kıyılarına gelmiş ve atını denize sürerek şöyle haykırmıştı;

-Yarabbi!

Arada şu okyanuslar olmayacaktı da senin şanını dünyanın öteki ucuna kadar taşımazmıydım!

-Ah ah ki ne ah…!

Biz bu lafların altında kalacak millet miydik !?

-Ya da kimsenin ayağına gidermiydik.

-Ey, at pazarlığını iyi bildiğini zannedenler…

Biz bu zaferlerin ve atların tüccarı değil, Sahibi, binicisi ve süvarisiyiz. Dün öyleydi, yarın da öyle olacak, inşallah

Bugün işgal ettiğin yer; Halifem Harun Reşid" in dünkü masal şehri, Ve ecdadımdan Sultan Dördüncü Murat Hanın "Güzelce Bağdat'ı"dır.

Memalik-i İrakeyn de; Dicle-Fırat arası Maveraünnehir
Benim doru Arap atlarımın yaylağı Veya Seyislerimin köyü veya tavlasıdır.

-Bu coğrafyada AĞA BENİM…

Şimdilik aradaki okyanuslara dua et.

Selâm ve saygı ile…

(*) Bu tahrir, united states nam küffarın Memalik-i Irakeyn'i cebren işgali sonrasında ve Kerkükdeki Evlad-ı Şuheda Kahraman Asakiriyemizi ve aziz Zabitanı derdest ederek eski Osmanlı Memaliki Güzelce Bağdat'a mecburi tebdili hevaya daveti evvelinde kaleme alınmıştır. Tevafuktur inşallah…Baki selam...

Mustafa AKÖZ

AZİZİM

Gurbetten bana köyü soruyorsun
Bağ bahçe, uğraşıyoruz azizim.
Köylülük hali bu, sende biliyorsun,
Çayır tepe ekiyoruz azizim.

Gelelim köyün ağasına beyine.
Hiç kimse doğru bakmıyor köye
Çok vay kattık geçen yılın vavına
Tuh be deyip geziyoruz azizim

Rahmet okuttu bu yıl geçen yıla,
Bayram, Mavlüt çağrıldı karakola,
Nalsız koca eşekle çıktık yola
Çüş deyip gidiyoruz azizim.

Geçen günde ağa beni çağırda,
Neredesin diye epeş bağırdı,
Bu yıl beyin atı, katır doğurdu,
Piç deyip de bakıyoruz azizim.

Bizlere çamaşır koçta kuyruk
Ağır yük oluyormuş onu da duyduk,
Biz bıyık kestik, horozdan tüy yolduk
Gık diyerek ötüyoruz azizim.

Yuhaladılar sünnetçi ile hocayı
Ayırt edemezsin karı ile kocayı
Saçları aynı, giymişler bol paçayı
Çuf be diyip yürüyoruz azizim

Sevinçle, şerefi kefene sardık
Sonra musalla taşına yatırdık,
Bıyıksız, saçı uzun hoca aradık,
Vah diyerek gömüyoruz azizim

Mehmet KURTBAŞ
SENDEMİ ÖYLE SENDEMİ

Sevdalandım pek yoruldum
Öldűm öldűmde dirildim
Bulanık aktım duruldum
Sendemi öyle sendemi

İnsan hali dedim geçtim
Rüzgârlara derdim açtım
Gözyaşlarıyla tanıştım
Sendemi öyle sendemi

Hoşgörü yolunda gittim
Taş atana ekmek tuttum
Gönül yaylasında gittim
Sendemi öyle sendemi

Arayan soran olmasın
Sırımı kimse bilmesin
Yaradanım dert vermesin
Sendemi öyle sendemi

Geçen gűnlerim hep ezik
Üzűlűrűm yazık yazık
Kurtbaşım sabırdır azık
Sendemi öyle sendemi 06-01-2005

DİKKAT; BU BİLGİLER TELİF ESERİ OLUP YAZARI VE YAYINEVİMDEN İZİN ALINMADAN KULLANMAYINIZ!

YAPTIKLARIM YAPACAKLARIMIN GARANTİSİ ALTINDADIR!

Hazırlayan Mahmut Selim GÜRSEL yazışma adresi corumlu2000@gmail.com

Hukuka, Yasalara, Telif ve Kişilik Haklarına saygılı olmayı amaç edinmiştir.

Gizlilik şartları ve Telif Hakkı © 1998 Mahmut Selim GÜRSEL adına tüm hakları saklıdır. M.S.G. ÇORUM

BİLGİ PAYLAŞILDIKÇA KIYMETİ ARTAR!

MAHMUT SELİM GÜRSEL

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR SANAT TARİH VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

ISSN 1301-9945

SAYI 77

MAHMUT SELİM GÜRSEL

GÜRSEL YAYINEVİ ÇORUM

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR SANAT TARİH VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

ISSN 1301-9945

YIL 7 SAYI 77 25 Temmuz 2005

Hazırlayan Mahmut Selim GÜRSEL yazışma adresi corumlu2000@gmail.com

DİKKAT; BU BİLGİLER TELİF ESERİ OLUP YAZARI VE YAYINEVİMDEN İZİN ALINMADAN KULLANMAYINIZ!

BİLGİ PAYLAŞILDIKÇA KIYMETİ ARTAR!

Mahmut Selim GÜRSEL RENKLER VE ZEVKLER
Ali EMİROĞLU AKIL KULLANILMAYINCA
Atilla ALPAY KULAKSIZ SOKAK , 1973...
İsmet ÇENESİZ SAYIN MİLLETVEKİLLERİMİZ
Salim SAVCI BALTACI MEHMET PAŞA VE TARİH
Muzaffer GÜNDOĞAR ÇORUMLU DERGİSİ 52,53,54 VE 55.SAYILAR
Mahmut Selim GÜRSEL YENİ BİR KİTAP DOĞDU
İnsan TOMBUŞ SENELER
Zeliha GÖK CAN FEDA

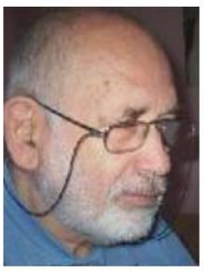

Mahmut Selim GÜRSEL

DOSTUMUZ MU; DÜŞMANIMIZ MI?

Bu sıralar; bir ayrımcılık ve parçalama çabaları ortalıkta kol gezmekte. Bu çabaların arkasında yatıp emellerin neler olduğunu hemen herkes biliyor. Bilenlerin güvendikleri tek şeyin Rabbimizin bize yazdığı yazı olarak gözüküyor. Çaba gösterme gereği duymuyorlar, itirazda bulunmuyorlar. Birkaç kişi göstermelik danışma kurulları olabiliyor, bu danışmanların güya verdikleri bilgi ve şiirlerle işleri yürütüyoruz, bazı itirazları olanların birde bakıyoruz ki o itirazları sanki ben yapmışım gibi hiç itirazlarının arkasında durmadıklarını hayretle izliyoruz.

Ülkemizde halen bir Anayasa var. Bunda birkaç ufak tefek düzeltmeler yapılması ile bazı aksaklıkların çıkabileceği gözükmekte. Bazı özgürlükler bazılarınca yanlış anlaşılmakta ve bilinçli olarak da yanlış yorumlanarak halkın midesi bulandırılmakta, kafası karıştırılmakta.

Ülkemizde olan bir isyanı dış mihrakların istedikleri yöne çekmekte bir moda oldu. Güneydoğuda tarih boyunca devamlı kargaşa ve çapulculuk çıkmıştır. Bunu incelerseniz bütün tarih kitaplarında ap açık bulursunuz. O zamanın Mecut Devletine karşı bir kafa tutma olayı orada bulunan ağalık yönetiminin eseridir. Bu sebeple şimdi sunulan KÜRT PROBLEMİ olarak gösterilen sistemin oradaki zaten ÖZGÜR olan halka faydadan çok PKK nın bir iktidar probleminin eseri olarak gözükmektedir. Bu farkı gözden kaçıranlar dikkatlice konuyu incelemeleri gerekmektedir.

Kökenlerimiz itibarıyla buralarda yaşayanların birbirlerinin evlatlarını PKK sayesinde yok etmeleri yüzünden kırgınlıkları bulunması normaldir. Var olan bir devlet topraklarında başkaldıran her kim olursa olsun Devletin Bekası için şerleri yok etmesi asıl vazifelerinden birisidir. Bu vazife esnasında kandırılmış olsun, bilerek olsun baş kaldıranların yok edilmesi ve bu yok etme vazifesi içerisinde Vatanı için hayatını veren ŞEHİTLERİN ailelerinin de yok olduğunu düşündükleri evlatların ŞEHİT edenlere tepkilerini göstermeleri normaldir. Vatanına karşı gelerek olmayan bir

ideal için vatanını bölmeye kalkanların arkasından Vatandaşlarımızın ağlamaları abestir. Evlat acısı olarak karşı gelenlerin ana ve babaları da yetiştirdikleri evlatlarına Vatan sevgisi vermemelerinin acısını elbette böylece çekmiş olmaları da normaldir.

Bu ülkenin bölünmesi ve parçalanması için bazı adına aydın denen ve ülkemizin yok olması için çalışanların yaşayan TÜRK HALKINI kökenleri itibarı ile sınıflara ayırdılar, mezheplere ayırdılar zaman içerisinde ülkemiz insanlarına MOZAİK dediler ve demeye devam etmektedirler. Mozaik suni bir taştır zaman içerisinde eriyip parçalanması çok kolaydır, ülkemizin vatandaşları bir granit bütünlüğünde bulunmaktadır.

ŞAYET BU ÜLKEYİ BEĞENMİYORSANIZ BURADAN GİDİNİZ.

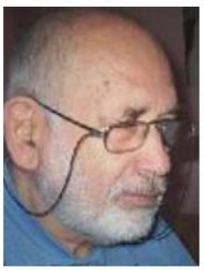

Mahmut Selim GÜRSEL

RENKLER VE ZEVKLER

İlimizde bu yılda yapılan 25.Hitit Fuar ve Festivali çerçevesindeki etkinlikler geçen birkaç seneye göre gayet iyi ve çeşitlilik göstermiştir.

Benim bu etkinliklerde program haricinde ufak bir katkımın bulunması dileği ile aşağıda ön sözü bulunan sitemi ve sitemde bulunan hemşerilerimi tanıtan dergi formatında bir çalışmayı ücretsiz dağıttım.

“TANITIM

Bu etkinlikten iki hafta önce TARIM Fuarı ilimizde yapıldı. Bu etkinliğe katılanların pek çoğu Çorum dışından gelmiş firmalardı. Bu satırları okuyanların pek çoğu bu etkinliği görmeyip, duymadılar. Benim dolaştığım reyonlarda bulunan firmaların hemen hemen hiç birisi ziyaretçi açısından pekte memnun değillerdi. Tanıtımın yeterince yapılmadığından söz ettiler.

Evet. Bu tespite bende katıldığımı buradan beyan edebilirim. Ben bile Tarım Fuarının olacağını Ticaret Odasını ziyaretimde öğrendim. Katılımı yapan organizasyonu arayarak, Çorum’un Tarım Fuarı hakkında bilgisi olmadığını, tanıtımın yapılmadığını, geldiklerinde beni ararlarsa benimde kendilerine katkılarım olacağını söyledim. Geldiklerinde beni aramadılar. Ben yinede bir Çorumlu olarak gittim ve bazı tenkitlerde bulunarak, tanıtımın yapılmadığını, bu fuarın şehirde oturanlardan çok toprakla uğraşanları ilgilendirdiğini, köylere ulaşıp ulaşmadıklarını sorunca aldığım cevap beti şok etti. Tarım Müdürlüğüne, Tarım Kooperatiflerine ve ilçelere bilgi verdik. Bizim için ziyaret katılımı yeterli olur cevabını aldım. Ben yine de biraz katkımız olsun diyerek; fuar alanında 34 reyonun resmini ikinci günden itibaren sitemizde yayınladım. Bin beş yüzün üzerinde de e-maille tarım fuarını ve yapılacak fuar etkinliğini bilgi olarak yazdım.

Bu gibi etkinliklerin; ilimizi tanıtması bakımından oldukça iyi ve etkili bir yol. Yalnız; burada yapılan ticari bir faaliyet olarak; hem satıcının, hem de tüketicinin bu etkinlikte bulunması gereklidir. Çünkü tanıtım yapan firma, belirli bir ücretle malını tanıtmaya geldiğinde bir miktarda geliş, konaklama ve gidiş masrafları ile tanıtımını yapabilmek için broşür, dergi ve başka basılı materyallere de para harcaması gerekmektedir. Bu etkinliğe firmayı davet eden yani; katılımı yapan organizasyonun da en büyük görevi firmaları tanıtıcı reklâmın yanında, mahalli ve çevre illerde de etkinliği duyurması gereklidir. Tek taraflı bir ticaretle, firmaları toplamak iş değildir. Gerekli tanıtım yapılarak ziyaretçileri de bu etkinliğe dâhil etmesi gereklidir.

Geçen sene yapılan doğal gaz etkinliğinde katılımı yapan organizasyon girişi paralı yapmış olduğundan ziyaretçi sayısı oldukça düşük kalmıştı. Halbuki Çorum halkı geçen sene Doğal Gaza geçme telaşında olduğundan, bilgi alabilme heyecanı ile fuar alanına gitmiş, girişin paralı olmasından dolayı maddi külfetten dolayı kapalı alana girmeden etrafı dolaşıp geri dönmüşlerdi. Bu bakımdan ziyaretçiyi kınamak yersiz olduğunu düşünmemiz gayet normaldir. Beş kişilik ailesi ile gelen bir aile reisi içeriye girmektense ailesine mısır, çekirdek veya dondurma almayı evla görmesi hiçbir şekilde kınanamaz.

Bu yılki etkinliği hep beraber göreceğiz. Zevklerle, renkler tartışılmaz olduğundan, beğenme veya beğenmeme sizlerin zevkine kalmış bir algılamadır.

Hepimizi memnun eden bir katılım olmasını dilerim.

Elinizde bulunan sitemi tanıtan etkinlikte, katkıda olanları, fuara katılanları da sizlere tanıtmak istedim. Ayrıca eşim Selma GÜRSEL'İN hazırladığı ÇORUM YEMEKLERİ kitabının bilgilerini de yayınladım. Bu anıtımın kalıcı olmasını da sağlamış oluruz diye düşündüm. Bu tanıtım ücretsiz olup, Çorum Halkına bir armağandır."

Bu çalışma ile birlikte görebildiğim festival etkinliklerini fotoğraflayarak FESTİVAL 2005 bölümünde yayınlıyorum.

Ali EMİROĞLU

AKIL KULLANILMAYINCA

Her şeyde; rehberin akıl olması gerekir. Elimizde tek imkânımız var. Yaratan büyük bir nimet olarak aklımızı bize ihsan etmiştir. Aklımız beynimizin içinde bulunuyor. Hayvanların her cinsinde beyin mevcutta, akıl mevcut diyemiyoruz. Eğer bu akıl, yaratan tarafından konmuşsa, yaratanımıza çok şey borçluyuz. Eğer akıl beyin içinde zamanımıza gelmişse, geleceğin insanlarının çekeceği var demektir. Bu yaratıkların hepsinin beyni içinde akıl gelişirse, insanların bazı cins hayvanların emri, hâkimiyeti altına gireceği düşünülemez mi? Bunları çözme yoluna girmiş biyoloji ilimlerinden bir şeyi henüz tanımıyoruz.

Şu ermeni tehcir sorunundan dolayı, şimdi herkes bizi sıkıştırıyor durumda. Aklına esen, sabah erken kalkan, meclisinde sözde Ermeni soykırımı hakkında bir kınama kanunu çıkartıp karşımıza dikiliyor. Özür dile ve neticelerine katlan!

Türkiye'nin yerini harita üzerinde tanımaktan aciz insanların memleketleri bile bunu yapıyor. AB parlamentosu son kozu oynadı. Eğer Türkiye içine girerse, çıkartılan sözde soykırım yasasını otomatik olarak tanımış olacak. Ardından tam 85 sene geçmiş ve bu olayları bilen insanların hepsi ölmüş. Elde inanılır bir vesika yok. Sorgulama yeniden devam ediyor.

Bu olay, tehcir olayı, herkesin gözü önünde, Amerikan Kızıl Haçı nezaretinde ülkenin bir yerinden bir başka yerine bu insanların nakli olayıdır. Bunlar devlete isyan etmişler, orduyu arkasından tehdit etmişler ve silahsız yerli Müslüman Türk Halkı, organize ve silahlı olarak katliam tatbik etmişlerdir. Bu söylediklerimize itiraz edenlere, bu olayın bin senelik hayatında niçin olmamış olduğu sorulmalıdır.

Ermenistan küçük bir devlet! Rusların ve İngilizlerin bir uydu devleti bile denilebilir. Fakirlik dolayısıyla, şimdiki Ermenistan bir milyon Ermeni göç etmiştir. Türkiye'de bile gizli göç olduğu söyleniyor. Ermeniler yaşam mücadelesi veriyorlar. Hâlbuki bu Ermeniler, birlikte yaşadığımız bin yıllık hayatta, hem Türkiye'nin hem de Dünya'nın en zengin insanları olarak yaşadılar. Hiçbir şikâyetleri olmadı. Saraya kadın

vermede, Türklerden ileride oldular. Şeytana uymasalar müşterek vatan içinde yaşayıp gider olacaktık. Sonra onların hak sanatları ve hem de politika hayatları vardı. Devletin hariciye teşkilatı onların elinde bulunuyordu.

Bu Ermeni sorunu işgal esnasında İstanbul'da kurulan mahkeme delil yetersizliğinden reddedilmiştir. Sonra Malta'da bir mahkeme kurulmuş yine delil yetersizliğinden ret edilmiştir. Ayrıca bu sorun ne Sevr ve nede Lozan esnasında müzakere gerekli görülmemiştir. O zamanların hepsinde Türkiye kimseyi tehdit edecek durumda değildir. Türkiye 1950 den sonra demokratik hayatın içine girince, Ermeni sorunu tekrar hayatiyet kazanmış ve Türkiye sorgulanır duruma getirilmiştir. Bu sorgulama dönemleri tekrarlayan kronik bir durum almıştır.

38 hariciye mensubumuz, Ermeni militanlarınca ve pervasız şekilde katledilmiştir. Bu katil olayı ülkelerde, tıpkı Talat Paşa mahkemesinde olduğu gibi üstünkörü mahkemeler yapılmış ve bu olayları suç saymayanlar bile olmuştur. Bir suç, bir başka suçla karşılanmayacağına göre, sözde soykırım olayı olmuş olsa bile ne Talat Paşanın ve ne de hariciye mensuplarımızın katledilmeleri hukuk dışı düşüncelerle bertaraf edilmez. Suç şahsidir.

Niçin bu Ermeni katilleri susmuştur? Üç beş serden geçti, onların metotlarıyla onların karşısına çıktığı için mi pabucun pahalı olduğu anlaşılmıştır. Şirretlik başka türlü nasıl önlenecektir?

Ermeni şımarıklığı Azerbaycan'da kendisini göstermiştir. Bir milyon Azeri göç ettirilmiş, ülkenin beşte biri işgal edilmiştir. Hem Türkiye ve hem de Azerbaycan Ermenilerle anlaşma yolları arıyorlar. Kıbrıs'ta zaten uyuşma yolu aramaya çalışıyoruz. Böyle anlaşma yolu arama yolu bulunur mu? Ermenilere göre bu arayış 100 sene sürebilir. Ermenistan'da bu sorun başıma bela oldu diyecek bir cumhurbaşkanı çıkmaz. Azerbaycan'ın topraklarının bir kısmı resmen Ermeni topraklarına katılmıştır. Topraktan istifadeyi Ermeniler yapıyorlar. Göçebe hayatını Azeriler yaşıyorlar. Bizde Ermenilerden anlayış bekliyoruz. Ahmaklığın sınırı yok ki?

Ben diyorum ki; bizim devlet, devlet adamlarından hep yoksun, yoksun olduğu zaman sorgulanıyoruz. Cumhuriyet döneminin en çok sorgulandığı zamanında şimdi içinde bulunduğuz zamandır. Devletin kudretli olması bir şey değiştirmiyor. O kudreti gerek barışta ve gerekse savaşta ehliyetle kullanacak devlet adamlarına da ihtiyaç bulunuyor. Bu yazdıklarımız her devlet için geçerlidir.

Atilla ALPAY

KULAKSIZ SOKAK, 1973...

Eski kışlardan bir kış olmuş, hava sühuneti-sıcaklığı-nakıs –eksi-kırklara kadar inmişti. O zamanki adı "Şubeye giden Kulaksız Sokak'ta olan resimdeki ana caddeye bağlanan ve Kulaksız camiinin bulunduğu bu sokaktaki eski evler de günlerce yağan karın altında kalmış o zamanki eski Çorumlular da büyük bir sıkıntıya duçar olmuşlardı.

Mamafih çocuklar için durum böyle değildi. Onlar için kış kartopu, kardan adam, yokuşlardan aşağı kaymak ve eğlence demekti.

Fakat evlerdeki tuvaletlerin ve su tesisatlarının donması herkesi mahalle camilerindeki çeşmelere mecbur etmiş ve o yıl büyük bir felaket yaşanmıştı.

Yağan kar yolları kapatmış sadece Gazi Caddesi ve Yeniyol açık kalmış geri kalan bütün sokaklarımız buzla kaplanmıştı. Elektrik tellerinin de kopması üzerine fırınlar ekmek çıkaramamış ve kışla fırınından gelen ekmekler sırayla ve kuyrukla dağıtılabilmişti. Gökyüzü simsiyahtı. Kelimenin tam anlamıyla bir kara kıştı. Sokaklarda kayıp düşenlerin ve kollarını bacaklarını kıranların haddi hesabı yoktu.

Kağnı arabaları ve faytonlar hala tedavüldeydi. Resmi daireler makam arabaları olan faytonlardan yeni kurtulmuşlardı. Bir mark üç-beş liraydı ve insanlar doları, repoyu, borsayı ve hormonlu sebzeleri ve bilgisayarı henüz bilmiyorlardı. Tarlalar ve bağlar hâlâ insanların dostuydu. İki dönüm bir bağı olan aile dışarıdan sadece tuz, gazı yağı ve kelle şeker alarak aylarca hayatını idame ettirebilirdi. Bağ bozumları bütün canlılığıyla yaşıyor ve Pekmez sofralardaki saltanatını hâlâ sürdürüyordu.

Televizyon ise henüz gelmemiş eski komşuluklar gece ev ziyaretleri ve misafirlikler henüz bitmemişti.

GLOBAL ISINMA ile dünya atmosferi daha BÜYÜK BİR HARARET KESBETMEMİŞTİ. O zaman bilinmeyen ozon tabakası bile sapasağlamdı. Elinde

tahta bavuluyla Alamanaya giden Briyantin bıyıklı Çorumlular diğer hemşerilerimizle beraber oradaki Türk kolonisinin temellerini daha yeni yeni atmaya başlıyorlar ve Ford fabrikalarındaki cıvataları büyük bir kuvvetle sıkıyorlardı..

İşte böyle bir günde yazılmıştı üstteki tarihi yazı.

Altta ise otuz beş yıl sonra aynı sokağın artık cadde haline gelmiş ve genişlemiş yeni durumu görünmektedir.

Eski tek katlı ahşap kireç badanalı sırasıyla Karto'ların, Kavukçu'ların, Davut Cemallerin evlerinin yerini beyaz eşya dükkânları ve cam kaplı yüksek iş hanları almış bulunuyor.

Eski kışlar ise çoktan mazide kaldı...

Saygılarımızla...

İsmet ÇENESİZ

SAYIN MİLLETVEKİLLERİMİZ;

Çorumlu arıcıların istekleri doğrultusundan yola çıkarak bu yazıyı yazıyorum. Çorumlu arıcılar devletin çıplak arazilerine akasya fidanı dikilmesini böylece arı kovanlarından kaliteli ve bol miktarda bal alınacağı uyarısını yapıyorlar. Benden de bu konuyu "Pazartesi Yazıları" isimli köşemde yazmamı istediler

Bu köşede 10 senedir, "Yeter ki biz fidan yetiştirelim onu bir diken mutlaka bulunur" diye defalarca yazdım.

Bu Akasya dikme konusunu Ağaçlandırma ve Doğayı Koruma Derneği Başkanı Rüstem Eren'e anlattım. Rüstem Eren, "Bırak Akasya fidanını, fidan yok fidan!" dedi. Şimdi yetkililer fidan yok dedim diye bana bozulacaklar.

Öncelikle şunu Çorumlu olarak öğrenmemiz lazım! Bir memleketin gelişmesi için Devlet adamlarının, devlet memurlarının, iş adamlarının ve o memleketin halkının UFKU GENİŞ VE HEDEFLERİ BÜYÜK OLMALIDIR!

"Fidan var" diyenlere şimdi soruyorum! Bu gün itibariyle Çorum'da dikilebilecek 1 milyon fidan var mı? Varsa kaç liraya satıyorsunuz? Sizin satmış olduğunuz o fiyatlara ne fidan alabilir nede fidan dikebilir insanlar.

Fidanların köylere bedava verilmesi lazım. Halka da en fazla 100 bin liraya verilmelidir. Bu amme hizmetidir. Oysa devlet nice paraları nice yerlere israf edip duruyor bunu hepimiz biliyoruz.

27.05.2005 Cuma günü Çorum Haber'de küçücük puntolarla "Kent Orman Oluşturuluyor" diye bir haber vardı. (Bu konuda yerel basın da yeteri kadar duyarlı değil.)

Orman İşletme Müdürlüğünce, Sıklık mevkiinde piknik alanları, oyun alanları, otopark, yürüyüş parkuru, kültürfizik alanları ve seyir tepesinin olacağı belirtildi, deniyordu. Çevre ve Orman Bakanlığının oluşturacağı bu Kent Ormanına ilk etap da 20 milyar çıkartılarak çalışmalara başlanmış. Aynı haberde ormandaki zararlılara karşı karınca kullanılacağı yazılıyordu.

Bu işler için 100 milyar liraya ihtiyaç var diyordu Sayın Orman Müdürümüz Süreyya Doğan Bey. Başta Orman İşletme Müdürümüz olmak üzere bu işte emeği geçen herkese binlerce kez teşekkürler.

Gelelim bizim ufkumuz geniş olacak konusuna:

1-) 20 milyar 3 milletvekili maaşı. (Rakamlara bakınız sanki oyuncak!)

2-) 100 milyara büyük şehirlerde 2 odalı ev vermiyorlar. Çorumda da 100 milyarın üzerinde daireler alınıp satılıyor.

Bizim basın mensupları sormamış ya, ben soruyorum. Bu alan kaç yüz bin dönüm? Ballandıra ballandıra anlattıkları yer 100 bin dönüm bile değildir. Bir yetkili çıkıp bildirirse yine bu köşe de yazarım.

Sayın AKP İl Başkanı Av. Mehmet Karadağ bu konuyla ilgilenmeli diye düşünüyorum.

Konu güdükte olsa güzel!

Şimdi size bir çalışmanın neticesini ve bu neticeyle birlikte KAHRAMANMARAŞ'TAKİ ağaçlandırma ve arıcılıkla ilgili yapılan çalışmaları ve bu çalışmaları yapan insanların hedeflerini kısaca anlatayım. (Durup dururken bir memleketin adı Kahraman çıkmıyor biliyor musunuz?)

Arcılar Derneği Başkanıyla telefonda 4-5 defa konuştum. Milletvekili Mehmet Ali Bulut Beyde lütfedip beni aradılar.

Şimdi Kahramanmaraş'ta olanları yazıyorum. İşte insanların ufku böyle olmalı. (Yoksa bizim gibi 3-5 adım ötesini göremeyenlerden olursunuz.)

Şu anda Maraş yaylalarında, kazalarında ve köylerinde 250 bin arı kovanı var. Bunun 150 bini Maraşlıların. 100 bini de Türkiye'nin muhtelif yerlerinden geliyormuş.

Vaktiyle dikilmiş ve şu anda yetişmiş olan, 60-70 bin dönüm parça parça akasya ağaçları var. Bu akasya ağaçları 3 çeşit ve 10 ar gün arayla çiçek açıyorlar.

Bizde bu düşünceden yola çıkarak yaylaları ağaçlandıralım diyorum. Orman Müdürlüğünce (önümüzdeki sene) yeni ağaçlandırılacak 70-75 bin dönüm araziye Akasya dikilmesini öneriyoruz.

Kahraman Maraş Arıcılar Derneği Başkanı Sayın Mahir Katılmış, "Milletvekillerimiz bu konuyla ciddi şekilde alakadar oluyor. Sadece bu sahada ilave 30-35 bin arı olacak. Arılar çalışacak biz bakımını yapacağız. Şu anda dünya ya zaten satıyoruz. Bal satacağız bal" diyordu.

Size başarılar diliyorum Sayın Mahir Bey. Bize de uyanın Çorumlular! Hedef büyültün, ufkunuz geniş olsun diyor sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

Salım SAVCI

BALTACI MEHMET PAŞA VE TARİH

Baltacı Mehmet Paşa adı nerede geçer, O'nun nereli olduğunu bilen çok azdır.

Ama Baltacı Mehmet Paşa'nın Purut'ta Rus Çariçesi Katarina (esas adı çamaşırcı Marta) ile bir çadırda bir araya gelmeleri, Katerina'nın sayesinde Rus Ordusunun Prut bataklığından kurtardığı bugüne dek söylenip gelmiştir, oysa gerçek bu değildir.

Uydurulan efsane öyküler hep hayal ürünüdür. Tarih konuşturmaya başlanmıştır. Bunu da Tarihçi Sayın Murat Baradakçı ile Gazeteci Sayın Erkan Afyoncu, Hürriyet Tarih Dergisinde açıkça ortaya koymuşlardır.

Çorum Haber Gazetesi 26-27 Aralık 2002 sayılarında gerçekleri aynen aktarmıştır.

Baltacı Mehmet Paşa'nın hemşerileri Osmancıklılar, bu gerçeği öğrendiler.

Baltacı Mehmet Paşa'ya sahip çıktılar. Heykelini diktiler. Bu yeterli değildir.

Baltacı Mehmet Paşa için lehte-aleyhte yazılan tüm yazıları toplamalıdır. Sidilere geçirilmelidir. Osmancık Kalesinin üzerinde bir müze veya kütüphane kurulmalı, Çorumlu, Osmancıklı Baltacı Osman Paşa tüm yönleri ile kamuoyuna, turistlere tanıtılmalıdır. Dahası da var. Baltacı'nın kemikleri Limni Adasından Osmancık'a getirtilmelidir.

Bu girişime Osmancık Belediyesi Başkanının öncü olacağına inanıyorum. Hele yine sevgili hemşerimiz, Sayın Sakin Karakaş'ın bu çalışmada öne geçeceğini görür gibiyim.

Baltacı Mehmet Paşa'ya tüm Çorumlu ve Osmancıklıların sahip çıkacağına inanıyorum.

Muzaffer GÜNDOĞAR

ÇORUMLU DERGİSİ SAYI 52

Altı aylık bir ara vermeden sonra 1 Şubat 1945 tarihinde yeniden yayımına başlar Çorumlu 52.sayısının ilk iki sayfasında Çorumlu yazar ekibinin, Çorum Halkevi konağı ve Halkevi sosyal etkinliklerini görüntüleyen resimleri yer alır.

Bunu Ortaokul Müdürü Ziya ATAMAN'IN "1. İnönü Zaferi" yazısı izler. Yazıdan bir alıntı yapıyoruz; "...Mustafa Kemal ve O'nun vefalı ve değerli arkadaşı İsmet Paşa, Anavatan semasının mukaddes havasında bütün hıyanetlere ve tehditlere rağmen insan kudreti dışın-da bir gayretle çalıştılar, her zorluğu yendiler. Ve dünyaya 9 Ocak 1921 günü 1.İnönü Zaferiyle; 'Türk ölmez, egemenliğiyle, ülküsüyle o yaşıyor ve yaşayacaktır. Türk vatanına sokulmak isteyen her mütecaviz, Anayurt'un haremi ismetinde boğulacaktır' hakikatini duyurdular..."

"Çorum'da Soyadları", geçen sayıdaki yazının süreğidir. Neşet KÖSEOĞLU soy-adları sayısını bu sayıda 105'e ulaştırır.

"Çorum büyüklerinden Hacı Hasan Paşa"yı Nazmi TOMBUŞ tanıtır. ' Beşiktaş Muhafızı Yedi-Sekiz Hasan Paşa' da olarak anılan Hasan Paşa'nın iki de resmini alır bu sayıya: "...Hicri 1247 yılında Çorum'un Gülabibey mahallesinde doğan Hasan Paşa, basit bir jandarma eriyken, II. Abdülhamit'in sadık bir adamı olarak mareşalliğe kadar yükseldi. İmzasını eski Türkçeyle 7-8 yazıp birleştirerek attığından, halk arasında Yedi-Sekiz Hasan Paşa olarak anılmıştır. Çok iri yapılı güçlü bir adamdı. Padişah tarafından Beşiktaş Muhafızlığına getirildi. Uzun süre kaldığı bu görevi sırasında 20 Mayıs 1878 tarihinde ki Çırağan Vaka'sında çevresine topladığı birkaç yüz kişiyle Çırağan Sarayı'na saldıran, II. Abdülhamit'i tahtan indirip yerine V. Murat'ı tahta çıkarmak isteyen Ali Suvavi'yi, elindeki sopayla başına vurarak öldürdü, ayaklanmacıları dağıttı. Böylece Padişah'ın oturduğu Beşiktaş çevresini tam bir güvenlik altına alarak, II. Abdulhamit' in tahtını uzun yıllar sadakatle koruduğu gibi, bu hizmetine karşı kendi konumunu da güçlendirdi. Bir süre sonra da müşirliğe yükseltildi. Bektaşi tarikatına girdi. Özellikle oruç yiyenlere ve sarhoşlara karşı çok sert davranır, onları ünlü sopasıyla döver, sonra salıverirdi..."

Macide ATAMAN'IN,"Dilek" adlı yazısı Türk tarihinin gerçek anlamıyla araştırılıp okullarda öğretilmesi yönündedir. Yazı şöyle başlar: “...Tarihimiz, dünyanın en eski ulusu olan Türk'ün başından geçenleri belirtmesi bakımından tarihlerin en yaşlısı, egemenlik tacını bütün tarih boyunca başında şerefle taşımış bir ulusun tarihi olmasıyla tarihlerin en şereflisidir. Fakat acı ile söyleyelim, ne yazık ki bu şeref dolu ciltleri biz kendi elimizle bir kenara atıvermiş, adeta unutulmasına, bilinmemesine emek harcamışız...”, Şöyle sonlanır: “...Batı bilginleri Türk tarihinin karanlık düğümlerini çözebilmek için büyük emekler verdiler. Orta Asya'ya ilim heyetleri gönderdiler,yer yer kazılar yaptılar, Çin,Yunan, Bizans, Arap kaynaklarını incelediler. Bu çalışmaların tarih ilmine büyük hizmetleri dokunuyor ve tarihimiz aydınlanıyor. Türklük etrafında saygı artıyor, inançlar değişiyor...”, “...Batıda, kütüphaneler Türk tarihi ile değerli eserler kazandı...", “...Bu değerli eserle bizi başka bir dile boyun eğmeden kurtaracak,tarihle daha yakından tanışmamızı temin edecektir,Bu mutlu günü diliyor ve bekliyoruz..."

Eşref ERTEKİN, "Cönklerden Derledikleri"yle Bektaşi Nefes ve Şairlerinden,'Şah Hatayi, Seher Abdal, İsyani, Düai Yemini'yle birlikte bir de türküye yer verir.

Türküden iki dörtlük alıyoruz.

Yüce dağlar boran değil kış değil
Yavrudan ayrıldım gönül hoş değil
Gurbet ile dayanamam iş değil
Yol ver dağlar koyma beni yolumdan

Yüce dağlar hiç olur mu boransız
İmana gel kanlı zalim imansız
Gurbet ile dayanılmaz mekânsız
Ayrılışım vatanımdan ilimden.

Belgeler bölümünde: Ahmet ve Hoca Yusuf Vakfına ait vesikalar karar suretleri, mahkeme suretleri yayımlanır.

Son bölümde Nazmi TOMBUŞ' un yazdığı "Radyofonik Tarihi Piyes'. Yayımlanır. Piyesin konusunu şöyle anlatın Nazmi TOMBUŞ: "...1075-1706 M,yıllarında cereyan etmiş bir olaydır ki, 'Nikonya'nın Danişmendliler tarafından Bizanslılardan zaptından sonra 'Çorumlu' diye adlandırılması sebebini belirtir. Tarih rivayetleriyle halk geleneklerinin uylaşmasına çalışılmıştır..."

Bu sayı, bu piyesle sonlanır.

ÇORUMLU DERGİSİ SAYI 53

Çorumlunun 1 Mart 1945 tarihli 53. Sayısı Bahri MİYAK'IN Halkevleriyle ilgili bir yazısıyla başlar. "Halkevleri Ülkü Birlik ve Beraberlik Kaynağıdır" Yazının girişi şöyledir: "...Bundan 13 yıl önce 19 Şubat 1932'de yurdun 14 bahtiyar bucağında,kültür ve ülkü meşaleleri halinde 14 Halkevi: İnönü'nün kudretli eliyle Atatürk'ün dehasından nur almıştı...", "..Bugün bu çerağlardan 800 den fazlası milli bütünlük içinde, özenli bir kültür çalışması için karanlıklara nurlu ışıklarını salmaktadır..."

Yazı şöyle sonlanır: "...Mazinin ufuklarından bir çelik kalkan gibi tam ve bölünmez bir kütle halinde doğduk; istikbalin semasında bir güneş gibi bir ve birleştirici bir unsur halinde ileri, daima ileri; zafere, daima zafere gidiyoruz"

Çorum büyüklerinden "Beşiktaş Muhafızı Müşir Hasan Paşa"nın yaşam öyküsünün 2. Bölümü yayınlanır.

Macide ATAMAN'IN "Yiğide Kılıç, Köleye Kırbaç" yazısında İskitlerle ilgili tarihsel bir olayı anlatır.

Lütfi ÜNSAL, "Kuşsaray Köyünden Derlediği Bilmeceleri almış bu sayıya. Birkaç örnek veriyoruz.

Tek gezer çift yürür, âlemin karnını doyurur.(öküz)..."

Ağzından yer, burnundan kusar. (ibrik)..."

Birkaç çöpün çatağı, beyoğlunun yatağı.(beşik)..."

Ayna gibi ışılar, yılan gibi fışılar. (tırpan)..."

Allah'tan küçük, Peygamber' den büyük(Kur'an)..."

Dünyayı tutar, denizi tutmaz, (kar)..."

"Cönklerden Derledi"ği Bektaşi nefes ve şiirlerinden, Aşıki, Ali, Subutu'nun şiirlerinden örneklerle dört tane de türkü alır Eşref ERTEKIN bu sayıya. Türkülerden iki örnek alıyoruz:

Sevda derler bilmez idim
Ardı sıra yelmez idim
Gözün yaşı silmez idim
Geldi başıma neyleyim

Memeler dönmüş turunca
Boyu uzun beli ince
Benim bir tanem deyince
Yandım kül oldum neyleyim.

Bir başka türkü.

Âlemde bir yârimi bana verseler
Bu fani dünyada malı neyleyim
Bir imdat olursa Mevla'mdan olsun
Hak bana yardımcı kulu neyleyim.

Benim bir yârim var karşımda yatar
Ateşim yanmadan tütünüm tüter
Yârimin dudağı bal bana yeter
Arının verdiği balı neyleyim

Yüce dağ başında laleler biter
Yârimi görünce yüreğim atar
Yârimin yanağı gül bana yeter
İllerin verdiği gülü neyleyim.

Son bölüm: Mevlevi Şeyhi İzzet Dede ve Mütevellisi Sait Efendilerin vakıflarının müstesna olarak idare edilmesi hakkında 1325 tarihli istidaları zahrındaki muameleleri ve Emir Ahmet Medresesi Müderrisi Şevket Efendi'nin yedindeki vakfiye sureti yayımlanır.

ÇORUMLU DERGİSİ SAYI 54

Çorumlunun 1 Nisan 1945 tarihli 54,sayısı Ziya ATAMAN'IN "İkinci İnönü" başlıklı yazısıyla başlar. İkinci İnönü Zaferi'ni, yaratıcısı olan eşsiz kahramanın ağzından verdikten sonra, şöyle sürdürür yazısını: "...İnönü Zaferi, bir savaşın utku ile taçlanmış bir safhası değil ölüme mahkum edilmiş bir milletin ters bahtını değiştiren bir mucize idi. İnönü Zaferi, hakkın zulme galebesi, ruhun maddeye üstünlüğü, ihtirasın imana yenilgisidir..."

"Sıtmalılara Sağlık Öğütleri"ni: Nazmi TOMBUŞ'UN, geçen sayıdan süren "Hacı Hasan Paşa'nın Yaşam Öyküsü" izler. Hasan Paşa' yı daha iyi tanımak için yazısından bir bölüm alıyoruz: "...II: Abdulhamit tahtan indirildikten sonra, Yıldız' daki jurnaller gözden geçirilmişti, Bu incelemede Hacı Hasan Paşayı suçlandırabilecek bir belge elde edilememiştir.

Beşiktaş Karakolu'nda yaptığı söylenilen işkence ve dayakların hırsız, haydut, yankesici makulesi kötü adamlara mahsus olduğu, şahsi veya siyasi kanaatlerinden dolayı hasiyetli,namuslu kişilere böyle fena muamele yapılmadığı,şair Tevfik Fikret merhumun başından geçen şu vakıa ile de gerçekleşiyor.1314-1315 senelerinde idi, Robert Kolej Müdürünün oğlu İstanbul'a gelmişti, Şerefine çay ziyafeti verilecekti, Fikret de refikası İle davetli idi,Mektebe giderlerken kendilerini takip eden bir polis hafiyesi jurnal etmiş, Fikret' i Hasan Paşa çağırttırmıştı 'Oğlum ben seni severim,Karını kardeşini mektebe filan götürme,nene lazım,' demiş,hatırını hoş ederek serbest bırakmıştır.

O zamanlar eşini erkek yanına ve hususi bir Hıristiyan ve ecnebi cemiyeti içine çıkarmak ne demek olduğunu, bunun ehemmiyeti derecesini yaşlıca okurlarımız takdir eder sanırım, Meşrutiyet devrinde bile eşi ile ecnebi toplantısında bulunan bir Türk zabitini, Enver Paşa ordu hizmetinden çıkartmıştı..."

Basri GOCUL, Deli Dumul' un "Azrail'le Öfkelenişi" şiiri manzum bir destandır.

Bahri MIYAK önceki sayılarda yayımlanan güzel yazılarından sonra, "Kıskançlık' adlı öyküsüyle çıkıyor karşımıza. Usta işi, oldukça etkileyici, güzel, konulu,yöresel bir öykü. Öykünün giriş bölümünü alıyoruz:

"..Mehtap,gökyüzünden erimiş gümüş tozu zerreleri halinde yağıyor.Şehir bu nur yağmurunun yan şeffaflığı içinde keskin gölgeler halinde oldukça uzaklardan

görünüyordu.Bu esrarlı ışık sağanağının altında Çorum,iri tüveyçli, müskir bir çiçek gibi renk ve koku içinde yüzüyordu. Şehrin üzerinde kesif taze ve yapışkan bir şıra ve şarap kokusu esiyordu. Hoş bir rayiha ve toz ışıkla çizilmiş bu Eylül mehtabı, ahenkli bir ritimle bezeniyordu...”

Sadi LEBLEBİCİOĞLU’NUN Hasan GÖZGÖRMEZ’DEN derlediği, Çorum Çayhatap türkülerinden "Minnik Kuş" verilir bu sayıda. Türkünün sözlerinin ikinci bölümünü alıyoruz.

Gidiyom Çorum üstü
Minnik kuş minno yar
Mendilim suya düştü
Arslan yârim durma gel

Mendilimi alırken
Minnik kuş minno yar
Gönül o yâre düştü
Aslan yârim durma gel.

Merzifonlu İskender Haki ERGİN’İN Çorum Valisi Sahip ÖRGE’YE şiir diliyle yazdığı "Özel Dilekçe" si. Yedi dörtlükten oluşan bu şiirden iki dörtlük alıyoruz:

Keyfim için, ben gelmedim Çorum'a
Em aradım, marazıma çoruma
Bu işte yok mudur, milli koruma?
Cepte para tende can azalmıştır.

Kul Haki, dostlara sözüm hediye,
Hor bakmayın üçe beşe yediye.
Hastahane benden, şimdilik diye
Bilmem neden otuz lira almıştır.

“Mecitözü İlçesi Köyleri Halk Şairleri Ağzından Belirlenen Yerli Destanlar” ı Lütfi ÜNSAL derlemiştir.

Kuşsaray köyünden Hasan SAKLAVCI’NIN destanından iki dörtlük alıyoruz. Çiçek hastalığı nedeniyle söylenmiştir:

Çiçek hastalığı pek zalim geldi
Küçücük yavrular sararıp soldu
Üç günün içinde çok yavru öldü
Çok analar ağlar gülmez bu sene

Çiçek hastalığı evvelden kadim
Elleme yavruya koç kurban edim
Türküyü ben yaktım Hasan'dır adım
Çok analar ağlar gülmez bu sene.

Diğer bir destansa Mecitözü Ortaköy, Göpsen Köyünden Göncük BEKTAŞ'TAN alınmıştır. İki dörtlük de bundan alıyoruz.

Mestane gözleri hilaldir kaşı
Daha yirmi üç yirmi dört değmedi yaşı
Ah edip ağlıyor Hüseyin kardeşi
Ölüm yakışmıyor İrızam sana

Kapısının önü bağ ile bostan
Uçurduk İrıza'yı altın kafesten
Göncük Bektaş elbet der ona destan
Ölüm yakışmıyor İrizam sana.

Eşref ERTEKİN'İN "Cönklerden Derlediği",Bektaşi Nefes ve dört koşma ile, Efsanevi bir ninni alır bu sayıya. On bir dörtlükten oluşan bu ninniden iki dörtlük alıyoruz:

Taştan bebek belediğim
AI bağırdak doladığım
Seni Hak'tan dilediğim
Mevla'm sana bir can versin, Ninni.

Kâmilimin benzi kanlı
Yetmiş üç ananın sinni
Beytullah' da kara donlu
O da sana himmet etsin, Ninni.

Son bölümde, vakıflarla ilgili belgeler yayımlanır.

ÇORUMLU DERGİSİ SAYI 55

Çorumlunun 1 Mayıs 1945 tarihli 55 sayısının ilk yazısı yine Ortaokul Müdürü Ziya ATAMAN'IN. Yazısının konusu "23 Nisan". Yazıdan kısa bir alıntı yapıyoruz: "...Sevinelim ve coşalım. Bugün, 'Milli Egemenlik' meşalesinin Ankara Kalesi'nin yalçın kayalarında akisler yankılandırarak cihanın gözünü kamaştırdığı günün mesut yıldönümüdür. İlk Millet Meclisi Reisi Mustafa Kemal Paşa,Millet Meclisi'nin büyük kürsüsünden bugün haykırmıştır...", "...'Hakimiyet kayıtsız şartsız milletindir.", "...Bugün Türk,padişahın kulu değil kendi kendisinin sultanı olmuştur. Kendine buyruk olan Türk'ün ilk işi yurduna sahip olmak olmuştur...", "...Sınırlarda, sınır dışında ve sınır içinde ve hakikatte savaştık, savaştık ve kazandık...", "...Bugün sınırlarımız içinde her şey bizimdir...","...Dünyanın dört bucağı ölüm ve sefalet içinde inlerken, kan nehirler halinde çağlarken biz tarihimizin mutlu bir gününü cennet yurdumuzda kutluyoruz..."

Dr, Fazıl ERCİYAS. "Sıtma Hakkında" bilgi verdikten sonra korunma yöntemlerini açıklıyor ve yazısını şöyle bağlıyor: "...Bataklık arazide suyu çekmek için kanallar açmak, sivrisinek yumurtalarını yiyen balıklar üretmek, bataklık araziye fazla su çeken fıstık, okaliptüs ağaçları dikmek de yararlıdır..."

Bahri MIYAK'IN geçen sayıda başlayan "Kıskançlık" adlı öyküsü bu sayıda sonlanır.

"Bektaşi duaları"nı Nazmi TOMBUŞ derlemiş. Yazısı şöyle başlar: "...Atmış yıl önce yazılmış bir Bektaşi Babası cönkünden derlediğimiz Gülbank, Tercüman , Nutuk başlıkları altındaki Türkçe duaları folklor bakımından yararlı bulduğumuzdan aşağıya yansıtıyoruz.

Türlerini, sadece başlıklarıyla veriyoruz: "...'Lokma Tercümanı','Sofra Gülbankı','Çırağ Gülbankı', 'Çırağ Uyandırma Tercümanı', 'Çırağ Tercümanı', 'Gülbank', Şerbet Tercümanı','Sofra Gülbankı',' Tıraş Tercümanı','Dört Kapu Selamı','Nutku Rehberi', 'Sancak, Mersiye Selası', 'Tipi Bent Tercümanı', 'Teslim Tercümanı','Hırka Tercümanı','Taç Niyazı Tercümanı','Tennure Tercümanı','Dolak Tercümanı','Eşik Tercümanı','Tercümanı Menküş','Meydan Tercümanı'..."

Lokman Tercümanı'nı örnek olarak alıyoruz: "...Bismi şah: Evvel Allah diyelim, Kadim Allah diyelim, geldi Ali sofrası ya şah diyelim, şah versin biz yiyelim, evliya keremine, cömertler, gerçek erenler demine Allah! Eyvallah, Hu, dost..."

Ömer ÇİĞDEMTEPE adlı Ortaokul öğrencisi de "Dağlar" şiiriyle yer alır bu sayıda.

Eşref ERTEKİIN'İN "Cönklerden Derledikleri" yine Bektaşi nefes ve şiirleridir Nihani Baba, Nihani mersiyesi, Virani' ye ait büyük bir mersiye yayımlanır. Nihani Baba'dan örnek olarak bir bölüm alıyoruz..."

Muhammed Mustafa sırrı Aliyel Murtaza hakkı
Hatice Fatma binti Hasan hulki rıza hakkı
Şehideydi saideyni Hüseyin Kerbela hakkı
Ali Zeynel eba Bekır imam Cafer rıza hakkı
Medet ey sırrı Murteza şir'i hak nak-di Ali
Kutb-ül aktab kutb-ül ekber Hacı Bektaşi Veli.

Çorum Halkevi'nin Nisan ayı etkinlikleri: Kurslar, (Avrupa Savaşı'nın sona ermesi nedeniyle) gösteriler yapılmış, konuşmalar ilgiyle izlenmiştir.

Bu sayı, kâğıtsızlık nedeniyle bir formla eksik çıkarılmıştır.

Son bölüm: Muzaffer Paşa Camii yanındaki türbede metfun Safi Mehmet Efendi Vakfiyesi, Beyler Çelebi türbesindeki, Türbedarlık Beratı, Beyler Çelebi Vakfı hakkında bir ferman, Beyler Çelebi hakkında ayrıntılı belgelere ayrılmıştır.

ÇORUMLU DERGİSİ SAYI 56

Çorumlu,9 aylık bir ara vermeden sonra 24 Şubat 1946 yılında yeniden yayın yaşamına döner. Bu 56.sayının ilk yazısı Ziya ATAMAN'IN "Halkevlerinin 14. Yıldönümü" yazısıdır. Yazıdan kısa bir alıntı yapıyoruz:

...Bugün, inancın, ülkünün, birlik ve sevginin, milletçe kaynaşma ve dayanışma tapınağı olan Halkevlerinin kurulduğu gündür..." "...Devrimci, Milliyetçi, Halkçı, Cumhuriyetçi, Devletçi, Laik tekler birleşir bir olur,binler milyonlara çıkar.14 yıl önce bugün 34 Halkevi'nin açılış törenini asil hisle kutlarken kuvvetli bir inançla inanıyorduk ki bu Cumhuriyet mihrapları kısa bir zamanda üreyecek, türeyecek Cumhuriyet nurlarını en uzak bucaklara ulaştıracaktır. Öyle oldu. Bugün yalnız

ilimizde 7 Halkevi,32 Halkodası'nın kuruluş yıldönümünü coşkun bir heyecan ve büyük sevinçle kutluyoruz..."

Nazmi TOMBUŞ yine Çorum üzerine yazar."Kentimiz Niçin Çorum Diye Anılmış" Yazıyı buraya özet olarak alıyoruz:

Kent Bizans yönetiminde iken 10. yüzyıl sonlarında "Nikonya. Diye anılır. 16.yüzyıldan önceki tarih kitaplarında ve tarihi belgelerde Çorum'un adı "Çorumlu" olarak geçmekte;16. yüzyıldan sonda ise Çorum, bazen da Çorumlu diye anıldığı görülmektedir.

Melik Ahmet Gazi, Nikonya'yı (Çorum'u) Bizanslardan aldıktan sonra yerli halk Müslüman olmayı kabul eder. Sonradan vazgeçerek Türkler aleyhine harekete geçerler. Melik Ahmet Gazi'ye tuzak kurma girişiminde bulunarak verecekleri bir yemek şöleninde zehirlemek isterler. Ancak bu amaçlarını gerçekleştirilemeden şiddetli bir deprem sonucu kale ve Çorum kenti yerle bir olur, Melik Ahmet Gazi olacakları düşünde görmüş, gerekli önlemi alarak kurtulmuştur. Çorum'un eski halkının bu kötü niyetlerinden dolayı onlara 'Cürümlü' denilmiş,bu da zamanla halk dilinde. Çorumluya dönüşmüştür, denir.

Halk ağzında diğer bir söylentiye göre de 'Çorum' Rum Cevri terkibinden Farsçası olan 'Cevri Rum' sözünden türemiş oluyor, denir.

Bir başka halk söylentisine göre ise: çevresinin küçük dağ ve tepelerle çevrili olmasından dolayı 'Çevrim' denilmiş, bu sözcük, Arap harfleriyle yazılış benzerliklerinden dolayı halk ağzında sonradan 'Çorum' olmuş, denilmektedir.

Bu söylentilerin hepsi kelime türemesine dayanan varsayımlar olarak nitelenebilir.

Kentin, Türk dönemine geçişinden sonraki isminin nasıl olduğu konusunda bir görüş de, Melik Ahmet Gazi'nin fetihten sonra buraya Türkmenler'in Alayuntlu Çorumlu Oymağını reisleri İlyas Beyle birlikte yerleştirilmesi ile bağdaştırılır. Bundan sonra kent, Çorumlu oğlunun yurdu, kışlağı ve yaylağı olarak tanınmış, Çorumlu olarak anılmıştır. Hicri 1000 yılına kadar olan belgelerde ve yazışmalarda Çorumlu olarak geçen ismin, bu tarihten sonra Çorum'a dönüştürüldüğü benimsenmektedir.

Evliya Seyahatnamesinde ise: "...Suyu ve havası hoş olduğundan Yakup Mirza yüzlerce hastayla gelip tamamı iyileştiği için 'Çor'em' denilmiştir. (Bilindiği gibi Çor hasta, Em ilaç anlamındadır.)

Eşref ERTEKİN, halk ağzından derleme bir öykü ve destan yayımlar: “Yüz yıl önce Çorum'da geçen yürekler acısı bir macerayı tasvir eden destan” olarak giriş yapar yazısına. Biz kısaca özetliyoruz: Necip, yakışıklı, yiğit bir genç adam; eşi ise dünya güzeli bir melektir. Necip gurbete gittiğinde, eşini emanet ettiği komşusu Necip' in karısına göz koyar. Necip' e mektup yazarak, karısının kötü yola düştüğünü bildirir, eşini boşatır. Sonra kadını kandırıp kendisini alır, Necip gurbetten döndüğünde gerçeği öğrenir. Felç geçirir, yatağa düşer. Ölüm döşeğinde Necip' in söylediği deyişlerden birini alıyoruz:

Çekildi barhanam yüklendi göçüm
Bilirim günahım affeyle suçum
Necip’ i görmeye gelmedin niçin
Necip sana kurban can kurban derim söylemez..

Başındakiler; ölmeden, bir kez olsun görsün diyerek kadını gizlice Necip' in yanına getirirler. Necip'le kadın karşılıklı deyişlerle duygularını dile getirirler. Deyişlerden son bölümü alıyoruz.

Aldı Necip:

Kaldır nikabını göreyim yüzün
Döküldü göheri görmüyor gözüm
Söyle de duyayım ol şirin sözün
Necip sana kurban can kurban derim söylemez.

Aldı kadın:
Ak ellere al kınalar yakmadım
Sen gideli evden barktan çıkmadım
Necip yârim deyi ile bakmadım
Küstüm sana bu dünyada barışmam.

Kadın onu bağışlamaz, son anlarını yaşayan Necip orada ölür.

Fahri ÇÖPLÜ'NÜN "Çorum'da Arıcılık" yazısını, Eşref ERTEKİN'İN Çorum'un Göcenovacığı köyünden Hasan oğlu Halil Tuncay'ın başından geçenleri anlattığı yazısı izler.

"Halkevleri Çalışmalarına Toplu Bir Bakış"ta Ankara Halkevi yayın organı "Ülkü"nün "Çorumlu" dergisi hakkındaki yazısından alıntılar verilir. Biz de buraya bu alıntıların bazılarını kısaca alıyoruz: "...1942 yılı, İkinci Kanun (Ülkü' nün 7. Sayısından), "Ankara Halkevi sahnelerinde Çorumluların oyunlarının ve türkülerinin çok beğenildiği..." yazılır.

".....Ülkü' nün, Mayıs 1942 tarihli 12,sayısında Behçet Kemal ÇAĞLAR, 'Halay' şiiriyle seslenir..."

Sağda: Şark, imbiğinden dökülen meyler sızar:
Solda: kolunu çarka kaptırmış Avrupa var
Gel çek beni elimden, sağım, solum uçurum
Ruhumu badireden kurtar artık ey Çorum..." şiiriyle yer alır.

Aynı sayıda, Ceyhun Atıf KANSU 'Oyunlar' şiiriyle yer alır.

Açılın, şöyle bir açılın beyler
Başlıyor dağlar, yaylalar oyunu,
El ele tutuştu şehirler köyler
Kurban edin yurda, kesin koyunu

Vur ey Çorumlu vur inlesin davul,
Saz oldun gönlümde vurdun çalındın,
Oyunda birleşir babayla oğul,
Bir şenlik içinde süzülür alay.

Türkmen kızı, söğüt dalı mısın sen?
İnci inci, hafif salındın
Bağlama adını döktü tellerden,
Saz oldun gönlümde vurdun çalındın.

Unutma sevgimi iğdeli gelin,
Mendilinde sakla isteklerini,
Adımı çiziyor gül beyaz elin,
Türkülerine koy dileklerini.

1939 yılı,(Ülkü'nün Mayıs 75,sayısında Çorumlu için şöyle denir : “.....Çorumlunun tarih, edebiyat, sanat ve sair sahalarında bir Halkevi Dergisi'nin yapabileceği işleri muvaffakiyetle ve ciddi bir şekilde başaran varlığıyla övünebileceğimiz bir Halkevi Dergisi örneği olduğunu her nüshamızda söyleyebiliriz...”, “...Çorumlu Dergisi ile ilgili,16 ayrı alıntı yapılır..."

"Aslanın Hikâyesi” Nazmi TOMBUŞ'UN manzum destanıdır.

Aslan simgesiyle: önce Osmanlı İmparatorluğunu, onun yıkılmasıyla da,yerine kurulan Türkiye Cumhuriyeti Devletini ve onun başarısını anlatır.Bu destanın son dörtlüğünü alıyoruz:

Bu dinç baş bu aslana çok yakıştı, çok uydu
Narasını cihanda herkes yeniden duydu,
Herkes su genç aslandan tekrar korktu ve ürktü.
Çünkü onun dinç başı kahraman Atatürk'tü..."

Şube etkinliklerini, vakıflara ait belgeler izler.

ÇORUMLU DERGİSİ SAYI 57

30 Mart1946 tarihli 57. sayı Macide BÜYÜKATAMAN’IN "Bir Adımla Yüzyıllar" yazısıyla başlar. BÜYÜKATAMAN, Ergenekon’dan günümüze Türklüğün destanlar yaratarak gelişini anlatır. Yazıdan kısa bir alıntı yapıyoruz: “.....(Türk’e) kudretli önderler hedef verdi. Kılığını, dinini, yazısını, inancını ve görünüşünü düzenleyen Türk, efsanevi bir kudretle gerçeğin ortasında dimdik ve dinç duruyor. Bir hamlede yüzyılları aştı..."

"Çorum'da Ahilik" Nazmi TOMBUŞUN yazısı. Ahilik üzerine yaptığı araştırmalarını, Ahilik kurumuyla ilgili belgeleri şöyle sıralar.

1-Emir Hasan oğlu Ahi Ahmet vakfiyesi,

2-Ahi icazetnamesi,

3-Beyler Çelebi' nin Abdalata zaviyesi vakfiyesi

4- Ahi Menteşe vakfına ait fermanlar... "

Yazı şöyle sonlanır: ".....Şimdi ören bir halde bulunan Tabakane'deki 'Ahi Evran' tekkesi vaktiyle Ahi mahfili idi. Esnaf toplantıları burada yapılırdı. Bir yatır olmasına karşın bu tekkeye çok saygı gösterilirdi..."

"Köyde Eğitim Davamız" yazısı gezici Başöğretmen Osman TUNCER'İN Eğitim-öğretim konusunda istatistikî bilgiler de verir. Yazısından bir bölüm alıntılıyoruz.

".....İl merkezine bağlı 154 köyde nüfusun yüzde yirmisini teşkil eden ilköğretim çağındaki 10850 çocuğun,3189'u köy okullarında okumakta ve devamları yüzde yüz sağlanmaktadır.1945 yılında köylerimizde Özel İdare' den maaş alan öğretmenlerden başka 63 eğitmen,19 köy enstitüsü mezunu öğretmen çalışmaktadır..."

Âşık Sadık,"Halkevi Destanı"nı yazar. Son dörtlüğü şöyle.

Şimdi dostlar eğlenelim gülelim
Gönlümüzden pası, kiri silelim
Âşık Sadık der ki şunu bilelim
Çok yardım görmüşüz Halkevimizden.

"Cönklerden Derlemeler"de Eşref ERTEKİN, eski bir zamana ait Fukara Destanı ile Bektaşi Nefes ve şiirlerinden Virani' ye ait 9 şiire yer verir. Şair Rızai'nin "Fukara Destanı"ndan birkaç dörtlük alıyoruz.

Rençperde kalmadı koşmaya öküz
Aldığı pahalı sattığı ucuz
Hafta sekiz amma teklifi dokuz
lşte böyle müflis kaldı fukara.

Yüz kuruşta otuz ıskontolara
İşerini hemen Allah onlara
Rençberler eleğin astı duvara
Katı müşkül dertte kaldı fukara.

Şahnalar harmana gelir gezerek
Yarı koymaz yer, yurt yemlik diyerek
Öküz tohum vermiş sanki müşterek
Ekin ekmeden de kaldı fukara.

“Çorum’da Dokumacılık” yazısına şöyle başlanır: “...Bu ayın 7. günü ‘Çorum Dokumacıları Küçük Sanat Kooperatifi “ senelik kurul toplantısını yaptı. Okunan yönetim kurulu raporuna göre, 486 tezgâhla çalışan bu kurumun, 475 kadın 7 erkek üyesi vardır. Üyelerin hepsi gerçek dokumacıdır...", “....Kooperatif 10 bin lira kadar bir sermaye ile 1942 yılında işe başlamıştır,Şimdi elinde seksen bin lira sermayesi ve yedek akçesi vardır..."

Belgeler bölümünde: Koca Mehmet Paşa ve Beyler Çelebi vakıflarının birleştiği bir köyde vuku bulan bir münazarayı halle ait vesika, Beyler Çelebi vakfı hakkında bir vekâletname, Beyler Çelebi evkafına ait berat yer alır...”

"Arı Sırları" yazısı Ziraat Muallimi Fahri ÇÖPLÜNÜN. “Arının Hayat Tarzı ve Üremesi, Arı Yuvası Kovan, Çerçeveli Kovanlara Arı Konulması,Arıların Beslenmesi, Kovanların Yoklanması,Peteklerin Önemi ve Muhafazası, Arı Oğulu “başlıkları altında arıcılık'ı anlatır.

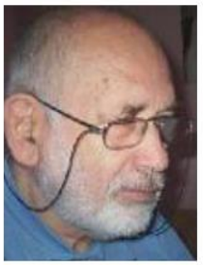

Mahmut Selim GÜRSEL

YENİ BİR KİTAP DOĞDU

Genç ve serbest üslupla yazılmış bir şiir kitabı Arkadaşımın yanında iken tarafıma imzalandı. Şair arkadaşın isme Özgür BİÇER şiir kitabının ismi de "TİTREYEN TOMURCUKLAR" idi.

Her zaman ve her yazara yaptığım teklifi ona da yaptım. O'da tereddüt etmeden teklifimi benimsedi. Sitemize şiirleri ile katkıda bulunacak yeni bir idealisti daha kazanmış oldum.

Şairin kitabınını ön sözünde belirttiği : "Hayat felsefesini şöyle tanımlıyor;'üretmediğin gün yaşamadığın gündür.' "

Şiir bende aşağıdaki etkileri yaptı:

Her şair gibi yeni kelimeler arayışı ve kullanma temayülünde gözüküyor.

Şairimiz; hem eğitmen, spor,hem müzik,hem de şiirle uğraşması onun fıtratından gelen bir meziyeti.

Bizim yaşımızda bulunanların içinde bulunduğu sıkıntıların pek çoğunu yaşamamış olması da gençliğinin gereği.

Yaşamının baharında olması da onum umutsuz aşk tasvirlerini olgunlukla karşılamasına karşın hayatını ya da hayatının bir kısmını yok etmesine kadar varan duygularla yüklü.

"Hayır dersen eğer bana

Kızmam,

Üzülmem,

Hiçbir şey söylemem.

Sadece ölürüm

Bir tanem

Sadece

Ölürüm…”

Şiir kitabını okuyan kişiler şairin umutsuz bir aş için adeta bu dizeleri yazdığını anlıyor. Birkaç şehir ve meçhul kişilere yazılmış kıtalar bulunmakla birlikte;kitabı bastırma cesareti bile bu kitabı yayınlatan kişiye gıpta ile bakan yüzlerce ve hatta binlerce kişini olması da cabası.

Şairimizin şiirleri ay be ay SARIÇİĞDEM ve ÇORMLU 2000 AYLIK KÜLTÜR SANAT VE EDEBİYAT DERGİMDE sizlerle birlikte olacak.

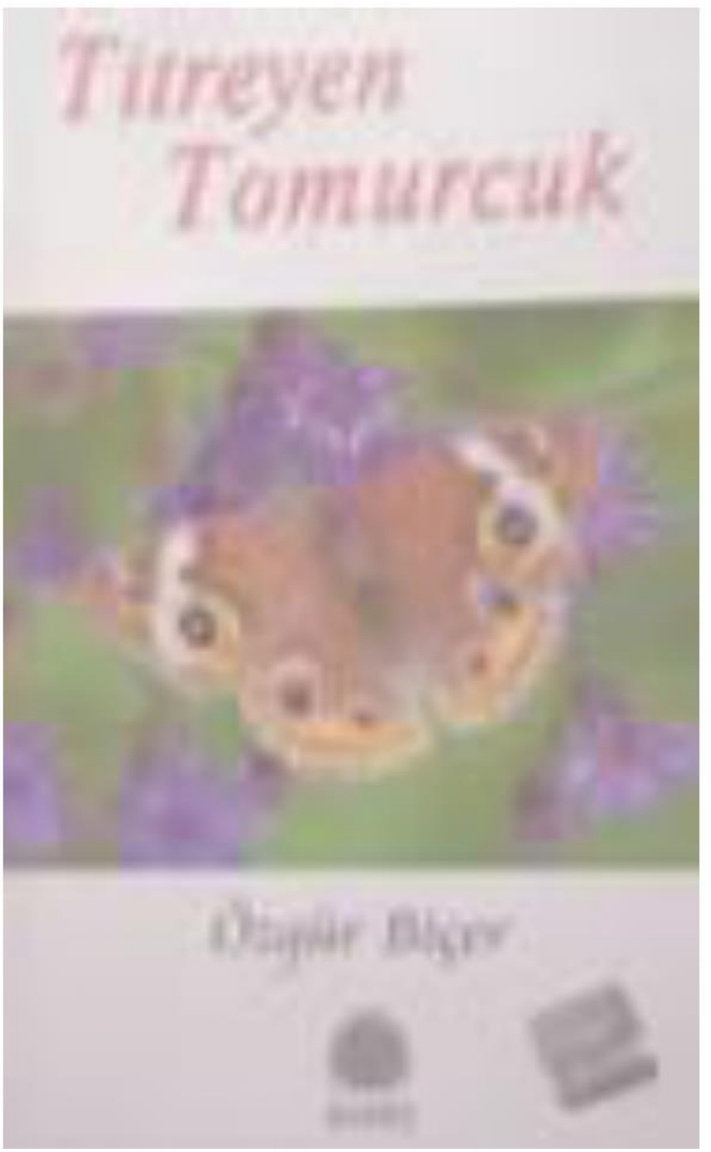

İhsan TOMBUŞ

ENELER

Karanlık günlerde yağmur içinde
Bir an şimşek gibi çakan seneler,
Maziyi bırakıp çamur içinde
Coşkun bir sel gibi akan seneler

Tarih sarıyor siyah bir tüle
Yakıyor, yanıyor, dönüyor küle
Gençleri eğliyor hep güle güle
İhtiyar kalpleri yakan seneler

Yeniyi eskitmek bütün sanatı
Eritir mum gibi tıpkı hayatı
Ağlatır, güldürür şu kainatı
Atiye ümitle bakan seneler
12 Temmuz 1947 Çorum

Zeliha GÖK

CAN FEDA

Al bu can feda olsun sana
Kıyabilirsen al hançeri parçala
Bu kadar büyük olur mu dersin
Hançerin verdiği yara

Sen bir kalemde silen yalan
Hani ne var elle göster tutulan
Ne yana baksam kahpe mizan
Kolay mı verilir sevmeden bu can

Burası dünya bomboş bir han
Kim hancı kim yolcu geçen yoldan
Bu sayfa son sayfa gidiyor devran
Sana bin kez feda bu can

DİKKAT; BU BİLGİLER TELİF ESERİ OLUP YAZARI VE YAYINEVİMDEN İZİN ALINMADAN KULLANMAYINIZ!

YAPTIKLARIM YAPACAKLARIMIN GARANTİSİ ALTINDADIR!

Hazırlayan Mahmut Selim GÜRSEL yazışma adresi corumlu2000@gmail.com

Hukuka, Yasalara, Telif ve Kişilik Haklarına saygılı olmayı amaç edinmiştir.

Gizlilik şartları ve Telif Hakkı © 1998 Mahmut Selim GÜRSEL adına tüm hakları saklıdır. M.S.G. ÇORUM

MAHMUT SELİM GÜRSEL

GÜRSEL YAYINEVİ ÇORUM

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR SANAT TARİH VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

ISSN 1301-9945

SAYI 78

MAHMUT SELİM GÜRSEL

GÜRSEL YAYINEVİ ÇORUM

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR SANAT TARİH VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

ISSN 1301-9945

YIL 7 SAYI 78 25 Ağustos 2005

Üzeyir Lokman ÇAYCI DESEN

Hazırlayan Mahmut Selim GÜRSEL yazışma adresi corumlu2000@gmail.com

DİKKAT; BU BİLGİLER TELİF ESERİ OLUP YAZARI VE YAYINEVİMDEN İZİN ALINMADAN KULLANMAYINIZ!

BİLGİ PAYLAŞILDIKÇA KIYMETİ ARTAR!

Mahmut Selim GÜRSEL DEVEYE SORMUŞLAR
Mahmut Selim GÜRSEL GEL DE SÖYLEME
Ali EMİROĞLU ÇORUM'DA KÖTÜ MERDİVENLER
Salim SAVCI HANGİSİ DOĞRU?
Sakin KARAKAŞ TÜRKİYE'NİN KANAYAN YARASI KAÇAK ELEKTRİK MESELESİ
Muzaffer GÜNDOĞAR ÇORUMLU DERGİSİ 58,59,60 VE 61 SAYILAR
Atilla ALPAY ESKİ BUZDOLAPLARI
Üzeyir Lokman ÇAYCI HAYATA BAKIŞ
Necati ÇAVDAR NASIL ANLATSAM...
Adile TÜRKMEN YETİŞ SEVGİLİM

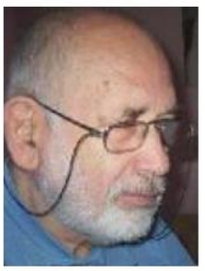

Mahmut Selim GÜRSEL

DEVEYE SORMUŞLAR

Burası; Kayırmacılıkların, önceliklerin, torpilin işlediği bir ülke. Bankalarımız kendi müşterilerine öncelik tanıyor, benzin istasyonları kurumuna öncelik tanıyor, hastanelerde çalışan personele öncelik tanınıyor, insanlar tanıdıklarına öncelik tanıyor. V.B.

Deveye sormuşlar:

-Neden boynun eğri?

-Nerem doğru ki?

Doğruluk ve insanlık adına öncelikli olanlar bu ülkenin insanı da ya diğerleri? Diğer öncelik tanınmayan insanlar bankaların, istasyonların KONU MANKENİ Mİ?

Eşitlikten bahsediyoruz.

Örnek olarak bir bankamızın sıra numarası önceliği kartları olan müşterilerine öncelik tanıyor.

Kartı olan kişiler mi bu kartları kullanıyor?

Hayır. Kartları olmayanlar, torpillilerden olan bir zümre koruma görevlisinin kartıyla, şefin kartıyla, memurenin kartıyla sıra alıyor ve kendilerine bir öncelik tanıyorlar. Nasıl olsa orada kimsenin sesi çıkmıyor. Kimse itiraz etmiyor ve gönüllü olarak olmazsa da mecburen KONU MANKENLİĞİ yapıyor. Bankanın içi dolu, dışarıdan geçenler bu konu mankenliğini bilmiyorsa “Aman ne kadar dolu bir banka (!)” diyerek geçtiğini zannediyorlar.

Resimleri!

İnsanlarımız eşit değil mi ? Banka fişi ile saat beraber sıra geldiğinde çekildi.

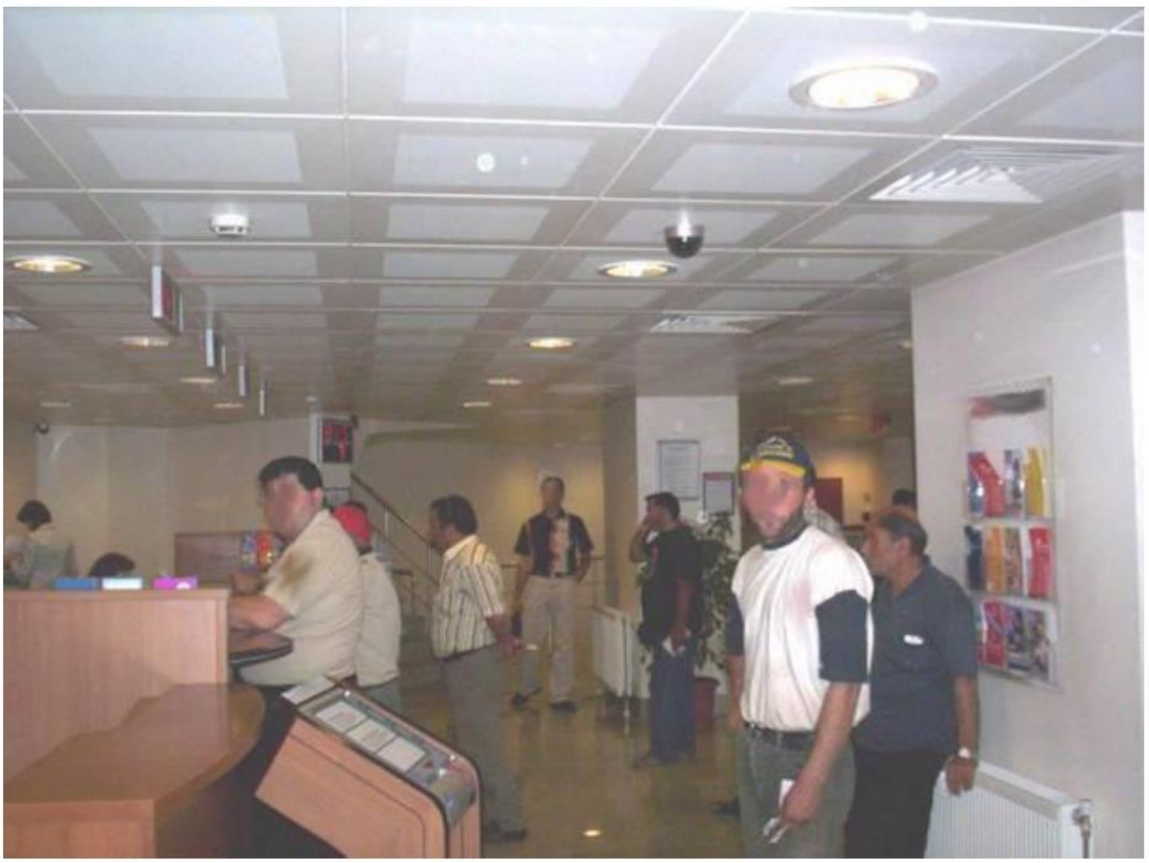

HOŞGELDİNİZ
WELCOME
011

YORUMSUZ olarak:

“(Değişik: 03/10/2001 – 4709/1 md.) Hiçbir faaliyetin Türk milli menfaatlerinin, Türk varlığının, Devleti ve ülkesiyle bölünmezliği esasının, Türklüğün tarihi ve manevi değerlerinin, Atatürk milliyetçiliği, ilke ve inkılapları ve medeniyetçiliğinin karşısında korunma göremeyeceği ve lâiklik ilkesinin gereği olarak kutsal din duygularının, Devlet işlerine ve politikaya kesinlikle karıştırılamayacağı;

Her Türk vatandaşının bu Anayasadaki temel hak ve hürriyetlerden eşitlik ve sosyal adalet gereklerince yararlanarak milli kültür, medeniyet ve hukuk düzeni içinde onurlu bir hayat sürdürme ve maddi ve manevi varlığını bu yönde geliştirme hak ve yetkisine doğuştan sahip olduğu;

Topluca Türk vatandaşlarının millî gurur ve iftiharlarda, millî sevinç ve kederlerde, millî varlığa karşı hak ve ödevlerde, nimet ve külfetlerde ve millet hayatının her türlü tecellisinde ortak olduğu, birbirinin hak ve hürriyetlerine kesin saygı, karşılıklı içten sevgi ve kardeşlik duygularıyla ve "yurtta sulh, cihanda sulh" arzu ve inancı içinde, huzurlu bir hayat talebine hakları bulunduğu;

FİKİR, İNANÇ VE KARARIYLA anlaşılmak, sözüne ve ruhuna bu yönde saygı ve mutlak sadakatle yorumlanıp uygulanmak üzere,

TÜRK MİLLETİ TARAFINDAN, demokrasiye âşık Türk evlatlarının vatan ve millet sevgisine emanet ve tevdi olunur

X. Kanun önünde eşitlik

Madde 10.- Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.

(Ek: 7.5.2004 - 5170/1 md.) Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür.

Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz.

Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.”

Ve:

Resimlerde bulunanların hepsi gerçektir. Sırada olmayıp gelip tek bir gişeye önceliklerle giriyorlar.

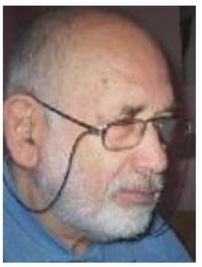

Mahmut Selim GÜRSEL

GELDE SÖYLEME

Bir öğleye doğru Bahçelievler birinci caddede bir motor gürültüsü ile uyandım. Balkona çıktığımda tam bizim evin önünde askatı destere ile kesen bir işçi çalışıyordu. İşçiye seslendim:

-Delikanlı ne için asfaltı kesiyorsun? Dediğimde:

-Karşı apartmanın gazı için. Cevabını aldım.

Delikanlı o apartmanın gazı bağlandı, bir zahmet bahçesine baksan. Dediysem de dinlemedi. 1. caddenin asfaltını iki sıra boydan boya kesti ve koydu. On beş dakika sonra bir kepçe gelerek kesilen yeri kavlatmaya hazırlanınca tekrar ben:

Usta, gaz içinse oranın gaz kutusu bağlandı. Asfaltı boşa kesmen! Dememe rağmen kepçeyi asfaltın kesilen yönüne çevirdi. Birkaç komşu da söylediler dinletemedik. Ustada Nuh dedi Peygamber demedi. Allahtan kazma işine tratuvardan başladı, birinci kepçe tamam, ikinci kepçe tamam, üçüncü kepçede yer hattından alınan elektrik kablosu sizlere ömür. Bende balkondan resim çekip kıs kıs gülüyorum. Neyse, elektrik kurumu arızası geldi, o sıra gaz işlerine bakan ekip geldi, komşularında gazcılara söylemeleri üzerine bir zahmet inerek bahçede bulunan gaz kutusunu gördüler ve 1. cadde asfaltı kazılmaktan kurtuldu.

Şimdi iki çizgi halinde destere yarası ile yatmakta. Yarın yağışlar başlayacak, buradan asfaltın altı su alacak, o güzelim asfalt patır patır patlayacak.

Olan vergileri verenlere olacak. Asfaltı yapanlar işini görecek, asfaltı satanlar kesesini dolduracak.

Şimdi bana göre bu destere ile kesilen yere mucur sermeden önce yola dökülen eritilmiş asfalttan bir bahçıvan kovası ile kesilen asfaltın iç kenarı temizlenerek doldurulursa zannedersem asfaltın yarası kapanmış olur.

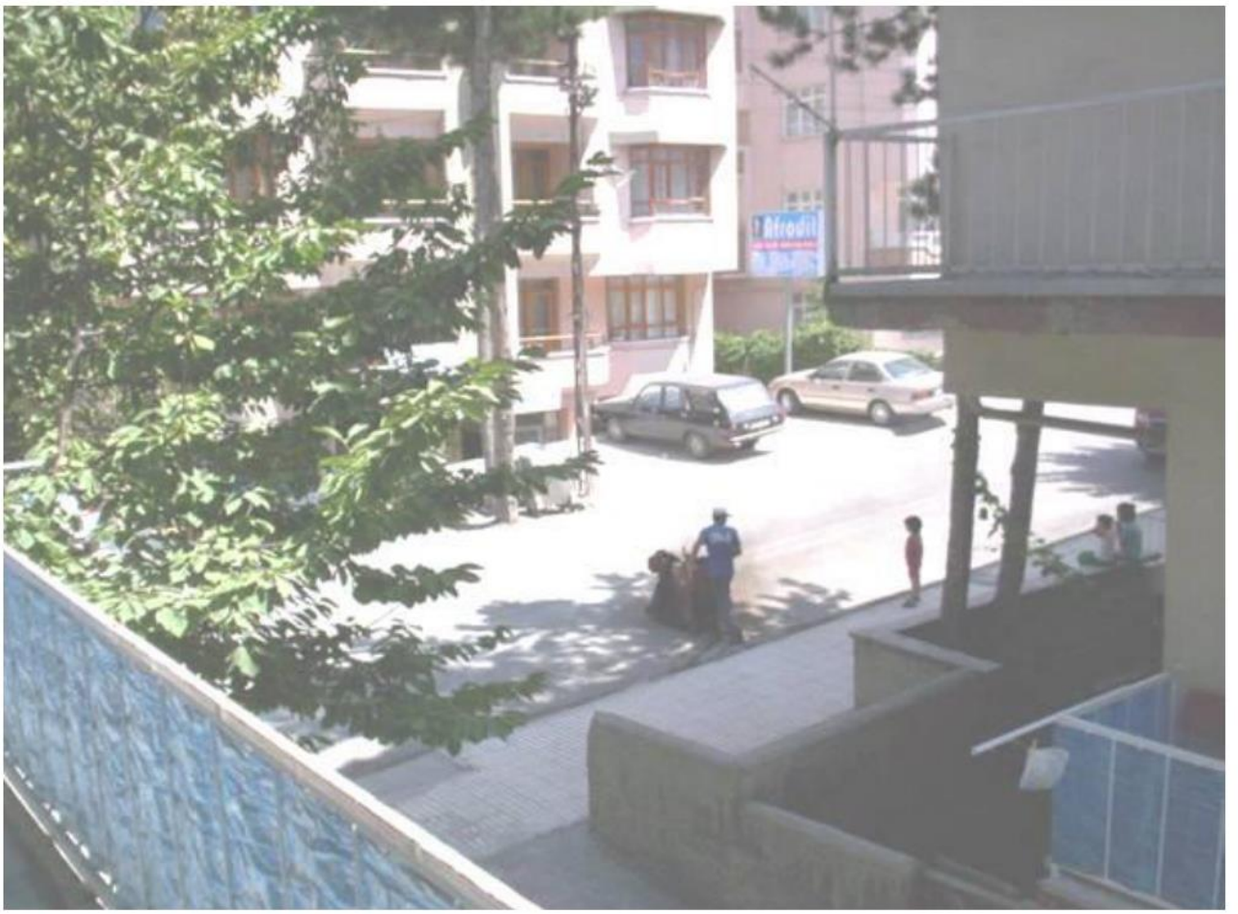

Ali EMİROĞLU

ÇORUM'DA KÖTÜ MERDİVENLER

Bir yazıya böyle başlık olur mu? Beklide; yazdıklarım arasında en iyi başlığı teşkil ediyor. Yazıyı sabırlıca okuyup bitirenler ne dediklerimi anlayacaklar ve bana hak vereceklerdir. Başlığına bakıp ta yazıyı okumaktan vazgeçenler hatalı olmayacaklardır.

Merdiven; insanlar için vazgeçilmez bir şeydir. Eve bir eşik atlayarak girseniz bile, bodruma merdivenlerden inecek ve yatak odalarına merdivenlerden çıkacaksınız. Apartman devrinde yaşadığınıza göre, merdivenlerden uzak kalmamız mümkün değil. O zaman, bu kadar gerekli olan merdivenlerin insanlar tarafından kolayca kullanılır olması gerekir. Ayrıca; merdivenler bazen inip çıkan insanlar için büyük tehlike kaynağı da olabilirler. İşte yazı biterken bu söylediklerimin hepsini de cevaplarını da bulmuş olacaklardır sayın okuyucular.

Çorum'da merdiven durumların ben hep düşünmüşümdür, bir yere girerken veya çıkarken hep merdivenlere gözüm kayar. Çorum'da çok güzel ve rahat merdivenler vardır. Veli Paşa'ların meşhur evlerinin ve otellerinin merdivenleri; planlarını benim damadımın yaptığı kendi evimin merdivenleri; Turgut Özal'ın adını taşıyan binanın merdivenleri; Çorum Hükümet eski binanın merdivenleri,güzel merdivenler arasında zikredilmektedir. Ben; bunları inip-çıkarken tetkik etmişimdir. Ayağınızın burnuna basarak merdiven basamaklarını ayarlamanıza gerek kalmadan yürüyebilirsiniz.

Çorum'da çok kötü çizimleş, ölçüye getirilememiş ve her an tehlike yaratacak şekilde bir gün ölümlere sebep olacak merdivenler de var. Şu saat kulesinin yayındaki PTT'nin merdivenleri, Tedaş'ın dış merdivenleri, Yetmiş beş yıl kültür binasının izah edilemez bir zihniyetle çizilmiş meydan merdivenleri ve de benim büro olarak kullandığım şimdiki yerimin merdivenleri. Bu izah ettiğim kötü merdivenlere örnek gösterilebilirler. Bu koca binaların merdivenlerini yapanlara söz kar etmez ama bunları teslim alanların idraklerine şaşmamak elde olur mu? Bunların ekserisi kamu binaları. Yapıldıktan sonra fen heyetleri tarafından tetkik edilip kabul gören ve resmileşen binalar. Dıştaki merdiven şekli ve ölçülerine dikkat etmemiş kabul; fen heyetinin betonarme hesaplarına dikkat ettiğini düşünüle bilir mi İşte, yer sarsıntılarında önce yıkılıp giden ve hikayesi unutulmaz acı kaynağı olarak kalan; kamu binalarının durumları bunlar.

Bu ölçüsüz merdivenlerin birinden, bir gün bir yaşlı, bir şişman, bir uzun boylu mutlaka düşecektir. Nasıl neticeleneceğini de Allah bilir. İçki içenlerin saydığımız bu kötü merdivenlerden çıkamayacakları düşünülmez ki. Bir sarhoş düşerse iyi oldu mu diyeceksiniz?

Sayın Vali'miz bu binaları ziyaretlerinde, ilgili yetkilileri ikaz edip, bu merdivenlerden bir daha çıkmak istemediğini söyleseler,bu kötü merdivenlerin hepsi,üç günde yeniden ölçü içinde yapılabilirler. Ucube Kültür Sitesinde ise bütün merdivenleri yok eden yeni bir oluşum düşünmek gerekir. Bu sözde kazanılmış bu acayip bina, Çorum için ayıp olmaktan kurtarılmalıdır.

Şimdi yazımım asıl can noktasına geliyorum. Okuyunca zihnimiz açılacak ve Çorum'daki kötü merdivenlerin düzeltilmesinin gereğine inanacaksınız.

Yazacaklarımız; Hiyyary'nin kocası Charles'in babası, Monica'nın sevgilisi ve baş belası ve ABD eski Başkanı Bill Clinton'un başından geçmiş bir olaydır. Başkanın başına gelen olay; Çorum'da yaşayan birisinin başına da gelebilir.

Amerikan Başkanı Bill Clinton; bir akşam çok sevdiği karı koca bir aileye misafir gidiyor. Bu gittiği ev Beyaz Sarayın uzağında.

Başkan herhangi birisinin evine misafir gidecek değil ya! Sofra kuruluyor. Yenilip içiliyor, zaman unutuluyor. Zamanı unutmak demek, yaşamaktan mutlu olup uçmak demektir. Saat bir olunca Başkan işin farkına varıyor. Beyaz Saray'a dönmek için kalkıyor. Ev sahibi önde, ev sahibesi arkada, Başkan ortada merdivenden birlikte inilecek ve Bill Clinton saraya uğurlanacak. Ev sahibi merdivenin ortasına gelmiş; Bill Clinton adımını birinci basamağa atarken iyi tutturamıyor ve ikinci basamağa basıyor. Vücudu Allahlık. Gecede her halde Hasan Zahir suyu içmediler ya. Başkan düşmüyor ama; herkesin duyabileceği kadar şiddetli bir ses sağ bacağının adalelerini içinde hasıl oluyor. Kuadrseps adalesi cart diye yırtılıyor. Şu anda bir insan Başkan'da olsa yürüyebilir mi? O da yürüyemiyor. Gereken tedbirler alınıyor. Tedavi tam altı ay sürüyor. Helsinki'ye gitme işi tehlikeye bile giriyor.

İşte durum bu. Merdiven ne ki denmemeli. Clinton'un başına gelenler de; karısını bir Çorumlu gibi evde bırakıp, ikisinin de tanıdığı bir dostuna misafir gittiği için;Aha uğradı şeklinde tefsir etmemeli;merdiven rahat olmalı.

Salım SAVCI

HANGİSİ DOĞRU?

Sabah Postası dedik. Yazmak istedik doğrusunu yazdık.

Sabah Postası yazlışını gördük. Bu iki sözcük ne zaman bileşik sözcük oldu diye düşünüp kaldık.

Yazıdaki bölümü okuyunca, bu da nereden çıktı? Diyebilirsiniz. Açıklama isteyebilirsiniz. Size hak veririm. Evet, açıklama yapmam gerek.

Devlet yardımıyla yayınlarını sürdüren habercileriyle, yorumcularıyla öncülük yapan TV (Te Ve),(Ti Vi) değil, kanallarını hepimiz biliyoruz.

Kanallardan birisi her sabah SABAH POSTASI'NI yayınlıyor. Ama programı hazırlayanlar, bir yalanışlığı görememişler. Program geldiği gibi yayınlanıyor. Sabah Postası diye ekranlara (peredelere) veriliyor. Sabah Postası adı bileşik sözcük olmuş, haberimiz yok. Bereket versin biraz sonra ekranda doğrusu da veriliyor.

Sayın Jülide GÜLİZAR bunu görmüş olsa, bu yayını hazırlayanları kibarca, içtenlikle uyarır. Oysa TV'LER de çalışan her kişinin bir GÜLİZAR olması gerekir.

Bu yazı yerel basında 8 yerde yayınlanacaktır. İnanınız Ankara'ya ulaşacaktır. Belki de bu yazar havanda su dövmüş diyeceksiniz. Oysa su bir hayat demektir. Dilimize de hayat vermeli; hepimize (sen, ben, o yok) düşmez mi?

Sakin KARAKAŞ

TÜRKİYE'NİN KANAYAN YARASI KAÇAK ELEKTRİK MESELESİ

Geçtiğimiz günlerde Zübeyir KINDIRA'NIN kaçak elektrik meselesi ile ilgili haberi görsel ve yazılı medyada önemli yankı buldu. Haberde TEDAŞ'IN elektrik tahsilâtı yapmakta zorlandığı anlatılıyor.

Özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesindeki illerde kaçak elektrik kullanımın bir türlü önüne geçilemediği anlatılıyor. Tedaş, tüm iller bazında en çok kayıp kaçağın olduğu, en çok satışın yapıldığı, en az kayıp kaçağın hangi illerde olduğuna ilişkin liste yapmış.

Buna göre; en fazla kayıp kaçak oranı Mardin'de. En az kayıp kaçak bulunan il ise Denizli. Türkiye'nin geneli baz alındığında TEDAŞ, 156.901.365.217 kilowatsaat enerji satışı yapıyor. Ancak 134.359.839.244'lük bölümün tahsilâtını yapılabiliyor. Aradaki fark ise kayıp kaçak hanesine azılıyor.

Türkiye genelinde ortalama kaçak elektrik kullanım oranı %14.37 Tedaş yetkilileri iletim hatları teknolojisinin eskimesi, bakımsızlık, özelleştirme, taşeron uygulamaları gibi birçok sebebe bağlı olarak elektrik kaybı olduğunu da belirtiyorlar. Bu sebeplere dayalı kayıp oranı Türkiye ortalamasının is%5 lerde olmasının normal olduğunu belirtiyorlar.

14 ten beşi çıkardığınızda 9 kalıyor. Bakkal hesabı yapacak olursak bu ortalamanın yaklaşık %8 ini Güneydoğu vilayetleri oluşturuyor. Geriye kalan %1-2 gibi bir oranı ise diğer vilayetlere mal etmek mümkün.

Dolayısıyla batı illerinde kaçak elektrik oranı makul düzeye çekilebilmiş. Türkiye ortalamasının %14 lerde olması Doğu ve Güneydoğu illerindeki yüksek kaçak oranından
kaynaklanıyor.

Bu illerde kaçak elektrik kullanma olayı hemen hemen günlük yaşamın bir parçası haline gelmiş. Kısacası bu illerde kaçak elektrik kullanımı olağan görülüyor. Bir başka ifade ile her on kişiden yedisi kaçak elektrik kullanıyor.

Çorum 81 vilayet arasında 32. sırada yer alıyor ve kaçak oranı %9.83 yani Türkiye ortalamasının altında. Şampiyon ise %73 ile Mardin, Şırnak %71 ile ikinci sırada. Onları %66 ile Batman ve Diyarbakır takip ediyor.

Kaçak elektriğin kare ası Diyarbakır, Mardin, Şırnak ve Batman ile böylece tamamlanmış oluyor. Elektrik kaçakçılığında ilk 15 içerisinde yer alan illerin tamamı Doğu ve Güneydoğu'dan.

Bu rakamlar insanın kanını donduracak cinsten. Elektrikçi deyimi ile Diyarbakır, Mardin, Batman, Şırnak ve Hakkâri çok akım çekiyor. Bu bölgede elektrik hatlarında yükün çok ağır olduğu malum.

Evet! Türkiye'nin kanayan yarası kaçak elektrik meselesi. Kullandığı elektriğin faturasını ve vergisini ödeyen, üreten ve bu bağlamda Türkiye'nin sigortası sayılan illerimiz bu aşırı akım karşısında zorlanıyor. Peki ya bu gidişle sigortalar atarsa…

Muzaffer GÜNDOĞAR

ÇORUMLU DERGİSİ SAYI 58

Nisan 1946 tarihli 58. sayının ilk yazısı Ziya BÜYÜK ATAMAN'IN "23 Nisan" adlı yazısında 23 Nisan coşkusunu yarım yüzyıl öncesinden günümüze taşır .Şöyle der yazısının sonunda: “.....Milletin hakimiyeti (Demokrasi) en insani yaşama tarzıdır. Biz buna 23 Nisan' da kavuştuk...", “.....Yurt düne bakarak bu gün bir cennettir ve her gün biraz daha mamur oluyor. Millet kıyafeti ile, dili ile, inanış ve bilgisi ile yepyeni genç bir millet oldu. Türkün en büyük vasfı olan barışçılık, hakka saygı, bilgiye susama, yurdu tapınma, yasaya bağlılık vasıfları cihanda bir daha tasdik edildi..."

"Çorum'da Ahilik" yazısının ikinci bölümünü yayınlar Nazmi TOMBUŞ. Özetle şöyle der: “.....Ahiliğin gelenek ve kuralları Osmanlı döneminde,bütün Anadolu kentlerinde olduğu gibi Çorum' da da 'Lonca' adı verilen esnaf örgütlerinin bir yiğitbaşısı bulunmakla birlikte ,Çorum’da Debbağlar'ın loncası genel bir karar yeri olarak kabul edilmişti. Bütün esnafı ilgilendiren büyük işleri, Tabakhane Mahallesi'nde Ahi Evran Tekkesi'nde genel toplantı yapılırdı. Bu toplantılara debbağların yiğitbaşısı başkanlık ederdi. Genel Lonca'nın kararları değişmezdi..." , “.....Bu kurumlar sonraları bir irtica unsuru haline gelmiş,hatta lüzumlu lüzumsuz memleket işlerine burun sokmaya başlamıştır..."

”.....Çorum’a ilk olarak gelen bir tiyatro kumpanyasının oyunlarını ahlaka aykırıdır diye, bunun men' i için Ahi Evran Tekkesinde bir toplantı yaparak,hükümete başvurdular. Fakat o zaman Çorum Mutasarrıfı bulunan Hüseyin Cahit YALÇIN'IN dayısı Cemal Bey elebaşıları tevkif ettirerek Divani Harbe sevketti. Bu ikinci gözdağı loncaları kıpırdayamayacak duruma getirdi, tamamen söndürüldü...”

Cönklerden Derlemelerde bu sayıda da sürer, Eşref ERTEKİN bu sayıya, Şakir adında bir halk şairinin “Dünya Destanı”nı,10 adet viranı, Seyrani’ ye nezire, Fevziye divanı ve Bektaşi nefes ve şiirlerini alır.

13 dörtlükten oluşan, Şakir'in Dünya Destanı'ndan üç dörtlük alıyoruz.

Gelür huzuruna boyun eğerek
Bil tüketmek ister seni yiyerek
Sütlü sütlü meler kuzum diyerek
Develi, koyunlu, inekli dünya

Süslenmiş kızları hep koca bekler
Dünürleri biri birini ekler
Alup düğün kurar çok pezevenkler
Davullu, zurnalı, köçekli dünya

Yıktı benim diyen kahramanları
Kuruttu dibinden yaş fidanları
Harap etti nice hanumanları
Baltalı, kazmalı, kürekli dünya.

Macide BÜYÜKATAMAN, "Mimar Sinan" üzerine yazar.

"Verem Hakkında" yazısıyla Dr. Fazıl ERCİYAŞ,veremden korunma yöntemlerini açıkladıktan sonra kısaca şöyle der: “.....Verem hastalıklarının çokluğu nedeniyle Çorum ilinin bir Verem Mücadele Dispanseri'ne çok ihtiyacı vardır..."

Halkevi’nin 1946 Nisan ayı etkinliklerini, Fahri ÇÖPLÜ'NÜN, "Arı Sırları" yazısı izler.

Son bölümde yine tarihsel belgelere yer verilir.

ÇORUMLU DERGİSİ SAYI 59

Haziran 1946 tarihli 59. sayı, Ziya BÜYÜKATAMAN'IN "19 Mayıs" yazısıyla başlar. Bu bayram gününü şöyle tanımlar: “.....Bütün yaraları sararak esareti hürriyete, cehaleti bilgiye, ihtiyarlığı gençliğe, haraplığı bayındırlığa, hülasa;geceyi gündüze, karabahtı aydınlığa çekiveren o mutlu günde Mayıs ayının ortalarına denk düşmüş,bize bütün acıları unutturarak bayram günleri yapmıştı...", “.....19 Mayıs yılın en güzel günü,bahtımızın bayramıdır..."

"Sıtma Öğütleri" yazısından sonra, Tarih-Coğrafya Öğretmeni Necmi ŞAMLl'NIN "Türkiye Nüfus Yoğunluk Bölgeleri ve Çorum'un Yeri" başlıklı yazısı yer alır.

Dr. Fazıl ERCIYAŞ, "Spor ve Cinsi Terbiye" konusunda yazar.

Tarihi bir öyküyü,"Der-Beyan-ı Menak'b-ı Ali Osman"ı, elyazması bir kitaptan alıntılayıp yayınlayan Eşref ERTEKİN'DİR.

Bu Osmanlı Devleti'nin kuruluşunun öyküsüdür.

Eşref ERTEKİN'İN bu sayı için "Cönklerden Derlediği" Mersiyeyi ilhami, Hakimi, Nesimi, Mersiye Hakimi, Gazeli, Mevci, Türabi, Bektaşi şiir ve nefesleridir. Bektaşi şiir ve nefeslerinden bir bölüm alıyoruz:

(Kul Cenan sordu, Mansur Abdal söyledi)

Evvel dünyaya kim geldi
Gelindi Mansur haber ver
Gelsin mana dinleyenler
Hak mavahile kanidir Hu

Kaçan bin yıldır dururdu
Ya bu kandili kim kurdu
Evvel dünyada kim öldü
Gelindi Mansur haber ver

Yüz bin yıllar kandil durdu
Kandili dünyada Hak kurdu
Evvel dünyada Habil öldü
Evvel ahir fanidir Hu.

Mümkün mü hicana yandır
Bülbülüm gülşene kondur
Kul Cenan üstadın kimdir
Gelindi Mansur haber ver

Mansur Abdal dünya fani
Amel işle özün tanı
Mevlâm yaratmış cümle insanı
Dünya bir mihnet evidir Hu.

"Canikli Ali Paşa'nın Islahat Layihası" yazısı bu sayıda başlar gelecek sayıya sarkar.

Ödüllü bir yarışma duyurusu: "1947 yılı CHP Sanat Mükâfatı".

Piyes müsabakasına katılma şartları şöyle belirlenir.

1940 yılından sonra basılmış telif eserler için birinciye 3000,ikinciye 2000,üçüncü gelene 1000 lira ödül verilecektir.

Son bölüm yine beratlar, vakfiye suretleriyle sonlanır.

ÇORUMLU DERGİSİ SAYI 60

Temmuz 1946 tarihli 60,sayı "Seçim Münasebetiyle Bir Konuşma" yazısıyla başlar.

Sekiz sayfalık bir konuşma metni olan yazı, Edebiyat Öğretmeni Mediha AYAN'IN.

Yazının özü: Cumhuriyetin kuruluşundan o güne değin yapılanlar İnönü'nün başardıkları ve oyların O'na verilmesi yönündedir.

Eşref ERTEKİN'İN tarihi bir öyküyü anlattığı yazısı."Der-beyan-l Menakıb-ı Ali Osman" yazısı geçen sayının süreğidir. Bu yazıyı "Canikli Ali Paşa'nın Islahat Layıhası" izler. Her iki sayıda sekizer sayfa olup, süreği gelecek sayıya sarkar.

Eşref ERTEKİN'İN "Cönklerden Derledikleri"nin ilki, Tarihi İbn-i Çapan, diğerleri Yunus Emre'ye ait bir ilahi, diğer bir gazeli Hz. Yunus ve Şerhi, Kelam-ı Hazreti Nakşi Rahmetullah, Güfte-i Sultan Selim ve Bektaşi şiir ve nefesleridir. Böyle isim vererek geçiştirdiğimiz, ağdalı bir Osmanlıcayla yazılmış olanlardır. Dili anlaşılır olduğu için Yunus Emre'ye ait olan bir ilahiyi örnek olarak alıyoruz.

Ne göründü şu Ferhat'ın gözüne
Kayaları kesüben dosta yol eyler

Ne göründü şu Yakub'un gözüne
Yusuf'un aldırmış ahü nar eyler

Ne göründü şu Mecnun'un gözüne
Leyla'sını yitirmiş ahü zar eyler

Ne göründü şu Ethem'in gözüne
Tacını tahtını tarümar eyler

Aşık Yunus'un altun sözleri
Söylenmez nâdâne kızıl pul eyler.

Sultan Selim' e ait olan,"Güfte-i Sultan Selim" şiirinden de bir bölüm alıyoruz.

Osmanlı arslanları cenge gitmeden
Din düşmanlarına satır çalmadan
Şu kâfirden intikamım almadan
Gözüm açık gider ölürsem böyle

Nice ibadullah kâfirde ahı
Derununda yanar daim çırağı
Kıraat edelim Kitabullahı
Dinde şeri midir oturmak böyle.

Gidelim semti gazaya ya nasip neyler
Ya mağlup eyler bizi ya galip eyler
Ah edüb Sultan Selim böylece söyler
Ceddim ahı kâfirde kalsın mı böyle..."

Bu sayı da Çorum'da vaki Ahmediye Medresesi vakfiyesi yazısıyla sonlanır.

ÇORUMLU DERGİSİ SAYI 61

Ağustos 1946 tarihli 61.sayı Çorumlunun son sayısıdır. Bu sayıda iki yazısının sonunda ‘Bitmedi’ , ’sonu var’ denildiği halde, herhangi bir bilgi verilmeden Çorumlu birdenbire yayımına son verir.

Bu sayının ilk yazısı, Necmi ŞAMLI’(OĞLU) nun. “14.Dil Bayramı Dolayısı İle Bir Konuşma" başlıklı yazısıdır.

Dil konusunu tarihsel süreci içinde ele alan Necmi ŞAMLI, geçmişten günümüze Türk Dili'ni inceler. Yedi sayfalık yazıdan bazı alıntılar yapıyoruz: "...Türk dilini tam anlamıyla dünyaya tanıtan tanık Miladın 8.yüzyılında dikilmiş olan Orhun (Orkun) ve Yenisel Anıtları'dır. Göktürkler tarafından M,S 732'de Kültekin ve 735'te Bilge Kağan adlarına dikilmiş olan bu anıtlara,Uygurlar tarafından Yenisey havalisinde dikilmiş olan taş anıtlar en temiz en zengin Türkçenin örneklerini vermektedir...", "...M.S.1070 yıllarında Yusuf Has Hacip Bu Ali Bin Süleyman Arslan Buğra Karahan'a takdim ettiği 6600 beyitlik Kutatgu Bilig (Saadet Veren Bilgi) adlı eserini Türkçe yazdı...", "...Yine 11 asırda Kaşkarlı Mahmut'un 1072-1074 yılları arasında Bağdat'ta yazdığı Divan-ı Lugat'it Türk adlı eser Türkçenin zenginliğini ve Türkçe öğrenmenin Araplar için lüzumunu belirtiyordu...", ".....Miladın 12,asrında yaşamış olan Ali Şir Nevai,yazdığı Muhakemat al Lügateyn adlı eserinde,Türkçe kelimelerle Arapça kelimeleri karşılaştırarak Türk Dili'nin güzelliğini ve diğer dillerden üstünlüğünü,güzel bir Türkçe ile dünyaya tanıtıyordu...", "....15-16.yüzyılda dünyanın en büyük Türk Devleti olan Osmanlı İmparatorluğu'nda Türk Dili üzerindeki yabancı egemenliği bütün şiddetiyle devam etmiştir. Türkçe, Arapça, Farsça kelimelerden meydana gelmiş bir Osmanlıca Arap ve Fars kalıp ve kurallarıyla dolu bir Divan devlet Edebiyatı meydana gelmiştir. Halk diliyle devlet dili,Divan Edebiyatı ile Halk Edebiyatı arasında uçurum meydana gelmiştir..", "..Tanzimat Fermanından sonra...", ".....Şinasi ve Ziya Paşa...", "...Şemsettin Sami ve Ziya Gökalp gibi büyük Türkçüler dilin sadeleşmesinde büyük roller oynadılar...", "....Yeni kurulan Türk Devleti'nin benliğini hissetmesi de ancak Türk Dili'nin bağımsızlığını kurtardıktan sonra oldu,işte 26 Eylül 1932'de İstanbul Dolmabahçe Sarayın' da toplanan Dil Kurultayı'nın yüklendiği ağır görev bu idi,Bu tarihten sonra kurulan 'Türk Dil Kurumu' da bu amacın gerçekleşmesi için çalıştı..."

Geçen sayıdan süren "Canikli Ali Paşa'nın ıslahat Layıhası"'ile "Der-beyan-Menakıb- ı Ali Osman" yazılarının biri 9,diğeri 8 sayfa yer tutar. Devamı başta da söylediğimiz gibi bir daha hiç çıkmayacak olan gelecek sayıya kayar.

"Çenklerden Derlemelerde yine Bektaşi şiir ve nefeslerini yayınlar Eşref ERTEKIN.

Çorumlu, bu 61 sayısıyla bir daha çıkmamak üzere yayım yaşamını noktalar.

BİTTİ

Atilla ALPAY

ESKİ BUZDOLAPLARI

Bugün seccadelerde unuttuğumuz dünün ak saçlı nineleri veya beli bükülmüş ihtiyarları elbette ki bir elli yıl öncenin taze gelinleri veya genç kızları; erkekler de pos bıyıklı birer yakışıklı delikanlıları idiler.

Şehrimizin Devane ile çöplük, Küçükpark ile Kale, Karakeçili ile Üçtutlar arasına sıkışmış eski mahallelerinde -birazda Hıdırlıkda- toplam 15-20 bin kişi yaşardı. Rahmetli öğretmen Recep Rahmi Tankaya bu günkü Atatürk Lisesinin beş yüz m. altına gidip bir bahçeli ev yapınca adını deli' ye çıkarmışlardı, Piri Baba çamlığı ise önünden saygı ve huşu ile geçilen Piri baba evliyasının da türbesi bulunan şehrin en eski mezarlığı idi.

Bağlarda daha tanelerinden salkımı görünmeyen kara üzümler olur, sonbaharda pekmezler kaynatılır ve ana caddelerden gıcırdayan tekerlekleriyle kağnı arabaları ile kömüşler geçerken evlerde elektrikle işleyen aletlerde henüz bulunmazdı.

Bugün dilleri ile fırıncı küreği arasında benzerlik bulunan şimdiki bazı gelinlerin sabah ezanında kalkan ve kayınpederinin karşısında "hazır ol" da duran çilekeş, cefakâr ve vefakâr büyükanneleri; hayatlarını kolaylaştırabilecek bu günkü teknolojik nimetlerden bihaber veya yoksun garip divanelerdi. Zaten onların yaptığı işi de bugün kimse yapamazdı. Bir çamaşır yıkamak, tarhana yapmak, erişte kesmek, turşu vurmak, pervada kaynatmak veya bir bağ bozumu ömür törpüleyen işlerdendi.

Sıcak yaz günlerinde yemekler günlük pişerdi. Mutlaka tereyağı kullanılırdı. Çiçek yağını henüz kimse bilmezdi. Hidrojenli sana ve vita gibi karışık ve ne idüğü belirsiz yağlarda piyasada henüz yoktu. Zeytinyağı yanlızca ege bölgesinde tüketilirdi, iç Anadolu ise sadeyağdan şaşamazdı.

Soğuk su ihtiyacı için hemen her evin kuyuları vardı. Ve bunlardan çekilen sular testiye konur ve toprağa gömülürdü. O zaman bu günkü buzdolabının

vazifesini “teldolap”ları yapardı. Hemen her evde bulunurdu. Kapağına kafes teli gerilmiş, bir buçuk metreye yakın yükseklikte otuz cm derinliğinde masif çamdan mamul bu dolaplar besinleri sadece haşerat’ tan korurdu. İçine konanların bozulmasını ise önleyemezdi. Zaten yemekler günlük pişerdi. Yoğurtlar torbada katık olurdu. Erişteler, bulgurlar, kurutulmuş sebzeler hep mutfağın ahşap tavanına asılmış birer bez torbanın içinde bulunurdu. Mutfaklarda kuzineler vardı. Bunların üç veya dört gözünde aynı anda birkaç çeşit yemek pişer, tepsilerle börekler yapılır, hem de ısınılırdı.

Çorumdaki fırın sayısı bir veya ikiydi, onlarda fantezi francala yaparlardı. Bunları önce gayrım üslümler yerdi. Yerli ahali yufka açar ve bunları kuru bir odaya “ kater-kater”-üst üste- yığar, yiyeceği zaman alır-ıslatır ve dürüm yapardı.(Mayasız olan bu ekmek çeşidi bugün hâlâ çok bilimsel ve doğru bir beslenme biçimidir.)

Kara undan mamül bu yufkada maya kullanılmadığı için asla küflenmezdi. Hazmı zordu. Sabah çorbası içip işine giden Çorumlu akşama kadar acıkmazdı. Yemenden gelen kahvenin yerine kaim olacak olan Çay ise yurdumuzda henüz ekilmeye başlanmamıştı.

İşte bu teldolap kısa zamanda bilhassa kahvaltılıkarı, reçelleri vb bazı maddeleri saklamaya yarayan havadar bir mutfak gereci idi. Hemen her evde bulunurdu. Zaten o zamanki bir düğün çeyizi de ne idi ki? İki kat yün yatak, bir-iki yorgan, iki kırma sandalye, birkaç tepsi, bir ibrik, iki bakır kazan, bir tel dolap,beş altı ot yastık,birkaç gaz lambası vs den ibaretti. Yani bir at arabası yük; çul-çaput, bakır kap-kacaktı. Hepsini toplasan beş yüz kilo gelmezdi. (bu gün bir yeni gelin çeyizi 20 ton gelmektedir ve bir kamyon ancak taşıyabilmektedir.)

Çarşıda o zaman buzcular bulunurdu. Delikli on paralara belki bir at arabası yükü buz alınabilirdi. Bu da cacıklara, sürahilere, zeytinyağlı dolmalara konurdu.

Sonra bir gün büyük bir keşif olan “Buzdolapları” yapıldı. Bulunduğu evlerde konu-komşu bunları seyretmeye giderdi. Bu öyle bu günkü gibi derin dondurucu-lu-no frost veya bilmem ne serisi olmayıp masif çamdan mamül bir kapalı dolabın içine çinko döşenmiş şekliydi. O testere ile kesilen veya sıkışmış kardan mamül buz kalıpları bu dolabın içine yerleştirilir, etrafına talaşlar serpilir ve tencereler de bunun içine yerleştirilirdi. Ancak kırk sekiz saat besinleri bozulmaktan koruyan bu dolaplar bir yerlerinden mutlaka su alırlar ve de zamanla çürürlerdi.

Başka da bir çare yoktu.

Üzeyir Lokman ÇAYCI

HAYATA BAKIŞ

Zeynep Şarlak Paris'te posta Europe Gazetesizinin "Genel Yayın Müdürüydü". Benimle röportaj yapmak istediğini telefonla bildirdi. Ben de bu isteğini kabul ederek ilgili gazetenin onuncu Paris'teki bürosuna belirtilen gün ve saatte gittim. Önce birbirimizle tanıştık. Sonra sorular bölümüne geçildi. Bana bir sorusunda "Hayata nasıl bakıyorsun?" Dedi. Ben hiç abartmadan : "evimin içindeyken sadece eşyalarımı, odalarımı görüyorum. Pencereden baktığımda arabamı ve caddeden geçen insanları görüyorum. Çatıya çıkarsam şehrin tümünü seyrediyorum. Uçakla giderken önce bir şehri, daha sonra bir ülkeyi ve ülkeleri görüyorum. Bütün bunlara rağmen gözlerimi kaparsam hiç bir şey göremiyorum." Dedim.

Bahsettiğim bu röportaj aylık posta Europe gazetesi'nin 1999 yılı mart ayında 28. numaralı sayısında yayınlandı. O zamanlar Paris'te doktora öğrencisi olan Zeynep hanım bugün İstanbul'da bir üniversitede öğretim görevlisi olarak görev yapıyor.

Hızla geçen ömrü iyi değerlendirenler kazançlı; boş şeylerle uğraşanlar ise biliyorum ki hiç huzurlu değiller.

Geçmişte olduğu gibi başarılı insanlarımızın köreltilmesi ve ta başında silinip atılması için dış mihraklı tahrip odakları her vilayette ellerinden geleni yapmaktadırlar. Onlar kahve köşelerinde pinekleyen insanlarımızla, birbirleriyle çekişen, parçalanmış toplumlarla tatmin oldukları için bu yönde istedikleri her şeyi pervasızca yapıyorlar.

Bir zamanlar bana işkence yaptırtanlar da onlardı. Babamın sattığı av malzemeleriyle, ruhsatlı silahıyla beni suçlayan piyon insanlar hedeflerine ulaşırken tek bir Allah'ın kulu çıkıp; bu gencecik insana haksızlık yapıyorsunuz, iftira ve asılsız suçlamalarla incitiyorsunuz?; Diyen olmadı. Bugün; o zamanlarda benimle

ilgilendiklerini söyleyen çatlak seslileri ne yazık ki gerçekleri ifade etme yürekliliğini de gösteremiyorlar.

Her şeye rağmen İlahi Adaletin nasıl tecelli ettiğini biz biliyoruz. Bundan haberi olmayanlar ulu orta benim arkamdan asılsız ve mesnetsiz neler konuştuklarının benim tarafımdan bilindiğini de ne yazık ki fark edemiyorlar. Birlik ve beraberliği hazmedemiyoruz.

Auchan, Leroy Merlin, Carrefour gibi Fransa'da yüzlerce şubesi bulunan ünlü birçok büyük mağazaların sahipleri Yahudilerdir. Bütün yabancı ülkelerden gelen işçiler Türkler dâhil, Yahudi patronlardan iş alarak hayatlarını sürdürmektedirler. Her Yahudi iş yerinde 4 ila 5 tane kumbara bulundurmaktadır. Her sabah birbirini ziyaret eden yahudiler bu kumbaralara; bu gün Yahudilik için ne yaptın? Parolasıyla, her birine en az 10 üro karşılığı para atarak, Yahudi öğrencilere, yaşlılara, hastalara, gençlere ve İsrail devletine bu şekilde destek olmaya çalışmaktadırlar. Ayrıca yaklaşık 2 santimetre eninde 8 santimetre boyunda bez üzerine İbranice yazılmış olan armalarını her Yahudi iş adamı iş yerini açarken veya kaparken eliyle dokunarak öpmektedir. Bu adeta gelenek haline getirilmiştir.

Gurbette Fransa gibi ülkelerde iki Türk'ün bir araya gelip bir iş yeri açtığı hiç görülmedi. Açtılarsa dahi ömrü 2 yıl sürmedi. Fransızların bu yönde çok sık ifade ettikleri bir söz var : "Yahudilerin ortaklığı en az kırk yıl sürer, Türklerinki ise 40 ay sürmez" Bir çöküntünün içerisindekiler, pekiyi biz ne yapıyoruz? Erkeklerimiz erkekliklerini ispat etmek için her nerede bulunurlarsa bulunsunlar gereğini yapıyorlar. Kadınlarımız parçalanan aileler içerisinde acılar içerisinde. Üniversitelerde okuyan kızlarımızın durumları ise hiç iç açıcı değil; maddi imkânsızlıklar ve kapitalist çark onları da evirip çeviriyorsa; bu sebeplerle zengin erkekler ve fakir öğrenciler arasındaki sekse dayalı parasal ilişkiler ve tahribatlar hiç fark edilmiyor. Ahlak çöküntüsü, ilişki bozuklukları, ihmal arasında kalan insanlarımızın günümüzde tek düşündüğü şey ise "para". Sömürülerle dolu bir hayat; biz sömürülen insanlar olarak bulunduğumuz ülkelerde ısınmaya çalışıyoruz. Konsolosluklarımız sadece pasaport, evlilik ve askerlik işleriyle uğraşıyorlar. Boş verin bir üniversiteyi veya liseyi; Fransa'da tek bir Türk okulu dahi yok. Şimdi metro başlarında, pazar yerlerinde dilenenler arasında Türk kadınları da var. Ayrıca Romanya'dan gelen dilenciler Fransa'da iyice organize olmuş durumdalar. Ve belli merkezlerden belirlenen önemli noktalarda dilendirilirlerken öğrendikleri bir iki kelimeyle kendilerinin "Türk" olduklarını ifade ediyorlar.

Bilir bilmez yukarıya attığımız taşlar başımıza düşünce, zaman zaman can havliyle, feryat ederek nedense sen yaptın diye, birilerinin arkasından koşuyoruz. eee kardeşim sen bu kadar şuursuzsan ben senin için ne yapabilirim ki?

Sanal ortamdaki hızlı değişkenlikler, çoktan beri sanal ortamda gruplar arasında geçen tartışmaları izliyorum veya yazışmalara katılıyorum. Aynen günlük hayatımızda olduğu gibi bir ortamı bu alanda da görüyorum. Tacizler, hakaretler hatta uydurma söylentiler bir anda önemli bir seviyede birçok yere ulaştırılıyor. Stres ve çöküntüler içerisine giren insanları hatta kışkırtıcılık yapanları veya bunlar için fırsat kollayanları fark ediyoruz. Tehditleri, karşı koymaları, sindirme hareketlerini ya da yönlendirme gayretlerini veya ustalıkları izleyebiliyoruz. Bizim bilmediğimiz, fark edemediğimiz hatta geleceğe taşınabilecek olayları ve acıları bu boşluk veya kontrolsüzlük içerisinde hissedebiliyoruz. Önemli olan güçlü olmak veya olaylara geriden bakarak bu akıntının boyutlarının farkında olmaktır. Hızlı bir değişkenlik içerisinde gelişmelerin neresinde kalabileceğimizi kestirmenin de kolay olduğunu söyleyemeyiz. Bir sürükleniş içerisinde bir yığın olaylara hazır olmayanları belki kendimiz de dâhil gelecekte farklı konumlarda ve istenmeyen olaylar içerisinde görmeye kendimizi alıştırmalıyız. Çünkü bize dost görünen düşmanlarımız bizleri huzurlu görmek istemiyorlar.

Uzaktan fark edebilmek; bazı şeyleri uzaktan fark etmek mecburiyetindeyiz.

Yazımın ilk başlangıcında ifade ettiğim sözlerimi tekrarlamak istiyorum : “evimin içindeyken sadece eşyalarımı, odalarımı görüyorum. Pencereden baktığımda arabamı ve caddeden geçen insanları görüyorum. Çatıya çıkarsam şehrin tümünü seyrediyorum. Uçakla giderken önce bir şehri, daha sonra bir ülkeyi ve ülkeleri görüyorum. Bütün bunlara rağmen gözlerimi kaparsam hiç bir şey göremiyorum.”

Selam ve sevgilerimle,

İç Mimar ve Endüstri tasarımcısı

http://monsite.wanadoo.fr/sevgı/

http://serran.site.voila.fr/index.jhtml

Necati ÇAVDAR

NASIL ANLATSAM...

Nasıl anlatsam seni anladığımı,
Yalnız olmadığını aydınlıkların karanlıkların.
Seninle olduğumda halkın yalnız bildiğini
Yüreğimin senle yanıp senle söndüğünü
Kalp atışlarının gözyaşlarımın,
Seninle attığını, sana gittiğini
Yeşile dönmediğini otların,
Sensiz güllerin açmadığını.
Naz yapmadığını goncaların,
Bülbüllerin boşa ötmediğini.
Çağlayıp giden suların,
Denizlerin okyanusta bitmediğini.
Bin bir lezzet sunan nimetlerin
Lezzetleri sensiz tatmadığımı.
Kendinden sulamadığını yağmurların,
Bulutların zerre atmadığını.
Gönüldekini koparmadığını fırtınanın.
Rüzgârın sensiz kopmadığını,
Bir zamanı olduğunu tüm doğumların.
Mayaların sensiz tutmadığını,
Bir anda dindiğini tüm dertlerin.
Seninle ağlayıp seninle gülündüğünü.
Nasıl anlatsam.....
Hep dağ ötelerinde olduğunu Şirinlerin,
Ferhatların senin için dağlar deldiğini.
Kalplerinin parçalanmadığını sevenlerin,

Mecnun’un Leyla’yı sende bulduğunu.
Hep sana götürdüğünü tüm izlerin,
Yakub’un Yusuf’u senle gördüğünü.
Sebepsiz gezmediğini enginlerde gemilerin,
Tufan-ı Nuh’un senle dindiğini.
Sevmenin ayrılıklara, hicranlara gark ettiğini,
Her oluşun sende başlayıp sende bittiğini,
Sevenlerin sana dönüp, sana gittiğini.
Sensiz sevginin hepten mahvettiğini
Nasıl anlatsam ....
Bildiğimi.....
05.04.1995

Adile TÜRKMEN

YETİŞ SEVGİLİM

Hüzünlenirim akşamlar olunca bana,
Gamlar kederler yüklenir cana,
Düşkün halim duyulursa sana,
Ellerin bağlıysa da yetiş sevgilim.

Hayalim gözlerinle karşılaşınca
Maziler beynimde vurgulaşınca,
Bir acı haberim ulaşınca,
Kolların zincirde olsa yetiş sevgilim.

Ay bulutlar arasından savuşunca,
Geceler gündüzlere kavuşunca
Başım ecel yastığında konuşunca
Dilim son cümlede iken yetiş sevgilim.

Bir uçan kuştan haber alırsan
Şaşırıp yolunu perişan olursan
Seni bir daha görmeden ölürsem
Toprak üstümü örtmeden yetiş sevgilim.

DİKKAT; BU BİLGİLER TELİF ESERİ OLUP YAZARI VE YAYINEVİMDEN İZİN ALINMADAN KULLANMAYINIZ!

YAPTIKLARIM YAPACAKLARIMIN GARANTİSİ ALTINDADIR!

Hazırlayan Mahmut Selim GÜRSEL yazışma adresi corumlu2000@gmail.com

Hukuka, Yasalara, Telif ve Kişilik Haklarına saygılı olmayı amaç edinmiştir. Gizlilik şartları ve Telif Hakkı © 1998 Mahmut Selim GÜRSEL adına tüm hakları saklıdır. M.S.G. ÇORUM

BİLGİ PAYLAŞILDIKÇA KIYMETİ ARTAR

MAHMUT SELİM GÜRSEL

GÜRSEL YAYINEVİ ÇORUM

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR SANAT TARİH VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

ISSN 1301-9945

SAYI 79

MAHMUT SELİM GÜRSEL

GÜRSEL YAYINEVİ ÇORUM

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR SANAT TARİH VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

ISSN 1301-9945

YIL 7 SAYI 79 25 Eylül2005

Hazırlayan Mahmut Selim GÜRSEL yazışma adresi corumlu2000@gmail.com

DİKKAT; BU BİLGİLER TELİF ESERİ OLUP YAZARI VE YAYINEVİMDEN İZİN ALINMADAN KULLANMAYINIZ!

BİLGİ PAYLAŞILDIKÇA KIYMETİ ARTAR!

Mahmut Selim GÜRSEL BİR ÇINAR DAHA DEVRİLDİ
Mahmut Selim GÜRSEL DÜZELTİLMESİ UMUDUYLA
İsmet ÇENESİZ BAĞDA YAZ;
Salim SAVCI YAYIM VE YAYIN SÖZCÜKLERİ ÜZERİNE
Sakin KARAKAŞ REHBER ÖĞRETMENLER NE İŞ YAPAR?
Atilla ALPAY İSO 9001
Mehmet KURTBAŞ FARKINDAYIM OĞUL
Zeliha GÖK KARA KIŞ SARDI GÖNLÜ

Mahmut Selim GÜRSEL

BİR ÇINAR DAHA DEVRİLDİ

Tanışmamız bir sonbaharda Ölçek İş Merkezinde olmuştu. Yaşlı ve dinç bir adam çıldır çıldır bakan gözleriyle kapıdan içeriye göz atarak:

-Mahmut Gürsel Sen misin? Diyerek sormuştu. Cevap verdim.

-Evet, benim, buyurun? Dedim.

-Bey; bana Ormancı Ekrem derler. Diye devam etti. Bende:

-Lütfen buyurun oturun Ekrem Amca. Dedim.

Beni yeğeni Çorum'da dergi çıkartıyor, iş yeride şurada demiş. O da merak Ederek yayınevimize gelmiş. Kendi zamanının ormanlarını, zamanında kullanılan yaylakları, yapmaya çalıştıklarını her faal insan gibi bir çırpıda anlattı.

Ben de pek çok arkadaşa yaptığım teklifi yaptım:

-Ekrem Amca, bunları kaleme al, dergide hatıraların olarak yayınlarım. Dedim. Sevindi, duygulandı. Her halde benden bu teklifi beklemiyorudu.

-Ben yazamam ki. Diyerek bahanesini yapıştırdı. Bende üsteleyerek:

-Sen bu anlattıklarını düşün, tarihi sıraya koy, bir ara Çorum'a inince bırakırsın bende elimden geldiği kadar dizin haline getiririm. Dedim. Çıkan dergilerden ve kitaplardan alarak vedalaştık. Aradan üç ay kadar geçti. Kasım ayı içinde akşamüzeri telefon çaldı. Açtım.

-Beyoğlum. Ben Ormancı Ekrem. Dediklerini yazdım. Kırkdilimi biliyormusun? Buraya kadar gelebilirsen gelin hanımı da getir, çay içeriz, hem konuşuruz. Diye esrar etti. Bizde hanımla Kırkdilime gittik. Ağırladılar, ikramda bulundular konuştuk, arabaya binmek için çıkınça arabanın üzeri iki parmak karla kaplandığını gördük. Binerek dikkatli sürerek Çorum'a geldik. Kırk dilime gidip gelmemiz birkaç sene sürdü.

Hac ibadeti için bana sordu. Yazılsam mı, demişti. Bende sakın yalnız gitme. Yengemi de götür. Bir daha belki ya gidersin ya gidemezsin. Demiştim. Son bir yıldır da tam görüşemiyorduk.

Bu gidip gelmelerin içinde; Rahmetli İsmail PAMUK, Elvan EKER ile beraber Kırkdilim savaşların muhtemelen olduğu yerleri incelemek için bir araştırmaya gitmiştik. Aşağıdaki resimler bu günün anısını barındırmakta.

Ölçek İş Merkezinde bulunan eski işyerimde yan komşum olan Terzi Şengül'e dikiş işleri için uğar bize selam bırakırdı. 18-08-2005 tarihinde pantolon paçası büktürmek için uğradığında laf arasında Şengül ustaya:

Ha demeden yürüyorsa at,
Eve girince yüz gülüyorsa avrat
Buyurmadan iş görüyorsa evlat
Ne ararsın düğün. Evine gir oyna, çık oyna.

Ha desende yürümezse at
Eve girince surat asarsa avrat
Buyursanda iş görmüyorsa evlat
Ne ararsın cenaze. Evinde gir ağla, çık ağla.

Allah rahmet eylesin.

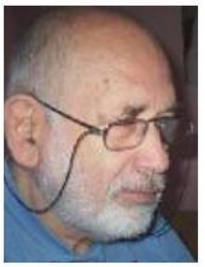

Mahmut Selim GÜRSEL

“BİLMEK VEYA BİLDİRMEK İSTEMEZSENİZ SAYGI DUYARIM; ULAMADIĞINI SÖYLERSENİZ İTİRAZ EDERİM Mahmut Selim GÜRSEL”
DÜZELTİLMESİ UMUDUYLA

17 Eylül 2005 tarihili gazetenizde Prof. Dr. Ahmet SAMSUNLU köşesinde:

"Bugün bilgisayardan “Çorum Basını” hakkında bilgi bulmaya çalıştım. Ne yazık ki pek bir bilgiye rastlamadım. Bu nedenle benim hatırladıklarımı sizlere aşağıda aktaracağım. İnşallah birileri bu konuda Çorumla ilgili bilgileri bilgisayar ortamına girerler"

Arayan her şeyi bulmak isterse bulur. Fakat aramadan aradım derse tabiî ki hiçbir şey bulamaz. Birde bu bilginin Şu an başkanlığını şapan bir şahıstan ve üstelikte kendisine Anitta Otelde bizzat kendisine tektim ettiğim "ÇORUM 1997" Adlı çalışmam da "ÇORUM BASIN TARİHİ:176-189 sayfaları arasında detaylı bulunmaktadır. Çorum Haberle ilgili 185. sayfada da:

"

17 Eylül1985 tarihinde “Çorum Haber Gazetesi” haftada bir gün olarak yayım hayatına atıldı, sahibi Yaşar Yolyapar, genel yönetmeni Mehmet Yolyapar, sorumlu yazı işleri Müdürü Müslüm Tunaboylu tarafından yönetilen gazete, Ankara İlk Öz Matbaasında basılmakta idi,5 Haziran1986 tarihinde gazete Çorum İstikamet Matbaasında üç sayı basıldıktan sonra, kendi tesislerinde günlük olarak basılmaya başlandı,gazete Beytaş Basım Yayın ve Ticaret A.Ş. adına Aydın Çırakoğlu genel yönetmen Mehmet Yolyapar,sorumlu yazı işleri Müdürü Müslüm Tunaboylu tarafından yayımına devam etti,2 Ocak 1988 tarihinde aynı şirket adına sahibi Erturul Akkaya tarafından çıkartılan gazete, 9 Haziran 1989 tarihinde aynı şirket adına sahibi Feyyaz Çetintürk, 22 Kasım 1993 tarihinde aynı şirket adına sahibi Nusret Duran, 15 Nisan 1996 tarihinde aynı şirket adına sahibi K. Battal’ı görmekteyiz,bu tarihe kadar genel Müdür olarak Mehmet Yolyapar’ın görev yaptığı gazete yayım hayatına devam etmektedir. <18>" bilgileri bulunmaktadır.

Bu bilgiler ise 1998 tarihinden bu güne yayınlanmaktadır. Bu bilgileri kaynak belirtmeden yazdıkları için aşağıdaki serzeniş sitemde halen mevcuttur:

"Çorum'da Basın ile 1997 tarihine kadar detaylı bir çalışma yapılmamıştı. 1991 Çorum İl Yıllığı için Valilik tarafından tarafıma verilen görev gereği "Bütün İl Halk Kütüphaneleri" ile "İlçe Halk Kütüphaneleri" ile 1991 tarihinde yaptığım yazışmalar neticesinde ortaya çıkan bu çalışmayı ÇORUM 1997 adlı çalışmamda güncelleyerek bastırmıştım.

Burada bulunan bazı bilgiler; bazılarınca çalışmamı kaynak göstermeden kullanmaktadırlar. Bu bilgilere ulaşmaları için ya bütün ilçe kütüphanelerini teker teker gezmeleri, ya da bu bilgileri hazır bularak ÇORUM 1997 isimli eserimden almaları gerekmektedir. Bu bilgileri kullanmalarına karşı değilim. Her ne hikmetse kaynak olarak da göstermemektedirler. Mahmut Selim GÜRSEL "

Yine adı geçen kitabımda 190-202 sayfalarında Çorum'da basılan gazete, dergi, kitapları sıralamaktayım.193 sayfada yine gazetenizin künyesi bulunmakta olup bu dizinde sitemde bulunmaktadır.

Yine kitabımda Sayın Ahmet Samsunlu: için:

"SAMSUNLU Ahmet 1937-<Çalışma Meclis Üyesi-Öğretim Görevlisi>
1937 tarihinde Çorum'da doğdu. 1963 tarihinde Yüksek İnşaat Mühendisi oldu. 1964 tarihinde iktisat bölümünde eğitim gördü,1968 tarihinde Hanover Teknik Üniversitesinde Doktorasını verdi. 1970-1971 ODTÜ öğretim görevlisi olarak çalıştı,1980-1981 tarihleri arasında Danışma Meclisi Üyesi olarak görev yaptı,1982-1983 tarihleri arasında İmar ve İskân Bakanlığı,1984-1986 tarihleri arasında Dokuz Eylül Üniversitesi Rektör Yardımcılığı ve öğretim üyeliklerinde bulundu. 100'ü aşkın bilimsel makalesi bulunmaktadır. " aynı bilgi sitemde de Çoruma Hizmet Edenleri S harfinde bulunmaktadır.

Mehmet Yolyapar olarak Bu kitabın hazırlık aşamasında sizden bilgi aldığım kitabımın yukarıda gazeteniz hakkında bilgile de isminizi zikrettiğim:
""YOLYAPAR Mehmet 1951- <Gazeteci-Siyasetçi>
1951 tarihinde Çorum'da doğdu. Çorum Lisesini bitirdi. 1970 tarihinde gazeteciliğe başladı. 1973 tarihinde Uyanış Gazetesini CHP Gençlik kolları Başkanı Sıfatıyla gazete sahipliğini üstlendi. 20 Ağustos 1974 tarihinde Ocak Dergisi sorumlu Yazı İşleri Müdürü,8 Nisan 1976 tarihinde Çorum Gazetesi sorumlu Yazı İşleri Müdürü,1975 tarihinde Ocak Dergisi yazı İşleri Müdürü,

1980-1985 tarihleri arasında ticaretle uğraştı, Çorum Gazeteciler Başkanlığında bulundu,17 Eylül 1985 tarihinden bu güne kadar Çorum Haber gazetesi genel yönetimindi bulunmaktadır. " Aynı bilgi Sitemde Y Harfinde bulunmaktadır.

Bu kadar bilgi her için emekli olmadan Bakanlığın idare olarak tarafımızdan istediği bilgilere ek olarak Bütün ilçelere basılı materyaller içinde bilgi istediğim ve gazete, dergi, kitap araştırmasında da ilçelerimizi dahil ettim. Şu anda ve ileride hiçbir araştırmacı bu bilgileri edinmek için ayrıca bu konu için çalışamaz.

Kitap hazırlamanın ne kadar zor ve meşakkatli bir işlem olduğunu herkes bilmektedir. Bari emeğe saygı göstermiyorsunuz, bulamadığınızı, göremediğimizi, rastlayamadığınızı cümleleriniz içinde kullanmayınız. Ya da bildiklerinizi aynen saklamadan yayınlayınız.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.
Aynen 19 Eylül günü sitemde de yayınlanacaktır.

Mahmut Selim GÜRSEL
SİTEM: http://gurselyayin.com
Özel yazışma corumlu200@gmail.com
Tel ulaşım: Saat 13.30'dan sonra 90-542-362 2 078
Bu ileti şahsa münhasır olup;isminiz dışında geldi ise özür dilerim.
DİKKAT: Eğer Türkçe karakterleri göremiyorsanız; muhtemelen yazı ayarlarınızı yeni kota göre ayarlayınız. Görünüm/Dil kotlaması/Diğer/Unicode (UTF-8) Tıklarsanız karakterler düzgün gözükür

İsmet ÇENESİZ

BAĞDA YAZ;

09.05.2005 tarihinde yazdığım bir yazımda İlkbaharda Bağdaki güzelliklerden ve çiçek açmış ağaçlardan bahsetmiştim. Şimdi de yaz mevsimi geldi. Bereketli meyveleriyle sıcaklardan kurtuluşa sebep olan ve bundan 50 sene önceki tek piknik yapılan yerlerimiz diyebileceğimiz Bağlarımızdan bahsedeceğim.

Günümüzde artık ne yazık ki şehrin büyümesi Bağların yarısından çoğunun kökünün kurumasına, kalan diğer yarısının da alanlarının yarıya düşmesine sebep oldu. Birde Bağlara 1 dönüme kadar bölünme kolaylığı getirilince Bağlar tamamıyla Bağlıktan çıktı ve büyük bahçeli evler haline geldi. (Bize göre 1.5 veya 2 dönümden küçük alanların Bağ yapılma imkanı olmamalı ki bu yerler iyi kötü Bağ vasfını taşısın)

Ben yaklaşık olarak 68 senedir Bağlarla ilgileniyorum. Bundan 60 sene öncesini de gayet iyi hatırlıyorum. Taa o günlerden beri benim Bağ tutkum vardır. Bu tutkum bu günde eksilmedi ve aynen devam ediyor.

1950 seçimlerinden sonra devletin biriktirilmiş paraları piyasaya birden sürülünce bir bolluk, bir şaşa oldu. Bu rahatlığı en çokta insanlarımız Bağ, At arabası ve Fayton (Yaylı araba) sefasıyla yaşamaya çalıştı. Rengârenk boyanmış arabalar, iyi beslenmiş atlar ve üzerlerinde güzel at takımlarıyla, süslü boncuklar ve ses çıkaran kozalaklar bu dönemin modası olmuştu.

O zamanlar bu günkü gibi mangal yakılmaz bunun yerine saç kapanır ve burada mayalı, yanıç ve katmerler yapılırdı. Bazen de güveç pişirilirdi. Teneke semaverlerde bağ çubuklarıyla keklik kanı çaylar demlenirdi. Bağa misafirler çağırılır, haremlik selamlık şeklinde kadınlar ve erkekler ayrı olarak otururlardı.

Çoğu Bağda su yoktu. Bağında suyu olmayanlar su ihtiyaçlarını suyu olan Bağ komşularından veya yakınlarında ki kuyulardan su taşıyarak karşılarlardı.

Yağmur yağdığı zamanlarda bağların az bir kısmında bulunan Bağ evlerine ve ya bunların biraz daha küçüğü olan ve Kelik denilen küçük evlere konu komşu sığınılırdı.

60 senedir bilhassa da meyvelerde hiç bu kadar bolluk görülmemişti sanırım. Baharda ağaçlarda açan çiçeklerin hepsi meyve oldu. Dallar kırılıyor. Eski yıllarda da bolluk olurdu ama elma olursa kaysı olmaz, kayısı olursa ceviz olmaz, ceviz olursa üzüm olmazdı. Bu sene Maşallah; Allah'a şükürler olsun bütün meyve ağaçlarının dalları kırılıyor. İnşallah her sene böyle olur. (Üzüm de var ama artık pek Bağ kalmadığından o biraz az sayılır.)

Bütün bu bolluğa rağmen şaşılacak şey yağmurlarda iyi yağdığı halde arılarda bal yok. Rahmetlik Osman Bölükbaşı'nın o meşhur lafı var ya; "Başak çok da dene yok" diye, aynen öyle. Rahmetlik meydanlarda saatlerce çok güzel konuşur kendisine dinlemeye de çok insan gelirdi ama yine de sandıktan az oy çıkardı. O da bunun üzerine halka böyle sitem ederdi.

Hani şairin dediği gibi, Alı al, moru mor/ Nefes nefese bir yaz geçiyor.

Nice bolluk ve bereketli yıllar dileğiyle.
Sevgi ve saygılarımla!

NOT: Bendeniz arı sepetleri ve kovanlarıyla 55 yıldır ilgilenir ve yine aşağı yukarı 55 yıldır da arı beslerim. Hikmet'i ilahi eğer sene çift rakamlı ise bal bol olur, yok eğer tek rakamlı ise az olur. Allah hayırlı ömür verirse gelecek sene ne olacak hep beraber göreceğiz inşallah

Salım SAVCI

YAYIM VE YAYIN SÖZCÜKLERİ ÜZERİNE

Bu iki sözcüğün adı geçince; onu bilsek dahi,bir sözlüğe bakmaktan geçemeyiz.

YAYIM ve YAYIN sözcükleri de bu türdedir. Türk Dil Kurumu eski basım kımızı iki kitap en çok beğenilendir. Ora başvuralım:

YAYIM: Türk Dil Kurumu Sayfa 1294.

Yayım a) Kitap, gazete gibi okunacak şeylerin basılıp dağıtılması (açıkçası üretilmesidir) Herhangi bir şeyin, yapılan radyo TV TEVE' (TİVİ değil) ler aracılığıyla dinleyenlere, izleyicilere ulaştırılması. Eski adı "Neşriyat"

Yayım b) Basılıp satışa çıkartılan kitap, gazete gibi okunan ya da radyo, TEVE'LER aracılığı ile halka sunulan duyulum.

Yazarların, okurların bunları bildiğini varsayıyorum ama yazmadan da vaz geçemiyorum. Neden? Yanlış kullananlar çoğalıyor da ondan!

Yayından türetilen YAYINEVİ sözcüğü var.

Millî Eğitim Bakanlığı Kitap İnceleme Kurulu ile Yeni TÜRK DİL KURUMU Sözlüğü YAYIN EVİ diye ayrılmasını istiyor. Oysa Millî Eğitim Bakanlığının Kızılay'da bir satış merkezi var. Tabelasında YAYINEVİ yazıyor. İkili bir görüş hiçte hoş olmuyor.

Yine bununla paralel yanlış kullanılan bir sözcük var:

MİLLÎ (i şapkalıdır) Ulusal anlamına gelir.

Milli derseniz milli toprak anlaşılır.

Burada da kusur önce Millî olan bakanlığımızda başlıyor. Lütfen levhaları bir inceleyiveriniz. Okul başlıklarının yazıların bir göz atıveriniz.

Türkçe; bizim anadilimizdir. Anasüdü gibi ak ve kusursuz olmalıdır.

Sakin KARAKAŞ

REHBER ÖĞRETMENLER NE İŞ YAPAR?

Son yılarda okul ve kurumlarda suç ve şiddetin önemli oranda arttığı gözlerden kaçmıyor. Milli eğitim bakanlığının okul ve kurumlarda suç ve şiddetin önlemesine yönelik çalışmalar yaptığı da biliniyor. Üniversitelerle işbirliği içerisinde suç ve şiddetin türleri, öğrencinin yaşadığı çevre, öğrencinin yaşı, okul türleri vb araştırmalar yapılıyor. Aile profilleri takip ediliyor. Konu ile ilgili hizmet içi eğitim faaliyetleri düzenlenerek başta öğretmenler olmak üzere eğitim çalışanları aşamalı olarak konu ile ilgili hizmet içi eğitimden geçiriliyor.

Okullardaki rehberlik faaliyetlerine son derece önem veren Milli Eğitim Bakanlığı okullarda rehberlik hizmetleri birimi oluşturarak hemen her okula bir rehber öğretmen norm kadrosu tahsis etmiştir. İmkânlar ölçüsünde bu kadrolara atama yapılmış atama yapılmayan okullarda ise görevlendirmeler yapılarak okul rehberlik hizmetleri önemli bir birim haline getirilmiştir. Üstelik bu çalışmaların sağlıklı sürdürülebilmesi için okul rehberlik hizmetleri yönetmeliği çıkarılmış ve yürürlüğe konulmuştur.

Bu bağlamda Okul rehber öğretmeninin görevleri 32. maddede ifade edilmiştir. Buna göre; Okul rehber öğretmeni aşağıda maddeler halinde ifade edilen görevleri yerine getirmekle yükümlüdür.

Rehberlik programının uygulanışında sınıf rehber öğretmenlerine yardım eder, okula yeni gelen öğrencilere, sınıf rehber öğretmeni ile işbirliği yaparak, okul ve yakın çevreyi tanıtan çalışmalar yapar.

Okulun öğretim programı, uygulanan mevzuat ve bunlarda yapılan değişiklikleri, rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerini, disiplin kurulları ve ihtiyaç duyulan diğer konular hakkında açıklayıcı bilgiler hazırlar ve öğrencilere duyurulmasını sağlar, eğitici çalışmaları programlamada ilgili ve sorumlu öğretmenlere yardım eder. Bu çalışmalara katılan öğrencilerin uyum ve gelişim durumlarını takip eder, görülen aksaklıkların çözümüne çalışır, sınıf rehber öğretmenleriyle görüşerek, problemli ve rehberliğe muhtaç öğrencileri tespit eder. Şahsi ve ailevi problemlerinin çözümü için gerekli çalışmaları yapar.

Öğrencilerin gidebileceği üst okullar, çalışabileceği iş ve meslekler hakkında bilgi toplar ve bu bilgileri öğrencilere duyurur.

Okulda iş ve meslekleri tanıtıcı programlar hazırlar, ilgili okullara ve işyerlerine öğrencilerle birlikte geziler düzenler.

Öğrencilerin genel ve özel yetenekleri ile, ilgileri, kişilik özellikleri ve bilgi seviyeleri hakkında bilgi toplamak amacı ile test, envanter ve anket gibi psikolojik ölçme araçları uygular, sonuçlarını toplu dosyalara işler, özel ve şahsi bilgileri gizli tutar.

Üstün zekâlı ve üstün özel yetenekli öğrencilerle, özel ihtiyaçları olan öğrencileri tespit eder ve bunları koordinatör rehber öğretmene bildirir. Öğretim programları, okul ve meslek seçimi, başarısızlık, öğrenme güçlükleri, şahsi ve sosyal uyum problemleri konularında öğrencilere psikolojik danışmanlık yapar. Danışmanlık yaptığı öğrencilerin uyum ve gelişim durumlarını takip eder ve sonuçlarını değerlendirir.

Öğrencilerin rehberlik ve psikolojik danışmaya olan ihtiyaçları, problemleri ile başarılarını etkileyen faktörler hakkında inceleme ve araştırma yapar, sonuçları üzerinde öğretmenlere ve okul yöneticilerine tekliflerde bulunur.

Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri ile ilgili gerekli kayıtları tutar, ilgili yazılara cevap hazırlar ve istenen raporları düzenler.

Çocukların genel olarak yetenek, ilgi, başarı ve gelişim durumları ve diğer konular hakkında velilere açıklamalarda bulunur.

Rehberlik hizmetlerinde kullanılacak test, envanter, anket, toplu dosya gibi araçları hazırlama ve geliştirme çalışmalarına katılır.

Okul-aile birliği toplantılarına katılır ve bu toplantılarda rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri hakkında açıklayıcı bilgiler verir.

Çevrede hizmet veren kuruluşların ve başka okulların çalışmalarını takip eder ve bunlarla işbirliği yapar.

Okulu bitiren öğrencilerin durumlarını inceler ve sonuçlarını analiz ederek ilgililerin bilgisine sunar.

Disiplin kurulu toplantılarına istişare mahiyette katılır, olayların yorumunda ve ceza tertibinde fikrini söyler.

Yıllık plana uygun olarak her gün yapacakları işleri planlar ve okul müdürünün onayına sunar.

Öğretim yılı sonunda uygulanan rehberlik faaliyetlerini, meydana gelen aksaklıkları, gelecek öğretim yılında rehberlik faaliyetleri için gerekli ihtiyaçları ve bu konu ile ilgili tekliflerini belirten bir rapor hazırlayarak koordinatör rehber öğretmene verir.

Evet; Okullarımızda rehberlik faaliyetleri üst seviyeye çıkarılmış ve hemen her okula bir rehber öğretmen norm kadrosu tahsis edilmiştir. Bakanlığın sistemli olarak rehberlik faaliyetlerine önem verdiği gerçeği bütün açıklığı ile ortada iken; Uygulamada sıkıntılarla karşılaşılmaktadır. Bu bağlamda okullarımızdaki rehberlik faaliyetlerinden ve rehber öğretmenlerden arzu edilen sonuçlar alınamamıştır.

Görev yaptığı eğitim bölgesinde alanında marka olmuş, düzenlediği etkinliklerle adeta bu işin lokomotifi sayıla ve görev yaptığı birimin rehberlik güvencesi ve adeta yüzünün akı olan rehber öğretmenlere bir diyeceğim yok. Onların emeklerine saygı duyuyor ve başarılı çalışmalarının devamını diliyorum. Ancak üzülerek belirtmek isterim ki yukarıda belirtilen maddeler ışığında rehber öğretmenlerin önemli bir kısmını, yaptıkları ve eğitim adına ürettiklerini sorgulamak ve yargılamak gerekiyor.
Rehber öğretmenler kendini yenileyemediği, yukarıda açıklanan bilgiler içerisinde eğitim ortamında etkin bir rol üstlenemediği sürece kafalardaki rehber öğretmenler ne iş yapar sorusu giderek derinleşecektir

Atilla ALPAY
İSO 9001

Vakit sabahın dördü. Hastamın kalbinin fenalaşması üzerine acil servis ambulansını çağırıyorum. Kısa bir müddet sonra hemen geliyor. Aynı amerikan filmlerindeki gibi kibar ve nazik bir hekim ve bir yardımcısı tam teçhizat evime giriyor; hastamı muayene ediyor ve hastaneye kaldırılması gerektiğini söylüyorlar.

Ayrılırken de para pul lafı eden yok. Harika bir hizmet. Bu sistemi kuranları gecenin bu saatinde nöbet bekleyenleri ve çalışanları bir kere daha sevgi ve saygılarımla selâmlıyorum.

Sonra bir yirmi otuz yıl öncesi gecenin bu saatlerinde çektiğimiz kepazeliği düşünüyorum. Ortada ne ambulans vardı ne de elinde portatif elektroşok cihazı ile Hızır gibi yetişen ve nöbette bir kibar hekim. Ne günlerden nerelere geldik. Allaha şükür.

Sonra gittiğimiz hastanede hemen karşılandık ve durumumuz incelendi. Otuz altı saattir nöbette olduğunu söyleyen bir hemşire hanım kardeşimizin cansiperane bizle ilgilenmesi karşısında çok duygulandık. Derken kan tahlilleri için laboratuara gittik. Orada uyuyan hemşire kardeşimizi uyandırdık. Tahlilleri yaptırdık ve müşahede yerine yattık.

Sabahı bekleyip mütehassıs hekime çıkacak ve daha bir inceden inceye muayene olacaktık. Birkaç saat geçmişti ki hastam ve ben can havliyle fırladık. Bariton sesli ve iri gövdeli bir adam acildeki perdenin arkasında var gücüyle bağırıyor ve birine bir şeyler anlatıyordu. Zaten zor yatışan tansiyonumuz yine fırlamıştı ve yine fenalaşmıştık. Hışımla dışarı fırladığımda baritonu önce temizlik müstahdemi zannettim. Sordum hekim olduğunu söyledi.

Tartışsam iş iyice büyüyecek hastam daha da fenalaşacaktı. Yan bölmelerde ince perde ile ayrılmış kısımlarda daha da fena durumda olan hastalar da vardı. Böylece sabahı ettik. Acile gelişimizden tam altı saat sonra doktorun karşısına çıktığımızda çok daha berbat

durumdaydık. Acillere mütehassıs hekimlerin çağırılması gerektiğini de bir yandan düşünürken geri kalan maceramızı da tam bir vatandaş gibi yaşadık.. Sırada, kuyruk, kalabalık,

sıkıntı, ızdırap, evrak, in-çık, imza, tasdik fotokopi, bürokrasi, muamele ve eziyet vardı.

Bütün bunları bu gün niye anlatıyorum. Artık hastanelerimizde karafatmalı- kasvetli odalar yok. Her yere pırıl pırıl seramik, gömme spot, seramik ve yağlıboya..Ambulansların içi uzay merkezi gibi, cihaz alet, edevat tamam..Ama ya insan faktörü...

Verilen bu Iso 9001 standardı hep bu cansız duvarlara veriliyor. Ya insan standardını kim yükseltecek. Veya sağlık görevlisinin, müstahdemin ,otuz altı saat nöbet tutan hemşirenin,günde kırk ameliyata giren cerrahın yaşama standardını kim belirleyecek..
İnsanlarımıza adabı muaşereti, oturup kalkmasını, İstanbul şivesi ile konuşmasını, gereksiz korna çalmamasını, trafik kurallarına uymasını, acille

Mehmet KURTBAŞ
FARKINDAYIM OĞUL
Sene sensen birde iki bin olmuş
Bıyığın terlemiş sakalın gelmiş
Uzak sandığım dağlar yanıma konmuş
Farkındayım oğlum bende farkında

Huyu güzel yolu düzgün bilirsen
Boya değil kına yakan görürsen
Saçlarını darar darar yatarsan
Farkındayım oğlum bende farkında

Bu sefer öz oldu arife tarif
Büyüyorsun oğlum oluyon herif
Can sağ olsun bizde düğün ederik
Farkındayım oğlum bende farkında

Kurtbaş oğlu bildi bilerek geldi
Yetişen fidanlar meyvalar verdi
Küçüklük hatıra geride kaldı
Farkındayım oğlum bende farkında
Tarih:27 10 2000

Zeliha GÖK

KARA KIŞ SARDI GÖNLÜ
Üşüyor gönül, sızlıyor, kanıyor, donuyor
Karanlık, ıssız sokak kar, yağmur, boran
Hissetmiyorum avuçlarımda ne var Allah'ım
Titriyor ama bedenim değil yüreğim üşüyen
Nerdeyim nasılım kimim unuttum unuttum.
Yalan mı bu dünya hani hep derler ya,
Karamı sevda hani çok nadir yaşanır ya
Ateş mi daha çok yakar insanı yoksa aşk mı
Soğuk mu üşütür yoksa koca bir yalnızlık mı
Bulutlar neden bu kadar uzak erişilmez peki
Yıldızları neden tutamıyoruz sanki
Bence hep karakışın suçu..
Sevmek ne kadar zor zanaatmış meğer
Bakıyorum gönülden sevenler hep yanlız derbeder
Can mı tatlı gönülle görülen canan mı
Of karakış of çok canım yandı
Yaşamak ne zaman güzel sence umut ne zaman tatlı
Neden ben yağmuru bu denli seviyorum
Kirpiklerimi ıslatıyor ondan olmalı
Gözyaşına benziyor ne onla nede onsuz
Sanki bahar gibi ne kararlı ne kararsız
Deli gönül asi gönül, yorgun gönül,kırgın gönül
Yandı gönül söndü gönül dondu gönül
Kara kışa teslim oldu öldü gönül

DİKKAT ; BU BİLGİLER TELİF ESERİ OLUP YAZARI VE YAYINEVİMDEN İZİN ALINMADAN KULLANMAYINIZ!
YAPTIKLARIM YAPACAKLARIMIN GARANTİSİ ALTINDADIR!
Hazırlayan Mahmut Selim GÜRSEL yazışma adresi corumlu2000@gmail.com
Hukuka, Yasalara, Telif ve Kişilik Haklarına saygılı olmayı amaç edinmiştir.
Gizlilik şartları ve Telif Hakkı © 1998 Mahmut Selim GÜRSEL adına tüm hakları saklıdır. M.S.G. ÇORUM

MAHMUT SELİM GÜRSEL

GÜRSEL YAYINEVİ ÇORUM

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR SANAT TARİH VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

ISSN 1301-9945

SAYI 80

MAHMUT SELİM GÜRSEL

GÜRSEL YAYINEVİ ÇORUM

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR SANAT TARİH VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

ISSN 1301-9945

YIL 7 SAYI 80 25-Ekim-2005

ÂŞIKLAR

Hazırlayan Mahmut Selim GÜRSEL yazışma adresi corumlu2000@gmail.com

DİKKAT; BU BİLGİLER TELİF ESERİ OLUP YAZARI VE YAYINEVİMDEN İZİN ALINMADAN KULLANMAYINIZ!

BİLGİ PAYLAŞILDIKÇA KIYMETİ ARTAR!

Mahmut Selim GÜRSEL ZAVALLI ARAŞTIRMACI!
Atilla ALPAY ÇORUM'A ÜNİVERSİTE İSTEMİYORUM!
Mahmut Selim GÜRSEL DÜNYANIN ÇİVİSİ ÇIKTI
Salim SAVCI YASALAR BAKANLARI DA BAĞLAR
Ali EMİROĞLU SÜMERLER'DE DIŞ İLİŞKİLER (İlk Sınır Savaşları) -II-
Yakup YURT AVRUPA, AVRUPA, DUY SESİMİZİ…
Tuncer CÜCENOĞLU SELVİ BOYLUM AL YAZMALIM
Şükrü GÜLTEPE ACI HAYAT
Mehmet KURTBAŞ DÜNKÜ MEHMEDİM ÖZLEDİM SENİ

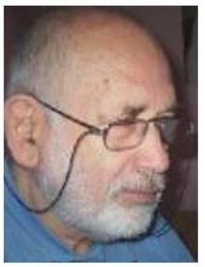

Mahmut Selim GÜRSEL

ZAVALLI ARAŞTIRMACI!

Birkaç kitabın ve periyodiğin adını yazarak Çorum Hakkında yazılanları yayınladığını zanneden arkadaşa da lazım olur bilgilenir diyerek o arkadaşa ithaf edilir. (aşağıda olanların pek çoğu Çorum 1997 çalışmamda var. O arkadaş bunları biliyor da her halde kendisine de hediye ettiğim halde 500 sayfa olduğundan okuyamadığından göremedi)

Muhakkak benim de eksiklerim vardır. Yeni kitaplardan görmediklerim vardır. Aşağıda bulunan kitapların tamamı tarafımdan incelenerek görülerek yazılmıştır. Görmediklerimi de yazamam. Eksiklerin tamamlanması için beni arayarak eserini gösteren arkadaşlar bilgi verirse sevinirim Internet'te bulunan sayfalarıma ilave ederim. Ustamın adı Hıdır; elimden gelen budur.

Şaka bir tarafa böylece de kısa bir Çorum yayın hayatına alfabetik olarak göz atmış oluyoruz

Benim görüp bulabildiklerim:

ADİL DÜZEN DİYE DİYE RP'nin Çorum Dosyası ve Günlükler. Araştırma, Murat Acıpayamlı Basım, Dizgi, Montaj Tuğra Lim. Şti. Çorum 1997,320 S.

AKİSLER Haftalık Gazete 19 Nisan 1952 Sahibi Nuri Yavuzer AJANS Anap harfli İlk Çorum Gazetesi. Sahibi Abidin Efendi (Çetin)

ALACA HÖYÜK Hamdi Zübeyr Koşay, Ankara 1951.Türk T.K. Basım-evi Türk T.K. Yayınlanı Seri No:21,105S.35 Levha

ALACA HÖYÜK HARFİYATI 1935 Çalışmaları ve Keşifler Ait Rapor. Remzi Arık Ankara 1937 Türk T.K. Basımevi, Türk T.K. Yayınları V Seri No:1 113 S.157 Şekil

ALACA HÖYÜK KLAVUZU Dr. Hamdi Zübeyr, Ankara 1965 Türk T. K. Basımevi, TC. Milli Eğitim Bakanlığı Eski Eserler Genel Müdürlüğü Seri:1 Sayı 16 30 S.

AYLIK OKUL BÜLTENİ 1985 İnkılâp İlkokulu Adına Sahibi Murat Yurttan

BELDE Gazete 1985 Çorum Belediyesi Adına Sahibi Necdet Diken

BIRAKIN TARİHİMİZ BİZE KALSIN
Çorum Ticaret Odası Karikatür Yarışması Albümü 1996 İstanbul Stil Mat. Çorum Valiliği ile Çorum Ticaret ve Sanayi Odası,48 S.

BİN DOKUZ YÜZ SEKSEN DÖRT TURİZM ENVANTERİ Çorum Turizm ve Tanıtma Brosu 1984 25S.

BİR ANADOLU KENTİ İSKİLİP Fügün İLTER Ankara 1992 Türk Tarih Kurumu 1992 114 Sh. 18 plan 218 resim

BİZİM İSKİLİP Gazete,15 Ocak 1970,Sahibi Adnan Babuççu

BOĞAZKÖY REHBERİ Kurt Bittel, Dönmez Ofset Ankara, Türkçe, İngilizce, Fransizca Boğazköy Müzesi,57 S.

BOĞAZKÖY HATTUSAS Kurt Bittel, W. Köhl Hammer, Verlag Stutgart 1952 Al-manca Boğazköy Müzesi 179 S.

BU GÜN GAZETESİ sahibi Ahmet Emiroğlu 1 Ağustos 1958

COĞRAFYA,TARİH,KÜLTÜR DEĞERLERİYLE KARADANİZ BÖLGESİ İlker Çakan 1991.Eser Matbaası Samsun,174 S. (Çorum Bölümü 47 S.)

ÇEKVA Çorum Evi Dergisi

ÇİFTÇİYE HABER BÜLTENİ

Dergi, Sahibi Tarım Orman ve Köyişleri Bak. İl Müdürlüğü adına İmdat Aydostlu,Çorum İlkadım mat

ÇABA DERGİSİ 1989 sahibi Sevim Sevici Çorum Kardeş Matbaası

ÇEVRE DERGİSİ 3 Aralık 1992 sahibi Çorum Çevre Vakfı Adına Vali Mustafa Yıldırım.

ÇİFTÇİYE HABER BÜLTENİ 1985 sahibi İmdat Aydostlu Çorum İstikamet mat .

ÇORUM Osman Yalçın 1.Basım İstanbul 1961 Özyürek Yayın-evi, 60 S. 2. Basım 1968 Özyürek Yayınevi 60+4 S. 3.Basım Özyürek Yayımevi 60+4 S

ÇORUM Çorum Valiliğince Hazırlattırılmıştır, Baskı Ünal Mat. San. ve Tic. Ltd. 127 S.

ÇORUM ADALET GAZETESİ 25 Eylül 1992 sahibi Remzi Demirbaş

ÇORUM AĞZINDAN DERLEMELER Tayyar Kerman Çekva Yayını :1 1997 İstanbul 142 S.

ÇORUM AKTÜEL DERGİSİ 1997 Mayıs, sahibi Ahmet Kaya

ÇORUM ALTINIŞIK 18 Aralık 1992 Gazetesi sahibi İsmail Çabuk

ÇORUM ANA ANATOLİA PİCTURES Traugott Fuck, İstanbul Boğaziçi Üni. 1968 ,129 S.

ÇORUM ANADOLU GAZETESİ Sahibi Şenay ILIMAN 2003 Haftalık Gazete

ÇORUM BAROSU LİSTESİ 1981-1982 Çorum İstem Basımevi 47 S.

ÇORUM BEDEN TERBİYESİ BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ SPORUNDE 50.YIL 1923 -1973 Çorum Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğü 26 S.

ÇORUM BELEDİYESİ DERGİSİ 1994 Prof. Dr. Arif Ersoy

ÇORUM BELEDİYESİ HİZMET REHBERİ Çorum Belediyesi Eğitim ve Sosyal İşler Md. Yayınları 1. Bilge Yay. R. Ltd. Ştd. 1995 88S.

ÇORUM 1990 Baskı Desen Matbacılık Ldt. Sti. 180 S.

ÇORUM 1997 Mahmut Selim Gürsel Ağustos 1997 Ankara,540 S.

ÇORUM ÇANKIRI KIRSAL KALKINMA PROJESİ DE ĞERLENDİRME RAPORU TC. Gıda Tarım ve Hayvan cılık Bakanlığı Çorum Çankırı Kırsal Kalkınma Projesi Md. Ankara 1976 ,3+101 S.

ÇORUM ÇANKIRI KIRSAL KALKINMA PROJESİ DE ĞERLENDİRME RAPORU TC. Gıda Tarım ve Hayvan cılık Bakanlığı Çorum Çankırı Kırsal Kalkınma Projesi Md. Ankara 1976 ,111+101

ÇORUM ÇANKIRI KIRSAL KALKINMA PROJESİ SOSYO-EKONOMİK YAPI RAŞTIRMASI AİLE BAŞKANLIĞI SORU KAĞIDI1976 37.S

ÇORUM ÇEVRESİNDE BULUNAN ESKİ TUNÇ ÇA-ĞI ESERLER Prof. Dr. Tahsin Özgüç Belleten Dergisi Cilt MLIV Sayı 175

ÇORUM EVLİYALARI "Teskire-i Makamat" 1997 Çorum Belediyesi Eğitim ve Soyal işler Müdürlüğü Yayınları Ekrem Erkoç 59+2 S.

ÇORUM GENEL NÜFUS SAYIMI 26 Ekim 1975 Ankara 1979 D. İst. Enstitüsü Mat. XII+44 S.

ÇORUM GENEL NÜFUS SAYIMI 26 Ekim 1980 Ankara 1979 D. İst.Enstitüsü Mat. XIII+86 S.

ÇORUM 2003 Mahmut Selim GÜRSEL Çorum Tarih ve Coğrafyası 36 S.

ÇORUM İLİ TOPRAK KAYNAĞI ENVANTER RAPO-RU 1972 Toprak Etütleri ve Haritalama Dairesi Arazi Tasnif Fen Heyeti Müd. Köy İşleri Bakanlığı Toprak Su Genel Müd. Yay. 275 S.

ÇORUM İL YILLIĞI 1967 Ankara Bilgi ve Dönmez Basımevi 6+344S 53 Resim ve Grafik

ÇORUM İL YILLIĞI 1973 Cumhuriyetin 50.Yılında Çorum, Ankara 1973 Ayyıldız Mat. 385 S.

ÇORUM 1980 İLİ GENEL SANAYİİ ve İŞ YERLERİ SAYIM SONUÇLARI Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü IX+60 S.

ÇORUM EKSPRES GAZETESİ 15 Ağustos 1967,sahibi Reşat Narok

ÇORUM EVİ ÇEKVA sahibi Prof. Dr. Turan Ilgaz

ÇORUM GAZETESİ 1 Mayıs 1921 İl Meclisi Adına,

ÇORUM GAZETESİ 1 Şubat 1972 Aydın Kalelioğlu Çorum Basımevi

ÇORUM HABER GAZETESİ 17 Eylül1985 sahibi Yaşar Yolyapar

ÇORUM HAKİMİYET GAZETESİ 1 Şubat 1991 Sahibi Mustafa Ilıca

ÇORUM HALKEVİ BROŞÜRÜ Çorum Vilayet Matbaası1933 40 sayfa

ÇORUM İÇİN NE YAPILSA AZDIR Dört Yılda Benim Yapabildiklerim A.Adnan Türkoğlu 1997

ÇORUM İLİ ÇEVRE DERGİSİ Sahibi Mustafa Yıldırım

ÇORUM İLİ HALK OYUNLARI KIYAFETLERİ TEKNİK ÇİZİMLERİ Yener ltuntaş, Mücella Kahveci, Yücel Şahin Kültür Bakanlığı Halk kütüphaneleri Araştırma ve Geliştirme Genel Müd. Kültür Dizisi 13, 1996

ÇORUM İLİ TOPRAK KAYNAĞI Köy İşleri Bak. Toprak Su Genel Müd. Yayınları 27S.

ÇORUM İLİ TRAFİK KAZALARI ve FAALİYET İSTATİSTİĞİ Çorum Valiliği Emniyet Müd. 1983 Çorum İstem Basımevi

ÇORUM JEOLOJİK VAZİYETİ HAKKINDA MUHTURA Dr. E. Lahn Daktilo,3 sayfa,1 Harita.

ÇORUM KIRAÇ KOŞULLARINDA NADAS BUĞDAY EKİM NÖBETİ ARASINDA ARPA VE TEK YILLIK BAKLAGİL KARMALARINDAN GÜZLÜK ve YAZLIK EKİM YÖNTEMİYLE OT ÜRETİMİ Dr. Ali Tan Ankara 1984 31 S.

ÇORUM KOÇBEY Hüseyin,Ertuğrul Şahinci Ank. Arsan Mat.1984 144 S.

ÇORUM KÖY ENVANTER ETÜTLERİNE GÖRE ÇORUM 19 Yarıaçık Cezaevi Matbaası. Köyişleri Bakanlığı Yayını,168+X S.

ÇORUM KUŞSARAY Dr, Hamit Zübeyr Türk Antolojisi Dergisi Sayı 15-111966 dan Tıpkı Basım Ankara Türk Tarih Kurumu Bas. 89+97 S.

ÇORUM LİDER GAZETESİ 27 Şubat 1995 Beyler Ltd. Şir. sahibi Kemal Sünnetçi

ÇORUM MAARİF HAYATI HAKKINDA BAZI NOT-LAR M. İhsan Sabuncuoğlu Çorum 1945 İl Bası.48 S.

ÇORUM MERKEZ AHMETOĞLAN KÖYÜ HİDRO-ELEKTRİK SANTRALİ Köy İşleri Bakanlığı YSE. Genel Md. No: 126 Grup No:4 1972 Şenyuva Mat.14 S.

ÇORUM MESLEK OKULU 100.YIL ÖZEL SAYISI 1981 Çorum Meslek Yüksek Okulu

ÇORUM OLAY GAZETESİ 1986 sahipleri Kadir Serdaroğlu ve Muammer Avcı Çorum İlkadım bs

ÇORUM 19 Şahinci Kitapevi Yayınları, Ertuğrul Şahinci.

ÇORUM ORTA ANADOLU'DA TOPLU TONUT UY-GULAMASI İÇİN KENT ÖLÇEKLERİNDE ÇALIŞMALAR Altuğ Çinici Ankara 1973 Ajans Türk Mat. Sanayi 13+227 S.

ÇORUM SANAYİİ VE MESLEKLER REHBERİ 1996 Çorum Deniz Reklâm 125+70

ÇORUM SANAYİ VE MESLEKLER REHBERİ 1997 Karadeniz Reklâm 67+59 S.

ÇORUM STUDİES AT NATİONAL URBAN SCHES FOR A HOUSİNG PROJENT İN CANTRAL ANATO-LİA Altuğ Çinici Ankara 1976 Ajans Türk Matbaacılık Sanayi 36 S.

ÇORUM TARİH VE COĞRAFYASI 2003 M. Selim GÜRSEL Çorum Tarih ve Coğrafyası 36 S.

ÇORUM TARİH VE COĞRAFYASI Nazmi Tuğrul Çorum Vilayet Matbaası 1921 65 S.

ÇORUM TARİHİ Tayyar Anakök Çorum, Daktilo,176 S.

ÇORUM TARİHİ 1985 Çorum Hitit Fes. Komitesi, Ortadoğu Teknik Üniversitesi Öğretim Üyeleri,284 S.

ÇORUM TARİHİNE AİT DENEMELERİM M. İhsan Sabuncuoğlu 1. kısım 1972 Kardeş Mat.83S.

ÇORUM TARİHİNE AİT DENEMELERİM M.İhsan Sabuncuoğlu 2.Kısım 1973 Kardeş Mat.187

ÇORUM TİCARET VE SANAYİ GAZETESİ 1 Şubat 1983 sahibi Vahit Benderli

ÇORUM TİCARET VE SANAYİ ODASI KATALOG 1995 Çorum Tic. ve San. Od. ile SG.Dış Ticaret Ltd. Ş.

ÇORUM TOPLU OCAK 1980 Sahibi Ümit Leblebici Ankara Mine Ofset

ÇORUM TÜM ÖĞRETMENLER BİRLEŞME DAYANIŞMA DERNEĞİ ÇORUM ŞUBESİ KONGRE ÜZERİNE Ankara 1977 30S.

ÇORUM TÜRKİYE CUMHURİYETİ KÖY İŞLERİ BAKANLIĞI SU VE ELEKTRİK ÇORUM GRUP KÖY YOLLARI,Teksir

ÇORUM TÜRKİYE CUMHURİYETİ KÖY İŞLERİ BAKANLIĞI SU VE ELEKTRİK ÇORUM GRUP KÖY YOLLARI PLANLANMASINDA ÇORUM İLİ Ankara 1969 YSE. Ofset

ÇORUM TÜRKİYE TİCARET ODALARI SANAYİ ODALARI VE TİCARET BORSALARI BİRLİĞİ 100. YILDA ÇORUM TARİHİ EKONOMİK ve SOSYAL YÖNLERİYLE ADRES REHBERİ Ankara 1981 Ajans Türk Matbaası 195 S.

ÇORUM VE KARADENİZ BÖLGESİ Osman Yalçın 1984 İstanbul Özyürek Mat. 78+1 S.

ÇORUM VE YOZGAT KÜTÜPHANELERİNDEN BAZI MÜHİM ARAPÇA YAZMALAR Ahmet Ateş 1959 Osman Yalçın Matbaası 32 S.

ÇORUM ve TARIM 1994 127 S.

ÇORUM VİLAYETİ TEKNİK ZİRAAT TEŞKİLATININ 1954 YILI FAALİYET RAPORU VE 1 955 YILI İŞ PROGRAMI TC. Çorum Valiliği Teknik Ziraat Müdürlüğü Ankara 1955 Türkiye Mat. Ve Gazetecilik AO. Yeni Matbaası 35 S.

ÇORUM VİLAYETİNDE BİR TEKNİK RAPOR Rahmi Kören Daktilo,12 S.

ÇORUM YAPI MALZEMELERİ ve MAHALLİ ŞART-LARI1969 Bayındırlık Bakanlığı Yapı ve İmar İşleri Reisliği Araştırma ve Geliştirme Dairesi Mahalli Şartlar Fen Heyeti Müdürlüğü Teksir,2+145 S.

ÇORUM YEMEKLERİ Selma GÜRSEL Gürsel Yayınevi Kaynak Eserleri :5 104 Sayfa 2005 Merhaba Ofset Çorum

ÇORUM YÜKSEK TAHSİL GENÇLİĞİNİ KORUMA BİRLİĞİNİN ANA TÜZÜĞÜ Çorum Tahsil Gençliğini Koruma Derneği Ankara 7 S.

ÇORUM'DA CUMHURİYETİN ON BEŞ YILI İstanbul Resimli Ay Matbaası 110+81 S.

ÇORUM'DA YATAN MEŞHUR YATIRLAR Teskire-i Makamat Kaynak Eserler Dizisi Mahmut Selim Gürsel 1987 İstikamet Matbaası 5+127+10 S.

ÇORUM'DAN DERLENEN MANİLER Eşref Ertekin Çorum 1971 Yeni Basımevi 122+4 S.

ÇORUM'DAN SESLER 38 ŞAİR 139 ŞİİR Çorum 1959 Yeni Adım Matbası 210 S.

ÇORUMLU DERGİSİ 938 Çorum Halkevi Halkevi Başkanı Bedri Bilginer Çorum İl Basımevinde

ÇORUMLU 2000 AYLIK KÜLTÜR SANAT TARİH VE EDEBİYAT DERGİSİ

1998 Çorum Gürsel Yayınevi Sahibi 63 Sayı basıldı ve Internet'te yayınlandı 64-71 Internet'te http://www.gurselyayin.com yayınlanmakta Mahmut Selim GÜRSEL

ÇORUMLU PİYESİ Nazmi Tombuş Çorum Vilayet Matbaası 1945 18 S.

ÇORUMLU TEKE TEK GAZETESİ Mahmut Selim GÜRSEL Çorum 2002

ÇORUMLUYA ÇAĞRI FİKİR VE MEMLEKET DERGİSİ 1 Şubat 1962 sahibi Yüksek Tahsil Talebe Cemi yeti Ankara Şubesi

ÇORUM'UN COĞRAFİ VAZİYETİ Çorum Maarif Müdürcülüğü 1932 50 S.

ÇORUM'UN SESİ GAZETESİ 6 Ağustos 1968,Sahibi Cemal Ercan Samsun Demokrasinin Sesi Matbaası

ESNAFTAN AKİSLER GAZETESİ 1954 sahibi Esnaf Der. Başkanlığı Çorum İl Bas.

FİKRET GAZETESİ 1925 Suheyb Rumi (Karafakioğlu)

FRÜHE KARAMİK VO BOĞAZKÖY Wınfried Orthmenn Verlag Gabr Menn Berlin Almanca Boğazköy Müzesi 1963 51 S.

GAZİ ÜNİVERSİTESİ ÇORUM İLAHİYAT FAKÜLTE-Sİ ÖĞRENCİ DERGİSİ 1996 sahibi Aytekin Özel,

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE KAYMAKAM GÖZÜYLE ORTAKÖY GERÇEĞİ ANILAR Kaymakam Yılmaz Arslan 1994 Kaymakamlık Hiz. Birliği Yayını 270 S.

GERÇEK GAZETESİ 1976 sahibi Orhan Uysal

GÖNÜLDEN DAMLA DAMLA 1994-1995 Çorum Atatürk Lisesi Öğrenci Şiirleri Antolojisi 1995 Aydın Ofset

GÜZEL OSMANCIK GAZETESİ 9 Nisan 1979 sahibi Kadir Fındık

HABERDEN HABERE ÇORUM 19 GAZETESİ 1986 sahibi İlhami Ilıman

HALKIN SESİ HAKKIN SESİDİR GAZETESİ 11 Ekim 1957 sahibi Osman Eftekin

HİTİT GAZETESİ Alaca'da 1 Eylül 1972 sahibi Semahat Çakar, Çorum İstikamet Matbaası

HÜR ÇORUM GAZETESİ 4 Ağustos 1952,sahibi Akif Leblebici

HÜR YOL GAZETESİ 10 Mayıs 1955 sahibi Akif Leblebicioğlu

İDRAK DERGİSİ 1989 sahibi Yahya Acar Çorum Aydın Basımevi

İĞDELİ GELİN SANAT VE KÜLTÜR DERGİSİ 1 Ocak 1969 Halk Eğitim Baş. adına sahibi Hayrettin Koyuncu, Çorum Yeni Gün Matbaası

İLİMİZ 19 Rahmi Beşikçi-M. Recep Beşikçi 1977 Ankara Bahar Matbaası 126

İSKİLİP DERGİSİ 1947 H. Ilgaz İskilip Halkevi Çorum Basımevi

İSKİLİP DOLMA GECESİ İskilip Yüksek Yahsil ve Yardımlaşma Derneği

İSKİLİP GAZETESİ SAHİBİ Ali Genç Şener Matbaası

İSKİLİP GECESİ Özel Sayı,İskilip Yük.Tahsil ve Yardımlaşma Derneği.

İSKİLİP HALK EĞİTİM BÜLTENİ 1 Kasım 1976 Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü adına sahibi Mustafa Bilir

İSKİLİP'İN SESİ GAZETESİ 4 Ağustos 1987 sahibi Recep Gökçe An. Ercan Mat.

İSKİLİP'TEN SESLER DERGİSİ 23 .4.1951sahibi M. Şakir Kuran Ankara Çankaya Mat

KALKINMADA ÇORUM MODELİ Ziya Bayadır Çorum Belediyesi Yayımları 2. 1997

KİLİM DERGİSİ Nisan 1997 sahibi Mustafa Kaçmaz,

KOPARAN GAZETESİ 10 Ocak 1972 Çorum Anadolu Basımevi sahibi Mehmet Balaban

KÖYLÜNÜN SESİ 6 Mayıs 1972 Sahibi Atıf Leblebicioğlu

KURTULUŞ DERGİSİ 1Nisan 1926 Çankırı matbaasında muallimler birliği

KURTULUŞ YOLU Çorum Vilayet Matbaası 1927 Arap Harfli Türkçe İskilip Halk Kütüphanesi

KÜLTÜR VE SANATTA ÇORUM'UN SESİ Sahibi Aydın Yürüten Otağ Matbacılık Koll. Şti.

MAARİF HAYATI HAKKINDA BAZI NOTLAR İhsan Sabuncuoğlu Çorum İl Basımevi1945 48 s

MADIMAK GAZETESİ 12 Şubat 1972 Halkevi Başkanı Müslüm Tunaboylu

MENAKIB-I KOYUN BABA Mahmut Selim GÜRSEL **GÜRSEL Yayınevi** Kaynak Eserleri Dizini: 4 -160 Sh. Merhaba Ofset 23/7/2004

MERHABA ÇORUM GAZETESİ 5 Mayıs 1992sahibi Şahin Örgel

MERZİFON GAZETESİ 18 Şubat 1957 Sahibi Akif Leblebicioğlu

MESAJ GAZETESİ Mayıs 1992 sahibi R. Ufuk Ertekin

MESLEKİ KÜLTÜR DERGİSİ Çorum Meslek Okulu Adına İrfan Çağlar

OBJEKTİF GAZETESİ Temmuz 1996 sahibi L. Sevinç Acıpayamlı

OBJEKTİF DERGİSİ 1997 Sahibi L. Sevinç Acıpayamlı

OCAK DERGİSİ 1975 Maden İş Sen. Sahibi Mehmet Kocatüfek

14.YÜZYILDAN GÜNÜMÜZE ÇORUMLU ŞAİRLER Abdullah Ercan 1991,Hitit Festival Komitesi 525 S.

ORTAKÖY GAZETESİ 1993 Sahibini Ortaköy Kaymakamı Yılmaz Aslan

OSMANCIK Gazetesi 1966 Öğretmenler Sendikası

OSMANCIK SESİ GAZETESİ 23 Ocak 1989 sahibi Muttalip Karakaş

ÖZEL İDARE DERGİSİ GELİŞEN ÇORUM 17 Haziran 1993 Vali Yardımcısı Metin Demirtaş

SARI ÇİĞDEM ŞİİR DEFTERİ Gürsel Yayınevi 2002 Şiir Dergisi

SUNGURLU POSTASI GAZETESİ 13.12.1966 Sahibi Vahit Malkoç Sungurlu Malkoç Mat

SUNGURLU MİLLİ EĞİTİMİN SESİ DERGİSİ 1996 Sahibi Ömer Lütfi Çırak

SUNGURLU'NUN SESİ GAZETESİ 1970 Sahibi Muammer Özel Sungurlu Hitit Matbaası

ŞİRİN OSMANCIK GAZETESİ 25 Haziran 1985 Sahibi Mustafa İnce

ŞU BİZİM ÇORUM (Devane Hatıraları) Mustafa Özçatalbaş 1996 152 S.

TERAKKİ POSTASI GAZETESİ 28 Mayıs 1956 Sahibi Muzaffer Çağlayan Çorum İl Bas

TESKERE-İ MAKAMAT Ali İzzet Efendi Arap harfli Matbu 46 S.

TOPLU DERGİSİ 1990,sahibi Birlik Ajans

ULUSLARARASI 1. HİTİTOLOJİ KONGRESİ BİLDİRİLERİ Ünal Ofset Ankara 253 S.

UYANIŞ GAZETESİ 1973 CHP gençlik kolları Baş. Mehmet Yolyapar

VURGU GAZETESİ 13 Ağustos 1975 İskilip Sahibi Kemal Beşikçi

YAZILIKAYA Kültür ve Sanat Dergisi Çorum Haber Gaz eki 1966

YENİ ADIM GAZETESİ sahibi Ahmet Küreli 1 Mayıs 1955

YENİ ÇORUM GAZETESİ sahibi, Cahit Angın29 Ağustos 1951

YENİ GÜN GAZETESİ 3 Ocak 1966 sahibi Ahmet Emiroğlu Çorum Yeni

YENİ UFUK GAZETESİ 20 Haziran 1973 Sungurlu sahibi Memduh Karataş Sungurlu Yeni Ufuk Matbaası

YENİ VE İLERİYE ÇORUM GAZETESİ 19 Mayıs 1962 sahibi Mehmet Şahinci ve Mustafa Karakaşlı Yeni Çorum Matbaası

YEŞİL BELDE İSKİLİP BELEDİYESİ HABER BÜL-TENİ 11 Nisan 1988 Mustafa Çalık

YEŞİL İSKİLİP DERGİSİ 4 Ocak 1969 İskilip Yüksek Talebe ve Yardımlaşma Derneği adına Dr. A. Alpaslan

Atilla ALPAY

ÇORUM'A ÜNİVERSİTE İSTEMİYORUM!

Hemen her zaman alışılmamış tepkiler vermeyi adet haline getirmiş birisi olmayıp; halktan, sokaktaki adamlardan ve ahaliden birisi sayılabilmeyi bir memnuniyet ve iltifat kabul etmekteyim.

Çoruma Üniversite gelirse ne olur veya kapısının üzerine Hitit Üniversitesi yazılı bir tabela asılan muhteşem bir bina bulunsa ve görkemli açılışlar yapılsa ne olur?

Varsayalım ki birçok muhtelif fakültesi ile böyle bir Yüksek Öğrenim Kurumu şehrimizde ihdas edildi. Siyah cübbeli hocalar Samsuna uçakla getirtilip oradan şehrimize nakledildi, ÖSYMS yi kazanan en fazla bin-bin beş yüz öğrenci de getirilip sınıflara dolduruldu. Eğitim ve öğrenime başlandı. Sonra neler olur?

Bence üniversite demek nüfusu hızla artan şehrimize elli altmış akademik kariyerli insan ile bine yakın gencin getirdiği bir nüfus artışı demektir. Bu bir müddet sonra kiraların artması ve şehrimizin cadde ve sokaklarında birbirinden yakışıklı gençlerin boy göstermesi demek olacaktır. Ana caddedeki pastanelerin, lokantaların, kafeteryaların, spor ayakkabıcıların, telefon tamircilerinin ve kart satıcılarının işleri ciroları birden bire artacak şehrimizde giyim, kuşam, ve gıda sektöründe patlama yaşanacaktır. Bu hadise esnafa ve ilimizin ticari hayatına büyük bir canlılık getirecektir.

Çünkü bu gençler çoğu orta halli ailelilerin çocukları olacak ve Çorum'u daha önce haritada dahi bilmediklerini hatta tercih yaparken yanlış yazdıklarını bile-belki- itiraf edeceklerdir.

Bu çocuklar pastane ve kafeteryalardan artan vakitlerinde okullarına da gidip; en az altı yüz milyonluk cep telefonları ile kız arkadaşlarını ararken, ailelerini ayda bir kere zor arayacaklar ve zavallı babaların onlara para yetiştirmek için neler çektiğini, nasıl uykularının kaçtığını asla bilmeyeceklerdir.

Devletin verdiği krediler ile hayır kurumlarının verdiği burslar bu çocukların amerikan sigaralarına, kolalarına, pantolonlarına, filanca markalı ayakkabıları ile cep telefonlarına asla yetmeyecektir. Zira günde bir paket yabancı sigara masrafına bir kurumun bir aylık bursu bile kâfi gelmeyecektir.

Sonra bu gençlerimiz geldikleri bu yabancı çevrede çok daha rahat davranacak ve ilimizin muhafazakâr (!) yapısına ters düşecek hal ve hareketler sergileyecek, buralı gençlere iyi (!) örnek olacaklardır.

Ailelerinin maddi durumu özel üniversiteleri karşılasa kimse Çorum'u yüksek öğrenim için seçmeyecek ama mecburiyet birçok insanın Çorum'u tanımasına vesile olacaktır. Çünkü birçokları maalesef meşhur bir şarkıcı veya ünlü bir futbolcu olamamış, kendilerini kimse keşfedememiştir.

Sonra…

Dört-beş sene sonra ilk mezunlar verilecek, törenlerde herkes keplerini havaya fırlatacak ve mezun olup şehirlerine döneceklerdir. Hangi meslekten olursa olsun kız öğrencilerin büyük bir kısmı evlendikten sonra mesleklerini de bırakacak ve çocuklarını yetiştirmek üzere evlerine kapanacak ve vaktiyle bu üniversitede boş yere sıra işgal etmiş olacaklardır. Bu ülkede bilime, insanlığa ve memlekete hizmet için değil de iyi tahsilli ve zengin eş bulmak için ön koşul üniversiteli bir hanım olmaktır.

Erkeklere gelince, onlarda ellerinde diplomaları hemen birçok işe başvurup bol para kazanacaklarını ve müreffeh bir hayat yaşayacaklarını zannedecek ve işte o zaman büyük bir kayaya çarparak kendilerine geleceklerdir.

Büyük şirketlerde önlerine uzatılacak formlarda ikinci yabancı dilleri sorulacak, master ve doktora dereceleri istenecek, kaç bilgisayar dili bilip bilmedikleri bile merak edilecek, hangi büyük firmalarda ne kadar çalıştıkları da mutlaka öğrenilecektir. Eğer bu şartlara haiz değillerse ülkemizin gerçeklerine uygun hale gelmeleri en az on yıl alacaktır.

Bir köyde vekil öğretmenlik bulabilirlerse veya babalarının işlerinin başına geçerlerse o zaman kurtulmuş olacaklar; eğer devlet kapısına gelirlerse orada da kendilerinden on yıl önce mezun olanları bile orada hala bekliyor bulacaklardır.

Filanca cemaatin müridi veya mensubu iseler işleri, eşleri, maaşları, dershaneleri, dünyada gidecekleri ülkedeki yatakhaneleri, statüleri ve gelecekleri bir beş-on yıl önceden hazırlanan talihli bir avuç gencin dışında normal şartlar altında ülkemizin iş ve kazanç durumu bir felakettir.

Yurt çapında dört yüz bin kahve vardır. Her gün on milyon insan bu kahvelerin veya gaz odalarının müdavimidir. On milyon işsizimiz ve bir buçuk milyon kaçak işçimiz vardır.

Ara insan gücüne "görülen lüzum üzerine " son verildiği için; her dairede, her şirkette veya hemen her yerde her üniversite mezunu müdür, yönetici,

müşavir, müsteşar vs dir. Teknisyen, işçi, çırak, kalfa, usta ve ara insan gücü yani çalışacak insan yoktur.

Ve böylesi yerlerde–nedense- hemen herkesin çalışırken tek gözü mesai saatinde olmakta, beyni ile de cehennem sıcağı iklimine sahip yerlerde satın aldığı yazlığına bir an önce kavuşmanın hayali ile yaşamaktadırlar. Bu değilse bile arabasının modeli, evi, kızı, oğlu damadı ve bitmek bilmeyen dünya ihtiyaçları ve tutkuları ve hırsları böyle insanların doğru ve dürüst çalışmasını engellemektedir.

Çorumda kurulmuş veya kurulacak olan üniversitelerden mezun olanların ne kadarı şehrimizde kalıp bir iş tutup çalışmaktadır?

Ana caddemizde on metre arayla bir eczane, ihtiyacımızın iki misli avukat, beş misli mühendis varken, sanayideki dükkânlarda ülkemiz üretiminin hakiki sahipleri yağ, kir ve pas içinde çalışır, yanlarına bir çırak bulamazlarken;
Bu üniversitelerden mezun olacaklara iş hazır mıdır?
Üniversite öğrencisi mezun olunca bu şehirden önce doğduğu veya geldiği yere geri dönmüyor mu?

Üniversitesi olan şehir unvanı bize çok mu prestij kazandıracaktır. Bu prestijin maddi karşılığı nedir?

Üniversite neticede bir yatırım ise bunun halka ve millete geri nasıl geri döneceğini kimse izah edebiliyor mu?

Türkiye deki illerin yarısından fazla sayıdaki yerde üniversite var da milli gelirimizde bir artma ve enflasyonumuzda ve dış borcumuzda neden bir azalma yok..

IMF den gelecek paralara, Avrupa birliğine, sam amcanın himmetine muhtaç mıyız değil miyiz?

Bir on yıl önceki "önce vatan " prensibinin yerine "önce insan hatta önce ve mutlaka ben" kanunu geçmiş midir, geçmemiş midir?

Her üniversitelinin gönlünde "kapağı yurtdışına atmak" ve gidip de dönmemek, var mıdır yok mudur?

Çalışmadan, kazanmadan, üretmeden, rantiye ile, para hareketleri ile para kazanmak ve hemen köşeyi dönerek, artist, şarkıcı, futbolcu, olarak, yat- kat, mal-mülk sahibi olmak, ülkeyi, yoksulları, garipleri dulları ve yetimleri hatta komşu Müslüman ülkeleri hiç ama hiç düşünmemek insanımızın yaşama biçimi olmuş mudur, olmamış mıdır?

Dünyada veya uzayda yer işgal eden, oksijen tüketen, çöp üreten;
Geçen yıl Çorumda altmış trilyon liralık alkol ve sigara tüketen, baca gibi tüten, damacanalarla şarap, bidonla rakı ve tankerler dolusu bira içen;
Biz miyiz değil miyiz?
Şimdi bu durumda,

Hemen her köyümüze bir üniversite açsak?
Bütün mezunlarına iş bulabilecek;

Milli geliri on bin dolara çıkarabilecek;
Jet motorları ile uyduları artık yapabilecek miyiz?
Üç uçak lastiğine beş yüz kamyon buğdayı;
Günde yirmi milyon doları da amerikan tütününe vermeyecek;
Dünyada kimseye muhtaç olmadan başımız dik, onurla adam gibi yaşayabilecek miyiz?

Bunlar olmadan, bu işler düzelmeden, bazı kainat çapındaki doğruları bulmadan, eğitimde, siyasette, bilimde ,çalışma hayatında köklü reformlar yapmadan,tek tek fert fert kendimize çeki düzen vermeden,kafalarımızı, ruhlarımızı, gönüllerimizi her şeyimizi değiştirmeden bu köyümüze değil Hitit Urartu hatta Kommagene Üniversitesi açsak ne yazar?

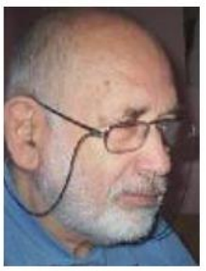

Mahmut Selim GÜRSEL

DÜNYANIN ÇİVİSİ ÇIKTI

Son iki ay içerisinde; dünya meteoroloji olaylarının ne gibi zararlara meydan verdiğini düşündüğümüzde, konu başlığımıza gayet uygun olduğunu görürsünüz.

Biraz hafızamızı yoklarsak meteoroloji olaylara biz insanların yanlış hareketlerimiz ve bilinçsiz tabiata müdahalelerimizin sebebiyet verdiğini görebiliriz.

Bizler artık, beğenmediğimiz toprakları kendi görüşümüze göre sulamakta,verimler almaya çalışmaktayız. İstediğimiz akarsuyun önüne setler çekerek tabiatın gerek görmediği yapay göller yapıyoruz. Dikkat etmeyerek ekilebilen arazilerimizi çeşitli yanlışlıklarla çöle çevirmeye aday yerler haline getiriyoruz.

Dünyamızın akciğerleri olan ormanları birkaç kuruş menfaat karşılığı, kesiyor, yakıyor bir daha yerine gelmeyecek şekilde yok ediyoruz.

Şimdi; şapkamızı önümüze koyarak düşünelim. Havanın yani meteorolojik olayların değişmesini çok görmeyelim. Kendi yaptıklarımızın cezasını bizler çekiyoruz. Dünyada bazı ülkelerde sel, bazı ülkelerde ise kuraklı almış başına gidiyor. TV belgesellerinde buzulların büyük bir hızla eridiğini, normal kış yağışlarının olmadığını,hava sıcaklıklarının normalin üzerinde seyrettiğini izliyoruz.

Evet. Bu meteorolojik olaylar bizlere bazı şeyleri söylüyor fakat biz her halde bu konuşmayı anlayamıyoruz.

Yakup YURT

AVRUPA, AVRUPA, DUY SESİMİZİ

Her yıl olduğu gibi, bu yaz da, Türkiye'deydim. Sanki ben bülbülmüşüm de, Belçika altın kafesmiş misali öttüğümde vatanım derim, başka bir şey demem her nedense! Köyüm **Umurbey**' deydim bir buçuk ay süreyle. Anamın dizinin dibinde çay içerken, **Gemlik** körfezinde güneşin batışını izlemeye doyum olmaz. **Marmara**'dan meltem eser, kırlangıçlar süzülürken bulut bulut saçak altlarındaki yuvalarına doğru… İncirler ballanırken dallarda, üzümler sallanır salkım salkım bağlarda. Bir sonraki zeytin rekoltesinden umutlu olan hasbıhal ettiğim köylülerim mutluydular. Zira Umurbey'de zeytinler kasım ayında toplanmaya başlanır ve bütün büyük alışverişler "kasıma veresidir". Zeytin verimi iyi olursa yüzler güler, olmazsa suratlar asılır. Tebessüm bile arz-talep kanununa tabidir sanki…

İyi güzel de, zaman geçmek bilmedi bir türlü. Muhatap bulamamaktan dolayı. Herkes işinde gücündeydi; bana ayıracak zamanları olamazdı doğal olarak. Onlar çalışıyor, sen tatildesin. Yanlış zamanda, yanlış yerdesin. Seninle mi uğraşacaklar! Kocaman adamsın, tuzun kuru, paran cebinde, keyfin gıcır. Deniz, göl, kaplıca yakın, ulaşım kolay. **Bursa, Gemlik, Orhangazi, Yalova, İstanbul, İznik, Mudanya, Tirilye, Armutlu, Bandırma, Erdek**, vs…günübirlik gezilebilecek mesafedeki güzellikler.

Ama ben gezmedim: Hiçbir yere gitmedim. Köyümden dışarı çıkmadım. Yalan söyledim söyledim, özür dilerim. İki kez Gemlik Migros'a kitap almaya gittim. Ne bulabildiysem aldım. Tatilim okumakla geçti. Belçika'ya bir bavul okunmuş kitapla döndüm. Şimdi okuma sırası hanımda. **Turgut Özakman**'ın yazdığı Bilgi yayınevinde çıkan "**Şu Çılgın Türkler**" başlıklı belgesel romanının 28.basımını okudum. 748 sayfa, ama son 60 sayfası notlar ve kaynakçaya ayrılmış kalın bir kitap. Üç günde okudum. Duygularım kabardı,

gözyaşlarım taştı. Ayrıca yazarın kendisini birkaç televizyon söyleşisinde izleme imkânım oldu. Tanışmış gibi oldum, o güzel kültür ve yazın insanıyla. "

…Özakman'ın kitabı, tarihsel bir gerçeğin güzelim bir Türkçeyle roman diline dönüştürülmesidir." diyor **İlhan Selçuk**. "*Hiç 688 sayfa boyunca gözlerinizin sürekli dolduğu oldu mu? Hiç, bir kitap boyu acıyı, kederi, gururu ve zaferi akıl almaz mad-cezirler arasında adeta yaşadığınız oldu mu? Hiç, hıçkırıklarınızdan övünç duyduğunuz oldu mu? Benim oldu. Elleri öpülesi Turgut Özakman'ın Şu Çılgın Türkler kitabını okurken."* değerlendirmesinde bulunuyor **Ümit Zileli**.

Önce **Çılgın** sözcüğünün anlamına bir bakalım: 1. Aşırı davranışlarda bulunan, deli, mecnun. 2. Çok büyük, aşırı, olağanüstü (TDK, Türkçe Sözlük, 1.Cilt A-J, s475). Bunu İngilizler söylüyor atalarımıza. Peki bu sıfata müstahak olmak için ne yapmış atalarımız?

Osmanlı İmparatorluğundan o dönemde "hasta adam" olarak bahsedilmektedir. Osmanlı Devleti'ne ve Türklere karşı, ortaçağın haçlı anlayışıyla yeniçağın ürünü emperyalizmi kaynaştıran acımasız bir politika uygulanacaktır. İstanbul işgal altındadır. Asker, sivil birçok yönetici Malta'ya sürülür. Türlü ayrılıkçı dernekler kurulmuştur. Bazı ümitsiz aydınlar ise mandacılıktan başka çıkar yol görmemektedir. İhanet kol gezmektedir. Çöküş ve çözülüş dönemi bütün şiddetiyle devam etmektedir. 1918 yazında 36. padişah olarak tahta çıkan Vahdettin devletin ve tahtının geleceğini dönemin süper devleti İngiltere'nin lütfüne bağlamıştır. Aklına onurlu, başı dik, bağımsız bir Türkiye gelmez. Tek güvendiği kişi ablasının kocası sadrazam Damad Ferit'tir. Mustafa Kemal Paşa 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkar. Orta Anadolu'nun küçük bir bölgesine sıkıştırılan halkı işgale tepki göstermeye çağırır. Halk yoksul ve perişandır. İçine kapanmıştır. Bütün olumsuzluk ve yetersizliklere rağmen, Türkler bir "çılgınlık" yaparlar ve Misak-ı Milli'yi kabul ve ilan ederler. "Bölünmez, bağımsız, hür ve çağdaş bir Türkiye" kararı verilir. Akan onca kan ve gözyaşına rağmen, engeller sabırla tek tek aşılır, mucize gerçekleşir ve mutlu sona ulaşılır. Emperyalizme karşı verilmiş ve kazanılmış ilk kurtuluş savaşıdır bu. Yer Bursa Şark Tiyatrosu. Gün Türkiye'nin barış görüşmeleri için Lozan'a davet edildiği gündür. Kürsüde M. Kemal Paşa salonu dolduran öğretmenlere hitap etmektedir. "*Dünyanın hiçbir kadını ben vatanımı kurtarmak için Türk kadınından daha fazla çalıştım diyemez*" diyerek onlara olan minnet borcunu

ödemektedir. "*Ordularımızın kazandığı zafer, sadece eğitim ordusunun zaferi için zemin hazırlamıştır. Gerçek zaferi, cahilliği yenerek siz kazanacak, siz*

koruyacaksınız. Çocuklarımızı ve geleceğimizi ellerinize teslim ediyoruz. Çünkü aklınıza ve vicdanınıza güveniyoruz! Sözleriyle konuşmasını tamamlarken Nesrin'den Faruk'a "*Seni zafer ve barış kadar seviyorum*" yazılı bir kartpostal ulaşıyordu. Ve kurulan yeni cumhuriyetin vazgeçilmez şiarı "*Yurtta barış, dünyada barış*" olacaktı. Barış çağdaş uygarlık düzeyini yakalamak için olmazsa olmazdı.

Çağdaş uygarlığı ise ne yazık (veya ne tuhaf) ki güçlü silahlara sahip Batı ülkeleri temsil ediyorlardı. II. Dünya Savaşı sonrasında "*komünist tehdit*" bahanesi ile T.C. Batı dünyasının kurduğu doğasına aykırı çeşitli ittifaklara yamandı. Bunun doğal sonucu olarak kendisini sevmeyen, kendisinden çekinen, İstiklal Savaşı'nda yendiği Avrupa ülkeleriyle müttefik olurken, komşularıyla ve dindaşlarıyla düşmana ilişkiler dönemine girdi. Son 40 yıllık süreçte ise Türkiye Avrupa'ya "*ne olursun beni içine al*" diye sürekli yalvaran ve bunun için anlamsız ve mantıksız tavizler veren bir ülke konumuna girdi. Hâlbuki hem Türkiye, hem de Avrupa Birliği ülkeleri doku uyuşmazlığının pekâlâ farkındalar. Bunun medeniyetler çatışması ile bir ilgisi de yok kesinlikle. İslam dinine mensup 11 milyonu aşkın insan, Avrupa'nın içinde 40 yıldan bu yana Hıristiyan dünyanın demografik (nüfusbilimsel) sorunlarının çözümüne katkıda bulunuyorlar. Avrupa'nın işgücü ve beyin göçüne gereksinmesi gelecekte de devam edecek. Belki biraz daha seçici olarak. 2005'te, günümüz Avrupa'sı kendisiyle hesaplaşmasını tamamlayabilmiş değil. İç çelişkilerini aşamıyor. Hormonlu büyümenin zararları karşısında şaşırmış durumda. Dünyaya demokrasi ve insan hakları dersi veriyor, ama kendi içinde aşırı sağ, ırkçılık ve yabancı düşmanlığının yükselmesine engel olamıyor. Kendi ayıplarından utanmıyor, ama mazlum ülkelerde ONG tabir edilen sivil toplum kuruluşları aracılığı ile "demokrasi ve insan hakları yokluğu veya azlığını" bahane ederek bu ülkelerin "aydınlarında" gereksiz kompleksler yaratarak, onları kendisine hayran bırakıyor ve ülkelerinden soğutuyor. Böylece hem kendi vicdanını rahatlatıyor, hem de kurtarıcılık payesine eriyor.

Berlin'deki o meşhur duvarın yıkılmasıyla çılgın bir dönem başladı. Tek kutuplu yenidünya düzeninde "çılgın" bir globalleşme rüzgârı esiyor. Zengin, fakir herkesi kasıp kavuruyor her yerde. Kimse engel olamıyor. İnsani değerler bir bir yok oluyor. Bu furyaya, bu modaya direnenler tu kaka ediliyor. Çeşitli aşağılayıcı sıfatlar kullanılarak. Her şey sermayenin emrine veriliyor. Dünya dönmeye devam ediyor. Bireysel mutlulukların çok güzel, ama bencilliğin ne

denli kötü bir şey olduğunu yavaş yavaş anlıyor insancıklar. Tüketim toplumunun ne denli acımasız bir hayal taciri olduğu gerçeği ortaya çıkıyor her geçen gün. Dünyanın her yerinde egemen mutlu azınlıklar, işsiz, güçsüz ve

mutsuz çoğunlukları nasıl etkisizleştirileceğinin arayışı içindeler. Türkiye işte böyle bir dönem ve ortamda AB'nin kapısında daha önceki adaylara uygulanmış olan modelin aynısı onurlu bir müzakerelere başlama tarihi bekliyor. Dönem başkanı İngiltere "savaş suçlusu" Hırvatistan'ı himaye eden Avusturya'yı bu akşam yapılacak toplantıda ikna edebilirse, yarın, yani 3 Ekim 2005 Pazartesi günü müzakereler resmen başlayacak. Ve ilk bomba nerede patlayacak biliyor musunuz? İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında büyük bir çılgınlık yaşanacak. AB'ci medya mutluluk çığlıkları atacak. Her şey sermayenin emrinde dedik ya.

Duygular mı ağır basacak, stratejik çıkarlar mı?

Bakalım nikâh garantisi vermeyen AB nişanlanmaya razı edebilecek mi Türkiye'yi? Flört ne kadar sürecek ve sonuçta ayrılık mı olacak, izdivaç mı? Yaşanan süreç sonu belirsiz çılgın bir aşk hikâyesi mi? Yerini nefret ve intikam duygularına bırakan bir ayrılık mı yaşanacak, yoksa mantık evliliğine mi gidilecek günün birinde? **Qui vivra, verra**! Yani yaşayıp, göreceğiz.

Brüksel, 2 Ekim 2005

Tuncer CÜCENOĞLU

SELVİ BOYLUM AL YAZMALIM

Gazeteci/yazar Sayın Ahmet Hakan 6-7 Ekim 2005 günlü Hürriyet Gazetesi'ndeki köşesinde, bu sezon Sadri Alışık Tiyatrosu'nda sahnelenecek olan "Selvi Boylum Al Yazmalım" adlı oyunla ilgili olarak, henüz nasıl bir yapımın ortaya çıktığını bile görmeden olumsuzluk içeren iki yazı yazdı.

"Durun yapmayın" başlıklı yazısında Sayın Hakan:

FACİA BİR: Türk sinemasının yüz akı 'Selvi Boylum Al Yazmalım' adlı film, tiyatro sahnesine uyarlanıyormuş.

FACİA İKİ: Filmde Türkan Şoray'ın canlandırdığı Asya rolünü tiyatro oyununda İpek Tuzcuoğlu üstlenecekmiş.

FACİA ÜÇ: Filmde Kadir İnanır'ın üstlendiği rolü, oyunda Kerem Alışık canlandıracakmış.

Bilmiyorum, bu üç faciayı önlemek için hala vaktimiz var mı?

Eğer varsa, ilgililere sesleniyorum:

Ne olur yapmayın!

Hayal dünyamıza bir tatlı hayal bırakmış güzelim 'Selvi Boylum Al Yazmalım' filmine kıymayın.

Ne olur elinizi kana bulamayın." buyuruyor.

Bununla da yetinmeyen Sayın Hakan ertesi gün yazdığı aşağıdaki yazıyla da ısrarını sürdürdü. Bakın ne yazmış Sayın Hakan:

Selvi Boylum'a kıyılmasın DEDİM ki: Durun, yapmayın. Hayallerimizde kekremsi, buruk ama sıcacık bir tat bırakmış olan o güzelim Yeşilçam klasiğine, 'Selvi Boylum Al Yazmalım'a kıymayın.

Sinema filmini tiyatro oyununa uyarlamayın.

Gelin, yol yakınken vazgeçin bu sevdadan...

Evet... Bunları söyledim.

Ve fakat...

Filmdeki Kadir İnanır/Türkan Şoray birlikteliğinin, oyundaki karşılığı olan Kerem Alışık/İpek Tuzcuoğlu birlikteliğinden yanıt geldi.

Diyorlar ki:

Dur bakalım arkadaş! Daha oyun sahnelenmemişken, daha bizim nasıl bir performans ortaya koyacağımız belli değilken, sen nasıl bunları yazarsın? Sen ne peşin hükümlüsün?

İlk bakışta haklı gibi görünen bu itiraz, nedense beni zerre kadar etkilemedi.

Çünkü bu konuda peşin hükümlü olacak kadar deneyimliyiz:

Zavallı Hababam Sınıfı'nın başına gelenler ortadadır. Çalıkuşu'nu Star'da ne hale getirdiklerini görüyoruz. Tuba Ünsal'ın o demode 'çocuk/kadın' hallerine ifrit olmuyor muyuz?

Yani... Çok alametler belirmiştir, bu iş tutmayacaktır ve hayallerimize yazık edilecektir."

Bazı temel yapıtların bozulması konusundaki kaygılarına katılmamak elde değil Sayın Hakan'ın…Nitekim söz ettiği gibi birçok önemli yapıt, salt adlarından yararlanılarak berbat edilmiş, henüz o yapıtları tanımamış olanlar için kötü bir tanıtıma dönüştürülmüştür… Burada yazık edilen bu yapıtları sıralayacak değiliz… Acımızı çoğaltır bu sıralama çünkü…

Ancak buradaki durum oldukça farklıdır… Şöyle ki:

“Selvi Boylum Al Yazmalım” ünlü Kırgız yazar Cengiz Aytmatov’un Dünya romanına armağan ettiği dev bir yapıttır… Hemen bütün Dünya dillerine çevrilen bu roman (ve yazarın diğer yapıtları) sayesinde birkaç milyonluk bir nüfusa sahip Kırgızistan Cumhuriyeti, adını tüm Dünyada duyurmayı başarmış bir ülkedir… Bir ülkenin kalıcı tanıtımında ve bu yolla saygınlık kazanmasında edebiyat ürünlerinin işlevinin ne kadar önemli bir yer tuttuğunun da önemli bir örneğidir.

Sahne için Hülya İniş tarafından yapılan bu uyarlama, söz konusu romandan hareketle senaryolaştırılan ve Türkiye’de yapılan Türkan Şoray ile Kadir İnanır çiftinin unutulmaz oyunculuklarıyla sinemamızın en önemli ürünlerinden biri olan filmden yola çıkarak değil, romandan hareketle yapılmış bir çalışmadır.

Burada Sayın Hakan’ın yanlışa düştüğü nokta, oyunun filmden değil, romandan hareketle yazılmış olması gerçeğidir.

Daha da ötesi sinema ile tiyatronun farklı sanat dalları olduğu gerçeğidir.

Kaldı ki Dünya oyun yazarlarının bu kısır ortamda önemli bir romandan, öykü ya da şiirden hareketle sahne için de oyunlar üretmeleri kaçınılmaz bir gerçek olarak ortadadır…

Birkaç örnek verecek olursak Hugo’nun Sefiller adlı romanının bir müzikale dönüştürülmesi, Dostoyevski’nin Suç ve Ceza, Tolstoy’un Savaş ve Barış, Gogol’ün Ölü Canlar, Steinbeck’in Bitmeyen Kavga, Hemingway’in İhtiyar Balıkçı adlı Dünya edebiyatının klasik sayılan romanlarının sahne oyunu olarak sunulması ve başarı kazanması rahatlıkla söylenebilir…

Nitekim Türk romanının doruklarından Aşkı Memnu, Kiralık Konak, Sarıpınar 1914, Yeşil Gece ve benzeri ünlü romanlarımızdan yola çıkılarak yapılan ve başarı kazanan yapıtlar da Türk tiyatro repertuarını zenginleştirmişlerdir.

Bildiğim kadarıyla bir dost ülkenin Dünyaya armağan ettiği Cengiz Aytmatov’un bu romanı ilk kez sahneye taşınmaktadır Dünyada… Umarım metin de başarılı ise bu oyun evrensel aşk temasıyla yalnızca Türkiye’de değil, başta Kırgızistan olmak üzere diğer Dünya dillerine de çevrilerek bir çok ülkede de sahnelenme olanağı bulacaktır böylece…

Ben başta bu soylu ve zor olayı düşünüp sahneye taşıma cesaretinden dolayı Sadri Alışık Tiyatrosu'nun repertuarını belirleyen Seçici Kurul üyeleri'ni, bu önemli projeyi sahneleyecek olan genç yönetmen Barış Erdenk'i ve oyunda rol almakta olan KEREM ALIŞIK, İPEK TUZCUOĞLU, MENDERES SAMANCILAR, ZUHAL TOPAL, GÜLSEN TUNCER, METİN BÜKTEL, MUHARREM ÖZCAN, DUYGU YILANCI, TAYLAN ERTUĞRUL, SENAR ÖZAKINCI, SERHAT YİĞİT, YASEMİN ATASU, BÜŞRA PEKİN, ERKAN TURA ve YÜCEL YÜKSEL dostları kutluyor ve başarılar diliyorum. (Bu ekip içinde başta Sevgili İpek Tuzcuoğlu olmak üzere birçok aktörün de Konservatuar mezunu olduklarını

Sayın Hakan'a hatırlatmakta da yarar var galiba…)

Bu ekibin başarılı olacağından da kuşku duymuyorum zaten.

Bunun güvencesi ise, Sadri Alışık Tiyatrosu'nda geçtiğimiz sezon gene bir roman uyarlaması olan Ağır Roman'ı sahneye başarıyla taşıyan Barış Erdenk ve bu değerli kadronun, o oyundaki inanılmaz performansları olacaktır.

Yapılacak galaya Sayın Ahmet Hakan'ın ön yargısız olarak gelip, oyun sonunda bu ekibi ayakta alkışlaması ve bunu da köşesinde yazması ise, benim için hiç de sürpriz olmayacaktır.

Sayın Hakan'ı şimdiden davet ediyorum bu tiyatro olayına… Büyük Dünya yazarı Cengiz Aytmatov'la dirsek dirseğe "Selvi Boylum Al Yazmalım"ı izlemesi için…

İsmet ÇENESİZ

SÜMERLER'DE DIŞ İLİŞKİLER (İlk Sınır Savaşları) -II-

Arata kralı Seigneure bu haberden üzgün ve şaşkın olarak kahramanlarına Enmarkar'a silaha sarılmak zorunda olduklarını bildirmesi görevini veriyor. Kendisi iki tarafça kararlaştırılacak iki şampiyonun savaşması usulünü tercih ediyor. Bir şartla hüküm altına girebileceklerini de açıklıyor. Büyük miktarlarda ölçülecek buğday gönderilmesi. Kahraman bütün hızıyla Uruk'a dönüyor. Parlamento mesajı Enmarkar'a bildiriyor.

Hareketten önce, Enmarkarmuamanlı bazı operasyonlara girişiyor. Bunlar bir inanışın provası olmalıdır, sonra Nidoba'nın akıl tanrıçası tavsiyelerini almış olarak bütün hayvanlarına buğday yükleyip bunları kahraman tarafından Aratta'ya götürülmesini istiyor. Fakat kahraman aynı zamanda bir mesaj daha taşıyor. Bu mesajda Enmarkar'ın zaferini ve özel kudretini mat ederek Arata kralına kırmızı akik ve lapis-lazuli'yi de reklâm ediyor.

Kahraman girişinde buğdayları sarayın avlusuna yıktırıyor, mesajı da krala veriyor. Halk buğdayların yığıldığını görmekten mutlu, Enmarkan'a kırmızı akik vermeyi kabulleniyor. İstenilen mabetlerinin yapılmasına da söz veriliyor. Fakat, Aratta'nın sinirleri bozulmuş kralı bu defa kendi sırasında ki kudret ve zaferini öğrenek Enmarkan'ın kendisine yaptığı isteklerinin tekrarını yapıyor ve kendisine akik ve lapis-lazuli istiyor. Kahraman geri dönüşünde texte göre, öyle sanıyorum ki Enmarkan falcılarla konuşuyor, gerekenleri yapıyor ve kahraman da geri Aratta'ya yollanıyor. Fakat bu defa bütün mesaj yerine krallık asasını (Sceptre) kendisine sunulmakla iktifa ediliyor. Bu sonucunun görüşü kral Arata nezdinde terörün tahrik edileceği kanaatini gösteriyordu. Sarayın ileri gelenleriyle istişare ediliyor acı duruma kendisi ve milletinin maruz kalmasıyla, Enmarkan karşısında itaata razı olacağı bir tavır sergiliyor. Adamlarıyla teker

teker konuşup bir müdafaa şeklini karar altına alıyor kral. Son fikrine yeniden dönerek, taraflar arasında seçilecek bir şampiyon arasında bir savaş yapılmasını tekrar ortaya atıyor. Bu suretle kimin şampiyonu yenerse, o tarafın kudretinin kabul edilmesi şartını da ortaya sürüyor. Muğlak terimlerle seçilmiş durumdan anlaşılıyor ki; seçilen savaşçılarına ne siyah,ne beyaz,ne esmer,ne sarı,ne de bıyıklı olmalıdırlar. Savaşanların ünüformaları da anlaşma olabilir.

Bu yeni çağrının taşıyıcısı, kahraman Uruk'a yeniden geliyor, Enmarken sonra Aratta'ya tekrar dönmesi emrini veriyor. Üç noktalı bir mesajı da birlikte götürülmesini istiyor, önce Enmerkan; Arata kralının meydan okumasını kabul ediyor. Adamını yollayacağını da bildiriyor. İkinci olarak istiyor ki; Arata kralı Uruk'ta İnana için, altın, gümüş ve kıymetli taşlar biriktirsin. Üçüncü olarak ta, yeniden Aratta'nın total yıkımı ile gereken cezaların verileceği tehdidini savuruyor. Eğer Arata kralı ve milleti Eridu mabedini yeniden yapıp ve süslemek için, dağlardan taş getirmezlerse bu söylenenler eksiksiz tatbik edilecektir.

Textein devamı enteresan. Şaire göre, Enmerkan kil tablet üzerine ilk yazan kraldır. Bu suretle mesaj taşıyanların, uzunluk dolayısı ile doğru aktarma tehlikesi ortadan kalkmış oluyor. İşte şiire göre, tablet mesaj Aretta kralına veriliyor; cevabı bekleniyor. O sırada senyör beklenmedik bir yardım alıyor, İshkur, Sümerlerin yağmur ve fırtına tanrısı buğday ve vahşi yulaf getiriyor. Bunları senyörün önüne yığıyor. Bu durumdan Arata senyörü tekrar cesaret alıyor ve kendisine güven geliyor. Emmerkan kahramanını uyarıyor ki; İnana hiçbir şekilde Aratta'yı, evini ve yatağını terk etmeyecektir.

Bu şiir'in hepsi 20 tablet ve parçalarından oluşmuştur. Bunun 13 kolon ihtiva edeni İstanbul Eski Eserler Müzesinde bulunuyor. Bir tablet 1946'da Kramek tarafından kopya edilmiştir, 1952'de Sümer tabletlerinin ilmi bir yazımı tamamlayıcı bir kritiği ve tercümesi basılıyor bunlar Amerika'da Phyladalphia'da oluyor. Bu yazdıklarımızın hemen hepsi çok ilmi şeyler olup, yalnızca büyük ihtisas sahiplerini ilgilendirir is de buzum gibi sıradan insanların birazıcık bilgi sahibi olmaları da zararlı kabul edilmez.

Not: Sümer tanrıları mabetlerdeki dairelerinde otururlar, dinlenirler, yerler,içerler, uyurlar ve hatta kavga ederlermiş.

Salım SAVCI

YASALAR BAKANLARI DA BAĞLAR

Arap alfabesinden (abecesinden) 1928 Kasım Ayında 1353 Sayılı Yasa ile Lâtin Alfabesinden (abecesinden) esinlenerek 29 harften oluşan TÜRK ALFABESİ (ABCESİ) ve rakamlarının yazılışı kesinleşmiş, hatta harflerin okunuşu da verilmişti.

Bugünde bu yasa geçerlidir.

Bu yasanın baş savunucusunun da Millî (İ şapkalıdır) Eğitim Bakanlığı olması gerekirken (ke) harfinin okunuşu ke, (h) harfinin okunuşu he diye öğretildiği halde, yazım kılavuzlarının bazısında:

(k) ke diye okunduğu halde (ka),

(h) he diye okunduğu halde (ha) diye vermişler.

Bu yetişmiyormuş gibi; 4. sınıf TÜRKÇE ders kitabında:

Temel harflerin sonuna: Q,W,X

Küçük harflerimizin sonuna: q,w,x eklenmiştir.

Bu gerçeği de Star Gazetesi 03.10.2004 günlü sayının onuncu sayfasında nedense en alttan açıklamıştır. Star bir olumlu not, bir de olumsuz not almış olmaktadır.

AB'ye gireceğiz. Küreselleşmeye uyacağız deniliyorsa:

TD Kurulu ile TD Derneği temsilcileri,

Üniversiteden yetkili kişiler,

Yazılı ve görüntülü medyadan bu konuda söz sahibi olanlar bir araya getirilip,tek yazım kılavuzuna geçilir. Herkes de buna uyar. Halen yürürlükte uygulanan:

İMLÂ – YAZIN- BLOK SİSTEM

Yazım kılavuzları da kaldırılmış olur. Nerede o günler.

Yazarlar bile, istedikleri, benimsedikleri kurallara uysa da güzelim Türkçemizin canına okumuş oluruz.

Çok güzel bir dil olan Türkçeye de yazık olur.

Şükrü GÜLTEPE

ACI HAYAT

Hayat acı, ben yorulmaz.
Tanrı'dan sual sorulmaz
Tıptan hiç geri durulmaz
Hasta çare bulmayınca.

Hastanede kuyruk bitmez
Kuyruk biter sıra gelmez
Özel ise para yetmez
Hasta çare bulmayınca

Görevlisi liste yazar
Haksız olan düzen bozar
Doktor gelir halka kızar
Hasta çare bulmayınca

GÜLTEPE hastalık biter
Çektiğin çileler yeter,
Ecel gelir elbet gider
Hasta çare bulmayınca. 29-03-2005

Mehmet KURTBAŞ

DÜNKÜ MEHMEDİM ÖZLEDİM SENİ

Ne ağrı bilirdim ne sızı ne yel
Ağaçlara tırmanır atlardım dal dal
Sağsak yumurtası karga kuşu sor
Ah dünkü Mehmed'im özledim seni

El arabam vardı tekeri demir
Kum toprak çekerdim köylümde görür
Kimi deli der kimi yiğit bilir
Ah dünkü Mehmed'im özledim seni

Çok pancar heşledim çok kabak yardım
Onlardan da oyuncaklar yapardım
Arkasında toz dumana katardım
Ah dünkü Mehmed'im özledim seni

Atlarımız vardı yarış yapardım
Derin çayda balıkları tutardım
Ebemin dizine gelip yatardım
Ah dünkü Mehmed'im özledim seni

Dedeminen çüt sürmeye giderdim
Harmanda orakta yardım ederdim
Dedemi ebeme takardım derdim
Ah dünkü Mehmed'im özledim seni

Talip emmiminen güreş tutardım
Gücümde yetmezdi ağlar yatardım
Otları çöpleri yolar atardım
Ah dünkü Mehmed'im özledim seni

Sevdamıydı bilmem köyün içinde
Rüzgarlar eserdi ipek saçında
Gözleri güzeldi kaşın altında
Ah dünkü Mehmed'im özledim seni

KURTBAŞIM derki dert ortak sazım
Kendi kalemimden hep kendi sözüm
Başladı ağrılar sızlıyor dizim
Ah dünkü Mehmet'im özledim seni 27-01-2001

DİKKAT; BU BİLGİLER TELİF ESERİ OLUP YAZARI VE YAYINEVİMDEN İZİN ALINMADAN KULLANMAYINIZ!
YAPTIKLARIM YAPACAKLARIMIN GARANTİSİ ALTINDADIR!
Hazırlayan Mahmut Selim GÜRSEL yazışma adresi corumlu2000@gmail.com
Hukuka, Yasalara, Telif ve Kişilik Haklarına saygılı olmayı amaç edinmiştir.
Gizlilik şartları ve Telif Hakkı © 1998 Mahmut Selim GÜRSEL adına tüm hakları saklıdır. M.S.G. ÇORUM
BİLGİ PAYLAŞILDIKÇA KIYMETİ ARTAR!

MAHMUT SELİM GÜRSEL

GÜRSEL YAYINEVİ ÇORUM

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR SANAT TARİH VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

ISSN 1301-9945

SAYI 81

MAHMUT SELİM GÜRSEL

GÜRSEL YAYINEVİ ÇORUM

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR SANAT TARİH VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

ISSN 1301-9945

YIL 7 SAYI 81 25 Kasım 2005

Hazırlayan Mahmut Selim GÜRSEL yazışma adresi corumlu2000@gmail.com

DİKKAT; BU BİLGİLER TELİF ESERİ OLUP YAZARI VE YAYINEVİMDEN İZİN ALINMADAN KULLANMAYINIZ!

BİLGİ PAYLAŞILDIKÇA KIYMETİ ARTAR!

Mahmut Selim GÜRSEL AYŞE
Veli KALLI DENİZLİ'DEN PARİS'E GELDİM
Atilla ALPAY ESAS KİRLİLİKLER
Ali EMİROĞLU İŞTE YAHUDİ DÜŞÜNCESİ HAKİM
Salim SAVCI KİŞİLİK SAHİBİ ÇOCUK
Mahmut Selim GÜRSEL ÜZEYİR LOKMAN ÇAYCI'NIN
FRANSIZCAYA ÇEVRİLEN İSTANBUL ŞİİRİ ŞARKI SÖZÜ OLDU
Oğuzhan KURTBAŞ KURBAN
Adile TÜRKMEN CANIM KALEMİM

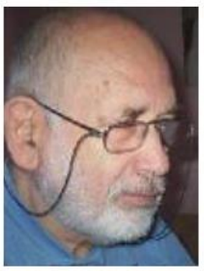

Mahmut Selim GÜRSEL

AYŞE

Yaklaşık yirmi yıl önce yaptırdığım dişlerimden bir tanesinin kaplaması delinmişti. Gittiğim dişçide sıra beklerken bir aile içeriye girdi. Bu ailenin küçük, dört yaşlarındaki cingöz gibi bir kızları vardı. Birkaç dakika sonra kız çocuğu bekleme salonunu keşfederek adeta bir oyun salonu haline getirmişti. Dişçide sıra bekleyenler de çocuğun bir aşağı, bir yukarıya koşmasını ilgi ile izlemekteydiler. Dikkatimi çeken ise; anne ile babanın çocuklarına hiç karışmamaları idi. Çocuğun hareketleri istemeden onun ağlamasına sebep olacak bir kazadan korkarak babasına sordum:

-Beyefendi; çocuk bilmiyor fakat koştuğu zemin çok kaygan, ayağı kayarak sehpaya çarparsa sehpanın üzerinde bulunan cam kırılabilir, çocuğa dikkat etseniz. Dedim. Çocuğun babası:

-Bizim dediğimizin tersini yapıyor. Bizde o yüzden onu serbest bıraktık, bildiği gibi hareket ediyor. Diyerek cevap verdi. Bu konuşma esnasında küçük kız bizi koşturuken dinliyordu. Bir ara göz göze geldik. Küçük kıza:

-Gel bakalım tatlım, seninle konuşalım. Dedim. İlk gördüğü yabancılı bir kişi olarak bir çekingenlikle bana baktı ve yine iki sehpa arasında koşmaya devam etti. Birkaç kere ayağı kayar gibi oldu, dayanamadım küçük kıza:

-Bak böyle koşmaya devam edersen senin o saçını keserim dedim. Bu tehdidim etkiledi ki ilk defa bana bakara konuştu:

-Ya! Bakalım ne ile saçımı kesecekmişsin? Diye cevap verdi. Bende:

Cebimde bıçağım var onunla saçını keseri. Dedim. İnanmayan alaycı gözlere beni süzerek:

-Hani göster bakayım, nasıl bıçakmış? Diye cevap verdi. Bende cebimde bulunan küçük çakı bıçağını çıkartarak ona gösterdim. O afacan cin gibi çocuk

gitti, yerine çok sakin bir çocuk geldi. Kızın bu hali beni biraz korkuttu. Acaba bilmeyerek çocuğu korkuttum mu iye düşündüm. Bu esnada annesi söze karışarak:

-Amca! Onun tek korktuğu şeyi nasıl bildiniz? O ancak saçının kesilmesinden korkar. Sizde onu bilerek onu sus pus ettiniz dedi. Gülüştük. Ben diş ölçüsünü vererek muayenehaneden ayrıldım. Aradan on beş gün kadar geçmişti. Takılacak dişim için muayenehanede sıra beklerken küçük kızla annesi kapıdan içeriye girdiler. Anne çocuğunun elinden tutarak bir sandalyeye oturdular. On beş yirmi saniye sürdü sürmedi çocuk tanıdığı muayenehanenin bir ucuna doğru koştu arkasını dönünce benimle göz göze geldi. Koşarak gittiği yerden uslu uslu yürüyerek annesinin yayına gelerek oturdu. Çocuğun annesi garip bir şey olduğunu fark etti ama anlayamadı. Kızına usulca:

-Yavrum hasta mısın? Diyerek sordu. Kız çocuğu eli ile beni gösterdi. Kadıncağız bir anlık bakışla beni süzdü, bir şey hatırlayamadı. Ben güldüm. Cin gibi bakışlar beni unutmamıştı. Bu ara babası muayenehaneye girdi, kızının suspus halini yadırgadı, hanımının yanına oturdu, bana başı ile selam verdi. Bende:

-Merhaba! Bakın ne annesi ne de siz beni hatırlayabildiniz. Geçen görüştüğümüzde kızınızın korkusunu tesadüfen bilmiştim, gülüşmüştük. Siz tanıyamadınız fakat küçük kız beni tanıdı. Annesi ile muayenehaneye girdikten birkaç saniye sonra kaşıya doğru koştu, geri döndü, beni gördü yavaş adımlarla annesinin yayına geldi uslu uslu oturuyor. Dedim. Çocuğun annesi:

-Evet, hatırladım. Hatta siz muayenehaneden çıktıktan sonra Ayşe bana dönerek:

-Anne! Saçımı kesecek amca gitti. Diyerek yine salonda koşuşturmuş. Hep beraber gülüştük. Ayşe'ye seslendim.

-Gel seninle arkadaş olalım. Resmini çekeyim. Seninle tanışmamızı yazayım dedim. Babası da destekledi, biraz cesaret bulan Ayşe yanıma oturdu. Resmini çektim. Bir tesadüf eseri küçük kızın korkusunu bilmiş, onun bir zaman koşuşturmasına engel olmuştum. Belki benim içime doğan bu ilham, o çocuğun gözümüzün önünde bir kaza yapmasına mani olan etken olarak işlem görmüştü. Bir saate yakın sıra bekledim, sıra bana gelene kadar Ayşe uslu uslu oturdu. Belki bu tanışmadan sonra uslu bir çocuk olarak büyür.

Veli KALLI

DENİZLİ'DEN PARİS'E GELDİM

1972 yılında Denizli'den Fransa'ya geldim. Paris bölgesinde terzi olarak iş hayatına başladım. Türk'üm Türklüğümle öğünür, sevinirim.

YABANCI ÜLKEDE ZORLUKLAR:

1974. Dilini, kültürünü bilmediğimiz ve tanımadığımız bir ülkede zorluklarla hayat mücadelesi vermeye başladığımız bir yıl. Gurbet bizi hasret, özlem ve vatan üçgeni içerisinde etkilediği bu anlarda çeşitli vilayetlerden insanlarımızla kahvehane köselerinde geleceğimiz için toplantılar yapmaya koyulduk.

Memleketimizin ezan sesleri, çeşmeleri ve insanları düşlerimizde şekillenirken biz hiç boş durmadık. 1976 yılında kendi varlığımızı, inancımızı, kültürümüzü koruma ve yaşatma duyarlılığı içerisinde Paris'te dernekçilik faaliyetlerine başladık.

O zamanlar aylıklarını ve masraflarını ödeyerek getirttiğimiz din görevlilerinden ve geçici de olsa öğretmenlerden bu derneklerimizde vatandaşlarımıza hizmetler sunduk. Bazı mihraklar bu birlikteliğimizi bölmek ve parçalamak istendi. Yarınlarımız, geleceğimiz olan çocuklarımız üzerinde olumsuz etki yapan bu parçalama oyunları bizleri iyice parçaladı. Bunun sonucunda; sorumsuz bir nesil, parçalanan aile yapısı, sahip çıkılmayan bir topluluk görüntüsü ortaya çıktı.

Genelde vatandaşlarımızın dertleriyle dert bilen bir millet sevdalısına hiç rastlamadık. Bizi bir döviz makinesi olarak gördüler.

Biz asil bir milletiz. Ülkemizin dışında da asaletimizden bir şey kaybetmeyiz. Gurbette ilk anlarda birçoğumuz bekârdı. Gençlik bir yana bulunduğumuz ülkede kontrolsüz ve tehlikeli bir gidişin eşiğinde bulunanlar oldukça fazlaydı. Bunlardan birçoğunun güzel duygular, yardımlaşma ve

dayanışma olgularıyla daha önce hiç alışık olmayan vatandaşlarımıza derneğimiz bir cazibe merkezi haline geldi. Dostluk ve kardeşlik köprüleri kuruldu. Kaynaşma arttı. Kültür ve eğitim faaliyetlerimiz yaygınlaştı. İşçi otellerindeki kalan vatandaşlarımızı, hastanelerdeki insanlarımızı ziyaret ederek onların gönüllerini aldık. Vefat eden insanlarımızın cenazelerini ülkemizdeki ailelerinin bulunduğu şehir ve köylerine kadar götürerek cenazelerini teslim ettik. Aramızda topladığımız paralarla destek birbirimize olmaya çalıştık. Bütün bu faaliyetler temelinde inanç ve vatan sevgisi olduğu için kök saldı ve etkili de oldu. Zaten biz gayretlerimizin ilk başında ALLAH (C.C.) rızası için yapılan her bir hizmetin boşa gitmeyeceğini de biliyorduk. Ciddi bir kararlılıkla, yürekten bir samimiyetle, büyük bir sabırla bu yönde kesintisiz, her türlü olumsuzluklara rağmen çalışmalarımızı bugüne kadar sürdürdük ve sürdüreceğiz.

AVRUPA SEVDASI

Ülkemizdeki gelişmeler ise istemediğimiz boyutlara ulaştı. Milletimizin hayali vaatlerle bir yerlere sürüklenmeye çalışıldığını görüyoruz. Avrupa Birliği kendisine bağlı ülkelerin vatandaşları tarafından henüz kabul görmediği ve hatta içten içe parçalanmaya doğru gittiği halde bizde ise akil almaz tavizlerle bu birliğe girme mücadelesi veriliyor. Euro ortak para birimine geçildikten sonra Avrupa ülkelerinde temel ihtiyaç ürünleri önceki fiyatlara göre yaklaşık 6 katına ulasan artışlara sebep oldu. Hâlbuki ücretlerdeki artış 4 yıl içerisinde %6'nin üstüne çıkamadı. Petrol artışları, savaş krizleri, Avrupa topluluğu ülkelerindeki bir kaç zenginin işine yarıyor

Kapitalist ülkelerin savaş sanayilerine yaptıkları yatırım ise artırılarak genişliyor.

Suçların çeşitlendirilmesine yönelik suçlu üreten sistemler ise iyice geliştikçe gelişiyor.

Biz henüz ortada hiç bir şey yokken bugün dahi farklı etkilerin altında bulunan bir Türkiye'yi görüyoruz.

Türk toplumu yeraltı zenginliklerini dahi değerlendiren dışa bağımlı olmadan yönetilecek günlere girmesi dileğiyle.

Paris - 24.10.2005

Atilla ALPAY

ESAS KİRLİLİKLER..

Şehrimizde çevrecilik deyince aklımıza ya belirli gün ve aylarda yapılan çam dikimleri ve hatıra ormanları gelmekte veya da baca gazları ile ithal kömürlerin fiyatı ile atmosfer kirliliği hatırlanmaktadır.

Vilayetin çevre ile ilgili kurumları da sadece hava kirliliği ile ilgilemekte; basılan dergi ve süreli yayınlarda da sadece yeşil çevrecilik özlemi dile getirilmekte, yazarların akademik tezleri aktarılmakta ve Çorum' un elde kalmış son bir avuç piknik alanlarının resimleri yayınlanmaktadır.

Yerel basının ise çağırılan haberlere gitmekten öte "kendiliğinden akletiği hiçbir önerisi, çözümü veya cesaretle üzerine gittiği bir tespiti "yoktur.

İki yıl önce tüpgaz taşıyan lig'li otomobil sayısı ticari araçlarda iki bin kadar iken bu gün bu sayının ne olduğunu ve sokaktaki vatandaşa ne zarar verdiğini kimse araştırmamaktadır. Cadde kenarında bulunan zehirli gaz ölçüm aracı ise yaz günlerindeki atmosferdeki egzost gazının miktarını ölçmemekte; ölçüyorsa da nasıl tedbirler alındığını kimse bilmemektedir.

Bu otomobillerin gizli karbon monoksit zehirlenmesine "dur!" diyebilecek cesarette ne bir hukuk; ne de bir tıp adamı çıkabilmiştir. Evlerde şofbenlere baca önerenler bu zehirli atık için hiçbir şey söylememektedirler. Benzine göre tasarlanmış motorlar bu gazı tam yakmamakta ve hele kış aylarında bu şehrin insanlarını yavaş yavaş öldürmektedirler. Her sene yapılan egzost ölçümlerinde de motorlar benzine çevrilerek gidilmekte, kimse bu yürüyen zehirli gaz bombalarının hatırını sormamaktadır. Ama her köşede bir gaz dolum tesisi veya arabaları " çevirecek" tamirci bulunmaktadır. Bu işten çok da iyi para kazanılmaktadır ama halkın sağlığını düşünen kimse yoktur.

Zehirli gazların içindeki en sinsi olanı kokusuz karbon monoksittir. Kandaki hemoglobine yapışarak karboksihemoglobin denilen müthiş bir

zehirlenme yapar. Bunu oksijen çadırı ve maskesi ile de kimse önleyemez. Yapılacak hareket derhal kan değiştirilmesidir. Yüz elli bin kişinin kanını kimse değiştiremeyecektir ama gizli gizli hastalanarak vefat edenler için Ulu mezarda mutlaka bir yer bulunacaktır.

Bu kentin başucundaki çimento fabrikası birazda Fransızlar para kazansın diyerek hâlâ kaldırılamamıştır. (oraya " filtre takılmıştır, zararı olmaz" söylentilerine inananları her sabah namazı vakti su deposu çamlığına duman deşarjını seyrelemeye çağırıyor ve yanlarında da gaz maskelerini de getirmeye davet ediyoruz.)

Ayakucumuzdaki belediyenin asfalt şantiyesi ile küçük ve büyük sanayilerin, şeker fabrikasının bacaları da arada bir bu kirletmeye katılmakta, kentin kanalizasyonu ile et kesim-salyangoz fabrikasının- tesislerinin, kimyasal maddelerin ve hele hele tıbbi atıkların nereye gittiğini, 175 tavuk çiftliğinin ayak ve atıklarının gömülü olduğu arazilerde asit yağmurları ile birleşerek yeraltı sularına karışıp karışmadığını da kimse sormamaktadır.

Bölgede köy, ilçe ve illerin atıksıları, lağımları ve kanalizasyonlarının tam olarak –kimyasal, fiziksel ve biyolojik olarak arıtıldığını, tabiata temiz su olarak salındığını kimse söyleyememektedir. Hele hele denetimsiz su sondajları yeraltındaki kil tabakalarını delik deşik etmiş ve kirli ve temiz sular birbirine karışmış, milletin ortak malı olan yeraltı su şebekeleri de böylece "halledilmiş" bulunmaktadır.

Bu kirliliklerin haricinde birde görünmeyen kirlilikler vardır. Bizce en tehlikelisi de bu tür kirliliklerdir.

Cep telefonlarının baz istasyonu veya röleleri denilen şiddetli elektromanyetik dalga üreteçleri gittikçe şehrimizin içlerine yerleştirilmekte, yüksek direk kullanma mecburiyeti olduğu ve insanlardan uzakta kurulmaları gerekliliği dururken ilimizde de evlerin duvarlarına monte edilmekte; insan sağlığı hiçe sayılmaktadır. Kalp pili veya kapakçığı olan hastaların, metal bacak veya organ protezi taşıyan insanların bulunup bulunmadığına bakılmadan, küçük çocuklar hesaplanmadan yerleştirilen bu rast gele antenler için TBTAK tebliğ üstüne tebliğ yayınlamakta ama kimse kaale almamakadır. Telsiz ve linksiz radyo vericileri, sayıları gittikçe artan cep telefonları ile atmosfer kirlilikleri ile hava su ve ışık kirliliği Çorumluyu fizyolojik ve tıbbi olarak

yaralamakta tabelalardaki yabancı kelimelerle meydana getirilen başka kirlilikler ise de konuşma lisanımızdaki hastalıklara eklenerek bir "kültür kirliliği " oluşturmaktadır.

İnsanlarımızın kuma merakı gitmiş yerine televizyon seyretme hastalığı gelmiştir. Geleneksel ve helal kazanç peşinde koşan Türk insanının hassas yapısının yerini de duyarsızlaşma, bencillik ve lüks tüketim ile rantiyecilik hastalıkları aldığı için bu gizli rahatsızlıklar da sinsice ilerlemektedir. Hele hele ülkemizin önde gelen sektörlerinden fuhuş sektörü de alabildiğince yükselmiş ve bu aziz şehir artık " kerhanesi-genelevi- ile meşhur bir kent olup çıkmıştır. Konuşmaya ve yazmaya utandığımız bu hastalık ise kazanç sahipleri vergi rekortmeni yapacak kadar revaçtadır.

İstanbul'un fethine giden sahabe ordularının nal seslerinin yankılandığı ve Anadolu'yu Türkleştiren Alparslan'ın askerlerinin otağ kurduğu Çorum ovası, genelevi bünyesinde bulundurmakla bir talihsizlik yaşamakta ve buranın müdavimi olan insanlarımız da başka bir boyutta kirlilik yaşamakta veya taşımaktadırlar.

Bütün bunlara sebebiyet veren esas kirliliğimiz ise ahlak kirliliği olup ; buna çare bulunmadan hiçbir kirliliğe çare bulunacağı kanaatinde değiliz.

Saygılarımızla...

Ali EMİROĞLU

İŞTE YAHUDİ DÜŞÜNCESİ HÂKİM

Bu yazıyı okuyacakların hepsi; Yahudi ile bir Türk arasında geçen hadiseyi ya da daha doğrusu hikâyeyi iyi bilir. Hikâyeyi Mübarek Ramazanda bana yazdırıp da bazı insanların iğbirarını üzerime yöneltmeyiniz. Yahudi demiş ki "Paşam! Biraz sen, biraz da gayret benden olsun; şu hançeri kenara bırak"

Hep biliyoruz ki; müzakereler AB ile aramızda başlamıştır. Müzakerelerin şartları da peşinden yazılmış ve bize kabul ettirmiştir. Müzakerelerin sonuçları AB dostlarımızın arzuları içinde olacaktır. Uçları da açıktır. Açık sözcüğü üzerinde tartışmayı nasıl yapacaksınız?

Bu müzakere sözcüğüne göre, Türk müktesebatı yani bürokrasisi AB müktesebatına uyulacaktır. Bunlar 25 devlet müzakerelerinde belirlenmiştir. Onların hepsinde maddeler aynıdır. O zaman; bizde tarama işi çabuk bitmiş olacaktır diyebilirsiniz de iş sizin dediğiniz gibi bitmeyecektir. Öbür AB devletlerinde olmayan maddeler ortaya getirecektir. Başlamıştır da.

AB'nin genişlemesinden sorumlu üyesi olan Olli Rehn acele memleketimizde geldi. Bizim yetkililere tam olarak ne konuştuğunu bilmiyoruz ama; basın toplantısında bazı ip uçlarını da ortaya koymaktan geri kalmadı. AB için geçerli olan bütün normları, standartları ve değerleri AB müktesebatı ile birlikte tam anlamıyla kendine uygulayacağını belirtiyor. Bu sözcüklerin hepsi karmaşık kavramlardır. Avrupa memleketlerinde bile aynı anlamı vermezler. Bundan çıkartılacak anlam, bizim için yeni isteklerin ve kösteklerin önümüze konacağı keyfiyetidir. Bu anlamların hepsi her şahsa ve hatta millete göre tefsir farkı gösterir. Biz böyle anlamı, müktesebat anlamı içinde düşünülemez, bunlar keyfidirler.

Basın toplantısında, soru kendisine yöneltilmiş olmadığı halde, misafir konuşmacı söz arasına giriyor. Sayın Abdullah Gül'ün itina ile söylemekten kaçındığı bir soruya ortaya kendisi atıyor. Demek ki; bu sorun ikisi arasında kapılar arkasında konuşulmuş.

Rehn; görüşmelerinde gümrük birliği protokolünü sayın Gül'le ele aldıkları, Gül'ün bu sorunu ve protokolün onayının Türkiye tarafından hiç geciktirmeksizin TBMM de tasdik ettirmesinin gerekli olduğunu açıkladığını bildiriyor. Bu protokol ise malların bütün Avrupa Birliği ülkelerinde yani;25 ülkede serbest dolaşımını istiyor. Şu söz karşısında sizin Güney Kıbrıs Rum

Devletini tanımadığımızı söylemenizin veya beyannamede bildirmenizin anlamı kalıyor mu? Bunun AB ile aramızda anlaşacağımız Türk müktesebatı ile ilgisi var mı?

İşte Yahudi mantığı asıl burada başlıyor. Bunların hepsi hükümetle AB yetkilileri arasında sıralanmış ve karar bağlanmış. Gıdım gıdım ortaya getirilerek Türk kamuoyu bunlara alıştırılmak isteniyor. Zaten kamuoyu diye bir şeyimizde yok. 1950 den beri bizim toplum, iktidarın her dediğini alkışlamakla kabul edip geliyor. Anlama işi çok geç oluyor. Toplum bunları anlattığı zamanda, iktidar partisi toptan alıp kenara unutulmaya terk ediyor. Yerine denenecek yeni bir parti gelir.

Sayın misafirimiz, hakikate daha işaret koyuyor, serbest dolaşım işi öbür yirmi beş ülke kısıtlama olmaksızın tatbik sahasına konmuştur. Bizde Sayın Rehin'e göre 2020 ye kadar serbest dolaşım zaten ertelenecektir. 2020 de Avrupa'nın iş durumu ve ekonomik kapasitesi uygun olmazsa, dolaşım devamlı olarak da ertelenecek yani, ortada madde olmaktan çıkartılacaktır. Bu ne demektir? Türkiye AB içine alınmakla birlikte serbest dolaşım ve ondan bekledikleridir. Ben dahi ona hevesleniyorum. Doğduğum memlekette reçetem kabul edilmeyip aklım ve bilgim başımda iken mesleğimin icrasına imkân vermeyen bir memlekette, doğduğum memlekette işsiz oturacağıma, gidip AB ülkelerinin birinde adam gibi mesleğimi icra ederim. Benim şu söylediğimi Türkiye'de anlatacağım, anlatabileceğim bir makam veya şahıs var mı?

O zaman, herkesin kakı olan bir hak sana tatbik edilmiyorsa, ortalığa çıkıp eşit şartlarla AB içine girdiğinden bahsedebilir misin? Bunun sana tatbik edilen yolun, imtiyazlı ortaklıktan farkı kalır mı? İktidar ve bu günkü iktidar bu halkın üzerinde hep durmuşlar ve imtiyazlı ortaklığı reddetmişlerdir. Halbuki, olanlardan anlıyoruz ki; imtiyazlı ortaklığı kamu oyundan gizli olarak kabul etmişlerdir. Şimdi işler bir alıştırma işidir.

İşin iç yüzü anlaşılmış olsa, durum değişecektir. Halkımız serbest dolaşım istiyor. Bunun olmayacağı kendisinden gizleniyor. Kendisi alıştırılmak isteniyor. İnsanlara doğru söylemek zorundadırlar.

Salım SAVCI

KİŞİLİK SAHİBİ ÇOCUK

Bir süre önce görüştüğü bir baba geldi. Armağan ettiğim bir kitabından söz etti. Oradan, buradan konuştu. Oğlunun değişik bir çocuk olduğunu söyledi. Hemencecik de ekledi:

-Oğlum ilköğretim okulu dördüncü sınıfına gidiyor. Her akşam eve geldiğinde, okulda, sokakta olanları anlatıyor. O olaylar karşısında nasıl hareket ettiğini söylüyor. Benim görüşümü istiyor. Bende açıkça söylüyorum. Söylediklerimin bazıların yerinde buluyor. Bazılarına da karşı çıkıyor. Beni sinirlendiriyor. Sizin görüşünüzü almak istiyorum.

-Bey, bir ara oğlunuzun değişik çocuk olduğunu söylediniz. Bu değişikliğin ne olduğunu tam olarak açıklamadınız. Demek ki çocuğunuz bir kişiliğe erişebilirse iyi olacak. Bunun içindir ki, her zaman onu dinleyen olabiliniz. Çözüm arayınız, dedim. Şöyle söyledim:

-Atatürk'ü bilirsiniz ama O'un çocukluğunu bildiğinizi pek sanmıyorum. Atatürk'ün evdeki adı Mustafa'dır. Mustafa'nın okuma çağı gelir. Baba Ali Rıza Bey, ana Zübeyde hanımı ikna edemez. Mustafa mahalle molla okuluna devam eder. Molla okulunun geleneklerine göre, Mustafa hoca efendiye teslim edilir. Hoca efendi; sopanın, falakanın ne işe yaradığını anlatır. Çocuklar durgunlaşırlar. Mustafa'nın kaşları çatılır. Eve gelir. Okulda olanları bir bir babasına, annesine anlatır hocayı ve okulu sevmediğini söyler. Ana Zübeyde Hanım önemsemez. Baba ise Şemsi Efendi Okulunun iyiliğini anlatır. Mustafa bu konuşmanın sonunda ekler:

-Anneciğim ben hocanın okuluna gitmem der. Anne şaşırır kalır. Mustafa'nın Şemsi Okuluna devamına razı olur. İşte burada, Mustafa'nın görüşü iyiden yana açıktır. Çocuk kişiliğini gösterir.

Sizin çocuğunuz da bir Türk çocuğudur. Belli olmaz sizinki de bir yerlere gelebilir. Dedim. Bir kitap daha armağan ettim.

Baba neşe içerisinde çekip gitti. Bu nedenle diyorum ki; çocuklarınızı dinlemeyi biliniz.

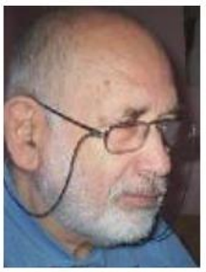

Mahmut Selim GÜRSEL

ÜZEYİR LOKMAN ÇAYCI'NIN FRANSIZCAYA ÇEVRİLEN İSTANBUL ŞİİRİ ŞARKI SÖZÜ OLDU

İki yazarımızın Başarısı olan « İstanbul » şiiri de şarkılar dünyasına girdi.

Yazarımız Üzeyr Lokman ÇAYCI'NIN şiiri Yakup YURT'UN Fransızcaya çevirisini yaptığı İstanbul şiir bestelenerek dinleyicisine sunuldu. Türkçe si dahil beş dilde İstanbul Şiiri aşağıda bulunmaktadır.

Yazarlarımıza bütün kalbimle başarılarının devamını dilerim

İSTANBUL

Rıhtım kuşları
Acılara koşarcasına
Denizlere sürüklüyor beni
Üstüme üstüme geldikçe sensizlikler
İnim inim inliyor İstanbul...

Bu karanlık kentte
Kaskatı kanımla
Sığamıyorum düşlerime
Bos sokaklar vurguluyor sensizliği
Kentten kente götürüyor seni İstanbul...

Bu koskoca kent acılarıma doluyor
Rıhtım kuşları beni
Yorgun gecelerine sürüklüyor
Ve orada sensizliği
Didik didik ediyor İstanbul...

Üzeyir Lokman ÇAYCI
Aksaray - İstanbul

ISTANBUL

Die Vögel des Hafens
Schleppen mich in das Meeres Innere
Als ob sie hinter dem Leid herlaufen würden
Während deine Abwesenheit
Fortwährend auf mich zukommt
Wimmerns, Ächzens, Seufzens, Istanbul...

In dieser dunklen Stadt
Kann ich mich nicht
In meinen Träumen hineinzwängen
Mit meinem starren Blut...
Leere Straßen betonten deine Abwesenheit
Von einer Stadt in die nächste trägt Dich Istanbul...

Diese Großstadt lädt sich auf meinem Schmerz
Die Vögel des Hafens
Schleppen mich in deine müden Nächte hinein
Und dort zerfetzt Istanbul deine Abwesenheit in Stücke...

Üzeyir Lokman ÇAYCI
Aksaray - Istanbul
Übersetzung: Nuray LALE

ISTANBUL

Les oiseaux de quai
Me traînent vers les mers
Comme si je courais vers les souffrances
Istanbul se tord de douleurs
Au fur et à mesure que tombent sur moi
Les solitudes sans toi...

Dans cette ville obscure
Avec mon sang coagulé
Je déborde mes rêves
Les rues vides accentuent ton absence
Istanbul t'emmène de ville en ville...

Cette ville si grande se verse dans mes souffrances
Les oiseaux de quai me traînent
A leurs nuits fatiguées
Et là-bas Istanbul fouille de fond en comble
La solitude sans toi.

Üzeyir Lokman ÇAYCI
Aksaray - Istanbul
Traduit par : Yakup YURT

ISTANBUL

The dock birds
pull me to the sea
like I am pulled to suffering,
to Istanbul, that wrings sorrows
that fall on me.
Solitude without you.
In this obscure city,
my blood clotting,
I am snowed under with dreams.
The wide streets accentuate your absence.
Istanbul takes me from city to city.
This great place is well-versed
in my suffering,
the dock birds pull me
to their tired nights
and Istanbul searches
top to bottom.
Solitude without you.

by Uzeyir Lokman CAYCI
Traduit par by Yakup YURT en français
French free verse translated into English free verse
by Joneve McCormick - 2002

ISTANBUL

Pasarile de pe mal
Ma târâie spre mari
Ca si cum as alerga spre suferinte.
Istanbul se frânge de durere
Pe masura ce cad peste mine
Singuratatile fara tine...

În acest oras obscur
Cu sângele-mi coagulat
Îmi depasesc visele
Strazile goaleîntaresc absenta ta
Istanbul te duce din oras în oras...

Acest oras atât de mare se varsa
În suferintele mele
Pasarile de mal ma târâie
Spre noptile lor obosite
Si departe Istanbul cerceteaza
Singuratatea fara tine.

Üzeyir Lokman ÇAYCI
Traducere din limba franceza,
Prof. Coca CODRIANU
Lic. Raducaneni

Vestea Buna
Anul IV - N° 46
IANUARIE 2005
România

Oğuzhan KURTBAŞ

KURBAN

Koç Allah'a kurban diye kınalı
Gelin kocaya kurban diye kınalı
Asker vatana kurban diye kınalı
Bu vatana kurban olmaya geldik

Kim ne derse desin vatan vatandır
Bu vatan için canın atandır
Çanakkale'sinde şehit yatandır
Bu vatana kurban olmaya geldik

Karış karış toprağı bu taşı bizim
Sofrada ekmeği ve aşı bizim
Dağlarda kurdu ve kuşu bizim
Bu vatana kurban olamaya geldik

Bu vatana bizler üstten konmadık
Her bir köşesini kanla boyadık
Bir avuç toprağa Mehmet adadık
Bu vatana kurban olmaya geldik

Malazgirt'ten tut da Sakarya'ya dek
Millet bütünleşti vücut oldu tek
Benim toprağımdan düşman elin çek
Bu vatana kurban olmaya geldik

Kurtbaş'ım der bu topraklar bölünmez
Türk milleti savaşmaktan çekinmez
Gâzim derki; Çanakkale geçilmez
Bu vatana kurban olmaya geldik.
29.12.2003

Ayşe ÇOBAN

CANIM KALEMİM
Kapandı her gün çarelerim.
Göz, göz oldu kanıyor yarelerim.
Yel gibi esip gitti parelerim,
Derdimi sen anlarsın canım kalemim!

Sensin dert ortağım, canım kalemim!
Ne bir gelenim var, ne de gidenim.
Ne halimi soran var, ne de bilenim.
Sen dertlerimin ilacısın canim kalemim!

Garipler yurdunda kimsesiz bir meskenim.
Kime imdada gitsem, boş döner benim elim.
Ermedi gülünü dermeye ellerim,
Her üzüntüye katlandı, canım kalemim!

Hüzünlenince alırım seni elime,
Sanki dermen gibi uzanırsın derdime,
Anlatırsın duygumu birkaç kelime,
Şimdi baş başa kaldık canım kalemim!

DİKKAT; BU BİLGİLER TELİF ESERİ OLUP YAZARI VE YAYINEVİMDEN İZİN ALINMADAN KULLANMAYINIZ!
YAPTIKLARIM YAPACAKLARIMIN GARANTİSİ ALTINDADIR!
Hazırlayan Mahmut Selim GÜRSEL yazışma adresi corumlu2000@gmail.com
Hukuka, Yasalara, Telif ve Kişilik Haklarına saygılı olmayı amaç edinmiştir.
Gizlilik şartları ve Telif Hakkı © 1998 Mahmut Selim GÜRSEL adına tüm hakları saklıdır. M.S.G. ÇORUM
BİLGİ PAYLAŞILDIKÇA KIYMETİ ARTAR!

MAHMUT SELİM GÜRSEL

GÜRSEL YAYINEVİ ÇORUM

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR SANAT TARİH VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

ISSN 1301-9945

SAYI 82

MAHMUT SELİM GÜRSEL

GÜRSEL YAYINEVİ ÇORUM

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR SANAT TARİH VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

ISSN 1301-9945

YIL 7 SAYI 82 25 Aralık 2005

Hazırlayan Mahmut Selim GÜRSEL yazışma adresi
corumlu2000@gmail.com

DİKKAT ; BU BİLGİLER TELİF ESERİ OLUP YAZARI VE YAYINEVİMDEN İZİN ALINMADAN KULLANMAYINIZ!

BİLGİ PAYLAŞILDIKÇA KIYMETİ ARTAR!

Mahmut Selim GÜRSEL GEL DE GÖRMEMEZLİKTEN GEL
Ali EMİROĞLU DURMAYI BİLİYORSA MİLLETLER
Atilla ALPAY ESKİ BUZDOLAPLAR
Salim SAVCI ŞU SIFATI; NASIL ŞO OLUYOR?
İsmet ÇENESİZ HUZURA VARMAK;
Güner KAYMAK USTAM
Adile TÜRKMEN YALNIZLIK
Yaşar KILIÇ AHRET KAPISI

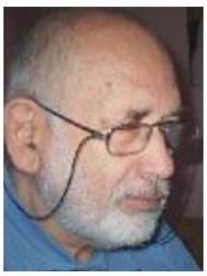

Mahmut Selim GÜRSEL

GEL DE GÖRMEMEZLİKTEN GEL

Gözüme çarpan bazı görüntüleri sizlerle paylaşmak istiyorum.
Bildiğiniz gibi Bahçelievler 1. cadde gaz borularının döşenmesinden kazıldı, döşendi, kapatıldı. Sıkıntılarını hep birlikte çektik, nimetinden faydalanıyoruz sonra,1.caddenin ortasından geçen atık su büzleri yapıldı, bunların üzeri kapanmadan yağan ilk yağmur suları ile yarı yarıya toprakla doldu, böylece üzerleri kapatıldı. Bizim bulunduğumuz yere çok güzel bir asfalt döküldü. Geçen sayı bir yanlışlık eseri bu yeni asfalt kesildi, Allah'tan kaldırım tarafından kazmaya başladılar elektrik kablosunu kopardılar da yaptıkları yanlışlığı gördüler.Şimdi ise elektrik direkleri için hatlar kazıldı, iki taraflı panolar konuldu, elektrik direkleri dikildi. O güzelim asfalt yine boydan boya açıldı kesildi ve yamanarak kapatıldı.

Acaba diyorum; bu alt yapı için kazılan bu sokakların ne günahı var; her ay başka bir hizmet için buraların açılıp kapatılmasına hiçte gerek olmayacak bir

altyapı yapılamaz mı? Misal; atık su boruları döşenirken birinci cadde yaklaşın iki buçuk metre derinliğinde kazıldı ve büzler döşendi. Bu kazı alanının eni yaklaşık iki metreye yaklaştı. Kazı yapılırken bu ebat biraz daha fazla tutulsa. Kazılan yerin eni iki buçuk metre tutulup altı, kenarları ve üstü beton ile kapatılsa. Yapılan bu menfezin alt kısmından atık su ve lağım akıtılsa, kenarlarına da her apartmanın girişine yakın çıkış verilse. Elektrik, su, doğalgaz, telefon boruları monte edilse, arızalarda veya eksim alt yapılarda bu caddenin bir başından girilecek yer bırakılarak buralara bu eksiklikler monte edilse, halkın ve trafiğin bir kere rahatsız olması ile önlenemez mi?

Bu ayın ikinci gel de görmesi ise Resmi bir dairede kitaba verilen kıymetin görüntüsü bulunmaktadır. Resmi çekerken kitaplarla ilgili bir bakanlığımızın şube müdürü yanımdaydı. Aramızda geçen konuşma ise gayet orijinaldi:

-Bakın bunlar Resmi Gazete, ciltlenmiş, fakat gelişi güzel buraya atılmış. Dedim

-Bizim müdürlüğümüze ait değil. Cevabını aldım. Bende:

-Sizin bakanlık bu işlere bakmıyor mu? Dedim ve devam ettim. En azından bu kurumun müdürüne kaldırılması için söyleyebilirsin. Dedim.

Ali EMİROĞLU

DURMAYI BİLİYORSA MİLLETLER

Dünya yaratılalı beri diye söze başlayarak işi karıştırmak istemiyorum. Dünyada insanların hâkimiyet kavramları teşekkül edeli beri diyerek yazıya başlamak daha uygun düşüyor. İşte bu müddet içinde milletler bir birlerine hâkimiyet kurmaktan geri kalmamışlardır. Hâkimiyet kurmalarında pek çok sebepleri olacaktır. Bu hevesten insanları ve milletleri vazgeçirmek mümkün olmamıştır. Dünya hâkimiyetini bir elde toplamak imkânı da görülmemiştir. Yakın tarihte Osmanlı padişahının ve Napolyon'un sözleri vardır. İkinci Cihan Savaşı sırasında Wandell Wilki "Tek Dünya" adlı kitabı kaleme almıştır. Hiçbir şey kökten değişiklik göstermiş değildir.

Bu hâkimiyet anlayışından dolayı, geçen bin yılı, Avrupa devletleri kavga ile tamamlamışlardır. Doyasıya birbirlerini boğazlamışlardır. O zamanlarda da insan haklarını düşünenler varsa da, etkili olma imkanı bulunmuyordu. Bu son Cihan Savaşı unutulmaz hatıralar bırakmış olacak ki; insanlık değişiklikler düşünmek zorunda kaldı. Avrupa birleşmesi fikri buradan doğdu. Fikir; kendiliğinden doğdu denilemez. Fikri Amerikalılar empoze ettiler. Avrupa Devletlerinin Amerika'ya benzer şekilde birleşmelerini uygun gördüler. Fikir aslında bizzat Avrupa'nın fikri değildir. Rus tehdidi olmazsa, belki bu fikirde doğmuş olmayacaktı.

Fikir doğmuştur. Geçen zaman içinde, fikir üzerinde oldukça kafa yorulması da yapılmıştır. Bir AB teşekkül eder yola girmiştir. Cidden bu AB teşekkül eder ise yepyeni bir düşünce teşekkül etmiş olacaktır.

Dünyadaki politik durumun değişmiş olması düşünülemez. Yalnız, her şey eski düşüncelerin kaybolacağına işaret eder durumda değildir. AB nerede duracaktır? Bütün dünyayı içine alması mümkün olmayacağına göre hudut neresi olmalıdır? Bu hudut Japonya'yı da içine alacak şekilde genişletilebilir mi? Normal olarak Rusya hudutları kabul görürü mü?

İnsanların ayranları kabarınca, bazen gözleri hudut tanımak istemiyor. Ukrayna hududu yeterli görülmemiş ve renkli bir devrimle, Ukrayna AB cephesine geçirilmiştir. Bu işte daha önce yakınımızda Gürcistan'da da yapılmıştı. Sonra; Beyaz Rusya, Kırgızistan'da da yayılım başladı. Özbekistan'a gelince işler karşılık gördü. Sessizlik birden değişti ve Budapeşte'de zaman içende yapılan tatbikat ortaya çıkıverdi. Göstericiler KADAVRALAŞTILAR.

Avrupa'nın hayal içinde olduğu belli. Avrupa kendisinde olan her şeyin üstünde ve doğru olduğu inancını taşıyor. Biz; Avrupa'yı ve medeniyetini küçümsüyor değiliz. Bu medeniyeti kabul edenler içerisinde bulunuyoruz. Ancak; her şeyde benimki doğru zihniyeti kabul görür bir şey değildir. Benim de, sizinde, tarih içinde beğenilir şeylerimiz olmuş olması gerekir. Bizimkilerin toptan reddettiği yerde, bizde nasıl yer ayrılmış olabilir? Bunlar hep birer düşünce tarzıdır ve bunları insanların zihninden söküp atmak imkân içinde olamaz. Bu düşünceler Türkiye içinde gerekli sayılmış olduğundan bazılarımızın oldukça deneyim sahibi olduğumuz doğrudur. Avrupa'nın bizden bir şey beğendiğine rastlayan kimse var mıdır? Biz de işe yarar bir şey olmazsa, binlerce yıldır ileriye götürdüğümüz toplumu ayakta tutmam mümkün olur mu idi? Eğer Avrupalı aklını kullanmayı bilip de, tabii hudut sayılan Rus sınırlarında durmasını bilse idi, bu içinde bulunduğumuz bin yılı da çok mutlu olarak geçirme imkanı bulurdu. Akıllıların, az akıllıları kullanacağı kaidesi yine hâkim olacağından, hiç savaş içine sürüklenmeden daha bin yıl Avrupalı aklın ve medeniyetinin nimetlerini yaşamış olurdu.

Bu günkü yöntemle, dünyayı demokrat yapıp, demokrasiyi yaygınlaştırmak mümkün olmaz. Bosna; Afganistan ve Irak'ta varılan neticeler emniyet vermiyor. Bu yol doğru sayılsa bile, tatbikatı Dünyaya yayılışı beş yüz seneyi geçer. Bu zamanda bizim AB içine girişimize benzer bir şey olur. Kimin ölüp, kimin kalacağını akıllar kavramaktan aciz kalır. Yani, tutulan Avrupa ve Amerika'nın yolu tatmin edici değildir. İşgal edilen ülkelerdeki durumlar, insanların yaşamları, eskiyi arattıracak vaziyettedir. Amerikan ve Avrupa düşmanlığı da kendilerinin bile anlamayacağı duruma tırmanmıştır.

Bizce gidilen yol sakattır. İnsanlar adalet ve eşitlik içinde yürümeyi isterler. Gidilen yol korkutucudur. Dünya birliğini bu yolla temin etme imkânı yoktur.

Daha ileri gidersek, yine bize göre: Üçüncü Dünya savaşının temelleri atılma yolundadır insanlık. Bir defa endişeler ortaya çıktı ise, insanlara bunları unutturmak mümkün olmaz. Her fırsatta, öncülerinin önüne taşlar yığılması fikri hâkim olacaktır. Bütün Dünya ile başa çıkacak bir kuvvetin bugün ortalıkta olduğunu da kabul edecek kimse yoktur.

Atilla ALPAY

ESKİ BUZDOLAPLAR

Bugün seccadelerde unuttuğumuz dünün ak saçlı nineleri veya beli bükülmeş ihtiyarları elbette ki bir elli yıl öncenin taze gelinleri veya genç kızları; erkekler de pos bıyıklı birer yakışıklı delikanlıları idiler.

Şehrimizin Devane ile çöplük, Küçükpark ile Kale, Karakeçili ile Üçtutlar arasına sıkışmış eski mahallelerinde -birazda Hıdırlıkda- toplam 15-20 bin kişi yaşardı. Rahmetli öğretmen Recep Rahmi Tankaysa bu günki Atatürk Lisesinin beşyüz m. altına gidip bir bahçeli ev yapınca adını deli' ye çıkarmışlardı, Piri Baba çamlığı ise önünden saygı ve huşu ile geçilen Piri baba evliyasının da türbesi bulunan şehrin en eski mezarlığı idi.

Bağlarda daha tanelerinden salkımı görünmeyen kara üzümler olur, sonbaharda pekmezler kaynatılır ve ana caddelerden gıcırdayan tekerlekleriyle kağnı arabaları ile kömüşler geçerken evlerde elektrikle işleyen aletlerde henüz bulunmazdı.

Bugün dilleri ile fırıncı küreği arasında benzerlik bulunan şimdiki bazı gelinlerin sabah ezanında kalkan ve kayınpederinin karşısında "hazır ol" da duran çilekeş, cefakâr ve vefakâr büyükanneleri; hayatlarını kolaylaştırabilecek bu günkü teknolojik nimetlerden bihaber veya yoksun garip divanelerdi. Zaten onların yaptığı işi de bugün kimse yapamazdı. Bir çamaşır yıkamak, tarhana yapmak, erişte kesmek, turşu vurmak, pervede kaynatmak veya bir bağ bozumu ömür törpüleyen işlerdendi.

Sıcak yaz günlerinde yemekler günlük pişerdi. Mutlaka tereyağı kullanılırdı. Çiçek yağını henüz kimse bilmezdi. Hidrojenli sana ve vita gibi karışık ve ne idüğü belirsiz yağlarda piyasada henüz yoktu. Zeytinyağı yanlızca ege bölgesinde tüketilirdi, iç Anadolu ise sadeyağdan şaşamazdı.

Soğuk su ihtiyacı için hemen her evin kuyuları vardı. Ve bunlardan çekilen sular testiye konur ve toprağa gömülürdü. O zaman bu günki buzdolabının vazifesini "teldolap"ları yapardı. Hemen her evde bulunurdu. Kapağına kafes teli gerilmiş, bir buçuk metreye yakın yükseklikte otuz cm derinliğinde masif çamdan mamul bu dolaplar besinleri sadece haşerat' tan korurdu. İçine konanların bozulmasını ise önleyemezdi. Zaten yemekler günlük pişerdi. Yoğurtlar torbada katık olurdu. Erişteler, bulgurlar, kurutulmuş sebzeler hep mutfağın ahşap tavanına asılmış birer bez torbanın içinde bulunurdu.

Mutfaklarda kuzineler vardı. Bunların üç veya dört gözünde aynı anda birkaç çeşit yemek pişer, tepsilerle börekler yapılır, hemde ısınılırdı.

Çorumdaki fırın sayısı bir veya ikiydi, onlarda fantezi francala yaparlardı. Bunları önce gayrımüslümler yerdi. Yerli ahali yufka açar ve bunları kuru bir odaya " kater-kater"-üst üste- yığar, yiyeceği zaman alır-ıslatır ve dürüm yapardı.(Mayasız olan bu ekmek çeşidi bugün hâlâ çok bilimsel ve doğru bir beslenme biçimidir.)

Kara undan mamul bu yufkada maya kullanılmadığı için asla küflenmezdi. Hazmı zordu. Sabah çorbası içip işine giden Çorumlu akşama kadar acıkmazdı. Yemenden gelen kahvenin yerine kaim olacak olan Çay ise yurdumuzda henüz ekilmeye başlanmamıştı.

İşte bu teldolap kısa zamanda bilhassa kahvaltılıları, reçelleri vb bazı maddeleri saklamaya yarayan havadar bir mutfak gereci idi. Hemen her evde bulunurdu. Zaten o zamanki bir düğün çeyizi de ne idi ki? İki kat yün yatak, bir-iki yorgan, iki kırma sandalye, birkaç tepsi, bir ibrik, iki bakır kazan, bir tel dolap, beş altı ot yastık, birkaç gaz lambası vs den ibaretti. Yani bir at arabası yük; çul-çaput, bakır kap-kacaktı. Hepsini toplasan beş yüz kilo gelmezdi. (bu gün bir yeni gelin çeyizi 20 ton gelmektedir ve bir kamyon ancak taşıyabilmektedir.)

Çarşıda o zaman buzcular bulunurdu. Delikli on paralara belki bir at arabası yükü buz alınabilirdi. Bu da cacıklara, sürahilere, zeytinyağlı dolmalara konurdu.

Sonra bir gün büyük bir keşif olan "Buzdolapları" yapıldı. Bulunduğu evlerde konu-komşu bunları seyretmeye giderdi. Bu öyle bu günki gibi derin dondurucu-no frost veya bilmem ne serisi olmayıp masif çamdan mamul bir kapalı dolabın içine çinko döşenmiş şekliydi. O testere ile kesilen veya sıkışmış kardan mamul buz kalıpları bu dolabın içine yerleştirilir, etrafına talaşlar serpilir ve tencereler de bunun içine yerleştirilirdi. Ancak kırk sekiz saat besinleri bozulmaktan koruyan bu dolaplar bir yerlerinden mutlaka su alırlar ve de zamanla çürürlerdi.

Başka da bir çare yoktu.

İsmet ÇENESİZ

HUZURA VARMAK;

Bir topluluğa ya da bir büyüğün huzuruna çıkacağımız zaman banyo yaparız, şöyle misler gibi insana mahsus ten kokumuzla huzura çıkalım diye. İşte rabbimizin huzuruna (Namaza) durmak için de önce cemi vücudumuzun temizlenmesi lazım ki onunla birlikte gönlümüzü, yüreğimizi ve beynimizi de temizleyebilelim. İnsanın vücut temizliği için boy abdesti mecburiyetinden başka 2-3 günde bir yıkanması sağlık bakımından da gereklidir.

Huzura durabilmek, namaz kılabilmek için gerekli olan boy abdestinin haricinde birde abdestli olmak şartı vardır.

Namaz vakitleri ezanla bize müjdelenir. Ne diyor büyük milli şair Mehmet Akif, "Bu ezanlar ki dinin temeli/ Ebedi yurdumun üstünde inlemeli…" Yüce Allah'ımız ezanları minarelerimizden bayrağımızı da göklerde dalgalanmaktan mahrum etmez inşallah.

Günde 5 defa belli organların yıkanıp temizlenmesiyle birlikte gönül temizliği de beraberinde gelir. Namaz ihtiyarlar için de güzel bir spordur. Ama biz namazı spor için değil yüce Rabbimiz bize emrettiği için kılarız. Rabbimizin bize buyurduğu emirlerin hepsinin bizim için, bizim sağlımız için olduğunu biliriz.

Ya yasaklar? Biliriz ki tüm yasaklar bizim sağlımız ve hayattaki muvaffakiyetlerimiz için konulmuştur bunu da böyle bilir böyle inanırız. En büyük yasakta Yüce Kur-an'ın Türkçe mealinde okuduğumuz gibi içkiye konulmuştur.

Hazreti peygamberimiz, “İçki bütün kötülüklerin anasıdır” diye buyuruyorlar. Hayata, geçmişe baktığımızda da bundan daha büyük bir gerçek olmadığını görürüz.

Ve yine geçmişteki çok büyük harplere baktığımızda çok daha kalabalık ve kuvvetli orduların çok daha az ve kuvvetsiz ordulara karşı içki yüzünden ve içkinin verdiği sarhoşluklar yüzünden yenildiklerini görürüz..

Kurtuluş savaşında bize en büyük yardımı Pakistan, Rusya ve içki içen düşmanların sarhoşlukları yapmıştır.

Namaz dinin direğidir, diye, Hoca efendiler de sık sık vaazlarında söylerler. Namaz huzura durmak, rabbimize bize verdiği nimetler karşısında şükretmek ve bir emri yerine getirmek suretiyle huzura durmak, huzur bulmaktır.

İçtenlikle, anlayarak, günde 5 defa kılınan namaz yani günde 5 defa huzura durmak, defalarca secdeye varmak, insanı bütün kötülüklerden korur ve iyiliklilere koşturur efendim.

Geçen gün TV’deki bir söyleşide namazdan, Kur-an’dan ve Kur-an okunmasından bahsedilirken, “Kur-an okumak Allah’la konuşmaktır” deniyordu. Namazda sureler okuyoruz. Demek ki her namaza durduğumuzda aynı zamanda Rabbimizle de konuşuyoruz.. Ne mutlu bunu içtenlikle ve sırf Allah’ın rızasını kazanmak için yapanlara.

Namaz, oruç ve zekat insan nefsine zor gelebilir. Ama bütün bunların faydaları bizler ve cemiyetlerimiz için çok fazladır. Namaz bize Allah’ın birliğini ve ondan başka tapacak kimse olmadığını, onun her şeyin sahibi olduğunu, dünya ve ahiret için çalışmayı, helal kazanmayı ve bulunduğumuz şartlarda mutlu olmayı öğretir ve öğütler.

Rabbimizin bize vermiş olduğu bütün emir ve ibadetlerde çok ince hikmetler bulunmaktadır. Şimdi bu hikmetleri saymaya kalksak ne aklımız nede bilgimiz buna müsait değildir.

Rabbim hayırlı ve sağlıklı ömür verirde bende bir şeyler öğrenme nasibine erişirsem bunları uzun uzun yazmaya ve siz kıymetli okuyucularımla paylaşmaya çalışırım efendim.

Okumayı, yazmayı, çalışmayı ve insanları seviyorum. Dünya ve ahiretsin bütün güzellikleri hepimizin olsun diyor ve sevgi saygılarımı sunuyorum efendim.

NOT: 21.10.2005 Cuma günü Cuma namazından önce vaaz eden Sayın Hocamız kimse, zekâta tabii olmayan malları sayarlarken kiraya verilen mülklerin kendilerinin zekata tabii olmayıp bunların gelirlerinden zekat verileceğini (oda birikim oldu ise) bildirmediler. Bu husus çok önemlidir.

Birde, Cuma namazından önce yapılan konuşmaları güzel Türkçe konuşan hatipler yapsalar, diyor halkımız. Örneğin İlahiyat Fakültesi Öğretim üyeleri ve son sınıf talebelerinden Türkçesi güzel olanlara neden bu fırsat verilmez acaba?

Salım SAVCI

ŞU SIFATI; NASIL ŞO OLUYOR?

Ankara'da Kızılay'da kaldırım taşları üzerinde (burada kitap satışı yasak ama) kitap satan vatandaşı dinlemeye var mısınız?

- Oğlum; şo (şu demiyor) kitabı al, şo (şu demiyor) ağacın altına koy, kısmeti açılsın. Diyor. Selam verip adama yaklaşıyorum.

- Hemşerim; şu demiyorsun, şo diyorsun neden?

- Bey; işte bu çocuk şuyu bilmiyor. Onun dilinden konuşuyorum.

- Ama biz şoyu köyde kullanırdık. Şehirlerde kullanmazdık.

- Evet bey; köyler köyde minnacık kaldı. Bizler hepten şehirli olduk ama; köylerdeki konuşmayı sürdürüyoruz.

- Türkçemiz yazım olmuyor mu?

- Bana yazık değil mi? Köylerde bize imkân vermediler. Bizde kentlerin yolunu tuttuk. Burada kitap satmak yasak ama (50) metre uzakta (4) adamımı var. Onlar ıslık çalınca ben toz duman olurum.

- Bir önerin var mı?

- Şu gençlik Parkının duvarına küçük odacıklar koysunlar. Bizler de satışımızı kaçak yapmayalım. Hem kira, hem de vergi verelim.

- Bu dileğinizi ilgili yere ilettiniz mi?

- Adamın yoksa seni dinleyen olmaz. Bunu da böyle bil.

Sade vatandaşın görüşü hoşa gider, gitmez ama, Kızılay'ın ortasında bu komik durumun önlenmesi düşünülmez mi ? Diyorum. Buraya noktayı koyuyorum.

Güner KAYMAK

USTAM

Madde âleminde mana aranmaz
Boşuna uğraşma demedin ustam
Yüzüne gülenden sana yar olmaz
Kimseye güvenme demedin ustam
Bir anda satarlar seni bir pula
Muhtaç bırakırlar muhannet kula
İster saçını yol istersen ağla
Farkına varmazlar demedin ustam
Tuttuğun dal bir gün kalır elinden
Kurgulaman el âlemin dilinden
Ayrı kalın vatanından köyünden
Çaresiz kalırsın demedin ustam
Ayağın kayarsa fena düşersin
Aşkın fırınında yanar pişersin
Soysuzunda sen ardına düşersin
Fazla duygusalsın demedin ustam
Filim çevirirler gözyaşı döküp
Merhamet dilerler gözüne bakıp
Enayidir derler arkandan atıp
Kimseye acıma demedin ustam
Gönül yarasına derman olmuyor
Vefasızlar kadir kıymet bilmiyor
Yiğitlik doğruluk para etmiyor
Boşuna yıpranma demedin ustam
Herkes bir birine çelme takarken
Halkın arasına nifak sokarken
Sokakta gezmeye insan korkarken
Cesaret delilik demedin ustam
Huylu huyundan asla geçemez
Kaynamış suyu kimse içemez
İnsan değerini hayvan bilemez
Kendine gel Güner demedin ustam
Amsterdam 08.11.2005

Adile TÜRKMEN

YALNIZLIK

Yalnızlık öğle zor ki; ben bilirim bunu,
Yaşayan kalbim bakan gözlerim görür onu,
Kimse yok yanımda teselli versin.
Yalnızlık öyle zor ki; yaşayan benim.

Acılar içimde sitem dilimde,
Yalnız kaldım bunca gurbet elinde,
Tek tesellim sigaramla, radyom.
Yalnızlık öyle zor ki; yaşayan benim.

Öyle hastayım ki; halim perişan,
Ayaklarım yaralı bulunmaz derman,
Tutsak oldum evimden çıkmam bir an,
Yalnızlık öyle zor ki; yaşayan benim.

Dört duvar içinde akşam olmuyor,
Akşam olunca kimse gelmiyor,
İnsafsız kocam halimi bilmiyor,
Yalnızlık öyle zor ki; yaşayan benim.

Mutlu musun diye herken soruyor,
Bu acı içimde hemen büyüyor,
Çileler beni alıp yürüyor,
Yalnız öyle zor ki; yaşayan benim.

Yaşar KILIÇ

AHRET KAPISI

Yaşlı, çocuk, bebekler gül gibice kokuyor.
Mezarların taşında, gören bahtını okuyor.
Gönül buruk, gözyaşlı, ibret ibret bakıyor,
Ötelerin muştusu; gizemli sakin belde,
İşte ahret kapısı; heveslenme, gel gel de.

Resul, Nebi, Sahabi, Tabiinler geçtiler,
Şehit erler, erenler ecel meyli içtiler.
Dünya fani, Hak beği ne YAŞARLAR göçtüler,
Tefekküre götüren gizemli, sakin belde,
Ey ahret kapısı heveslenme, sen gel gel de.
15.06.2001

DİKKAT; BU BİLGİLER TELİF ESERİ OLUP YAZARI VE YAYINEVİMDEN İZİN ALINMADAN KULLANMAYINIZ!

YAPTIKLARIM YAPACAKLARIMIN GARANTİSİ ALTINDADIR!

Hazırlayan Mahmut Selim GÜRSEL yazışma adresi corumlu2000@gmail.com

Hukuka, Yasalara, Telif ve Kişilik Haklarına saygılı olmayı amaç edinmiştir.

Gizlilik şartları ve Telif Hakkı © 1998 Mahmut Selim GÜRSEL adına tüm hakları saklıdır. M.S.G. ÇORUM

BİLGİ PAYLAŞILDIKÇA KIYMETİ ARTAR!

MAHMUT SELİM GÜRSEL

GÜRSEL YAYINEVİ ÇORUM

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR SANAT TARİH VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

ISSN 1301-9945

SAYI 83

MAHMUT SELİM GÜRSEL

GÜRSEL YAYINEVİ ÇORUM

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR SANAT TARİH VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

ISSN 1301-9945

YIL 7 SAYI 83 25 Ocak 2006

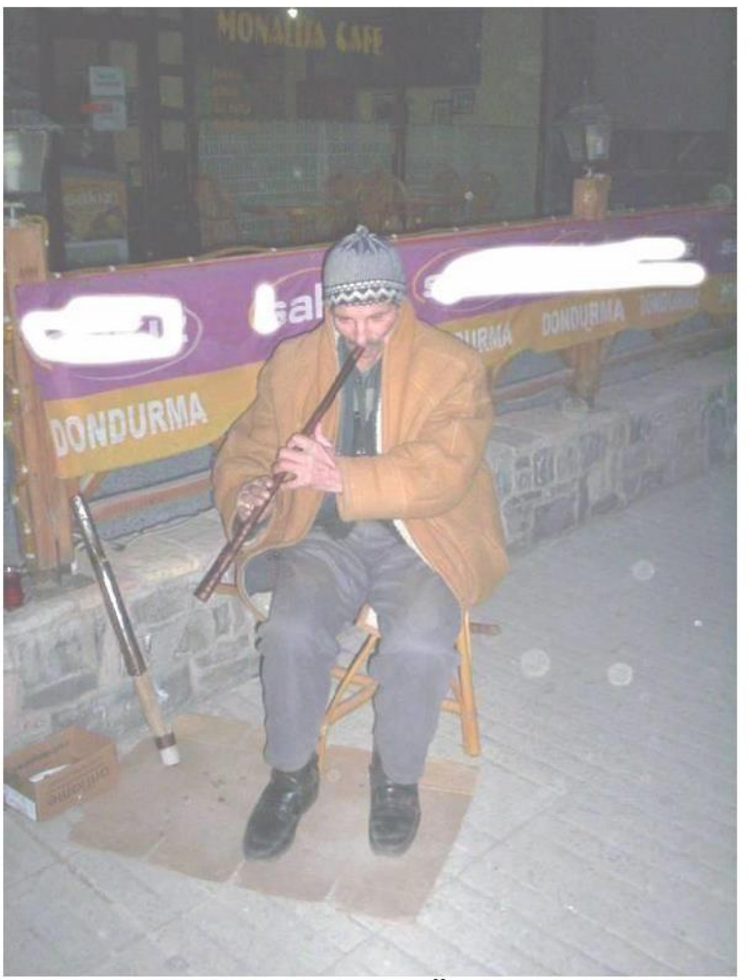

Hazırlayan Mahmut Selim GÜRSEL yazışma adresi
corumlu2000@gmail.com

DİKKAT ; BU BİLGİLER TELİF ESERİ OLUP YAZARI VE YAYINEVİMDEN İZİN ALINMADAN KULLANMAYINIZ!

Mahmut Selim GÜRSEL YANLIŞ HESAP BAĞDAT'TAN DÖNER
DERDİK; YANLIŞ BİLGİ NEREDEN DÖNER?
Ali EMİROĞLU ALAŞKANLIK DIŞILAR
Elena OGANOVA «ÇIĞ» KURGAN'A DA DÜŞTÜ
İsmet ÇENESİZ SORUMLULUK SAHİBİ OLMAK
Salim SAVCI NO SÖZCÜĞÜ
Veli KALLI YOZLAŞMA VEYA YOZLAŞTIRMA
İsmet ÇENESİZ KURBAN BAYRAMINDA;
Üzeyir Lokman ÇAYCI BİBER YİYEN ACISINA KATLANIR
Yaşar KILIÇ YUSUF

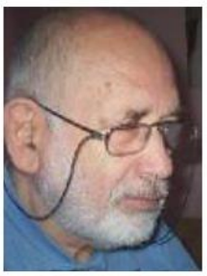

Mahmut Selim GÜRSEL

YANLIŞ HESAP BAĞDAT'TAN DÖNER DERDİK; YANLIŞ BİLGİ NEREDEN DÖNER?

Bizlerin artık görevleri neler olmalı diye düşünürken; bazı taraftar ve bilgi eksiklikleri nedeni ile ilimize ait yanlış bilgilerle dopdolu birçok bilgi etrafta dolaşmaktadır.

Bu bilgilerin pek çoğu araştırılmadan, bazı gerçekler saklanmak üzere olduğunu düşündürecek boyutları bulmakta.

İlimizi tanıtan ÇORUM VALİLİĞİ ve ÇORUM BELEDİYESİ yemekler bölümünde her ne hikmetse UN HELVASI ile KARAÇUVAL helvasını karıştırmışlar. Bu sitelerde de aynen yayınlanmaktalar.

Un helvası sitemde tanımı eşim tarafından hazırlanan sayfalarda bulunmaktadır. Ayrıca Karaçuval helvası da bu günkü diyet yapma modasına uygun olarak, iki beyazın kullanılmaması ile de tatlı ihtiyacını karşılayan bir helva çeşididir. Burada birinci beyaz olarak yağ maddesi bu helvada un kavurma da dâhil olarak kullanılmamaktadır. İkinci beyaz şeker ise bu tatlıda hiç kullanılmamaktadır. Tatlandırıcı olarak kara pekmez olmazsa bu tatlı olmaz. Üçüncü beyaz ise bu tatlıda kullanılmasına karşın iyice bir kapta yağsız kavrulduğundan unda bulunan pek çok şişmanlatıcı unsurlar daha az faydalı hale getirilmektedir.

Aşağıda bulunan bilgi ile Çorum'un Karaçuval helvasının hiçbir ilişkisi yoktur.

Valilik sitesinde bulunan tarif:

Karaçuval Helvası: Un, tereyağı, pekmez şekerden yapılır. Un tavada rengi koyulaşıncaya kadar karıştırılarak kavrulur, koyulaşınca tereyağı ilave edilip iyice yedirilir. Kara pekmez, toz şeker, ceviz içi ve soğuk su birbirine karıştırılıp unun üzerine dökülür. İyice karıştırılıp yumurta büyüklüğünde parçalar yapılır ve üzerine isteğe göre Hindistan cevizi dökülür.

Çorum Belediyesinin sitesinde Çorum'un Eski Mutbah ve Yemekleri bölümünde de şu bilgi veriliyordu. Yalnız bu bilgi şu anda sitede gözükmemekte. İnşallah bu saçma tarifi kaldırırlar.

“20. Karaçuval helvası: Bira/ yağ ile un kızartılır. Pekmez ilâvesiyle helva hâline getirilir. Sıkılarak küçük topaklar yapılır. Bu sitede her ne ise BİRA ilave edilmiş.”

Çorum Kültür Müdürlüğü sitesinde de: Fazladan: “Karaçuval Helvası: Un, tereyağı, pekmez şekerden yapılır. Un tavada rengi koyulaşıncaya kadar karıştırılarak kavrulur, koyulaşınca tereyağı ilave edilip iyice yedirilir. Kara pekmez, toz şeker, ceviz içi ve soğuk su birbirine karıştırılıp unun üzerine dökülür. İyice karıştırılıp yumurta büyüklüğünde parçalar yapılır ve üzerine isteğe göre Hindistan cevizi dökülür.” Bu sitede de Hindistancevizi ilave edilmiş.

Ali EMİROĞLU

ALAŞKANLIK DIŞILAR

İnsanların alışkanlık dışıları hep anormal olarak karşılanır. Bir bayram bizim alışkanlıklarınız içinde evde geçirilir. Hele dini bayramlar söz konusu olursa; bunlarda başkalarının, yakınlarınızın da alışkanlıkları yer bulmak isterler. Genel olarak, bütün memleketlerde, dini bayramlarda aile buluşmaları adet olmuştur. O zaman siz bu alışkanlık dışında olmanız bile, başkalarının, yakınlarınızın alışkanlıklarını da hesap içi sayarak bazı zorlukları karşılamak durumundasınız. Biz bir şeyi ehemmiyet vermeyerek, içinizden geldiği gibi yaşayarak normal ölçüler içerinde olduğunuzu kabul ettiremezsiniz. Toplum içinde yaşamış olmanın gerekliliğini yerine getirmek zorundasınız. Bunları yazıyorum ki; Kurban Bayramı ve Yıl Başı Tatilini bahane ederek evlerinden uzaklaşmak isteyen insanların hareketleri normal değildir.

Ben; bu size verdiğim nasihatlerin içinde olamadım. Evimden ayrılıp çocuklara gittim ama ben aslında doğrusunu yaptım. Ben yalnız bir evde oturuyorum. Bayram ve yılbaşı tatilinde çocuklarımı yanıma çağıracağıma, yol sıkıntısına yalnız ben katlanıp, onların yanına gitmiş oldum. İyi de ettiğimi söyleyebilirim. Bizim çocuklardan küçük kızım hariç, hemen hepsi ya çalışıyor ya da tahsilde bulunuyorlar. Tatilin başladığı akşam, onları yola düşürmek bir baba düşüncesi ile bağdaşamaz. En azından ben böyle düşünüyorum. Yaşlı bile olsam, bir çok insanın rahatı için, ben bazı şahsi sıkıntılara katlanabilirim. Galiba normal düşünen çoklarınız da benim gibi yapmış bulunuyorsunuz. Ayrıca, yollardaki trafik canavarına yalnız ben muhatap olmuş bulundum.

Benim düşüncelerimde olmayanları da gördüm. Yine az sayılamayacak insan'da tatil geçirip sözüm ona kafasını dinlemek için otel ne kadar lüks olursa olsun, tek odaya hapis olarak; nasıl pişirildiğini bilmediğimiz yemekleri tüketmenin ne zevki olacağını ben bilmiş değilimdir. İnsanlardan bunu da tercih edenler olduğuna göre, demek ki; bunlardan da zevk alanlar bulunmaktadır. Milletin adını reddetmenin bile insan hakları arasında bulunduğunu iddia eden insanların yaşadığı bir devirde; eski alışkanlıklardan sıyrılarak dilediği gibi yaşamak isteyen insanların zevklerine karışmak istediğimiz de yoktur. Biz sadece fikirlerimizi okurlara intikal ettirmek istedik. Hiç olmazsa, maddi imkânsızlıklar yüzünden evinde kalanlar içinde düştükleri üzüntünün ölçüsünü de kaçırmış olmasınlar.

Meteorolojik uyarılara rağmen; İstanbul'da havalar şikâyet edilecek kadar değildi. Yılbaşı eğlencelerini biz evimizde yaptık. Çorum'dan götürdüğüm hindiyi gereği gibi pişirdikten sonra, yemesinde de gereken kaideleri ihmal

etmedik. Geç saatlere kadar kendi aramızda eğlendik. Televizyon değişiklikleri de bizi meşgul etti. Canlı eğlenceler kadar zevk aldığımızı söyleyebilirim. Sabah kalktığımızda da cüzdanlarımızın boşalmadığının farkında idik. Onun rahatlığını duyanlar bilir. Bir gecelik eğlencenin parası, insanın bir aylık kazancı olan ülkede eğlenmekten bahsedilemez. Aksine parayı ödeyenler eğleniyor değiller, onlar eğlenenleri seyrediyorlar. Bunlara eğlence demek bile hata olur kanaatim var.

Size gezdiğimiz yerlerin yalnız isimlerini vereceğim. Eğer fırsat bulur İstanbul'a gitmek isterseniz, tıpkı bizim gibi şu gördüğümüz yerleri sizde görebilirsiniz. Sabancıların Atlı Köşkü ve sergilenen Picasso Sergisi; aynı yerde bizzat köşkte tertip edilmiş olan Sakıp Sabancı Koleksiyonu, Boğaz'ın Anadolu yakası gezintisi ve Çengelköy'de çay içimi, Haliç'te Min Türk adı verilen ve Anadolu'nun her yerinden toplanmış şaheserlerin minyatürlerinin bulunduğu park; yine Haliç'te sol cenahta bulunan Feshane ve şaheser park, sağ cenahta Rahmi Koç adına tertiplenen makine parkı, vaktiniz olursa bir günde Pier Loti Tepesi.

Görüyorsunuz ki; bir tatili dolduracak kadar benim gördüğüm yerleri yazmış bulunuyorum. Buraların her birinde bir tam günü rahat geçirebiliyormusunuz. Bu arada, güzelliğin ne anlama geldiğini de görüyorsunuz. Para olunca, bilgili insanlar da bulununca neler yaratıldığını da rahatlıkla görüyorsunuz. Adamlar bilgi sahibi olmayınca para insanı soytarıya çevirebilir. Her akşam haberlerinde, trafik kazalarını takip ettik. Hiçbir ülkede trafik kazalarının bizdeki kadar acımasız olduğunda görüyorsunuz. Bunlar için artık ne yolları ve nede trafik kaidelerinin öğretilmediğini, öğretilmemiş olduğunu bahane edemezsiniz. Bunların dereceleri içine gireceğimiz AB ülkelerinden farklı değildir. Güzel yollar yapılmıştır. Polis teşkilatımızın da hatalarına rağmen, canla başla çalışıyor. Siz; kanun emri dışında kalmaktan izah edilmez vahşi bir zevkin içinde iseniz, sizi yaratanın bile faydası olmaz. İnsan yaratılmanın sorumluğunu tanımaz mısınız?

Elena OGANOVA
Moskova Üniversitesi Türkolog; Tiyatrolog

«ÇIĞ» KURGAN'A DA DÜŞTÜ!

2 Aralık 2005 tarihinde bu yıl 63 üncü kuruluş yılını kutlamakta olan Rusya'nın en köklü tiyatrolarından Kurgan Dram Tiyatrosu'nda ünlü Türk oyun yazarı Tuncer Cücenoğlu'nun Rusya'da ikinci kez (İlki geçtiğimiz sezon Ufa Devlet Tiyatrosu'nda sahnelenmeye başlanmıştı) sahneye konulan «ÇIĞ» adlı oyununun birincisi gerçekleştirildi. 538 koltuğa sahip tiyatro salonu hıncahınç doluydu. Oyuna Tyumen, Çelyabinsk, Ufa, Şadrinsk kentlerinden tiyatro yönetmenleri de geldiklerine göre bu sahnelenme, salt Kurgan'ın değil, bütün Ural dağları ötesi bölgelerinin tiyatro hayatının olayı sayılabilir. «Çığ»'ın Kurgan'da sahnelenmesi birkaç yönden ilginçti. Öncelikle dikkatleri çeken, oyunun türüydü. Derin, dramatik ve umut dolu bir simgesel dramdı Çığ. Oyunun, seyircileri son derece duygulandıran, hatta onlara acı çektiren, düşündüren, onları sahne olayından uzak tutmaya olanak vermeyen dramatik yapısı da oldukça etkileyiciydi. Bu oyunun tiyatro repertuarına alınması ve sahnelenmesi tiyatronun attığı cesur bir adımdır. Bugünlerde seyircilerin tercihleri doğrultusunda kolayca algılanan komedya ağırlıklı oyunların Kurgan Dram Tiyatrosu genel repertuarında yer alması bunun göstergesidir.

«Çığ» sahnelenmesinin kayda değer başka bir yönü de ilginç reji çalışmasıydı. Dünyaca ünlü tiyatro yönetmeni Linas Mariüs Zaikauskas (Lituanya) Leningrad konservatuarından mezun olup kariyerine Kaunas müzik tiyatrosunda başladı. Uzun süren kariyerinin başlıca noktaları Vilnius'taki Rus dram tiyatrosunun (1992 - 1998) ve Polonya'daki Radom tiyatrosunun (1998 - 2001) başyönetmenliğidir. 2001 yılından beri Zaikauskas serbest rejisör olarak

çalışıyor. Böylesine büyük bir yönetmenin Kurgan'da çalıştırılması kuşkusuz en başta tiyatro müdürü Viktor Antipin ve ekibinin başarısı sayılabilir.

Konunun esası - yüksek dağlarla çevrili ve dünya ile ulaşım bağı kesilmiş bir köydeki insanların çığ düşecek korkusuyla giderek işkence halini alan yaşamlarını sürdürmeleridir (bu oyunun Rus yönetmenlerinin o kadar korktukları şark - Müslüman ruhu olmadığını, olayların her hangi bir ülkede her hangi zamanlarda yer alabildiğini, bundan dolayı kahramanların isimleri bile olmadığını hemen bildirmek isterim). Bu topluluğun insanları yılda sadece üç ay duygularını ifade edebilir, bayram kutlayabilir, doğum yapabilir. Her şey bir defa değişmezcesine hesaplanmış ve kararlaştırılmıştır... Aniden bir genç kadın hamilelik süresi dolmadan önce doğum sancıları çekmeye başlar... Topluluğun kanunlarına göre onu dünyaya gelmeyen çocuğuyla beraber diri diri toprağa gömecekler.

Bu simgesel dram bir sürü hayatî sorunları düşündürüyor bize: korku nedir, korkusuz yaşam mümkün mü, insan fazileti nedir, gerçek erkek nedir, kocanın karısına karşı sorumluluğu nedir, annelerin ve çocukların karşılıklı sorumluluğu nedir, kişisel çıkarların toplum çıkarlarıyla ilişkileri nedir? vb.

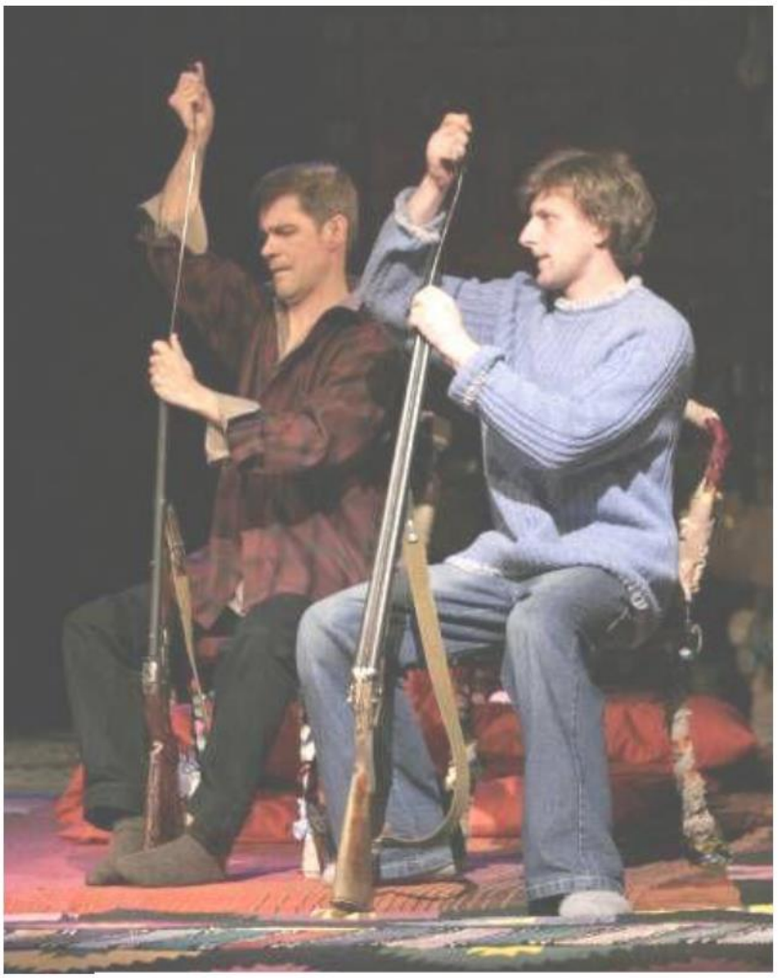

Zaikauskas'ın Radom tiyatrosunda Lehçe sahnelenmesi ve Ufa gençlik tiyatrosunda Başkortça sahnelenmesini takiben «Çığ»'ı üçüncü defa sahneye koyması çok önemli ve anlamlı. Rejisörün iddia ettiği gibi bu üçüncü sahnelenmesi ötekilerden çok değişik olup birkaç enteresan yeni uygulamayla bazı detaylar daha net ve belirgin çizilir ve en önemlisi durumun dramatik niceliği güçlendirilir... Rejisör oyunun devinimi iki yeni dramatik sahne koymakla güçlendiriyor. Bunlar genç kadının intihar etme teşebbüsü ve köydekilerin topluluğun bir üyesini istemeden de olsa durdurulamayan öksürükten dolayı öldürmeleridir.

Yazarın tasarımı (kulak patlatıcı sessizlik, insanın düşünme yeteneklerini felce uğratan korku...) rejisörün sahnesel buluşlarla ve amaca uygun dekoru ile vurgulanıyor (dekorcu Margarita Misyukova (Ufa) - onun Zaikauskas ile yaratıcı işbirliğini sonucu üzerinde beraber çalıştıkları birkaç oyun): halı ve kilimle (tiyatronun önündeki «Tiyatro eski halılar ve kilimler satın alıyor» reklâmı aylardır Kurganlıların dikkatini çekerdi) döşenmiş yer ve duvarlar, bezle sarılmış sandalye ayakları, içinden Arjantin tangosunun parçası duyulan kulaklık, sessizce işlevini gören televizyon, topluluğun «sessiz» başkanının kullandığı özel ses aktarıcı alet... Durumun gelişiminde değişik sahnesel uygulamaların ve tabii ki oyuncuların güzel çalışmalarının katkısıyla seyircinin korku duygusu ve aynı zamanda bağırmak tutkusu giderek artıyor. Bununla beraber Zaikauskas oyunu

son derece lirik bir ruhla zenginleştiriyor. Bu lirik niteliğin en çarpıcı epizodu - «Frida» filminden alınan büyücü müziğin eşliğinde yapılan genç kadının intihar etme teşebbüsünü takip eden ümit dolu genç çiftin dans etmesidir. Yönetmenin bu oyunda kullandığı kendi yaratıcı metodunu şiirsel gerçekçilik olarak tanımlaması da çok doğrudur bence.

Oyunda Kurgan Dram Tiyatrosu'nun önde gelen oyuncuları oynuyor: Yaşlı kadın - İ. Golubniçenko / T. Terehova, yaşlı erkek - R. İskakov, genç kadın - N.Glazkova (doğal gözyaşlarıyla ağlayabilen ve bugünlerde çok seyrek rastlanan aktrislerden biri)/ A. Sarayeva (Zaikauskas Çelyabinsk dram okulunun ikinci sınıfında okuyan öğrenciye de şans verdi bu oyunda), genç erkek - K.Redin / V.Aleksandrov/ N.Borodin (o da Çelyabinsk dram okulunun ikinci sınıf öğrencisi), erkek - V.Çukin, kadın - E. Şubyonkina, ebe - L.Bajina/ L.Savina, başkan - S. Rad'kov, kadın üye - İ.Golubniçenko / T.Terehova, erkek üye - A.Kononov. Bazı oyuncular daha güçlü bazıları daha zayıf görünüyor amma unutmayalım ki «Çığ», sahnelenmesi açısından çok zor bir oyun metni (Zaikauskas'a tekrar alkışlar!) : Bütün replikaların fısıltı bir şekilde söylenmesinin yanı sıra oyuncular ağır bir yükle görevlendirilir...

Oyunun gelişiminde aktörlerden (ve bizden!) derin psikolojik çalışmaları ve sonsuz özveri gerektiren her an dramatik olaylar canlandırılır. Bu bakımdan kahramanlarının duygularını mükemmel yansıtan ve şüphesiz sahne alanının liderleri olan E. Şubyonkina, R.İskakov ve S.Rad'kov'un çalışmalarını kaydetmek isterim.

Genelde oyuncuların uyumunun çok güzel bir müzik yarattığını söyleyebilirim. Oyunun finalinde genç, orta ve yaşlı kuşağı temsil eden üç erkek var gücüyle bağırmaya başladığında benim içimden de bağırmak geliyordu. Oyun sona erince bütün salondakiler ayağa kalkıp alkış tuttukları zaman rejisörün son süs öğesi olarak ortaya koyduğu - sahneye çıkan 14 kişilik Kurgan asker orkestrasının ayakları dans ettiren müzik parçasını bitirip ağız birliğiyle "A-A-A-A" diye bağırmaları unutulmazdı... Umarım ki bu inanılmaz güzel çığ sesinin yankıları uzun zaman duyulacak bütün dünyada... Hem de Ural dağlarını aşa aşa!

İsmet ÇENESİZ

SORUMLULUK SAHİBİ OLMAK

Aşağıda bahsedeceğim konularla ilgisi olanların hepsi dersek biraz mübalağa olur amma %80'i maalesef böyle diye tahmin ediyorum.

Doğruluğa, hakka hukuka gelince mangalda kül bırakmıyor, sözü sırayı kimselere vermiyoruz.

Talebe oldukları çağlarda pırlanta gibi saf ve temiz olan gençler meslek sahibi oldukları zaman birden değişiveriyorlar. Vatan, millet, fakir fukara edebiyatı gidiyor yerine "vatandaşı 3 kuruş daha fazla nasıl kazıklarım" hesabı başlıyor.

Mesela doktorları ele alalım; eğer cerrahsa bıçak parası, başka ihtisasa sahipse muayene parası ve devletin yatağını satma parası almadan bir şeyler yapmaya yanaşmıyor. Hipokrat yemini falan ilk birkaç seneden sonra bitiyor yerini para hırsı alıyor. (Para deniz suyu gibidir içtikçe içini yakar, daha fazla içersin derler ya aynen öyle)

Yüksek öğrenim sahibi iyi mevkilere gelmiş ve devletten kredi almış olan insanların çoğu devlete olan borcunu ödemiyormuş. Kendinden sonra bu kredilere ihtiyacı olabilecek insanların çektiği sıkıntıları düşünmüyorlar yazıklar olsun böylelerine! Bunu bir Fransız, bir İngiliz yapar mı? Hiç sanmıyorum!
Bu kredi yurtlarında da hesap kitap işleri iyi değilmiş. Kendisine oğlunun aldığı kredilerle ilgili hiçbir ihbar gelmeyen bir vatandaş oğlunun aldığı parayı ödeyebilmek ve kaydını bulabilmek için iki sene uğraşmış. Zaten bu yazıyı yazmakta oradan aklıma düştü.

Bunun gibi devlet kurumlarından ve çeşitli vakıflardan burs alanlar öğrenim hayatı bitip maaş almaya başladıkları zaman bir fakir öğrenciyi okutmuyorlar. Yüzlercesinde bunu gördüm. Sadece bizim soyadımızı taşıyan bir yakınımız bir şeyler sahibi olur olmaz hemen bir öğrenciyi okutmaya başladı. Tahmin ediyorum bunu sürekli yapacaktır.

KAN VERME ORGAN BAĞIŞI: Bir çok yerde kan ve organ bağışıyla ilgili yazı ve afişler görürüz. Levhalar asılır, "Bir ünite kan verin hayat bulun. Bağışlanan bir organ bir candır" gibi. Doğru da peki bağışlayan var mı? Geçenlerde bir yerde okudum yapılan bağışlar devede kulak. Rakamlar pek aklımda kalmaz ama böbrek nakli bekleyen 20 bini aşkın insan varmış. Sağlam

insanları bırak organ nakli olup sağlığına kavuşanlar için bile hastaneden çıkınca her şey bitiyor. Unutuluyor o acı günler.

Bu konuda Tv ler gazeteler yeteri kadar yazar mı? Bilgi verir mi? Çorum mahalli gazeteleri lütfen bu işe ciddi olarak el atınız. Yazınız yine yazınız. Organ bağışı yapanlara rozet verilmeli onlarda bu rozetleri yakalarında gururla taşımalıdırlar.

Şimdi soruyorum önce kendime. Neden bağışlamadım organlarımı? (Bunda devletin suçu büyük. Yapılacak bir sürü işlem var ama nasıl yapılacağı anlatılmıyor. İnsanlar ne yapması gerektiği konusunda yeteri kadar aydınlatılmıyor. Hâlbuki devlet hastanesine gidip bir imza atınca organ veren kişinin işi bitmeli. Bundan sonraki işlemleri hastane takip etmeli.)

Şimdi sormaya devam edelim, gelmiş geçmiş ve de şimdi ki milletvekillerimiz organ bağışlamış mı? Varsa bildirsin kendisinin elini öpmeye gideceğim ve bu köşede adını yazacağım.

Hangi sağlık bakanı, hangi başbakan, hangi reisi cumhur, hangi artist, hangi sanatçı organını bağışlamış? Bağışlananlar da devede kulak.

"Organ nakli yapılmalı ve helaldir" diye, fetva veren müftüler, din adamları, Diyanet İşleri (gelmiş geçmiş) başkanları nerede? Bu konuda söz söylemesi gereken etkili ve yetkili Proflar, Doktorlar, Sağlık Müdürleri nerede, nerede?

Palavra laf çok ama sözünde duran yok! Hak dostu Mevlana ne diyor? "Ya göründüğün gibi ol, ya olduğun gibi görün" insana, insanlığı öğreten bu sözü yaşayanlardan olalım.

Yeni yılın tüm insanlar için yeni umutlar, umutlarla birlikte güzellikler getirmesini diliyorum.

Saygı ve sevgilerimle.

Salım SAVCI

NO SÖZCÜĞÜ

Bu satırların yazarına sorulan soru:

No; size ne anlatıyor? Oldu. Cevabini şöyle verdim:

No; Nobelyum elementinin simgesidir.

Bir de adreslerde çok kullanıldığını görüyorum. Ama; bir sözlüğe bakmak gerekir. Dedim. Türk Dil Kurumu Sözlüğünü açtım.

No: Kim. Nobelyumun simgesi sayfa 885.

Bunun dışındakileri aradım. Bir şey bulamadım. Hemen kapı numaraları aklıma geldi. Orada da No'ya rastlamadım. Bulduklarım şunlardır.

Numara: a,Fr./1. Bir şeyin, bir dizi içindeki yerini gösteren sayı;

Numara: a ve s.

1-Numarası olan (Yerler numaralı gibi)

2-Belli numarası olan (İki numaralı ev gibi)

Numara sözcüğünü " Fransızca'dan almışız. Kapı numarası yerine de No: kısaltmasını oturtmuşuz. Bal gibi, hepimiz de kullanıyoruz.

Türk Dil Kurumu sözlüğünde Numara yerine Nu: kısaltmasını almış. Ama bunun Nu:2 gibi yazılmasını Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu istiyor. Bu yanlışlığı gördükleri için, onları kutlamak gerekir.

Yorum yapmadan sunuyorum

Veli KALLI

YOZLAŞMA VEYA YOZLAŞTIRMA

Tremblay en France – 03.01.2006

ETKİNLİKLERİN HIRİSTİYANLAŞTIRILMASI

Yılbaşı etkinliklerini devlet televizyonları dahil bütün televizyonlar « Noel Baba » süslemeleriyle kutladılar. Yani Fransız televizyonlarındaki görüntülerle bizim televizyonlardaki görüntüler hemen hemen aynı idi. Hatta soyunma bakımından bizim kızlarımız batılı kızlardan daha fazla soyundular… Ahlakın korunması, kendi kültürümüzü yansıtma gayretleri adeta rafa kaldırılmış durumda… Yozlaşmalara ve kültür bozulmalarının yaygınlaşmasına karşı yetkililerden en ufacık bir hassasiyet dahi göremiyoruz.

Hâlbuki biz millet olarak tarihiyle, kültürüyle Türk ve Müslüman olma özelliğimizi koruyarak yılbaşı kutlamaları yapmamız gerekirken aksine batı kültürüne ağırlık vermemiz ve bunu her yıl koyulaştırarak, derinleştirmemizi ve geleceğe taşımamızı ben « oldukça endişe verici sorumsuzluklar olarak » görüyorum. Fransızların geçmişte olduğu gibi kendi kültürleri olan hıristiyan ve batı kültürüne uygun kutlamalar yapmaları ise Batı ülkelerinde yozlaşmalara fırsat verilmediğinin bir göstergesi olarak kabul edilmelidir.

ÖZÜMÜZE YÖNELİK YOZLAŞTIRMA HAREKETLERİ

TRT İNT'İN 15.11.2005 tarihindeki programında geçen konular dikkatimi çekti. Saz ve klarnet üzerine konservatuarlara girmek isteyen gençlerimize imtihanda İngilizce bilip bilmedikleri sorulmuş… Bilmeyenler imtihan dışında bırakılmışlar.

Milli çalgımız olan saz ile İngilizce bilmenin ilişkisini ben bir türlü anlayamadım.

Yine TRT'den bahsedeceğim. Sağ olsunlar onların sayesinde çok güzel belgeseller izliyoruz. Ama gel gelelim bunlar Yunan Müziğiyle sunuluyor. Yani Türk tarihinin ve kültürünün Yunan Müziğiyle Türk Milletine sunulmasıyla hangi amaca hizmet edildiğini ben bir türlü anlayamadım? Bunu bana kim izah edecek?

« İnsanlarımızın kendi ulusumuzun değerlerine yönlendirilmeleri yerine yozlaştırmaya götüren bu tür uygulamalar ilk anda anlaşılamayacak bir çarpıklığı da gözler önüne seriyor. »

Adeta batılılaşmanın yolunun kendi ülkesine farklı bakıştan geçtiğini zannedenler var. Türk olduklarından utananlarla Türkiye'de doğdukları halde Türkiye düşmanlığı yapanlara gösterilen Batılıların ilgisinden de ülkemize karşı içten bir psikolojik savaşın başlatıldığını görüyoruz. Bize karşı kullanılan maşaları yüceltme ve bunlardan kazanç elde etme gayretlerinde bulunan medyamızın da faaliyetleri gözlerimizden kaçmıyor. İsveç'de bayan bir gazeteciyi konuşturmuşlar, ben kendi kendimden Türk olduğum için utanıyorum, diyor. Bu ifadenin kaynağını bana açıklayabilir misiniz?

DİLİMİZE YÖNELİK YOZLAŞTIRMA HAREKETLERİ

Diğer hassas alanlarda olduğu gibi dilimizin de devletin en üst kademelerine kadar yaygınlaşan uygulamalarla tahrip alanında bulunduğunu görüyoruz.

Fransa'da « Fransız dilini koruma kanunu var », Amerika'da « İngilizceyi koruma kanunu var… » Biz ise dükkânlarımızın isimlerinden, çocuklarımızın isimlerine kadar bize layık olmayan kendi kültürümüzden kopuk isim yozlaşmalarının içerisindeyiz. En ufacık bir denetleme yok. Herkes halinden memnun. Olan Türk Kültürüne ve Türk Diline oluyor.

Önümüze gelen birçok kişi televizyonlarda « teşekkür ediyorum » deme yerine « mersi » diyor. Ben şahsen bunlardan rahatsızlık duyuyorum. TV8'de 26.12.2005 tarih inde ana haberlerin sunumunda « Yarın ara verildi… » denildi.

Bilindiği gibi yarın bulunduğumuz an için gelecek zamanı ifade etmektedir. «di » li geçmiş zaman gelecek için kullanılamaz. Bu sebeple bahsi geçen ifade : « Yarın ara verilecek… » şeklinde olması gerekirken « Yarın ara verildi… » denildi. Anlaşılıyor ki konuşma metinleri gerektiği şekilde televizyonlarımızda denetlenmiyor. Böylece konuşma dilimizi yakından etkileyici yayın organları insanlarımıza kötü örnek olmaya devam ediyorlar.

Dikkatimi çeken bir husus da yarışma gibi bazı programların televizyonlarımızda kilise çanlarından oluşan müziklerle sunulması. Eh ne diyelim Müslüman mahallesinde demek ki salyangoz satanlar müşteri bulabiliyorlar ki bu şekilde uygulamalarla karşılaşıyoruz.

Kanal 7 Televizyonunda 02.01.2006 ana haberde konuşan Dr. Murat Soysal « kuş gribinin Rezervoarı kuşlar » ve « antiviral ilaçlar » « antigripal ilaçlar » gibi ifadeler kullandı.

Halkımızın kaçta kaçı ifade edilen bu yabancı kelimeleri anlıyor, bu hiç düşünülüyor mu?

Bu tür konuşmalar aşağılık kompleksinden mi kaynaklanıyor? Yoksa kendilerini kabul ettirmek için bir yol olarak mı görülüyor?

KIBRIS'A BİR BAKIŞ

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde araçların dümenleri İngiltere'de olduğu gibi hep sağda… İç içe olduğumuz, hatta « yavru vatan » diye isimlendirdiğimiz Kıbrıs'ta bir İngiliz ağırlığını görebiliyoruz ama araçların dümenlerini sola çevirecek bir Türk ağırlığını ne yazık ki göremiyoruz. Bir ALLAH'IN kulu çıkıp ta bu çarpıklık neyin nesidir diye bu konuyu ele almadı?

Bütün bunlar bizim özümüze dönmemiz için önemli adımlar atmamızın gerekliliğini gösteriyor.

Yozlaşmaların diğer yozlaşmaları da beraberinde getireceğini unutmayalım. İnşallah zaman zaman bu tür konuları dile getirmeye çalışacağım.

Hepiniz saygıyla selamlıyorum.

İsmet ÇENESİZ
KURBAN BAYRAMINDA;
Yine seni gördüm rüyam da.
Şiir gibiydin.
Makyajsız beyaz güller gibi
Makyajınla penpe güller gibiydin.

Şiiri okurken ağladın
Ben seni, ağla diye dünya ya
Getirmedim.
Hep gülesin, neşeli olasın
Budur benim mutluluğum.

Öğleden sonra geldin.
Bayramdı o gün.
Sen bayramlar kadar sıcak,
Ve bir o kadar da güzeldin.
Sen benim kara kızım,
Sevgili MİNEM'DİM!
04.09.2001-HAMAMÖZÜ

Üzeyir Lokman ÇAYCI
BİBER YİYEN ACISINA KATLANIR

Endamınıza hayranım
Ulu orta çıkışlarınız
Beni mest ediyor...
Korkusuzca yürümenize
Devam edin...
Unutmayın:
İster siz yiyin
İsterseniz başkalarına yedirin
“Biber yiyen acısına da katlanır.“

Geriye bakmayın hiç
Döktüklerinizi
Düşürdüklerinizi
Merak etmeyin
Nasıl olsa toplayan bulunur…

Siz önünüzdeki fırsatları
İyi değerlendirin
Yalpalamadan…
Çalkalamadan yürüyün!

Herkes sizi “efendi zannetsinler”
Korkularından da olsa
Karşınızda
Gerdan kırıp
Boyun eğsinler.
Unutmayın:
İster siz yiyin
İsterseniz başkalarına yedirin
“Biber yiyen acısına da katlanır.“

Ağırlığınız
Sağırlığınız
Ve boyunuzun ölçüsü
Nasılmış
Bir görsünler…

Zarafetiniz
Letafetiniz tarihe geçsin...

Gelişiniz alımlıydı
Gidişiniz çalımlı olsun.

Üzeyir Lokman ÇAYCI
Paris – 02.01.2006

Yaşar KILIÇ

YUSUF

Yusuf, yakın kokuların sultan
Gözlerim çarmıha gerildi böyle
O'nun kanıyla kirlenmiş karanlığınız
Hey o buğday başakları görüyorum
Açlık yakalamış alçaklığınızı

Susamış çiçeklere cari veren O!
Heyecan gel gir çıkma kalbimden
Dostlara yayılıyor acıların ucu
Rüzgâr iki huylu, yağmur ciddi
Sürgündeki varlığım dön yurduna

Yapraklarım örtmüyor dallarımı
Ölümsüz şehrin kılavuzuyum nasılsa
Telaşımda baharla kucaklaşma anı
Kuyu, kuyu ver Yusuf'umu
Yusuf özlemler sultanı

DİKKAT; BU BİLGİLER TELİF ESERİ OLUP YAZARI VE YAYINEVİMDEN İZİN ALINMADAN KULLANMAYINIZ!

YAPTIKLARIM YAPACAKLARIMIN GARANTİSİ ALTINDADIR!

Hazırlayan Mahmut Selim GÜRSEL yazışma adresi

corumlu2000@gmail.com

Hukuka, Yasalara, Telif ve Kişilik Haklarına saygılı olmayı amaç edinmiştir.

Gizlilik şartları ve Telif Hakkı © 1998 Mahmut Selim GÜRSEL adına tüm hakları saklıdır. M.S.G. ÇORUM

BİLGİ PAYLAŞILDIKÇA KIYMETİ ARTAR!

MAHMUT SELİM GÜRSEL

GÜRSEL YAYINEVİ ÇORUM

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR SANAT TARİH VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

ISSN 1301-9945

SAYI 84

MAHMUT SELİM GÜRSEL

GÜRSEL YAYINEVİ ÇORUM

ÇORUMLU 2000

AYLIK KÜLTÜR SANAT TARİH VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-9945

ISSN 1301-9945

YIL 7 SAYI 84 25 Şubat 2006

Hazırlayan Mahmut Selim GÜRSEL yazışma adresi
corumlu2000@gmail.com

DİKKAT; BU BİLGİLER TELİF ESERİ OLUP YAZARI VE YAYINEVİMDEN İZİN ALINMADAN KULLANMAYINIZ!

BİLGİ PAYLAŞILDIKÇA KIYMETİ ARTAR!

Mahmut Selim GÜRSEL BİZE NELER OLUYOR?
Mahmut Selim GÜRSEL HEMŞERİMİZ, YAZARIMIZIN RUSYA'DAKİ BAŞARISI SÜRÜYOR! "TUNCER CÜCENOĞLU RUSYA'DA ÇIĞ'IN GALASINA KATILDI."
Mahmut Selim GÜRSEL ATASÖZLERİMİZDE ZEMHERİ (ZEMHERİR)
Atilla ALPAY SİGARA HARAM MI?
Ali EMİROĞLU SÜMERLERDE TARİHÇİLER (Vakanüvisler)
Üzeyir Lokman ÇAYCI BÜYÜSÜN ÇİÇEKLER

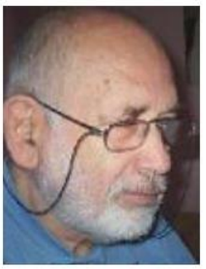

Mahmut Selim GÜRSEL

BİZE NELER OLUYOR?

Bu günlerde küçükler büyükleri, büyükler küçükleri sevmiyorlar. Sevgileri adeta bir nefrete dönüştü. kuşak farkı görüşlerden artık vazgeçtim, SAYGI denilen şey kalmadı.

Sizce bunların nedenleri nelerdir?

Kabahat büyüklerde mi; Küçüklerde mi?

İnançsızlığa itilmekte mi?

Sadece bu dünyayı düşünmekte mi?

Sizce bunların dışındaki etkenler var mı?

Kabahat hepimizde. Dünya nimetlerini daha fazla kazanmak ve dünyada daha refah yaşadığımızı zannederek güzel gözüken görünümlere kanmamız değil midir? Bu geçici hayatın müreffeh ve modern yaşamını almamıza karşı değilim. Sadece para kazanma hırsımız ve "Helal haram ver Allah'ım; çoluk çocuk yer Allah'ım" felsefesini benimsememizden bu sıkıntılara girdiğimizi düşünememekteyiz.

Bu sıralarda çok yoğun olan ve geçmiş iktidarların yanlışlığının semeresi gözüken AT yavrumuz büyüyerek gelişti. AT yavrumuzun artık kundaktan çıkarak serpilmeye başlaması birkaç on yılı buldu, artık yürüyor, konuşuyor. Fakat AT yavrumuzun başka AT ülkelerinde dolaşıp iş araması kısıtlı. Belki 2020 yıllarında yani birkaç on sene sonra AT yavrumuzun kendi çıkarlarını arayabilecek yaşa gelecek mi? Zannetmiyorum. Çünkü AT yavrumuzu bizler laf salatası ile büyüttük, bilgi eksikliği ile emzirdik, kapalı kapı arkası lapaları yedirdik. AT yavrumuz da anlayamadı, gelişemedi, fikir beyan eder duruma gelemedi.

Nedir bu AT yavrusu derseniz, bir zamanlar kurucusu olduğumuz AT a Yunanistan'la gireme teklifini ret ettiğimiz zamanlar kundakta olan Avrupa Topluluğu'dur. Bu yavru Avrupa'da gelişti, serpildi fakat Ülkemizde bazı sebeplerden dolayı büyüyemedi. Halende büyümesi önlenmeye çalışılıyor.

Kurucusu olduğumuz bu birliğin içine girmezsek neler olur? Bana göre hiçbir şey olmaz. Zaten Avrupa'dan aldığımız malları yine alırız, zaten Avrupa bizden kaç kalem mal alıyor ki? Biz AT dışında bulunan ülkelere yalvar yakar sattığımız mallardan kazandığımızı AT a adeta hibe ediyoruz. Zaten imtiyazlı ortak olarak Avrupalıların gözündeyiz. Bizden iyi sağmal olur mu? Üstelik ülkemizin olmazsa olmazlarını da bazı kararlarla baltalamaktalar, bizim idarelerimiz de bu baltanın sapı veya eli olmaktan geri kalmıyorlar. Tarımı yok ettik, ekonomiyi sanal olarak ayakta tutuyor fakat insanlarımızı aç ve geçinemez hallerde görmek istemiyoruz. Küçük esnaf ülkemizin bel kemiği iken ortadan kaldırılması için adeta üzerine bazı yeni vergiler sindiriliyor. Kara para ortada cirit atarken, ak parayı da görebilmek mesele. Hani AT gireceğiz derken asgari ücretin en düşük Avrupa ülkesinin ayarında olması gerekmez mi? İşsizlik sigortası alanlar artık ülkemizde gözükse de bu bazı şartları yerine getirenlere uygulanan bir sosyal yara değil mi?

İşin kolayına kaçarak, oyalama taktiği ile AT çerçevesinde verimleş kararlar ile ülkemiz belirsiz olmayan bir bataklığı adım adım çekiliyor. Büyük Komutan Atatürk Muasır medeniyete girin dememiş, ondan daha ileriye gidin demişti. 1950 yıllarında işçi olarak Avrupa'ya giden birisinin ağzından duymuştum. "Ben ülkemde burada çalıştığımın yarısı kadar çalışsam burada kazandığımdan daha fazlasını kazanırdım" Demişti.

Çalışmadan hiçbir iş olmuyor. Çalışırken de ailemizi, etrafımızı kollayacağız. Onlarında kendilerine göre bir üretici olmalarını sağlayacağız. Sadece çalışmamızla değil, bilgi ve kültürümüzle de barışık olacağız, dinimizi imanımızı para karşısında terk etmeyeceğiz. Bu vatanın bilinen potansiyelini hep beraber belirli bir ritimle ortaya koyacağız. Hepimizin önünde bazı engeller olacak, bunları birleşerek ortadan kaldıracağız ki ülke refah içinde olsun. Dış yardımlarla, başka gelirlerle, bu işler yürütülemez. Daha doğrusu "Taşıma su ile değirmen dönmez"

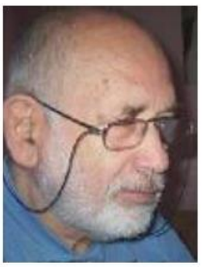

Mahmut Selim GÜRSEL

HEMŞERİMİZ, YAZARIMIZIN RUSYA'DAKİ BAŞARISI SÜRÜYOR! "TUNCER CÜCENOĞLU RUSYA'DA ÇIĞ'IN GALASINA KATILDI."

Oyun yazarı ve dergimizin yazarı hemşerimiz Tuncer Cücenoğlu Rusya'da 500 bin nüfuslu Kurgan kenti Devlet Dram Tiyatrosu'nun sahnelediği ve 2 Aralık tarihinden bu yana sergilenmekte olan Çığ (Lavina) adlı oyununun l8 Ocak'ta yapılan galasına Ankara Devlet Tiyatrosu rejisörlerinden Kemal Başar'la birlikte katıldığını öğrenmiş bulunuyorum.

Daha önceki sayımız olan 83. sayıda "Elena OGANOVA ÇIĞ KURGAN'A DÜŞTÜ" yazısını yayınladığımız ve oyunun Rusça çevirisini Elena Oganova'nın yaptığı oyunu Litvanyalı yönetmen Linas Zaikauskas sahneye koyduğunu ve Viktor Antipin'in genel sanat yönetmenliğini yaptığı ve bu yıl 63 üncü kuruluş

yıldönümü kutlanmakta olan “Kurgan Devlet Dram Tiyatrosu”nda ilk kez bir Türk oyun yazarının oyunu böylece sahnelenmiş oldu.

Rus izleyicilerin büyük beğenisiyle dakikalarca ayakta alkışlanan oyunu izleyen Cücenoğlu ve Başar oyun sonunda görüşlerini soran basın mensuplarına hem rejiyi hem de oyunculuğu mükemmel bulduklarını söylediler.

Basının ve izleyicinin ilgisi karşısında mutlu olduğu görülen Cücenoğlu ve Başar 20 Ocak günü de Devlet Akademik Dram Tiyatrosu genel sanat yönetmeni Vladimir Gurfinkel’in davetlisi olarak bir milyon iki yüz bin nüfuslu Chelyabinsk kentine geçtiler ve 23 Ocak tarihine kadar da orada kalıp kültürel bağlamda temaslarda bulunup Türkiye’ye dönmüş bulunuyorlar.

Bilindiği gibi Cücenoğlu'nun Çığ adlı oyunu gene Rusya'da Ufa Devlet Tiyatrosu'nca iki sezon önce sergilenmeye başlanmış ve başarıyla sürmekte olan bir oyundur. Çığ'ın Rusya'nın çeşitli bölgelerinde değişik tiyatrolarca da repertuarlara alındığı ve değişik yönetmenlerce sahnelenme hazırlığına başlandığı da işin sevindirici bir başka yanı. Hemşerimize yazarımıza daha büyük başarılarını bekler, çalışmaların devamını dilerim.

Hepinize gönüz olmamasını dilediği zemherisiz günler geçiriniz derim.

Hemşerimize yazarımıza daha büyük başarılarını bekler, çalışmaların devamını dilerim.

Hepinize gönüz olmamasını dilediği zemherisiz günler geçiriniz derim.

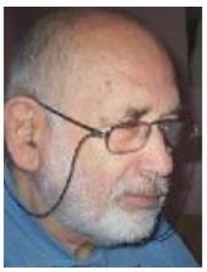

Mahmut Selim GÜRSEL

ATASÖZLERİMİZDE ZEMHERİ (ZEMHERİR)

Zaman içinde; mevsimler gelir geçer ve bu zaman dilimleri belirli sıcak, ılık, soğuk ve ılık olarak birbirlerini takip eder, Dünyamızın dört mevsimi devamlı tekrarlar durur. Bizimde ömrümüz olduğu müddetçe bu mevsimleri yaşarız.

Bu yıl yaşanan kış mevsimi Türkiye açısından yaşanan en şiddetli kış olarak ilan edildi. Hatta kuzey kürede bulunan Amerika kıtasında bulunan Kanada da yaşayan teyzemin kızı ile e-posta ile mesajlaşırız 09-02-2006 tarihinde yolladığı mesajında "Kanada'da son iki güne kadar Antalya'nın bahar havası vardı. 100 senedir böyle bir hava olmamış burada. Şikâyet etmedik ama hayra alamet değil. Dünya ısınmaya başlıyor. Buzullar çözülmeden Türkiye'ye gelsek mi ne dersin? Saka bir tarafa; bakalım dünyanın öbür taraflarında ne olacak." diye yazmıştı.

Bende Türkiye'de son yüz yılın en soğuk günlerini yaşadık diye yazmıştım. Bildiğiniz gibi atalarımız mevsimlerin belirli zamanlarına, kendilerine göre vakit dilimlerine belirli isimler vermişlerdir. "Zemherir" halk arasında; 21 Aralık gündönümünden sonraki gün olan 22 Aralık ile Ocak'a kadar süren şiddetli soğukların bulunduğu zaman dilimine verilen isimdir.

Bu senenin kışı en şiddetli 100 yılın soğukları ile birleşince, dünya bir nevi buzul çağının birkaç gününü yaşamış oldu. Bu soğuk günlerin atalarımızın dediği "zemherir" günlerinde gözükmesi ile onların söyledikleri atasözleri ve deyimlerin ne kadar doğru olduğunu biz modern çağda yaşayanlara tekrar hatırlatılmış oldu. Bu yıl yaşanan zemherir fırtınası (Zemherir fırtınası: bu tarihler arasında olan fırtına adıdır.)olmadı ise soğukların kesiciliği ve havanın soğukluğu fırtınayı aratmadı.

Bu soğuk günleri geride bıraktığımız tarihte bu satırları yazarken bazı zemheri züheralarını da (Zemheri zürefa'sı [zarif] :kışın şıklık olsun diye, ince ve açık renk elbiselerle gezen kimselere denilirdi.) pek çok gördük. Bu şahıslar İnşallah ileriki günlerinde sağlık problemleri yaşamazlar dileğinde bulunmaktan başka yapacağımız yoktu.

Bu soğukların ne kadar şiddetli olduğunu atalarımız şu sözle gelecek kuşaklara uyarı olarak söyledikleri bir de atasözümüz ise zemheririn şiddetli

geçmesinde de çiftçiye faydalı olabileceğini söyleyen atasözlerimiz de bulunmaktadır. ”Zemheri ya iti öldürür, ya çiftçiyi güldürür.” Demişlerdir ki; kışın şiddetli geçmesinde it yani köpek açlıktan daha çok soğuktan donarak öldüğü görülmüştür. Çiftçiyi güldürmesi ise şiddetli zemherir olunca kar yerden normal zamanından geç kalkar, toprak ve ağaçlarda geç uyanarak ileriki aylarda olacak olan sayılı soğuklardan korunmuş olduğundan çiftçinin meyve ve ekini bereketli olduğu görülmüştür.

Geçmiş yıllarda zemheririn ılık geçtiği, bizleri fazla üşütmemiştir yine bu gibi günler içinde atalarımız “Zemheri hoş giderse kömüş göle yatar.” Burada söylenen de bilindiği gibi “kömüş” yani manda su gördüğü zaman fırsatı (yaratılışı itibariyle) gereği hemen suya girer. Zemherir zamanında havaların güzel gittiği günlerde göle sulamaya götürülen mandalar hemen suya girdikleri bilinmektedir.

Çorum’da bilinen atasözlerimiz;” Zemheride gece açılır gün bozulursa yıl azgındır” denilmiştir. Zemheri günlerinde devamlı aynı ayarda soğuk giderse gelen mevsimlerin de düzgün olarak devam edeceği, gece bulutsuz ve soğuk olup; gündüz ılık ve yağışsız olursa gelen mevsimlerinde düzensiz olacağı yılında azgın yani zorlu geçeceğinin işareti saymışlardır.
Başka iki atasözümüz de: Ağustosta beyni kaynamayanın, zemheride kazanı kaynamaz.”,” Ağustosta gölge gezen, zemheride karnını ovar.”, Ağustos ayı bilindiği gibi çiftçinin tarlada hasat ve harman zamanına denk geldiğinden, bu aylarda çalışmayan çiftçilerin zemherir de aç kalacağını bildiren atalar sözümüz söylemektedir.

Görüldüğü gibi; atalarımız şiddetli soğuklarımızın bizlere faydalarını, zararlarını gözlem ve tecrübeleri ile iletmeye çalışmıştır. Bizler ise atalar sözlerimizi dikkatli olarak anlamaya ve ne söylediklerine baktığımız zaman bizleri yönlendirecek, faydalanacak, gözümüzün önüne bakmamızı sağlayacak bilgilerin yüklü olduğunu görürüz. Hiçbir atalar sözümüz boşa söylenmemiştir, eğer boşa söylendiğini düşünen babayiğit varsa bildirsin, bizde bilelim. Bilindiği gibi bilginin yaşı, zamanı yoktur.

Numaraları tıklayarak bir hafta içerisinde yağan kar manzaralarını sizlerle paylaşmak istedim

Hepinize gönüz olmamasını dilediği zemherisiz günler geçiriniz derim.

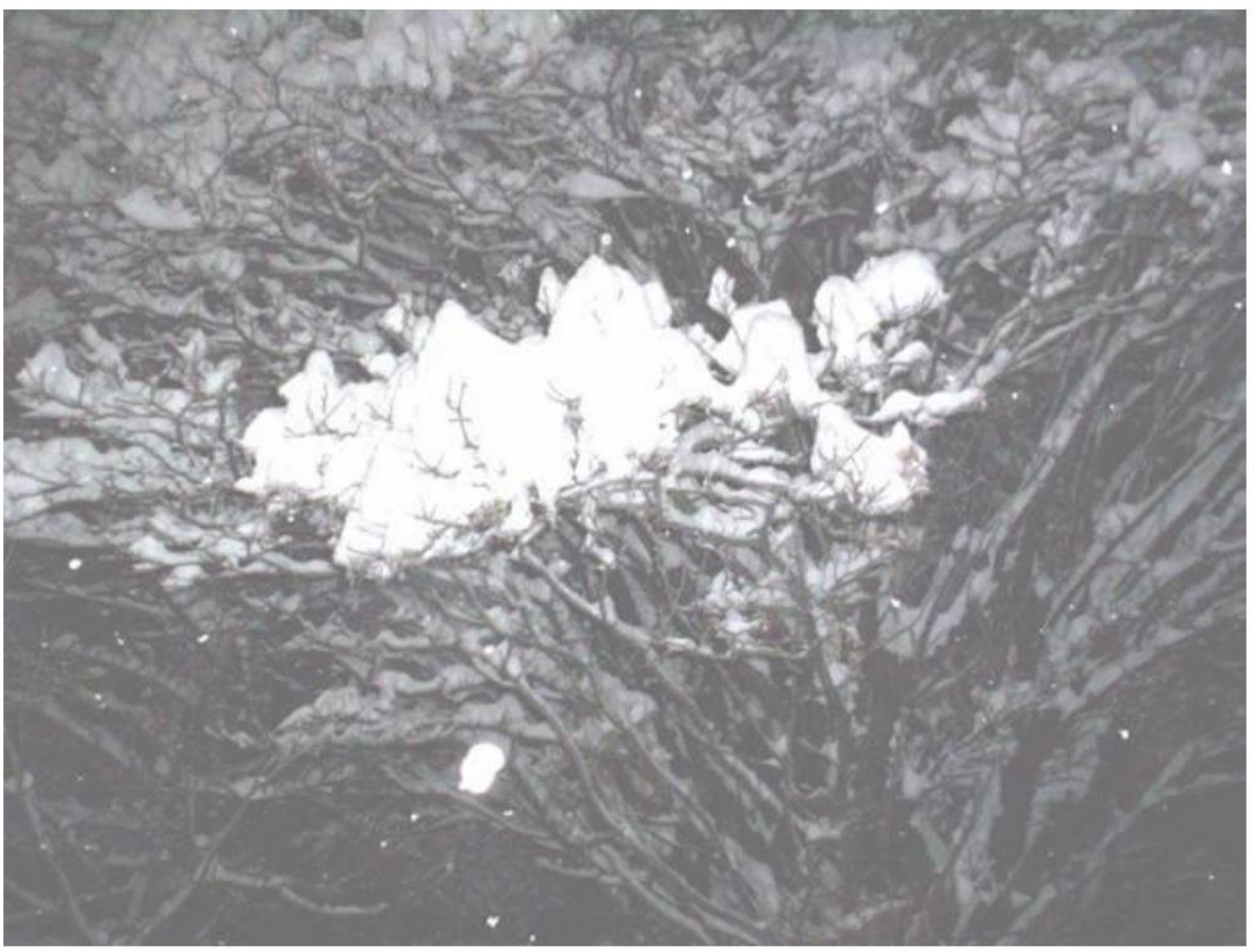

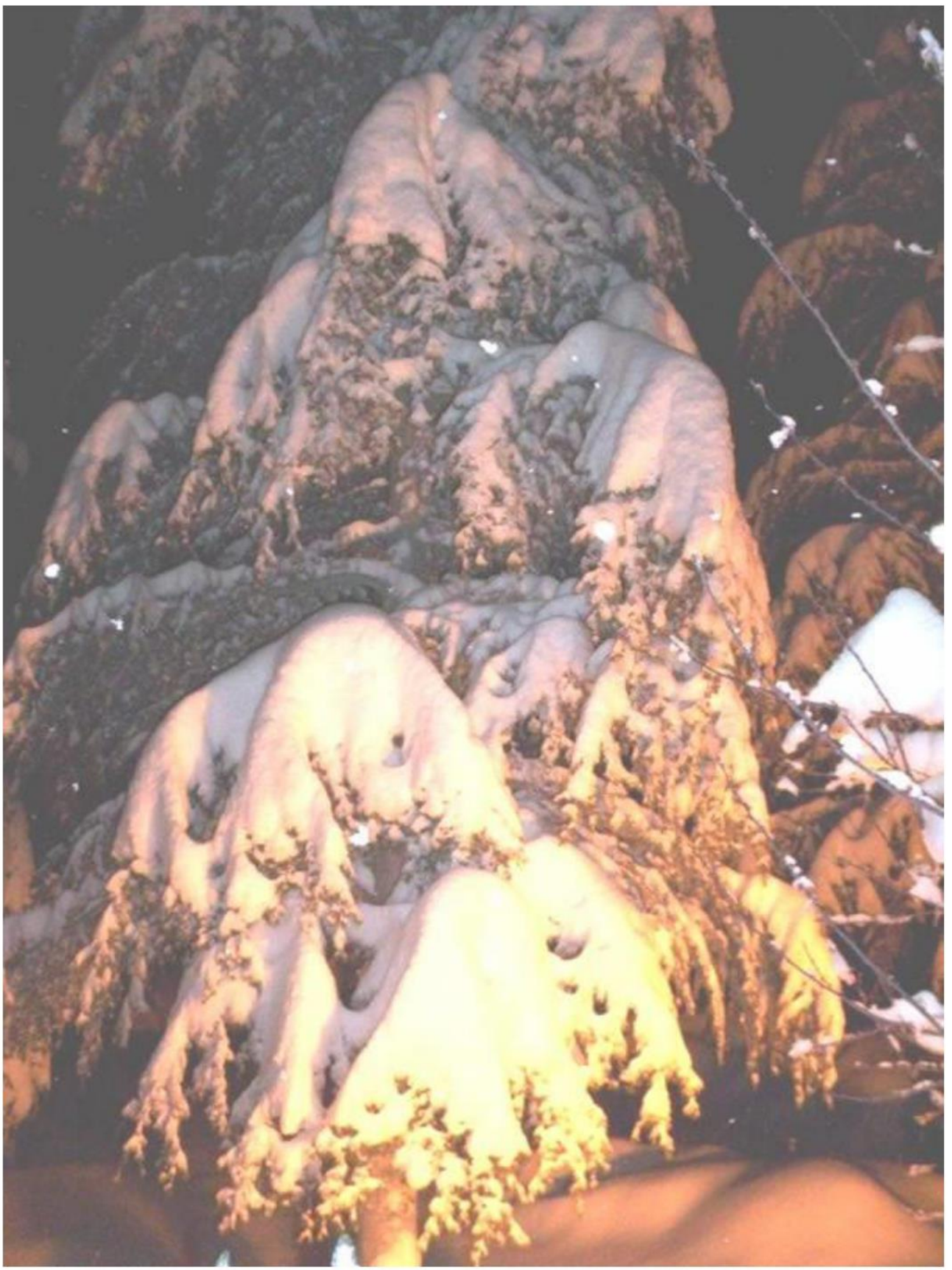

Ulvi ÖĞRETEN

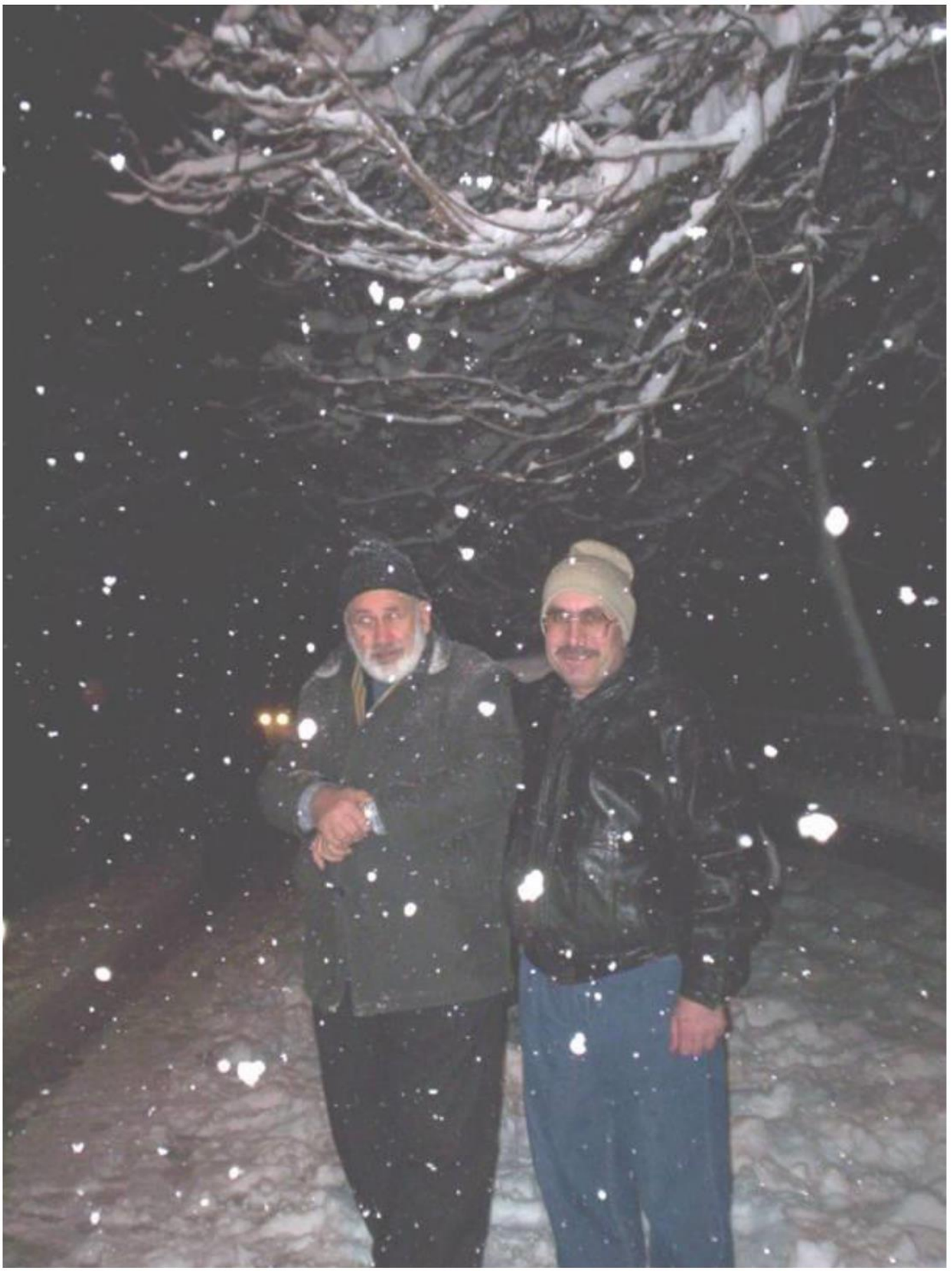

Mahmut Selim GÜRSEL ve Ulvi ÖĞRETEN

LİLA ÖNÜNDÜ Selma-Mahmut Selim GÜRSEL VE Ulvi ÖĞRETEN

Selma GÜRSEL

Selma GÜRSEL

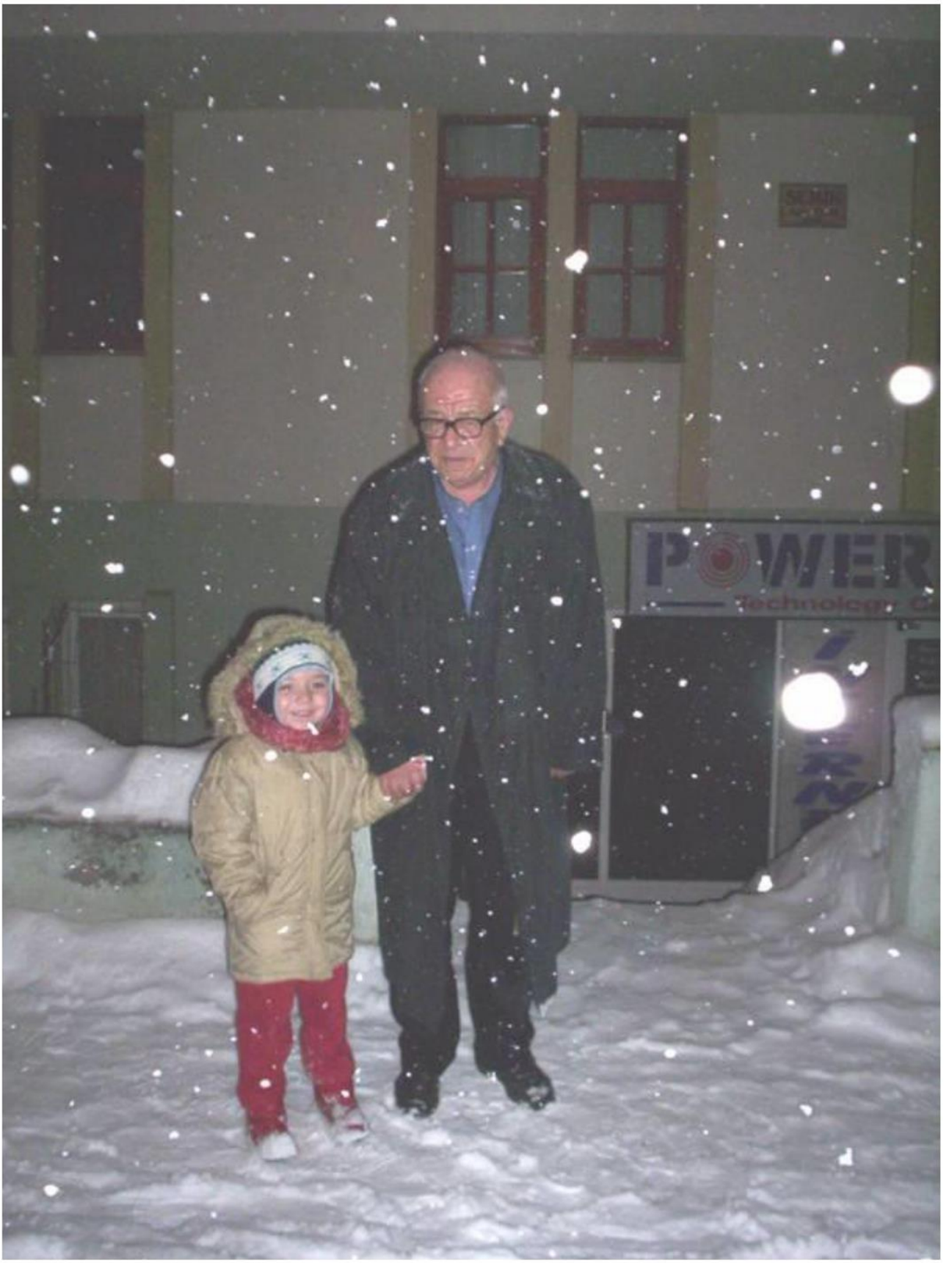

Atilla LAÇİN

RANT

Atilla ALPAY

SİGARA HARAM MI?

Yıllardır dinlediğimiz bu bitmeyen tartışmalara bu tarihi günde aldığımız önemli haberle son ve tarihi bir nokta koymak istiyorum.

Ülkemiz insanlarının üçte ikisi iyi sigara içer. Alman ve İtalyan lütgatlarına bile " Türk gibi sigara içmek " deyimini yerleştirecek kadar bizimle millileşen bu zararlı alışkanlık artık daha da korkunç bir hal almış ve en az on yedi milyon vatandaşımıza öldürücü bir son darbeyi indirmek üzere laboratuvarlarda özenle hazırlanmıştır.

Otuz-kırk yıl önce filtreli sigarayı bile içemeyen Türk insanı bu zehire nasıl alışmış veya nasıl bulaşmıştır.

Yurtdışına gidip de orada Türk sigarası bulamayan insanlarımız bir müddet sonra kazançlarının önemli bir kısmını yabancı sigaraya yatırıp içindeki kimyasal maddeleri spermlerindeki kromozomlara yerleştirince onların torunları olan bugün ki Almancıların bile marlboro içmesi bilimsel bir gerçeklik olmuştur.. Adamlar bunun için laboratuvarlar kurmuş, bilim adamları kiralamış, karşı çıkanları yok etmiş ve var güçleriyle çalışarak dünyayı paylaşmışlardır.

Ülkemizde bu sigaraların bulunmaması ve kaçakçılığın önlenememesi bu insanlarımızın kimyasal sosu ve bağımlılık yapıcı narkotikleri barındırmayan yerli sigaraları da içememesi sonucu Tekel ; 2000 ve 2001 gurubu sigaraları imal etmeye mecbur olmuş, Amerikalı uzmanlardan yardım istemiş, içine önce TOZ ŞEKER, KAKAO VE ETİL ALKOL koymuş, yetmeyince de oradan ithal soslar getirilmiş ve bu marlboro taklidi sigaralara iyice yerleştirilmiştir. Tabii insanlarımızın içine de kanser tümörleri ve damarlarının içine de pıhtı, zift, nikotin, 4000 tür zehirli madde...

İstihbaratımıza göre AB nin emirleriyle en temiz sigaralarımız olan Maltepe ve Samsun ' un içine de toz şeker, kakao ve alkol yerleştirilmek üzereymiş...

Yani artık sigaradaki yine tekelin ürettiği Etil Alkol yani beyaz ispirto bal gibi bulunmakta ve tiryaki hangi sigarayı eline alırsa alsın, çektiği ilk nefeste 900 derecede ısınmış alkol buharını da içine çekmiş olmaktadır. Bu ağızda soğuyarak hemen alkole dönüşmekte ve tükürüğe de karışarak mideye inmektedir. Bu suretle de Müslüman haram'ı içmiş bulunmakta ve günah işlemektedir.

Daha soluk borusuna, yemek borusuna, mideye, akciğere yapışan yanmış şekeri ve kakaoyu, faili ve formülü meçhul ithal Amerikan soslarını konuşmuyoruz.

İnanmayan aldığı bir paket sigarayı açar açmaz koklasın eğer anlamıyorsa her adım başındaki tekel bayilerinden birisine koklatsın.

Bugün bu yazdıklarımız sigaraya cevaz veren bazı hoca efendilerimize; kanser araştırmacılarımıza, Sağlık Bakanımıza otuz milyon tiryakimize ve ilgililere üzüntülerimizle ithaf olunur.

Saygılarımızla...

Ali EMİROĞLU

SÜMERLERDE TARİHÇİLER (Vakanüvisler)

Sümerlerde sözcüğün ciddi anlamda tarihçi (Vakanüvis) yetişmemiştir. Sümerlerde tarih bu günkü anlamda anlaşılmamıştır. Bu gün olayların devamı birbirini takip ettiği ve birbirlerini etkilediği üzerinde bileşilmiştir. Bu olaylar bizzat üniversal bu olaylar bizzat üniversal kanunlara tabidir. Dogmatik bir noktadan hareketle özel üniversal görüşle yönlendirilerek Sümerler tarihi olayların hayatta kaldığına inanıyorlardı. Her şey yapılmış ve hazırlanmış olarak dünyada var olduğu fikri hâkimdi. Memleketlerinde çok şehir ve zengin devletler vardı. Bunlarda zengin köyler ve bakımlı çiftlikler bulunuyordu. Bu köy ve çiftlikler zengin teknik vasıtalarla politik, ekonomik ve dini kurumlarla donatılmışlardı. Bunların hepsi yaratan tarafından Sümerlere bahşedilmişlerdi. Bunlar, zamanın başlangıcından beri böyle bulunuyorlardı. Tanrıların istekleri idi. Bunlar hiçbir ilim adamının kafasında bu ülkenin önceleri bataklık ve ıssız bir toprak parçası olduğu canlanmıyordu. Bunlar sadece ve yalnız mutlu olan, onun için yaratılmış devletlerdi. Ancak uzun zaman sonunda değişiklikler meydana geldi. Pek çok nesil bu oluşumda emeğinin geçmiş olduğu anlaşıldı. Anlaşıldı anlaşılmasına ama bunlar Sümer tarihçilerinin üzerinde etki yapmadılar. Asıl modern sayılacak tarih anlayışı ortaya çıkmadan önce, her varlığın ve nimetin kendi tanrılarının bir lütfü olduğu fikri hakim kaldı. Sümerleri ayıplayacaklar, şimdi bile bu zihniyette pek çok insanın hatta insanlar gruplarının yaşamakta olduğunu düşünmelidirler.

Modern tarih anlayışında objeler tarif edilir, sınıflanır taktikten genelliğe doğru yükseliveren ve işleri kendi kendine yürür. Bunlar metotları teşkil ederler. Fakat bu genel tanımlar Sümerlerde yoktu. En azından eserlerinde anlatılır ve anlaşılır durumda değillerdi. Pek çok sahada bu tespit ediliyor. Kazılarda gramer formları üzerinde listeler gösterilen tabletler bulunmuştur. Bu kataloglar, gramerlerin tasnifi üzerinde derin bilgiler veriyor. Listeler üzerinde bilgiler varda, hiçbir yerde kaideler bulunmuyor. Hatta; ortaya çıkarılmış pek çok matematik dokümanlar da durum aynı. Cetveller, problemler, izahlara açıklık

getiren bir genel kanun, bir mütearife (xiome) herhangi bir teoriye rastlanmıyor. Hatta ağaç, nebat, hayvan ve taş isimleri ihtiva eden listelerde bulunmuştur. Sümerli tabii ilimler profesörleri bunları yazmışlardır. Bu envanterlerin prensiplerini anlama imkânlarımız yok. Aşikârı bunlar hakiki ilmi bir anlayıştan hatta botanik, zoolojik yahut mineralojik kanunlar içtihatlarından gelmiyorlar. Bulunmuş hukuk koleksiyonları da var. Toplanmış ve listelenmiş bu kanunlar yüzlerce dir. Bunların hiç birisi genel anlamda jüridik bir düzenleme göstermiyor.

Tarihte yeniden dönülürse, tabletlere ve saraylara bağımlı histarorafların topladıkları güzel yazılar listelerinde hemen hiçbir şey görülmüyor. Doğru metodik ve yükseltici bir tarih anlamı çıkmıyor.

İnsan esprisinin sanatın insan düşüncesini iyi yönlendirildiği ve iyi anlaşılmasına yardımcı olduğunun idrakini anlaması daha yenidir. Sümerlerde Lepreux ve Grekler de görüldüğü üzere komple Tarih eserlerine rastlanıyor. Sümerler bir çok cins edebi tarz yarattılar ve geliştirdiler. Efsane (Mythes) Kahramanlık hikayeleri, dini marşlar (Hymnes) ve acındırma nağmeleri, denemeler, atasözleri (Proverbes) ve şurada, burada bilhassa epope'ler de tarihi denilebilecek hatıralar. Fakat tarih edebiyatı denilebilecek bir bulgu yok. Adak heykelleri, dikili taşlar (Steles) kozalaklar (Cones) silindirler, vazolar tabletlerdeki yazılar tarihi eserler maiyetinde anılabilirler. Göze çarpan olaylar kontanporon ve izoledirler. Bazıları öncelerdeki olayları ilgilendiriyor. Tarih sayılabilecek bu olayların tespiti, İsa'dan önce 2400 yıllarına ait bulunuyorlar. Bunlara benzeyen başka vesikalar dünya literatüründe görülmüyor.

Bu bahsettiğimiz primitif tarihçileri AGASH da yaşıyorlardı. Bu şehir Sümerlerin ortasında bulunuyordu. UR-NANSHE tarafından kurulmuş aktif bir hanedanın merkezi durumunda idi. Küçük oğul kahraman RANNTTUM tarafından geliştirilmiştir. Hatta bir ara bütün Sümer ülkelerinde hakimiyette temin edilmiştir bu kurulan hakimiyet kendisinden sonra LAGASH ın yıldızı sayardı ve URGKAGİNE etkisiyle söndü. Bu sonuncu UR-NANSHR dan sonra 8. hükümdardı. Akıllı bir reformcu olan bu prens UMMA Kralı LUGALZAGGİSİ nin kafa tutmasına dayanamadı, battı. Kendisi de AKKAT'IN büyük SAROO'U tarafından öldürüldü..

Üzeyir Lokman ÇAYCI

BÜYÜSÜN ÇİÇEKLER

Sarılsınlar
Zamanın ince tellerine,
Tanısınlar derinliklerini
Yaşamanın...
Ulaşsınlar
Şiirsel görüntülere.
Zaten
Gürültüler,
Toz yığınları
Tedirgin ediyor onları...
Sadece bu da değil
Kuşkuları...
Karşı koyamıyorlar
Saldırgan böceklere.
Titreşimlerinde
Özlülükleri ;
Kıpırdayışlarında
Erdemlikleri gizli onların.
İpuçları sezgilerinde
Dostluklarının...
Yerlerinde
Güzel ve anlamlı onlar...
Oyuncakları değil
Tutkuların.
Dokunmayın da
Büyüsün çiçekler.
Paris, 08.03.2000

DİKKAT; BU BİLGİLER TELİF ESERİ OLUP YAZARI VE YAYINEVİMDEN İZİN ALINMADAN KULLANMAYINIZ!

YAPTIKLARIM YAPACAKLARIMIN GARANTİSİ ALTINDADIR!

Hazırlayan Mahmut Selim GÜRSEL yazışma adresi corumlu2000@gmail.com

Hukuka, Yasalara, Telif ve Kişilik Haklarına saygılı olmayı amaç edinmiştir.

Gizlilik şartları ve Telif Hakkı © 1998 Mahmut Selim GÜRSEL adına tüm hakları saklıdır. M.S.G. ÇORUM

BİLGİ PAYLAŞILDIKÇA KIYMETİ ARTAR!

CİLT 7

ÇORUMLU 2000

Mahmut Selim GÜRSEL

1991

ÇORUM

SANAL KİTAPLAR

2024

ISBN978-625-94968-2-5 (Tk)
ISBN978-625-97888-5-2 (7.c)